# Het drama van
# DE VERLOREN DISCIPELEN

Door

GEORGE F. JOWETT*

COVENANT PUBLISHING CO. LTD.

6 Buckingham Gate, Londen, Z.W.I.

1966

*Vertaald naar het Nederlands

## XX. Het einde van het Gouden Pad . . .

### Vergelijkende bibliografie voor verdere referentie en studie.

**Voorwoord**

Dit boek heb ik vertaald naar het Nederlands voor mijn dierbare vrienden die de Engelse taal niet (goed) beheersen, om hen dit mooie verhaal in hun eigen taal laten lezen. Er zal van mij nooit toestemming komen om mijn vertaling voor commerciële doeleinden te gebruiken, kopiëren voor privé gebruik is uiteraard wel toegestaan.

Het verhaal geeft een indruk van de kracht van het bloed van Christus wat, door de Heilige Geest, de apostelen naar de 'verstrooide en verloren schapen van het Huis van Israël' stuurde. Deze wonderlijke geschiedenis van de apostelen en hun werk na Pinksteren laat zien dat wie op God vertrouwd zal overwinnen door Zijn kracht.

Ik hoop dat het lezen van dit boek je kracht en hoop zal geven in tijden van verdrukking.

De vertaler.

# INLEIDING

Door ds. Ansley Rash Het was Edmund Burke die schreef: 'Mensen kijken niet vooruit naar het nageslacht als ze nooit achterom kijken naar hun voorouders', en het is zeker waar om te zeggen dat alleen een zeer reële kennis van wat God heeft gedaan voor en door het Britse ras in de dagen die voorbij zijn, vertrouwen en moed kan geven waarmee we het onbekende tegemoet kunnen treden in dit tijdperk van crisis en tragedie. Dit is een van de belangrijkste redenen voor mijn tevredenheid en plezier in het voorrecht dat mij is verleend om dit zeer interessante en leerzame boek te introduceren aan allen die zich bezighouden met feiten en niet met fantasieën. Er is zoveel onzin geschreven over het heidense verleden van Groot-Brittannië en er zijn zoveel pogingen gedaan om onze terechte trots op de zeer reële prestatie van ons ras te vernietigen, dat we zonder enig voorbehoud nog een boek verwelkomen dat is gewijd aan het doel om onze mensen te informeren over het glorieuze christelijke erfgoed dat ons in de eerste vier eeuwen is nagelaten. Hier werd het geloof van Christus kort na het lijden en de verrijzenis van onze Heer stevig gevestigd en hier werd ook de eerste christelijke kerk in de hele wereld buiten Jeruzalem opgericht door de oorspronkelijke discipel en volgelin gen van het vleesgeworden Woord. Het is tegenwoordig in de mode dat onze leiders in kerk en staat een pelgrimstocht naar Rome maken om economische zekerheid en kerkelijke eenheid te zoeken, maar dit boek herinnert ons er op indringende wijze aan dat in die vroege dagen, toen het Romeinse Rijk nog heidens was, mannen de woede van de elementen en het gevaar van het zwaard trotseerden om naar de Britse eilanden te reizen om het evangelie van liefde, licht en vrijheid te verkondigen, en om het vervolgens als de kruisheren van Glastonbury en Iona, Bangor en Lindisfame, naar de uithoeken van de aarde te brengen, want Groot-Brittannië, niet Rome, was toen de vuurtoren van Europa. De schrijver van dit boek, een Canadees van Britse geboorte, een man van vele delen en gevarieerde talenten, heeft ons in het krijt gezet door ons opnieuw te herinneren aan ons glorieuze voorrecht en onze plechtige verantwoordelijkheid als Gods dienaren en getuigen. Hij heeft duidelijk veel tijd besteed aan reizen en onderzoek om de rijkdom aan waardevol materiaal die hier aan de lezer wordt gepresenteerd te verzamelen en te ordenen. Met een goed geordende bibliografie bevat het boek zowel nieuwe als oude schatten en het zal zonder twijfel iedereen aanspreken die de waarheid over

ons roemruchte verleden liefheeft en waardeert. Als je ziet wat God allemaal heeft gedaan in de generaties van lang geleden, zal de lezer gesterkt worden in zijn geloof en nieuwe hoop krijgen voor de toekomst.

# HOOFDSTUK I HET SCHANDAAL VAN HET KRUIS

Negenhonderdnegenentwintig jaar geleden, afgelopen april, in het jaar 32 na Christus, speelde zich het meest machtige drama in de geschiedenis van de mensheid af, toen de Romeinse soldaten Christus aan het kruis nagelden op de heuvel Golgotha. Met deze vernederende dood, die door de Romeinen speciaal was gereserveerd voor de gemeenste misdadigers, hoopten de machtige, fanatieke Sadduceese leiders van het Sanhedrin en de Romeinse procurator van de provincie Palestina dat ze zich hadden bevrijd van de grote verontrustende religieuze invloed die ze, door hun daden, duidelijk herkenden als een gevaarlijke uitdaging voor hun autoriteit. Vanuit een materieel oogpunt zou het ultieme offer van Jezus de grote finale van Zijn missie kunnen zijn geweest, eindigend in een zinloos gebaar, ware het niet dat er één man bestond. Deze man, slechts vluchtig genoemd in de tragedie van het kruis, verdween uit de Schrift onder een mantel van mysterie in het noodlottige jaar 36 na Christus. Vanaf dat jaar neemt de seculiere geschiedenis het thema over. In oude documenten die zorgvuldig bewaard zijn gebleven, en andere die onlangs uit de stoffige, lang vergeten archieven zijn teruggevonden en die naar dat historische jaar verwijzen, staat dat hij met een paar trouwe metgezellen door hun meedogenloze vijanden in een open boot zonder roeispaan zonder zeilen op zee werd gegooid, op een afnemend tij waarop ze ver van de kusten van hun beschaduwde Judeese thuisland afdreven, waar ze nooit meer naar terug zouden keren. Om het grote historische belang van deze persoon en de aanzienlijke macht die hij uitoefende te begrijpen, moeten we onze voetstappen opnieuw volgen en de zielsroerselen die begonnen met de vervloekte kus van Judas in de hof van Getsemane en de nasleep van de kruisiging nader onderzoeken. Als je dat doet, kun je niet anders dan je verbazen over de weerzinwekkende reeks van extra-legale acties die de weg volgden van de arrestatie van Christus tot Zijn dood, aangegeven door de bittere, beestachtige haat van het corrupte heersende priesterschap van het Joodse Sanhedrin. Op die donkere avond in de met fakkels verlichte tuin was de wijzende vinger van Judas of zijn verraderlijke kus niet nodig om de Christus te identificeren. Jezus verijdelde de verrader door rustig naar de wacht te lopen en hen te vragen of Hij degene was die ze zochten. Ongetwijfeld kenden de soldaten Jezus van gezicht, maar volgens de wet

moest een burger de identiteit vaststellen om hen te kunnen arresteren. Voor deze historische daad van verraad werd Judas dertig zilverlingen betaald door het Sanhedrin om zijn Meester te verraden. In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, verrichtte de Romeinse garde de arrestatie niet. Deze werd uitgevoerd door de priesterwacht op gezag van het Sanhedrin. De arrestatie was onwettig. Het Sanhedrin had niet de autoriteit om een burger te arresteren. Deze macht behoorde uitsluitend toe aan het Romeinse gerechtshof dat toen over Judea heerste. Het kon alleen worden uitgevoerd door de Romeinse garde op bevel van de Romeinse autoriteit naar aanleiding van een erkende klacht. Jezus bood geen weerstand. Rustig liep Hij tussen de bewakers door, die bang waren om Hem de handen op te leggen, door de verduisterde straten naar de Tempel van het Sanhedrin, waar de wetgevende leden om middernacht in een spoedzitting bijeen waren geroepen met als enige doel om Christus voor de priesterlijke rechtbank te berechten. Ook hier zien we een buitengewone schending van de rechtsgang. De Romeinse wet stond niet toe dat rechtszittingen na zonsondergang werden gehouden.*1

Zelfs met een noodmaatregel kon een rechtszaak van levensbelang niet na zonsondergang worden gehouden. Bovendien was een rechtszaak voor levensbelang uitsluitend het voorrecht van de Romeinse rechtbank, die alleen voor de Romeinse procureur kon worden gehouden. Toch zien we Kajafas, hogepriester van het Sanhedrin, opzettelijk de almachtige Romeinse autoriteit schenden in een proces voor het leven zo laat als middernacht. Onwillekeurig krijgt men de indruk dat de Joden een machtig volk waren dat door het Romeinse gezag voldoende werd gevreesd om hen bepaalde wettelijke verzachtingen toe te staan. Dit was verre van het geval. De Joden waren onderdanen van de Romeinse staat en werden bekeken met de minachting en minachting die een dictatuur voor zijn gemeenste vazallen heeft. De buitenwettelijke praktijken van Kajafas onthullen twee vormen van omstandigheden die, zelfs bij oppervlakkig onderzoek, heel duidelijk lijken. Het onthult de wanhopige positie waarin het Sanhedrin de onzekerheid van hun eigen situatie zag door de populariteit van de leer van Christus, of het geeft aan dat Kajafas een schadelijke geheime politieke kennis bezat waarmee hij vergelding door de Romeinse gouverneur durfde te dwarsbomen. In de overvolle vergadering van het Sanhedrin werd de lange, statige Christus naar Zijn aartsvijanden geleid, Kajafas en zijn schoonvader Annas die, als de regerende hogepriesters van het Jodendom, ook de machtige, despotische Sadduceese families vertegenwoordigden waarvan zij lid waren.Nog nooit was

een rechtszaak beladen met zoveel tegenstrijdige emoties. Haat, in al zijn ziedende virulentie, spuwde zijn kwaadaardige gif over de gespannen vergadering, een vernietigende uitdaging aan elk lid dat zich durfde te verzetten tegen de vooraf bepaalde beslissing van de Sadduceeën. De boosaardigheid was zo krachtig dat zelfs op deze late dag men er gemakkelijk van overtuigd kan zijn dat iedereen die het waagde om de gevangene te verdedigen, geweten moet hebben dat hij een gedoemd man was. In tegenstelling tot het algemene geloof dat Jezus tijdens dat vreemde middernachtelijke proces volledig omringd was door vijanden, bewijzen recente ontdekkingen dat dit heel anders was. Dat Jezus werd omringd door een wraakzuchtige, vijandige groep die uit was op Zijn totale vernietiging is bewezen, maar de briljante strijd om de verdediging tegen de woeste eisen tot vernietiging is helaas nooit voldoende gerapporteerd. Vandaag de dag weten we dat het proces voor het leven werd uitgevochten op de vloer van het Sanhedrin met al het stormachtige geweld van een beestachtige, bevooroordeelde woede aan de ene kant en de granieten compromisloze moed van de verdediging door mannen die wisten dat ze door hun uitdaging hun eigen doodvonnis hadden getekend en bezegeld.*2

Op dit late tijdstip zouden wij Christenen ons hoofd in eerbiedige stilte moeten buigen voor de nagedachtenis van die heldhaftige groep verdedigers, die in de geschiedenis niet wordt genoemd, die alles gaven in een dappere poging om Christus te redden van de lijdensweg van het kruis. De vervolging werd geleid door mannen wiens gemene onverdraagzaamheid des te verwoestender was vanwege hun onmiskenbare intelligentie. Wreed geholpen door degenen die valse getuigenissen aflegden, had er geen geschiktere vervolging gekozen kunnen worden. Uit al deze onredelijke vooroordelen wankelt de verbeelding om te beseffen dat de man die toen vlamde van haat en de gewelddadige vervolging van de Christenen leidde, binnen een paar jaar zou vlammen van de ijver van Christus. De Bijbel noemt hem Saulus van Tarsus, maar het nageslacht zal zich hem herinneren als de grote apostel voor de heidenen, Sint Paulus. Bij deze specifieke gelegenheid zien we de oppositie die vol vooroordelen is, die Christus met hun verbale pijlen te lijf gaat en subtiel het vuur van de vijandschap tegen Hem aanwakkert. Aan de andere kant zien we de kampioenen van de verdediging terugslaan met rappe snelheid. De geschiedenis van het proces, zoals die tot ons is gekomen, laat zien dat de verdediging terugvocht met alle vastberaden heldhaftigheid van onverschrokken krijgers, onoverwinnelijk in de moed van hun vaste

overtuigingen. De rechtvaardiging van Christus moet briljant zijn geweest, een klassieker in de juridische annalen, zoals blijkt uit de verbazingwekkende stemming die die avond in het Sanhedrin werd gehouden. Onversaagd voerden ze hun pleidooi met een offensieve kracht die de onverdraagzame vervolging overweldigde. Emoties kwamen los in een onstuimige stroom van tegenstrijdige meningen. In deze verwarring zag Kajafas gevaar voor zijn heimelijke daden. Om niet gedwarsboomd te worden gooide hij zijn voorzichtigheid overboord en veroorzaakte een juridische travestie die niet was toegestaan in de Joodse jurisprudentie. Hij nam de vervolging in eigen hand en negeerde volledig de raadsman van de aanklager en de raadsman van de beschuldigde. Waarschijnlijk voor de eerste keer in de Joodse rechtsgeschiedenis voerde Kajafas persoonlijk een wraakzuchtig kruisverhoor uit over de gevangene, nadat al het bewijsmateriaal was gepresenteerd en de getuigenissen van de tegengetuigen waren afgebroken door de geweldige weerstand tegen hun bewijs. Tijdens het hele proces bleef Jezus onverstoorbaar, sereen in Zijn gerechtigheid. Hij bood geen verdediging aan om Zichzelf te redden, op grond van het feit dat wat recht is geen verdediging nodig heeft. Hij bevestigde Zijn status kalm tegenover vriend en vijand, terwijl Hij van tevoren wist dat Hij voorbestemd was om te sterven. De stem werd uitgebracht en de triomfantelijke verdediging werd gevestigd. Het verbazingwekkende feit is dat van de eenenzeventig wetgevende leden van het Sanhedrin er veertig stemden voor het seponeren van de zaak en de vrijheid van Jezus. Dit mocht niet zo zijn. Verijdeld binnen het Sanhedrin, speelde Kajafas een troefkaart waarvan hij wist dat er geen veto tegen kon worden uitgesproken. Hij eiste dat Jezus berecht zou worden voor Pontius Pilatus, de Romeinse procureur van de Romeinse provincie Palestina, op beschuldiging van verraad. Men moet niet denken dat de klassieke verdediging alleen de stemming van het Sanhedrin deed wankelen. Wat het wel deed, was veel harten moed inboezemen en hen inspireren om zich te houden aan een religieuze overtuiging die al in hen was ingebakken. In feite was het Sanhedrin al drie jaar voor dit beruchte proces om middernacht verdeeld over het religieuze beleid. De Sadduceeën hielden vast aan een ontkracht Joods geloof waarin ze hun eigen corrupte persoonlijke beleid hadden geïnjecteerd. Dit waren de oude ultraconservatieven onder leiding van Annas en Kajafas. Tegenover hen stond de nieuwe liberale partij die zich openlijk had uitgesproken voor de nieuwe geestelijke orde. Zij konden niet winnen. De dobbelstenen waren tegen hen geworpen. De Sadduceeën beheersten de rijke heersende macht in het Jodendom, met uitzondering van één persoon wiens

invloed zo groot was dat deze zich over de grenzen van het Jodendom uitstrekte tot in de hoge kringen van het Romeinse bestuur.*3

Hij is de man die in dit stadium van de gebeurtenissen stilletjes het toneel betreedt. Hij was de macht achter de troon die de aansporingen van de Liberale Partij in het Sanhedrin steunde, en de man die op die noodlottige nacht met zijn vindingrijke steun achter de verdediging van Jezus stond.*4

De enige man die de Sadduceeën niet durfden tegen te werken was Jozef, de oom van Jezus, bijbels en in de seculiere geschiedenis bekend als Jozef van Arimathea. De meeste mensen herinneren zich hem terloops als de rijke man die zo vriendelijk was om zijn eigen grafplaats aan te bieden voor de begrafenis van Christus; de man die het lichaam van Jezus moedig van Pilatus opeiste, die samen met Nicodemus het lichaam van het kruis haalde en het schone linnen verschafte om de lijkwade te maken die de gemartelde, gekruisigde gedaante omsloot. In de bijbelse verslagen verschijnt hij hoogstens als een voorbijgaande figuur tijdens het proces en de kruisiging, hij wordt zelden genoemd, en dan zonder duidelijke nadruk van belang, stilletjes verdwijnend uit het bijbelse beeld vier jaar na de passie van Christus. In onze tijd wordt Jozef van Arimathea slechts in geringe mate genoemd, hij wordt overgeslagen als een persoon van weinig belang. Het is zowel verbijsterend als verrassend waarom hij onverschillig is weggelaten, samen met de historische gebeurtenissen die die periode beslaan. De rol die hij speelde in het bewaren van Het Woord en in het effenen van het pad voor de verkondiging van 'De Weg' aan de wereld, is even fascinerend als inspirerend. Hij was de beschermer van die dappere kleine groep discipelen tijdens de gevaarlijke jaren na de kruisiging, het onvermoeibare hoofd van de Christelijke ondergrondse in Judea en de bewaker van Christus' enige aardse schat - Zijn moeder. Hoe schokkend het voor de meeste christenen en vooral voor de Anglo-Amerikaanse wereld ook mag lijken, de dominante rol die hij speelde bij het leggen van de echte hoeksteen van onze christelijke levenswijze zou onze harten moeten vervullen met een onsterfelijke dankbaarheid. Zijn verhaal is exclusief het verhaal van Groot-Brittannië en, als gevolg daarvan, Amerika, en alle christelijke mensen waar ze zich ook bevinden. In werkelijkheid was Jozef van Arimathea de apostel van Brittannië, de ware apostel die als eerste de standaard van Christus neerzette op dat door de zee omgeven eilandje, vijfhonderdtweeënzestig jaar voordat de heilige Augustinus voet zette op Engelse bodem. Hij richtte met twaalf andere discipelen van Christus in

Engeland de eerste bovengrondse christelijke kerk ter wereld op, tot glorie van God en Zijn Zoon, Jezus Christus.

*J. W. Taylor, The Coming of the Saints, pp. 126-127.*

**1 Blackstone, Commentaries on the Laws of England.*

**2 cf. Gospel of Nicodemus, 5:6.*

**3 Hij wordt aangeduid als 'nobilis decurio' by Maelgwyn of Llandaff.*

**4 Zie Nicodemus 11:5, etc.*

# HOOFDSTUK II DE NOBILIS DEOURIO

JOZEF van Arimathea was een verfijnd man, goed opgeleid en iemand die vele talenten bezat. Hij had buitengewone politieke en zakelijke vaardigheden en stond bekend als een van de rijkste mannen ter wereld in die tijd. Hij was de Carnegie van zijn tijd, een metaalmagnaat die de tin- en loodindustrie beheerste die toen zo belangrijk was als staal vandaag de dag. Tin was het belangrijkste metaal voor het maken van legeringen en zeer gewild bij de oorlogvoerende Romeinen. Veel autoriteiten beweren dat Jozefs wereldheerschappij over tin en lood te danken was aan zijn enorme bezittingen in de beroemde, oude tinmijnen van Brittannië.*1 Dit belang had hij verworven en ontwikkeld vele jaren voordat Jezus door zijn neef, Johannes de Doper, werd gedoopt en voordat Hij aan zijn korte maar glorieuze missie begon. Het grootste deel van het tin ter wereld werd gedolven in Cornwall, omgesmolten tot staven en geëxporteerd naar de toen bekende beschaafde wereld, voornamelijk in de schepen van Jozef. Er wordt beweerd dat hij een van de grootste particuliere koopvaardijvloten ter wereld bezat die de wereldzeeën doorkruisten voor het vervoer van dit kostbare metaal. Het bestaan van de tinhandel tussen Cornwall en Fenicië wordt vaak genoemd door klassieke schrijvers en wordt uitvoerig beschreven door Diodorus Siculus en Julius Caesar. In de Latijnse Vulgaat van het Evangelie van Marcus 15:43 en Lucas 23:50 vinden we beide verwijzingen naar Jozef van Arimathea als 'Decurio'. Dit was de gebruikelijke term die door de Romeinen werd gebruikt om een ambtenaar aan te duiden die de leiding had over metaalmijnen. In de vertaling van Hiëronymus wordt de officiële titel van Jozef gegeven als 'Nobilis Decurio'. Dit zou erop wijzen dat hij een prominente positie in de Romeinse administratie bekleedde als minister van Mijnen. Dat een Jood zo'n hoge positie bekleedde in de Romeinse staat is nogal verrassend en bewijst de opmerkelijke eigenschappen van Jozef. We weten dat hij een invloedrijk lid was van het Sanhedrin, het Joodse religieuze orgaan dat het Romeinse Jodendom bestuurde, en een wetgevend lid van een provinciale Romeinse senaat. Zijn financiële en sociale status is goed in te schatten als we bedenken dat hij een paleisachtig huis bezat in de heilige stad en een mooi buitenverblijf net buiten Jeruzalem.

Enkele kilometers ten noorden van de oude stad bezat hij een ander groot landgoed in Arimathea, dat tegenwoordig Ramalleh wordt genoemd. Het lag

op de drukke karavaanroute tussen Nazareth en Jeruzalem. Alles wat over hem bekend is, wijst erop dat hij welvarend was en een belangrijk persoon met invloed binnen zowel de Joodse als de Romeinse hiërarchie. Volgens de Talmoed was Jozef de jongere broer van de vader van de Maagd Maria. Hij was haar oom en daarom een oudoom van Jezus. Vooral uit de seculiere verslagen leren we dat Jozef een getrouwd man was en dat zijn zoon, Josef, een opvallende stempel op de Britse geschiedenis heeft gedrukt. Tijdens het leven van Jezus wordt er voortdurend verwezen naar zijn omgang met een familielid in Jeruzalem. De profane geschiedenis is positiever over deze zaak en wijst de connectie met Jozef aan. Wanneer we de oude geschriften bestuderen, zien we dat er een geldige reden is voor de nauwe band van Jezus en zijn familie met Jozef. Het is overduidelijk dat de echtgenoot van Maria stierf toen Jezus nog jong was. Onder de Joodse wet benoemde zo'n omstandigheid automatisch de eerstvolgende mannelijke verwant van de echtgenoot, in dit geval Jozef, tot voogd van de familie. Dit feit verklaart veel dingen. De geschiedenis en de overlevering melden dat Jezus als jongen vaak in het gezelschap van Zijn oom was, vooral ten tijde van de religieuze feesten, en verklaren dat Jezus met Jozef in zijn schepen naar Brittannië reisde. Overleveringen uit Cornwall staan bol van deze getuigenissen en talloze oude oriëntatiepunten dragen Hebreeuwse namen die deze bezoeken vastleggen. Zelfs tijdens de korte periode van de bediening van Jezus is er duidelijk sprake van een nauwe verwantschap tussen hen, veel groter dan men zou verwachten van een gewone voogdij. Het was vaderlijk, loyaal, met een wederzijdse genegenheid die de dood niet kon doorbreken. We weten dat Jozef zijn neef nooit in de steek liet. Hij stond hem bij als een moedige, onverschrokken verdediger tijdens het beruchte proces en trotseerde het Sanhedrin door naar Pilatus te gaan en het lichaam moedig op te eisen toen alle anderen dat niet durfden. Zijn armen waren de eerste die het gebroken lijk wiegden toen het van het kruis werd gehaald en het in het graf legden. Na zijn dood bleef hij het verminkte lichaam van Jezus beschermen tegen de samenzwerende geesten van de Sadduceeën. Hij riskeerde alles, rijkdom, macht en positie in die cruciale jaren om zijn plicht als beschermer van Jezus en de familie van Maria te vervullen. Hij hield zielsveel van Jezus. De discipelen spraken met genegenheid over Jozef. Ze schreven dat hij een 'rechtvaardig man', een 'goed man', een 'eerbaar man' en een 'discipel van Jezus' was. Dit laatste geeft duidelijk aan dat Jozef tijdens hun hele omgang Jezus moet hebben aangemoedigd in Zijn grote werk en dat hij zich bewust was van het mysterie van Zijn geboorte en waarschijnlijk Zijn bestemming. Al het bewijs bewijst

dat Jozef geloofde in de geldigheid van alles wat Jezus onderwees en waarvoor Hij uiteindelijk leed.*2 Het wordt algemeen onderwezen dat Jezus arm was en van obscure familie. Zijn relatie met de welgestelde Jozef van Arimathea bewijst het tegendeel. Hij was van zichzelf een bezitter van onroerend goed, maar lang voordat Hij Zijn missie op zich nam, gaf Hij alle materiële rijkdom op. We moeten niet vergeten dat Jezus een echte afstammeling was van de Herderskoning David en van Seth, de zoon van Adam, die de zoon van God was.

**1*  *zie St. Joseph of Arimathea at Glastonbury, pp. 31-32.*

**2*  *cf. Joseph's testimony, Gospel of Nicodemus, 9:5-11.*

# HOOFDSTUK III WIE VERPLAATSTE DE STEEN BIJ HET GRAF?

Kajafas, die de macht van de stemming ontzegd werd, verloor geen tijd om Pilatus te contacteren, volledig voorbereid om zijn aas uit te spelen met de druk van chantage als Pilatus zou aarzelen om de aanklacht van verraad tegen Jezus in te dienen. Volgens de Romeinse wet was verraad een halsmisdaad waarop, indien bewezen, de doodstraf stond. Alleen de Romeinse procureur kon zo'n zaak berechten en alleen hij kon wettelijk de doodstraf opleggen. Kajafas eiste dit en zwijgen was zijn prijs. De hogepriester was er zeker van dat Pontius Pilatus actief had deelgenomen aan een geheim, vergeefs complot om Tiberius Caesar te vermoorden.*1 Gewapend met deze kennis legde Kajafas zijn wil op aan de procurator, die beefde van angst voor ontmaskering, schande en de bedreiging van zijn leven. We kunnen met zekerheid aannemen dat Jozef Pilatus smeekte om zich niet te bemoeien met een nieuw proces tegen Jezus. Jozef was zich niet bewust van het dodelijke geheim dat Kajafas over de in Spanje geboren procurator had. Noch zijn pleidooien noch zijn invloed konden de overhand krijgen. Ook de smeekbede van Pilatus' vrouw kon niet baten. Zij was verontrust door de kracht van een droom die ze de nacht voordien had gehad en smeekte hem om niets te maken te hebben met het proces van 'die rechtvaardige man'. Pilatus gehoorzaamde zijn vrouw. Hij had zijn verheven positie te danken aan de maatschappelijke eminentie die zijn huwelijk hem had gebracht. Zijn vrouw was Claudia Procula, de buitenechtelijke dochter van Claudia, de derde vrouw van Tiberius Caesar en kleindochter van Augustus Caesar. Pilatus wist dat de keizer, tegen wie hij een complot had gesmeed, erg gesteld was op zijn stiefdochter en omdat Pontius Pilatus een scherpzinnig politicus was, gehoorzaamde hij al haar grillen. Dat hij Claudia's dringende verzoek afwees, bewijst alleen maar hoe ernstig Pilatus de greep van Kajafas op hem vond. In zijn hart sympathiseerde Pilatus niet met de eisen van de Sadduceeën. Hij vond geen basis voor hun beschuldigingen. Vier keer werd Jezus onschuldig verklaard, maar Pilatus gaf toe aan de moorddadige eisen van het Sanhedrin door met een ontwijkend gebaar om een kom water te vragen ten teken dat hij zijn handen in onschuld had gewassen. Toch stond hij toe dat de Romeinse wacht de tragische daad uitvoerde die historisch bekend staat als 'Het schandaal van het kruis'. De droom die Pilatus' vrouw de vorige nacht had gekweld, voorspelde hem onheil als hij Jezus zou veroordelen. De droom kwam uit. Later pleegde Pontius Pilatus zelfmoord.*2 Van het begin tot het einde was de arrestatie en het dubbele proces een gemene valstrik, een verraad, een karikatuur van

gerechtigheid. Vanaf dat donkere uur in de tuin tot aan de kruisiging werd het complot haastig tot een einde gebracht. Het moest wel. Het gemor van het volk was luider geworden, zoals bleek tijdens het laatste proces. Na het fatale vonnis zinderde de hele stad van angst en onrust. Kajafas en zijn fanatieke medewerkers hadden gezegevierd, maar de Romeinen hadden de zweep in handen en zouden niet aarzelen om die bij de geringste provocatie of inmenging onbarmhartig te gebruiken. In heel Jeruzalem heerste zoveel terreur dat iedereen van wie bekend was dat ze ook maar enigszins met Jezus te maken hadden, zich schuilhield. Negen van de twaalf discipelen waren de stad direct na de arrestatie in de tuin ontvlucht, waardoor er slechts drie waren overgebleven. Judas behoorde niet langer tot de getrouwen. Alleen Petrus, Johannes en Nicodemus bleven over. Ook al had Petrus zijn Meester verloochend, toch was hij, samen met de geliefde discipel Johannes, Jezus gevolgd tot in de overvolle rechtszaal van het Sanhedrin. Daar verloochende Petrus voor de derde keer de omgang met zijn Heer. Nadat de fatale omstandigheden zich hadden voorgedaan, ging Petrus, overweldigd door zelfkwelling en beschaamd over zijn ontkenningen, zich moedeloos terugtrekken in de stad. Hij was geen getuige van de kruisiging. Van de aanwezigen noemen de Schriftteksten alleen Johannes en Maria, de moeder van Jezus, die getuige waren van de tragedie aan de voet van het kruis, en de drie vrouwen, Maria Magdalena, Maria, de vrouw van Cleophas, en Salome die op een eerbiedige afstand toekeken.*3 Er wordt vaak verwondering uitgesproken over het weglaten van de zussen uit Bethanië, Martha en Maria, van wie Jezus hield. De indruk die wordt gewekt is dat zij niet aanwezig waren. Dit lijkt niet denkbaar. De naam van Jozef wordt niet genoemd, maar het lijkt veilig om te zeggen dat ze allemaal aanwezig waren. Het verslag zegt: 'al de vrouwen die Hem volgden en anderen die zich onder de menigte mengden'. De snelheid waarmee Jozef Pilatus aanriep na de dood geeft aan dat hij aanwezig was. Pilatus lijkt verbaasd te zijn bij het horen van het snelle nieuws en vraagt de mensen in zijn nabijheid of het waar is dat Jezus dood is.

Het is twijfelachtig of de geliefde Johannes en de Heilige Moeder getuige waren van de afloop aan het kruis. Er wordt ons verteld dat nadat Jezus Zijn moeder aan de zorg van Johannes had toevertrouwd, de discipel haar wegleidde om haar de laatste donkere uren van het lijden te besparen. Waarschijnlijk realiseert de gemiddelde Christen van vandaag zich niet de omvang van de fysieke en mentale marteling die de gevoelige Jezus in deze kwellende periode moest doorstaan. Vanaf het uur van het Laatste Avondmaal

tot het moment van Zijn dood had Hij geen eten of drinken aangeraakt. Hij was 'derdegraads' vanaf het moment dat Hij in het met fakkels verlichte Sanhedrin stond, tot na Zijn proces voor Pilatus. Toen, na de beschimpingen, de doornenkroning en de beschimpingen door Zijn vijanden die Hem het spottende teken 'Koning der Joden' hadden gegeven. Na Zijn veroordeling tot de dood werd Hij bruut gegeseld door Zijn Romeinse beulen en werd Zijn rug in linten gehakt. Zelfs vandaag de dag wordt toegegeven dat de Romeinse geseling de wreedste was die ooit op een mens is toegepast. Dit kunnen we goed geloven als we de Romeinse verslagen doornemen die getuigen van het feit dat slechts één op de tien de gruwelijke geseling overleefde. Zijn lijden werd nog verergerd toen de smadende Romeinse soldaat de bittere spons van hysop op Zijn uitgedroogde lippen drukte toen Hij om water riep terwijl Hij aan het kruis hing. Dit alles doorstond Hij nog los van de verschrikkelijke marteling die Hij onderging toen Hij langzaam aan het kruis stierf. Als we dit alles afwegen, dan blijft er geen twijfel over bestaan dat Jezus lichamelijk net zo superieur was als geestelijk en spiritueel. Volgens zowel de Joodse als de Romeinse wet werd het lichaam van een geëxecuteerde misdadiger, tenzij het onmiddellijk door de nabestaanden werd opgeëist, samen met anderen in een gemeenschappelijke kuil geworpen waar alle fysieke gegevens van het slachtoffer volledig werden uitgewist. Waarom eiste Maria, de moeder van Jezus, als directe nabestaande het lichaam van haar geliefde Zoon niet op? Misschien hield Johannes, uit angst voor de veiligheid van Maria, haar tegen en liet hij het aan Jozef, de voogd van de familie, over om het verzoek te doen. We weten wel dat Jozef degene was die persoonlijk naar Pilatus ging en de officiële toestemming van de procurator kreeg om het lichaam op te eisen, het van het kruis te halen en het voor te bereiden voor de begrafenis in zijn privé-grafkelder die zich in de tuin van zijn landgoed bevond. Je zult het er waarschijnlijk mee eens zijn dat dit in orde was. Maar kijk eens naar de omstandigheden. Er heerste nog steeds terreur in de stad Jeruzalem. Geen enkele volgeling van Christus was veilig voor de kwaadaardige machinaties van het Sanhedrin, dat op dat moment genoot van een Romeinse vakantie in de vervolging van de volgelingen van 'De Weg'. Zoals eerder gezegd, waren op twee na alle discipelen de stad ontvlucht en in veilige afzondering gegaan uit angst voor hun leven. Maar, zoals we zullen zien, was er nog een andere, Nicodemus, die de stad niet was ontvlucht. Maar Jozef, de Romeinse senator en het wetgevende lid van het Sanhedrin, ook een discipel, was de enige naaste medewerker van Christus die openlijk over straat durfde te lopen zonder bang te hoeven zijn om lastig gevallen te worden. Was hij voor beide

partijen te machtig en te prominent om kwaad te doen? Toch wist Jozef dat hij met dynamiet te maken had en uit de omstandigheden die volgden blijkt dat Jozef wel degelijk bang was voor inmenging, niet persoonlijk, maar in zijn bedoelingen. Waarom ging hij eigenlijk naar Pontius Pilatus? Waarom eiste hij het lichaam niet op de gewone manier op, volgens de gebruiken? Het was zeker niet gebruikelijk om toestemming te vragen aan de hoogste autoriteit in het land om het lichaam van een terechtgestelde misdadiger op te eisen. Waarom had hij geen toestemming gevraagd aan het Sanhedrin? Zij waren onbuigzaam in hun regel dat een lichaam voor zonsondergang opgeëist en begraven moest worden. Eigenlijk was het onder normale omstandigheden niet nodig om verder te gaan dan het Sanhedrin. Jezus werd als Jood beschouwd. Jozef was een Jood en een hooggeplaatst lid van het Joodse Sanhedrin. Er was maar één reden waarom Jozef de eis voor het lichaam liever bij Pilatus neerlegde. Hij wist dat het fanatieke Sadduceaanse priesterschap de totale vernietiging van Jezus nastreefde, zelfs in de dood. Annas en Kajafas waren in hun duivelse, moorddadige opzet geslaagd door Jezus als een gewone misdadiger te laten kruisigen. Is het dan niet logisch dat ze de schande tot het uiterste wilden doorvoeren? Zouden ze er niet de voorkeur aan hebben gegeven dat het lichaam van Jezus in de kuil van de gewone misdadiger werd gedumpt, zodat Zijn uitroeiing totaal zou zijn en alle herinnering in schande zou zijn gedompeld? Dat zou zeker in het belang van het Sanhedrin zijn geweest. Om Jezus fatsoenlijk te begraven in een respectabel bekend sepulcrum was niet meer dan het oprichten van een martelarengraf voor de menigte om naar toe te trekken in een tijdloze pelgrimstocht. Dat zou het Sanhedrin zekerder dan wat dan ook hebben gedoemd. Daarom zou de rede erop wijzen dat het hogepriesterschap erop uit was om zich te bemoeien met de aanspraak van de verwanten van de gekruisigde Christus. Met Maria kon het Sanhedrin zich bemoeien, maar niet met Jozef. Hij vreesde hen niet en was vastbesloten om hen in hun plannen te dwarsbomen. De Schrift zegt dat hij 'vrijmoedig' voor Pilatus ging staan en met succes de verwantschapsrechten van zijn nichtje opeiste. Tussen Kajafas en Pilatus bestond nog steeds een gewapende wapenstilstand, maar de laatste speelde een handig spel. Hij bespeelde beide partijen in zijn eigen voordeel. Pilatus had het Sanhedrin al tevreden gesteld. Hoe ze hem daarna ook tegenwerkten, op dit moment konden ze hem niet het recht ontzeggen om dit specifieke deel van de wet te vervullen die zowel de Jood als de Romein onderschreven in het wegdoen van het lichaam. Pilatus had Jozefs vriendschap nodig en er was geen gemakkelijkere manier om die te verkrijgen dan door Jozefs aanspraak op het

vermoorde lichaam van zijn lievelingsneef te erkennen. Door deze daad van inmenging werd Jozef dubbel gemarkeerd door het hogepriesterschap van het Jodendom. Wanneer Jozef terugkeert van zijn missie met Pilatus, zien we opnieuw hoe haastig hij te werk gaat, alsof hij bang was om onderschept te worden. Hij keerde terug naar de plaats van de tragedie, gevolgd door Nicodemus, die honderd pond kruiden bij zich had om het lichaam te prepareren voor de begrafenis. Voortijdige duisternis was ingetreden na de fenomenale storm die over het land was losgebarsten toen Jezus aan het kruis stierf, het gordijn in de tempel in tweeën scheurde en de toeschouwers over het land verspreidde. Er bleven er maar twee over: Maria Magdalena en de vrouw van Cleophas, de zus van de zalige Maria. Ze keken toe hoe Jozef, met de hulp van Nicodemus, het lichaam van het kruis liet zakken, het op de grond legde en de stoffelijke resten van Jezus in het graflinnen wikkelde dat Jozef persoonlijk had klaargelegd. Het was donker en de tijd leek kostbaar. Opnieuw zijn we onder de indruk van het bewijs van haast. Zonder enige verdere voorbereiding droegen ze het lichaam naar het graf in de tuin van Jozef en legden het in het graf, terwijl de twee vrouwen die waren gevolgd, vlakbij toekeken. Jozef en Nicodemus hadden te weinig tijd om het lichaam goed te zalven en het volgens de gewoonte in de linnen lijkwade te kleden. Maar het verrassende is dat ze de ingang van het graf verzegelden met een 'grote' steen. Waarom? Had Jozef andere bedoelingen? Gezond verstand zegt ons dat Jozef niet zou hebben toegestaan dat het lichaam van zijn geliefde neefje in de afschuwelijke staat zou blijven waarin het zich bevond toen het van het kruis werd gehaald, bloederig, bezweet, smerig en verscheurd. Wat gebeurde er dan tussen de paar donkere uren vanaf het moment dat de verzegelende steen werd gerold om de ingang van het graf af te sluiten en de vroege ochtendgloren op de derde dag, toen het tweede grote drama plaatsvond - de verdwijning van het lichaam van Jezus uit het graf? Wij christenen accepteren zonder enig voorbehoud de Bijbelse versie van de verdwijning, maar we moeten niet vergeten dat er in die tijd geen Bijbelse versie was om op terug te vallen en dat Jezus buiten zijn geboorteland nauwelijks bekend was. Hij was toen nog niet de geaccepteerde Messias; daarom kunnen we, als we dit in gedachten houden, de impact beter begrijpen, pro en contra, die dit opzienbarende incident teweegbracht onder de bevolking, vriend en vijand. De ontdekking werd gedaan op de dageraad van de sabbat toen Maria Magdalena, Maria, de moeder van Jakobus, en Salome bij het aanbreken van de dag op het toneel verschenen en specerijen meebrachten om het lichaam van Christus mee te reinigen en te zalven. Hun bedoelingen zijn duidelijk. Ze wisten dat het

lichaam overhaast was begraven zonder de juiste voorbereiding op de begrafenis. De twee Maria's waren hier getuige van geweest. Ze hadden gezien hoe Jozef en Nicodemus het lichaam van het kruis namen en het haastig in het linnen aan de voet van het kruis wikkelden. Ze waren de twee mannen gevolgd naar de tuin van Jozef, stonden vlakbij, toen het lichaam op de richel in het graf werd gelegd en waren getuige van het verzegelen van de ingang van het graf met de 'grote' steen. Het was onwaarschijnlijk dat ze het lichaam binnen een paar uur twee keer zouden zalven. Bij het naderen van het graf vertelt de Bijbel ons dat de eerste ervaring van de drie vrouwen er een van shock was. Ze zagen dat de grote steen helemaal van de ingang was verwijderd. Deze schok werd gevolgd door een andere toen het drama zich ontvouwde. Tot hun verbazing zagen ze een in het wit geklede jongeman, onbekommerd zittend op de richel in het graf waarop het lichaam van Christus was gelegd. Bij bestudering van het Marcaanse manuscript, waarin het verhaal levendig en realistisch wordt beschreven, blijkt uit alles dat deze jongeman een volslagen vreemde was voor de vrouwen en dat zijn houding tegenover hen kalm en onverstoorbaar was. Hij haastte zich niet om hen opgewonden te ontmoeten. Voordat ze tijd hadden om te spreken vertelde hij hen dat Jezus er niet was. Het lichaam was weg. Ze moesten naar Galilea gaan, waar ze Hem zouden ontmoeten. Hij vertelde de verbijsterde vrouwen de feiten op de eenvoudige manier van iemand die een voorval vertelt waarvan hij denkt dat ze het moeten weten. Maar ze wisten het niet. Ook kenden ze de vreemdeling in het graf niet. Ze wisten alleen dat het lichaam van hun Heer weg was. Zonder de vreemdeling te ondervragen haastten de angstige vrouwen zich terug naar de stad, waarbij Maria Magdalena, de jongste en meest actieve van de drie vrouwen, zich vooruit haastte om Petrus en Johannes van het opzienbarende nieuws op de hoogte te stellen. De twee discipelen waren duidelijk net zo onwetend en verbijsterd over de verdwijning van het lichaam, zo niet twijfelachtig. We zien dat ze zich naar het graf haasten en bij aankomst de binnenkant onderzoeken. Bij het betreden van het graf bukte Johannes zich om het weggegooide linnen op te rapen dat er ingestort maar intact bij lag, alleen ondersteund door de specerijen. Maar waar was de jonge vreemdeling in het wit? Hij was er niet voor de twee discipelen om te ondervragen. Wie was hij? Wat deed hij daar? Waar was hij naartoe gegaan? Wat wist hij? Waarom is hij nooit gevonden? De geschiedenis zou er veel voor over hebben om de antwoorden op deze raadselachtige vragen te weten te komen. De verslagen zwijgen. Na de begrafenis wilden de Sadduceeën, die de discipelen wantrouwden, voorkomen dat er met het lichaam geknoeid zou worden. Ze

vroegen Pilatus om een bewaker bij het graf te plaatsen en herinnerden hem eraan dat Jezus had beweerd dat Hij op de derde dag uit de dood zou opstaan. Ze geloofden dit niet en beschouwden het als een list van de discipelen om het lichaam te stelen. Pilatus weigerde botweg. Hij had zijn handen al in onschuld gewassen en zei dat ze hun eigen bewaker moesten regelen, wat ze ook deden. Waar was de bewaker in dit geval? Het graf was onbewaakt toen de drie vrouwen aankwamen. Waarom was de bewaker zo vroeg vertrokken en waar was de wisseling van de wacht? Het Sanhedrin, dat de volledige verantwoordelijkheid voor het plaatsen van de wacht op zich had genomen, zou zeker alle mogelijke voorzorgsmaatregelen hebben genomen. Het was in hun eigen belang om dat te doen. Anders zouden ze de woede van de bevolking en van Pilatus uitlokken. Ze durfden zichzelf niet in zo'n compromisloze positie te plaatsen. We kunnen goed geloven dat de Sadduceeën niets te maken hadden met de verdwijning van het lichaam. Als zij ervoor hadden gezorgd dat het lichaam werd weggehaald, zouden ze het nooit hebben uitgepakt en het linnen daar hebben achtergelaten. Ook zouden ze de ingang van het graf niet open hebben gelaten. In hun positie was haast niet nodig. De wacht was aan hen. Natuurlijk zouden ze hun misdaad hebben verborgen door de steen bij de ingang terug te plaatsen en de bewaker te bevelen niemand binnen te laten. Nogmaals, alles wijst op haast. Er is veel gezegd, pro en contra, over het verhaal van de bewakers, met als algemene aanname dat het niet waar was, maar een witgewassen alibi van het Sanhedrin. De algemene opvatting is dat, zelfs als de bewakers op hun post in slaap waren gevallen, een steen die zo groot en zwaar was dat hij het graf afsloot, nooit verplaatst had kunnen worden zonder hen wakker te maken. Als ze op hun post in slaap waren gevallen, zouden ze met de dood zijn gestraft, zoals de militaire gewoonte was in die tijd. Hierin vergist de algemene opinie zich. Over het algemeen wordt aangenomen dat de wacht Romeins moest zijn. Als dat waar was, zou de Romeinse straf voor plichtsverzuim ongetwijfeld zijn opgelegd. Maar de wacht behoorde tot het priesterlijke Sanhedrin, wiens discipline niet de doodstraf inhield. Het verhaal van de bewakers van de priesters is het meest waarschijnlijk. Ze gaven toe dat ze in slaap waren gevallen en toen ze wakker werden, zagen ze tot hun verbazing dat de enorme steen was weggerold. Bij nader onderzoek zagen ze dat het graf leeg was en ze haastten zich meteen naar het Sanhedrin met het nieuws. Kajafas kocht hen om en gaf hen geld om te zeggen dat de discipelen het lichaam gestolen hadden en om het aan hem over te laten Pilatus hiervan te overtuigen. Toch waren ze erg bezorgd over de verdwijning en het Joodse verslag vertelt ons dat

Kajafas Jozef beval om voor het Sanhedrin te verschijnen voor ondervraging. Een andere stormachtige scène vond plaats voor de vergadering. Kajafas beschuldigde Jozef er openlijk van de belangrijkste aanstichter van het complot te zijn en eiste te weten waar het lichaam was. Op al hun vragen bleef Jozef hardnekkig zwijgen. Hij weigerde te praten, opstandig in de wetenschap dat ze hem niet konden vervolgen. Waarom ondervroegen zij Maria, de moeder van Jezus, of Petrus, Johannes of Nicodemus niet, van wie het Sanhedrin wist dat zij de enige medewerkers van Christus waren die op dat moment in de stad aanwezig waren? Waarom werden de andere vrouwen niet ondervraagd? Misschien achtte het Sanhedrin zulke eenvoudige mensen als zij niet in staat om zo'n delicate operatie uit te voeren. Misschien was de oprechte opwinding van de discipelen en van de vrouwen over het mysterie genoeg om het priesterschap ervan te overtuigen dat zij geen kennis hadden van wat er gebeurd was. Het verschil tussen de leden van het Sanhedrin en de discipelen was - de Joodse priesters hielden vol dat het lichaam van Jezus was gestolen en in het geheim was begraven door Jozef of de discipelen. De laatsten geloofden dat Christus was opgestaan volgens Zijn woord, op de derde dag, om de eerstelingen te zijn van allen die sliepen. Daarom deed het er niet toe wie de steen bij het graf had verplaatst. Verdriet veranderde in triomf en een onblusbare ijver om het evangelie aan de hele wereld te verkondigen. Jozef van Arimathea, de oom van Jezus, was niet langer de bewaker over Zijn lichamelijke bestaan, maar over een grotere schat - Christus' heilige missie op aarde. Voortaan was hij de beschermer van alle geliefden tegen de aartsvijand en uiteindelijk hun leider. Hij begon zich toe te wijden aan zijn verbazingwekkende bestemming, die het later mogelijk zou maken voor Petrus en Paulus om hun grote werk in dienst van de Heer te volbrengen. Jozef zelf zou de wortels van het christendom in vruchtbare grond planten waar het zou bloeien en nooit van de aarde zou verdwijnen.

**1 Carlo Franzen, Memoirs of Pontius Pilate.*

**2 cf. Eusebius*

**3 'But all those who were the acquaintance of Christ, stood at a distance, as did the women who had followed Jesus from Galilee, observing all these things.'*

*-Nicodemus 8: 11*

# HOOFDSTUK IV DE SAULISCHE GESTAPO EN DE EXODUS A.D. 36

Na de verdwijning van het lichaam en de Hemelvaart van Christus werd het heersende priesterschap van het Sanhedrin aangegrepen door een kwaadaardige, broeierige passie voor wraak. In een geheim conclaaf beraamden en planden zij een campagne van niet aflatende vervolging tegen de volgelingen van 'De Weg'. Kwaadaardig besloten ze om iedereen uit te roeien die niet aan hun bloedige handen kon ontsnappen. Er is geen grotere haat dan in een verdeeld huis, of broer tegen broer. De meeste slachtoffers van het Sanhedrin waren van hun eigen ras. De haat die zij koesterden tegen de volgelingen van 'De Weg' was veel groter dan de onverbiddelijke haat die het koninkrijk Israël voor de gevangenschap had verdeeld. In die tijd waren de tien stammen onder Efraïm naar het noorden getrokken, naar Samaria, terwijl de twee stammen Juda en Benjamin, met een paar Levieten, in Jeruzalem bleven. Tussen hen bestond een muur van bitterheid die nooit werd verwijderd. Nadat ze allebei hun vrijheid hadden herwonnen, begonnen de Efraïmieten aan hun lange mars voorbij de Eufraat, verdwenen uit de Bijbelse geschiedenis en werden bekend onder andere namen. Het was meer dan bitterheid. Het was een blinde, wrede, onredelijke, zwarte haat. De 'Gestapo' die het Sanhedrin vormde was speciaal georganiseerd onder het aangestelde leiderschap van de wraakzuchtige Saul. Hij verspilde geen tijd. Hij sloeg snel en wreed toe. Volgelingen van 'De Weg' in Jeruzalem, of ze nu Grieks, Romeins of Joods waren, werden openlijk of in het geheim neergeslagen. Er werd geen genade getoond. In de verslagen van die tijd staat dat de gevangenissen overvol zaten met hun slachtoffers. Het eerste opmerkelijke slachtoffer dat Saul te grazen nam was de man die hij als zijn verstokte vijand beschouwde, Stefanus, de moedige leider van de Liberale Partij die de briljante verdediging van Jezus leidde op die noodlottige avond in de rechtbank van het Sanhedrin. Samen met Petrus, Johannes en anderen had Stefanus de scepter opgenomen en de Sadduceeën getrotseerd door zegevierend het Woord door de hele heilige stad te prediken. Duizenden bekeerden zich dagelijks en later, volgens Sint Lucas, bereikten ze het spectaculaire aantal van drie- tot vijfduizend per dag. Dit getuigenis ontkracht het idee dat de Joden niet reageerden op de magische aantrekkingskracht van 'De Weg'. De Joden waren de eerste bekeerlingen, een feit dat het corrupte Sadduceese priesterschap nog woedender maakte. Het lot haalde Stefanus snel in. De Joodse volgelingen van het Sanhedrin stenigden hem op een Joodse

manier, terwijl Saul toekeek. Hij stierf bij de poort die nog steeds zijn naam draagt. Stefanus was de eerste martelaar voor Christus, 33 na Christus. Sauls wraakzuchtige zuivering was zo hevig dat hij een ravage aanrichtte binnen de kerk van Jeruzalem. De grenzen van Judea konden hem niet in toom houden. Illegaal begaf hij zich ver op Romeins grondgebied waar hij de gelovigen opjaagde zonder berisping of inmenging van het Romeinse bestuur. Ongetwijfeld vonden de Romeinen dat Saul hen een dienst bewees en goed werk verrichtte door hen te verlossen van wat zij beschouwden als een ongewenste religieuze pest. Gedurende dit schrikbewind bleef Jozef de stoere, onverschrokken beschermer van de discipelen en de vrouwen. Bij elke mogelijke gelegenheid stond hij tussen hen en hun vijanden in, een ware toren van kracht. Sauls woede kende geen grenzen. Hoe ze ook probeerden en plannen smeedden, Jozefs positie als invloedrijke Romeinse ambtenaar weerhield de Gestapo van Saul ervan zijn persoon of degenen die hij verdedigde aan te vallen. Toch werd het een verloren strijd. Binnen vier jaar na de dood van Christus, a.d. 36, waren veel van de toegewijden uit Jeruzalem en Judea verspreid. Het lijdt weinig twijfel dat de schepen van Jozef, samenwerkend met de christelijke onderwereld, veel gelovigen in veiligheid brachten naar andere landen. Hij spaarde zijn hulp noch zijn rijkdom om iedereen die hij kon te helpen. Hoezeer de Romeinen ook gewend waren aan hun eigen wreedheid, zelfs zij waren geschokt door de wreedheden van de Gestapo van het Sanhedrin. Uit dit kwaad ontsproot de oorzaak van hun eigen uiteindelijke ondergang. Later veranderden de Romeinen in een tweesnijdend zwaard en werden ze de rabiate vervolgers en beulen van zowel Joden als Christenen. Saul zou door hun toedoen een wrede dood sterven. Voor de Joden uit Judea vond de culminerende catastrofe plaats in het jaar 70 na Christus, toen Titus, zoon van de Romeinse keizer Vespasianus, hen in Jeruzalem afslachtte en de oude stad in de as legde, zoals Jezus had voorspeld. Degenen die ontsnapten werden verspreid over de vier windstreken, veracht en gehaat, gedwongen om in getto's te leven en nooit meer terug te keren naar Judea. De christenvervolging zou eeuwenlang doorgaan in een toenemende, duivelse vorm. Tiberius kondigde een edict af, waardoor het een halsmisdaad werd om christen te zijn. Claudius en andere Romeinse keizers herhaalden het edict. De Romeinen, die de opkomst van het Christendom met alarm opmerkten, begonnen de Christenen als een bedreiging voor hun empirische veiligheid te beschouwen; daarom als een klasse mensen die uitgeroeid moest worden. De geschiedenis bewijst met een massa bebloede bewijzen hoe ze hun uiterste best deden om de evangelistische beweging te verpletteren. Het was als het

streven om de golven van de zee terug te duwen met hun handpalmen. Het mocht niet zo zijn. Zoals de profetie verkondigde en de geschiedenis heeft vervuld, zou het kruis zegevieren over het zwaard. Volgens Handelingen 8:1-4 werd de Kerk van Jeruzalem in 36 na Christus in het buitenland verstrooid. Zelfs de apostelen werden later gedwongen te vluchten. Dit was het jaar van de epochische ballingschap toen het gordijn donker neerdaalde over de levens en het doen en laten van zo velen van die illustere groep. Moderne Christenen zijn voornamelijk bekend met het verslag van het Nieuwe Testament van de uitverkorenen - Petrus, Paulus, Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes - met terloopse verwijzingen naar slechts enkele anderen. Wat is er geworden van de rest van de oorspronkelijke twaalf apostelen, de zeventig die Christus als eerste verkoos, en wat van de latere honderdtwintig? Zij zijn de verloren discipelen over wie de Bijbelse verslagen zo stil zijn als het graf, in het bijzonder de twee meest opvallende personages, Jozef van Arimathea en Maria, de moeder van Jezus. De heilige bladzijden sluiten zich over hen in dat noodlottige jaar 36 na Christus en laten geen spoor of schaduw achter van hun mysterieuze reis naar een permanente ballingschap. Denk eens na over de feiten. De zending van Christus duurde slechts drie jaar. Vier jaar later waren de uitverkorenen in ballingschap gevlucht. De grote kruistocht werd in slechts zes jaar beëindigd. Het is waar dat sommige discipelen later in Judea werkten, maar de effecten waren van voorbijgaande aard. De Romeinse heerschappij werd met een stalen vuist op zowel Jood als Christen gericht. Binnen vijfendertig jaar was de heilige stad een puinhoop van ruïnes en daarna grotendeels bezet door heidenen en ongelovigen. Het christendom had zijn geboorte in Christus in het Heilige Land, maar niet zijn groei die bloeide om de wereld te bekeren. Dit ontsproot tot zijn volle glorie in een ander land. Hoe kon dit gebeuren? Je kunt tevergeefs in de Schrift zoeken naar gegevens over Mattheüs, Marcus, Lucas en Johannes die ooit in de buurt van dit verre land zijn geweest. De reizen van Petrus en Paulus zoals beschreven in de Bijbel lijken geen enkele aanwijzing te geven. Wie voerde dan dit monumentale christelijke evangelisatiewerk uit? Jezus zelf geeft het antwoord als Hij de Sadduceese Joden hekelt en hen vertelt dat de heerlijkheid van hen zal worden weggenomen en aan een ander zal worden gegeven.*1 Nogmaals, als Hij zegt dat Hij niet voor de Joden kwam, maar voor de verloren schapen van het huis van Israël.*2 Hij wist dat Hij het Sanhedrin en zijn aanhang niet zou bekeren, dus moesten het anderen zijn - de verloren schapen. Wie waren dat? Het antwoord ligt in Zijn opdracht aan Paulus, de bekeerde Saulus, die Hij opdroeg om naar de heidenen te gaan. Naar welke heidenen ging Paulus,

afgezien van de Romeinen? Of gaf Paulus anderen van de illustere groep de opdracht om zendelingen te worden? Het antwoord moet ergens liggen. De Romeinen hebben de wereld niet gekerstend. Zij waren de grootste vijanden van het christelijke evangelie gedurende meer dan driehonderd jaar na de dood van Christus. Wie verpletterde deze Romeinse oppositie die Rome christelijk maakte? Er zijn veel intrigerende vragen die gesteld kunnen worden, die allemaal het mysterie lijken te verdiepen dat draait om degenen die echt de Verloren Discipelen genoemd kunnen worden. We vinden de antwoorden door het bestuderen van oude geschriften, de oude martyrologieën en menologiën, de eeuwenoude perkamenten die vele eeuwen in grote bibliotheken hebben gelegen, opgeborgen en bijna net zoveel eeuwen volledig vergeten. Deze, en de werken van eminente geleerden die de grote rollen hebben onderzocht en de inhoud hebben ontcijferd, onthullen de verbazingwekkende feiten. Dat is het doel van dit werk, dat in het beste geval slechts kort kan citeren uit de massa beschikbare gegevens. Waar de Bijbelse geschiedenis eindigt, begint de seculiere geschiedenis en door het woord 'geschiedenis' te gebruiken, vinden we meer geloof en kracht in het begrijpen van de oorspronkelijke betekenis van het woord. Zoals een groot schrijver zei: 'Er zijn preken in stenen'. Zo is er ook openbaring in woorden. De Bijbel was Gods boek over de geschiedenis, het Woord van God. In het Oude Testament wordt de geschiedenis aan ons gegeven in profetieën en in het Nieuwe Testament in vervulling. Daarom is, in dit licht bezien, de ware uitleg van het woord 'geschiedenis' zoals wij het woord gebruiken: 'Profetie is geschiedenis [Zijn-verhaal] voorzegd, en geschiedenis is profetie vervuld.' De vervulling van Zijn verhaal begon met de komst van Christus en zal doorgaan totdat de hele wereld Hem accepteert. Zelfs wij Christenen hebben nog veel te leren, maar Jezus zei dat het ons allen bekend zou worden als we bereid zijn om te ontvangen. Al diegenen die geneigd zijn om het Evangelie van Christus als een mystiek, ongrijpbaar of ongeloofwaardig verhaal te beschouwen dat gebaseerd is op mythe en bijgeloof zonder enige inhoud voor Zijn bestaan, zullen een solide bewijs vinden in het volgen van de voetstappen van de Verloren Discipelen vanaf de uittocht in 36 na Christus, toen zij uit de Bijbelse geschiedenis overgingen in de seculiere geschiedenis, in het bijzonder de gebeurtenissen met betrekking tot Jozef van Arimathea. Hoewel er veel geleerde geesten zijn uit de tijd van Christus op afdeling die hetzelfde verslag geven, is er een speciaal voordeel om een modernere autoriteit aan te halen met de eminente kerkelijke achtergrond van kardinaal Baronius, die wordt beschouwd als de meest uitmuntende historicus van de Rooms-Katholieke Kerk. Hij was Curator van

de beroemde Vaticaanse bibliotheek, een geleerd man en een betrouwbare, vlotte schrijver. Door te citeren uit zijn Kerkelijke Annalen die verwijzen naar de exodus in het jaar 36 na Christus, wordt het mysterie opgelost van het lot van Jozef van Arimathea en anderen die met hem in ballingschap gingen. Hij schrijft: 'In dat jaar werd de genoemde groep blootgesteld aan de zee in een schip zonder zeilen of roeispanen. Het schip dreef uiteindelijk naar Marseille en zij werden gered. Vanuit Marseille reisden Jozef en zijn gezelschap naar Brittannië en nadat hij daar het Evangelie had verkondigd, stierven ze. Ongetwijfeld zal deze gebeurtenis in de Britse geschiedenis voor veel christenen als een verrassing komen, maar er is een massa bevestigend bewijs om deze historische passage door vele betrouwbare Griekse en Romeinse autoriteiten te ondersteunen, inclusief bevestiging in de Joodse Encyclopedie, onder 'Arles'. De leergierige uitspraak van kardinaal Baronius, afkomstig van het graven in de kostbare archieven van het Vaticaan in Rome, is even onweerlegbaar als onthullend gebleken. Naar mijn mening zou het Vaticaan de eerste zijn om elke getuigenis uit hun archieven ter ondersteuning van de voorrangsaanspraak van Christelijk Brittannië te verwerpen, als deze onwaar zou zijn. Het interessante aan het Baronius-rapport is dat de datum samenvalt met die in de Handelingen van de Apostelen. De verdrijving van Jozef en zijn metgezellen in een boot zonder roeispaan zonder zeilen zou in overeenstemming zijn met het kwaadaardige plan van het Sanhedrin. Ze durfden hem niet openlijk te vernietigen en bedachten in plaats daarvan een achterliggende methode in de hoop dat hun ingenieuze verraad Jozef en zijn metgezellen uiteindelijk in een waterig graf zou doen belanden. Ze realiseerden zich niet dat door deze subtiele daad, waarbij ze zich ontdeden van de voortreffelijke voorvechter van Christus, hun hoop op vernietiging omzeild zou worden door een daad van de voorzienigheid. Hun verraad maakte het voor de vergeten Vaders van het Christendom mogelijk om samen te komen in een nieuw land waar ze niet lastig gevallen zouden worden. De Saulische Gestapo had jammerlijk en voor de laatste keer gefaald. Het begon volledig in te storten toen de wraakzuchtige Saul, op weg naar Damascus, blind werd. Het ongelooflijke gebeurde. Saul hoorde de stem van Christus tot hem spreken en zijn zicht werd hersteld. Hij bekeerde zich tot het geloof van 'De Weg'. Het nieuws verbijsterde het Sanhedrin en maakte hen razend. Onmiddellijk gaven ze het bevel om Saul te grijpen en hem ter plekke te doden, een omkering van de omstandigheden. De jager werd opgejaagd. Hij dook onder en riep de discipelen van Christus om hulp. Hun terughoudendheid om hem te redden is begrijpelijk. Ze waren evenzeer vervuld van achterdocht

als van verbazing. Uiteindelijk gaven ze gehoor aan hun oproep en lieten hem met een touw over de stadsmuur zakken*3 . Vanaf dat moment werd hij beroemd als Paulus. De rest is bekend. Hij nam het kruis op met de grote opdracht die hij van zijn Verlosser, Christus, had gekregen en met heel zijn hart. Uiteindelijk gaf hij alles aan zijn Meester, in het martelaarschap, een onberispelijke staat van dienst achterlatend die hem kenmerkte als Paulus, de apostel voor de heidenen.

**1 Matt. 21:43.*

**2 Matt. 15:24.*

**3 Handelingen 9:25*

# HOOFDSTUK V LAAT ER LICHT ZIJN

We hebben het uitstekende karakter van de Noblis Decurio geïdentificeerd, zijn eminentie in religieuze, politieke en commerciële zaken in zowel de Joodse als de Romeinse hiërarchie, zijn intieme omgang met de familie van Christus, en in het bijzonder de krachtige invloed die hij uitoefende in de laatste tragische dagen van Jezus, vanaf de plaats van het onwettige proces voor het leven tot de tijd dat Jozef, met zijn metgezellen, uit Judea werden verbannen, tot hun aankomst in Marseille, in Gallië. Het zal nuttig zijn als we even stilstaan bij de wereld van 36 na Christus, voordat we beginnen met het fascinerende verhaal van Jozefs landing in Brittannië met zijn metgezellen en wat er daarna gebeurde. Vanwege de historische discrepanties die over het algemeen bestaan over dit tijdperk, is het belangrijk dat men bekend raakt, al is het maar een beetje, met de geschiedenissen van de volkeren van de verschillende naties die een actieve rol speelden in het christelijke drama. We vinden vaak veel verwarring en misverstanden veroorzaakt door de willekeurige vertaling van namen en plaatsen in de verschillende talen die toen gangbaar waren. Historici citeren niet, of verwijzen zelfs niet naar de taal die toen gesproken werd door de oorspronkelijke Britten en Galliërs. Over het algemeen wordt er fragmentarisch verwezen naar het Grieks of Latijn, dat niet de minste affiniteit had met de Cymrische taal. Misschien onbewust zijn historici de ergste overtreders geweest in het opwerpen van barrières voor de waarheid, door het ongefundeerde geloof te onderschrijven dat Brittannië eeuwen voor en na 36 na Christus een eiland was dat bevolkt werd door wilde wilden, geschilderde barbaren die volledig verstoken waren van cultuur en religieus geweten. Nonchalant schreven de verslaggevers die majestueuze jaren af als doordrenkt van mythe, legende en folklore. De vreemde vervorming van het oude Brittannië is de meest ongelooflijke paradox in de geschiedenis. Het zou je vergeven kunnen worden als je dacht dat bepaalde academische geesten opzettelijk een gezamenlijke samenzwering waren aangegaan om de geschiedenis van deze eilanden en hun inwoners te belasteren. Het is niet alsof de waarheid verborgen was. Ze hoefden alleen maar de klassieke geschiedenissen van Rome, Griekenland en Gallië te lezen, zoals hun loop van invloed was op Brittannië, en aantekeningen te vergelijken met de vroege Britse Triades. Het vergde slechts een kleine inspanning van hun kant om de oude kerkregisters en de opgeslagen boekwerken in de British Museum Library en andere bibliotheken te doorzoeken, die vol staan met concreet bewijs dat de valse schrijvers tegenspreekt. Bovendien bestaan er

duizenden Cymric Triads en monastieke documenten, vooral in de Vaticaanse Bibliotheek, evenals de historische versies van de vroegste Britse geschiedschrijvers, Keltisch en Saksisch. Een paar verlichte historici wierpen een sprankje licht op de waarheid, maar die werd verduisterd en onduidelijk gemaakt door de massa onverantwoordelijke literatuur die aan het publiek werd opgedrongen. De waarheid ging verloren in ongelooflijke fouten. Hoe vreemd het ook mag lijken, het waren de vijanden van het oude Brittannië die met openhartigheid de meest getrouwe beschrijving van de vroege Britten schreven, waaruit bleek dat zij een bewonderenswaardige cultuur bezaten, een patriarchale religie en een geschiedenis die veel verder reikte dan die van Rome. Moderne schrijvers bevestigen ook hun getuigenis. E.O. Gordon stelt in Prehistorisch Londen dat de stad Londen (Llandn) tweehonderdzeventig jaar voor Rome werd gesticht, in 1020 v. Chr. De beroemde Britse archeoloog Sir Flinders Petrie ontdekte in Old Gaza gouden sieraden en emaillewerk van Keltische oorsprong, gedateerd 1500 v. Chr. en vond omgekeerd Egyptische kralen bij Stonehenge. De kunst van het emailleren wordt al vroeg geïdentificeerd met Groot-Brittannië, net als de productie van tin. De oude Brit was de uitvinder van het emailleren. Hij was zo perfect in dit vak dat overblijfselen die in het British Museum en het Glastonbury Museum liggen, zoals de beroemde Glastonbury kom (meer dan tweeduizend jaar oud) en de prachtige Desborough spiegel, net zo perfect zijn als op de dag dat ze werden gemaakt. Het zijn prachtige voorbeelden van "La Tene" kunst, zoals het Keltische ontwerp wordt genoemd. Hun geometrische schoonheid en uitmuntendheid gaat het vermogen van moderne ambachtslieden te boven om te dupliceren. In Early Britain, door Jacquetta Hawkes, op pagina 32, lezen we: "Deze Kelten uit Yorkshire lijken, meer dan alle andere groepen, verantwoordelijk te zijn geweest voor het vestigen van de traditie van de La Tene kunst. . . . Bijna alle mooiste stukken zijn luxes die de smaak weerspiegelen van krijgers die genoten van persoonlijke pracht en praal en het vangen van hun vrouwen en paarden. Broches om de Keltische mantel vast te maken, armbanden, halskettingen, spelden, handspiegels, harnasbeslag, bitten en paardentuig, helmen, zwaardschedes en schilden behoorden tot de belangrijkste dragers van de La Tene kunst. Ze vertonen aan de ene kant een sterke plastische modellering en aan de andere kant een decoratief ontwerp dat is ingesneden, in laag reliëf, of uitgezocht in gekleurd email. Zowel plastisch als in het vlak toont het Keltische werk een buitengewone zekerheid, vaak een soort wilde delicatesse, die de Griekse prototypes ver overtreft. In deze werken bereikten de beste kunstenaars een wonderbaarlijke controle van

evenwichtige symmetrie in het ontwerp en ook in de bijbehorende ruimtes. S. E. Winbold schrijft in Brittannië v. Chr.: "De Keltische kromlijnige kunst, rond 300 v. Chr. en waarvan de beroemde Glastonbury schaal een goed voorbeeld is, bereikte zijn hoogtepunt in ontwikkeling in Brittannië. Volgens Romeinse getuigenissen leerden gevangen Britten de Romeinen het ambacht van emailleren. Herodotus, de vader van de profane geschiedenis, schreef *1 rond 450 v. Chr. over de Britse eilanden en hun inwoners onder de naam Cassiteriden, en maakte een opmerking over hun talent in de metaalindustrie. Julius Caesar schreef *2 na zijn veldtocht in Brittannië, 55 v.Chr., met bewondering over hun cultuur, hun sterke karakter, hun vindingrijkheid in handel en vakmanschap. Hij verwijst met verbazing naar het aantal dichtbevolkte steden, de architectuur, de universiteiten, het aantal inwoners van Engeland en vooral naar hun religie met het geloof in de onsterfelijkheid van de ziel. Geschiedkundigen uit de oudheid beschrijven de heldendaden van de Kimmeriërs-Kimmerii-Keltoi-Kelts tijdens hun migraties door Europa naar Brittannië. Moderne historici verwijzen naar hun doortocht en laten hen op de een of andere manier achter op het Europese continent. Toch hebben moderne etnologen hun migraties correct in kaart gebracht vanaf hun oude bron in het oosten tot hun eindbestemming in Gallië en Groot-Brittannië, landen die voor hun aankomst onbewoond waren. Archeologen hebben hun verleden van de Krim tot Brittannië net zo feitelijk blootgelegd als ze het historische bestaan van Babylon en Chaldea hebben gestaafd. Lang voordat ze bekend stonden als Kimmeriërs, richtte de profeet Jesaja zich duidelijk tot de bewoners van 'De Eilanden'. Waarom historici de feiten hebben verminkt en de oudheid van Brittannië hebben ondergedompeld in mythe en mysterie, is een tragedie die het verstand verbijstert. Terwijl wordt beweerd dat het oude Fenicische schrift een voorouder van het onze is, beweren filologen dat de Keltische of Cyrische taal de oudste levende taal is. De grondwoorden ervan hebben een basisverwantschap met het oude Hebreeuws. Bij het maken van deze bewering moet erop worden gewezen dat de oorspronkelijke taal van de Bijbelse personages weinig verwantschap had met het moderne Hebreeuws. De oude taal had geen klinkers. Het moderne Hebreeuws werd pas in de zesde eeuw geformuleerd. Voor de moderne Jood is het oorspronkelijke Hebreeuws een verloren taal. In de Bijbel lezen we over Ezra die klaagde over het feit dat zijn broeders hun moedertaal niet konden verstaan en daarom, bij hun terugkeer naar Jeruzalem na de Babylonische gevangenschap in 536 voor Christus, was Ezra verplicht om hen de wet voor te lezen in de Assyrisch-Chaldeeuwse taal. Modern Hebreeuws is net als Grieks en Latijn een klassieke taal. De Jood van

vandaag leest en spreekt in het Jiddisch, een conglomeraat van verschillende talen. Op dezelfde manier waarop veel modernisten de dode, valse evolutietheorie verkondigen, blijven de bevooroordeelde en ongeïnformeerde mensen de oude Britse taal beschouwen als een mengsel van verschillende talen, ongeacht de filologische tegenstrijdigheden. Er bestaat vandaag de dag overvloedig bewijs dat de oude taal nog steeds leeft. Het wordt veel gesproken in Wales, Cornwall, Ierland, Schotland en in Bretagne en Normandië. Er zijn veel oude bijbels beschikbaar die in de Keltische talen zijn geschreven. Een van de belangrijkste Schotse kranten wordt in de oude taal gepubliceerd en een aanpassing van het Keltisch is de officiële taal van Ierland. Het is interessant om te weten welke belangrijke rol de oude taal speelde in de Eerste Wereldoorlog. Toen het Geallieerde Commando geen andere methode kon vinden om te voorkomen dat de Duitse inlichtingendienst de geallieerde radioberichten zou ontcijferen, was het Lloyd George, de Britse premier in oorlogstijd, die voorstelde om de oude taal, die hij vloeiend sprak, te gebruiken. Het gebruik ervan verbijsterde de Duitse inlichtingendienst volledig en verhinderde verdere onderschepping van codes. Dit zou niet mogelijk zijn geweest als de Cymric taal een warboel was. Het moest grammaticaal georganiseerd en begrijpelijk zijn. Zelfs vandaag de dag is niets zo vervormd als de moderne geschiedenissen van wereldnaties. Ze zijn of onderwerp van politiek chauvinisme, of verheerlijkte afgoderij door superpatriotten. De historische waarheid lijkt niet populair te zijn. Journalisten schijnen te zwelgen in een vooringenomen nationale opinie, met de neiging om te oordelen vanuit het materialistische niveau van intelligentie. Alles wat anders is, is onwetend, middeleeuws of bevooroordeeld. Ze hebben de neiging om hun eigen vaderlandse geschiedenis te beschrijven volgens hun partijfilosofie en negeren de overgang van het verleden in naam en taal. Ze erkennen niet het belangrijke feit dat taal en geografie geen criterium zijn voor ras. Alles verandert. Taal verandert, net als de geografische woonplaats van mensen, maar ras niet. Om de geschiedenis van welk ras dan ook te evalueren, moeten we de progressieve veranderingen herkennen zoals die zich voordoen in taal, religie, sociale gewoonten en hun aanpassing aan de geografische woonplaats.

We moeten altijd op onze hoede zijn voor de verdraaiers, de onverantwoordelijken, de charlatans en de atheïsten. Hun verwrongen geesten worden gemotiveerd door onverdraagzaamheid, vooroordelen, intolerantie, religieuze en rassenhaat. Ze scheppen er genoegen in om de voorvechters van

de waarheid te vernietigen. Wat ze niet begrijpen bestempelen ze spottend als traditie. Eigenlijk begrijpen ze de betekenis van het woord niet. Voor hen betekent het een mythe. Disraeli zei treffend: "Een traditie kan noch gemaakt noch vernietigd worden. Een traditie is een waarheid, ook al is die in de loop der tijd door het herhaaldelijk hervertellen wat overdreven. Het kan duidelijk worden uitgelegd door het kaf van het koren te scheiden. Door onze gewoonte om te generaliseren zijn we geneigd om termen losjes te gebruiken, waardoor we gemakkelijk op een zijspoor terechtkomen en verkeerde conclusies trekken. Deze gewoonte heeft ertoe geleid dat we de betekenis van het woord 'christen' veralgemenen en insinueren dat alle volgelingen van Jezus vanaf het begin onder die naam bekend waren. In werkelijkheid was de naam 'Christen' toen nog niet bedacht. Het werd pas jaren na Zijn dood gecreëerd. In de Judeese, Griekse en Romeinse wereld stonden de vroege aanhangers van het nieuwe evangelie bekend als 'Volgelingen van De Weg'. Jezus had gezegd: 'Ik ben De Weg'. Voor al Zijn toegewijden was Hij 'De Weg'. In hun devoties verwezen ze naar Christus en Zijn spirituele filosofie als 'De Weg'. Er wordt beweerd dat de titel 'Christen' is ontstaan in Antiochië,*3 na de enthousiaste ontvangst van de discipelen die daar in 36 na Christus naartoe vluchtten. Het ligt dichter bij de waarheid dat de inwoners van deze oude stad naar de bekeerlingen verwezen als 'Kleine Christenen' en 'Kleine mannen van Christus'. Deze etiketten zijn geenszins de juiste interpretatie van de naam 'Christen'. Het woord is een samenstelling van Grieks en Hebreeuws. Christus' is het Griekse woord dat 'gewijd' betekent, en 'ian' komt van het Hebreeuwse woord 'am', dat een persoon of volk betekent. Daarom zou de ware betekenis van het woord 'christen' en 'christenen' 'een gewijd persoon' of 'gewijd volk' zijn. Vroege kerkelijken en historici stellen met zekerheid dat het woord van Britse oorsprong is. Filologen ondersteunen ook de claim dat het een Britse uitvinding is, gecreëerd door de Britse priesters, onder wie de christelijke beweging haar eerste en sterkste impuls kreeg. Onderbouwing wordt gevonden in de verklaring van Sabellus, a.d. 250, die schreef: 'Het woord Christelijk werd voor het eerst gesproken in Brittannië, door hen die voor het eerst Het Woord ontvingen, van de Discipelen van Christus.'

Het is interessant om op te merken dat de Bethanië-groep die in Brittannië aankwam door de Britse priesters nooit Christenen werd genoemd, zelfs niet later toen de naam algemeen werd gebruikt. Zij werden 'Culdees' genoemd, net als de andere discipelen die later de Josephiaanse missie naar Brittannië volgden. Er zijn twee interpretaties gegeven aan het woord 'Culdee', of

'Culdich', beide woorden puur uit de Keltisch-Britse taal, de eerste betekent 'bepaalde vreemdelingen', en de andere zoals uitgelegd door Lewis Spence, die stelt dat 'Culdee' is afgeleid van 'Ceile-De', wat 'dienaar van de Heer' betekent. In beide gevallen is de betekenis toepasselijk. Deze titel, die werd toegepast op Jozef van Arimathea en zijn metgezellen, geeft duidelijk aan dat zij als meer dan gewone vreemdelingen werden beschouwd. De naam onderscheidt hen als een speciaal iemand. In dit geval, omdat ze in Brittannië aankwamen op een speciale missie met een speciale boodschap, kunnen we redelijkerwijs aannemen dat de titel bedoeld was om hen te identificeren als 'zekere vreemdelingen, dienaren van de Heer'. In de oude Britse Triaden worden Jozef en zijn twaalf metgezellen allemaal Culdees genoemd, net als Paulus, Petrus, Lazarus, Simon Zelotes, Aristobulus en anderen. Dit is belangrijk. De naam was niet bekend buiten Groot-Brittannië en kon daarom alleen worden toegewezen aan degenen die daadwerkelijk onder de Britse Cymri hadden gewoond. De naam werd nooit toegepast op een discipel die niet verbonden was aan de vroege Britse missies. Hoewel Gallië Keltisch was, werd de naam daar nooit gebruikt. In latere jaren kreeg de naam Culdee een extra betekenis, om het feit te benadrukken dat de Culdee Christelijke Kerk de oorspronkelijke Kerk van Christus op aarde was. Het werd een titel die op de kerk en haar hogepriesters werd toegepast en die eeuwenlang in delen van Groot-Brittannië bleef bestaan, nadat de naam elders was uitgestorven ten gunste van de populairdere naam Christian. Culdees wordt in kerkelijke documenten vermeld als officiant in St. Peter's, York, tot 936 na Christus. En volgens Rev. Raine werden de kanunniken van York nog tijdens het bewind van Henry II Culdees genoemd. In Ierland werd een heel graafschap Culdee genoemd, met nadruk verklaard toen er tijdens een rechtszitting in de zeventiende eeuw naar de wetten van dat graafschap werd verwezen. De naam Culdee en Culdich klampten zich veel langer dan elders vast aan de Schotse kerk en haar prelaten. Campbell schrijft in Reullura: 'De zuivere Culdees waren Alby's [Albion] vroegste priesters van God, nog voordat er een eiland van haar zeeën door een Saksische monnik was betreden'.

In de tijd van Christus was de volkstaal van het Oosten Grieks, meer dan Romeins. Aramees en Hebreeuws waren voornamelijk voorbehouden aan de Judeeërs. Jezus sprak naar alle waarschijnlijkheid vloeiend Aramees, Hebreeuws, Grieks en Latijn. En, als wat ons verteld wordt waar is, was Hij ook bedreven in de Keltische taal. De beschaafde mensen van de Romeinse provincie Palestina beheersten Grieks, Hebreeuws en Latijn. De Septuagint

vertaling van het Oude Testament werd in het Grieks geschreven in Alexandrië, 285 voor Christus. Het is interessant om op te merken dat dit werk werd samengesteld door zeventig Joodse geleerden, en niet door Grieken, zoals algemeen werd aangenomen. Eeuwen voor Christus was de Griekse taal goed bekend bij de oude Britten, door commerciële banden met de Feniciërs, Griekse tinhandelaren en zeelieden. Julius Caesar vertelt ons dat de Druïden het Griekse schrift gebruikten bij al hun handelstransacties. In deze specifieke periode van de Britse geschiedenis werd het eiland meer aangeduid met de industrie dan met de Britse naam. Het stond bekend als de Cassiteriden, wat 'Tinnen Eiland' betekent, en was vele eeuwen lang het enige land ter wereld waar tin werd gedolven en geraffineerd. Aristoteles, 350 voor Christus, is een van de eerste schrijvers die Brittannië de 'Tinnen Eilanden' noemt. Herodotus gebruikt de naam al eerder, rond 450 v.Chr. (Bk. 3:115). Julius Caesar schrijft over zijn bezoek aan de beroemde Spaanse tinmijn in Talavera, 50 v. Chr. Vele eeuwen voordat tin in Talavera werd ontdekt bloeide de tinhandel in Groot-Brittannië. In feite vertelt de Spaanse geschiedenis over een nauwe band met Cornwall en het lijkt erop dat de Spaanse regering de bekwame mijnwerkers van Cornwall zocht om hen te instrueren in het verkrijgen van wolfraam en het bouwen van de mijnen. In de geschiedenis van de tinwinning in Talaveran komen veel Cornwall-namen voor van mannen die instructeurs, opzichters, opzichters en voormannen waren en experts in het bepalen van het gesteente. Herodotus 450 v.Chr., Pytheas 353 v.Chr., Aristoteles 350 v.Chr., Polybius 150 v.Chr., Diodorus Siculus, Posidonius en anderen, van wie de meesten lang voor de christelijke jaartelling schreven, leveren het bewijs van de Britse superioriteit in de tinindustrie en de welvarende wereldwijde handel daarin. Ze gaan allemaal uitgebreid in op de Britse tinindustrie in Cornwall en Devon en leggen de transportroutes uit van Groot-Brittannië, over land en over zee naar de verschillende havens aan de Middellandse Zee en elders in de toen bekende wereld. De oude schepen van het bijbelse Tarshish waren de eerste navigators die tin en lood transporteerden van Groot-Brittannië naar de naties van de empirische wereld. Hun marine beheerste de zeeën en werd later in de geschiedenis bekend als de Feniciërs. Het tin dat de pracht en praal van het paleis van Salomo versierde, 1005 v.Chr., werd gedolven en tot staven gesmolten in Cornwall en vandaar door de Feniciërs naar Palestina verscheept. Creasy, de eminente Britse historicus, schrijft in zijn History of England: "De Britse mijnen leverden voornamelijk de glorieuze versiering van Salomo's tempel." Jarenlang hadden de Feniciërs het monopolie op het vervoer van Brits tin over de zeewegen. Ze bewaakten hun geheim angstvallig. Het is

bekend dat wanneer andere zeevaarders hen volgden om de bron van hun handel te achterhalen, hun zeelieden opzettelijk een verkeerde koers volgden en in het uiterste geval hun schip opzettelijk tot zinken brachten. Dit offer werd vergoed uit de Fenicische schatkist. Om dit te bevestigen is het interessant om Strabo te citeren, die stierf in 25 na Christus: "Vroeger namen alleen de Feniciërs, vanuit Cadis, deze markt in beslag en verborgen de navigatie voor alle anderen. Toen de Romeinen de koers van een schip volgden om de situatie te ontdekken, liet de jaloerse loods het schip moedwillig stranden en misleidde degenen die hem volgden tot dezelfde ondergang. Toen hij aan de schipbreuk ontsnapte, werd hij voor zijn verlies schadeloos gesteld uit de staatskas. De Feniciërs van Carthago hadden meer succes. Bezorgd om te delen in de handel van Cadis, passeerde een expeditie onder leiding van Hamilco rond 450 v. Chr. de Straat en zeilend naar het noorden, ontdekte het Tinnen Eiland. Ptolemaeus en Polybius ondersteunden Diodorus krachtig door te schrijven over de vriendelijkheid van de mensen in Cornwall en Dammonia, de naam die toen werd gebruikt voor Devon. In deze plaatsen werd voornamelijk tin gewonnen. Bij het maken van brons was tin de belangrijkste legering. We kunnen dus met zekerheid zeggen dat de bronstijd zijn oorsprong had in Brittannië. Kennis van dit feit alleen al is voldoende om alle kwaadaardige insinuaties te weerleggen dat de oude Britten barbaars waren. Om uit te blinken in het delven en smelten van tin en lood, om bedreven te zijn in het gieten van metaal en om expert te zijn in emailleren, moet een volk noodzakelijkerwijs intelligent zijn in de wetenschap van mijnbouw en metallurgie. De wereldwijde vraag naar deze edele metalen sloeg een zeeweg naar de kusten van Groot-Brittannië, waardoor de inwoners in nauw contact kwamen met de oude machten. Het is dan ook heel begrijpelijk dat de Britten, met hun eigen taal gebaseerd op het oude Hebreeuws en hun kennis van het Grieks, verantwoordelijk waren voor het bedenken van het woord 'christelijk'. We kunnen ook begrijpen waarom veel van de oudste monumenten in dit gebied van Groot-Brittannië Hebreeuwse namen dragen. De associatie van Jozef van Arimathea met de tinindustrie in Cornwall is positief. Fragmenten van gedichten en mijnwerkersliederen, door de eeuwen heen overgeleverd, verwijzen vaak naar Jozef. Het is lang gebruikelijk geweest dat de mijnwerkers tijdens het werk riepen: "Jozef was een tinman", "Jozef zat in de tinhandel". Dit waren hun belangrijkste slogans die Jozef identificeerden als een prominent persoon in de Britse tinindustrie. Ten tijde van ons verhaal stonden de eilandbewoners raciaal bekend als Kelts, afgeleid van hun historische raciale naam Kimmerian-Kimmerii-Kymry-Keltoi-Kclt.

De letter 'C' begon de letter 'K' te vervangen bij het spellen van de naam, maar de uitspraak is hetzelfde. Zelfs in die verre tijden kreeg de naam Kelt een andere uitspraak en spelling, voortkomend uit inheems dialect. Toen, net als nu, worden de afstammelingen van dit oude volk in Engeland en Wales Kelts genoemd, de inwoners van Hibernia - Ierland - Kelts, Gaels, in Schotland en de inwoners van Gallië, nu Frankrijk, Galliërs - Gallic. Etnisch gezien zijn ze allemaal hetzelfde volk. De betekenis van het woord is in alle gevallen 'vreemdeling', wat aangeeft dat een Kelt, Kelt, Gael of Galliër vreemdelingen waren in het land waar ze woonden, geen inboorling zoals sommigen ons willen doen geloven. Het is belangrijk om op te merken dat, hoewel ze vreemdelingen waren in het land, ze de eerste kolonisten waren die hun nieuwe thuisland in vrede veilig stelden, en niet met het zwaard, omdat er geen mensen waren om te veroveren. Ze waren echte koloniserende vreemdelingen in een maagdelijk land. We weten dat ze vreemdelingen waren in Brittannië en Gallië, hoewel ze erg oud waren, maar als een zilveren draad geweven in een donkere draad kunnen we hun omzwervingen als één volk traceren van hun oorspronkelijke thuisland voorbij de rivier de Eufraat, gedurende meer dan drieduizend jaar voor Christus tot hun nieuwe woonplaats op de Mystieke Eilanden en in Gallië. Frangois Guizot, de gezaghebbende Franse historicus, schrijft in zijn Hisloire de la Civilisation en France: 'De Galliërs, of Kelten, hadden de eer om hun naam als eersten aan dit land te geven'. De naam Gallië bleef bestaan tot ongeveer het midden van de vijfde eeuw, toen de Gotische Franken, onder leiding van Meroveus, het land binnenvielen en zich er vestigden en de Galliërs in aantal en naam verdrongen. De nationale naam 'Frankrijk' is afgeleid van de stamnaam Frank, wat 'Freeman' betekent. Toch liet de Galliër zijn stempel achter op het land in zijn mede-Britse naam in de eerste provincie die hij stichtte. Vandaag de dag is het nog steeds bekend onder zijn oorspronkelijke oude naam - Bretagne. Ooit was het vasteland met Groot-Brittannië verbonden, totdat een natuurlijke omwenteling de huidige scheiding veroorzaakte. Het is duidelijk dat de scheiding lange tijd niet al te duidelijk was. In de oude Druïdische Triaden lezen we over een Gallische bisschop die over een plank over de kloof liep toen hij vanuit Gallië reisde om de jaarlijkse tiende te betalen aan de Druïdische moederkerk in Brittannië. Ondanks het feit dat de landen eeuwenlang door de zee werden overspoeld, is de afstand tussen Dover en Calais vandaag de dag slechts vierentwintig mijl. Gescheiden werd het eiland geografisch bekend als Brittannië en het nabijgelegen continentale deel als Gallië.

**1        Book 3:115*

**2        Commentaries, Book IV*

**3        Handelingen 11:26*

# HOOFDSTUK VI DE GLORIE IN DE NAAM

Nadat de Kimmeriërs zich op de Westelijke Eilanden hadden gevestigd, stonden ze bij de rest van de wereld bekend onder een andere naam. De naam had geen verwantschap met hun raciale titel waarmee de oude etnologen hen identificeerden. In veel opzichten was de naam meer een bijnaam die ze gewillig leken te accepteren. Ze werden Britten genoemd. Waarom werden ze zo genoemd? Wat was er zo anders aan de Kimmerii, of hun manier van leven, dat andere naties ertoe bewoog om hen deze vreemde achternaam te dopen die hen voor altijd zou identificeren voor de wereld, zowel in de oudheid als in de moderne tijd, zelfs tot de onderwerping van hun raciale naam? Kroniekschrijvers uit de oudheid laten er geen twijfel over bestaan dat de religieuze overtuigingen en gebruiken van de Kimmeriërs hen duidelijk onderscheidden van alle andere geloven. Het stond lijnrecht tegenover alle andere religies uit die tijd. Ze geloofden in één onzichtbare God en de komst van een Messias. Ze hadden geen afbeeldingen en verafschuwden de aanblik van afgoden. Ze aanbaden altijd in de open lucht, met het gezicht naar het oosten. Ze hadden een hartstochtelijk geloof in de onsterfelijkheid van het leven, in die mate dat zowel vriend als vijand beweerden dat dit geloof hen tot onverschrokken krijgers maakte, de dood minachtend.*1 Het religieuze ritueel dat de meeste indruk leek te maken op de buitenlandse historici was hun gewoonte om een replica van de Ark van het Verbond voor hen uit te dragen bij alle religieuze ceremonies, net als hun voorouders in het oude Judea. Eeuwenlang, toen de Kymri in migratiegolven door vreemde landen trokken op hun tocht naar de eilanden van het Westen, merkten de kroniekschrijvers op dat deze gewoonte nooit werd weggelaten.*2 Uit dit ritueel is hun Britse achternaam ontstaan. De naam Brits is afgeleid van de oude Hebreeuwse taal, waarmee de oude Cyrische taal samenviel. Het is gevormd uit twee woorden, 'B'rith' wat 'verbond' betekent en 'ish' wat een man of een vrouw betekent. Samengevoegd als één woord is de betekenis duidelijk: 'Brits' betekent een 'verbondsman of -vrouw'. Het oude woord 'ain' gekoppeld aan het woord 'B'rith' betekent 'land', daarom is de interpretatie van het woord 'Britain', zoals toen en nu nog steeds gebruikt, 'verbondsland'. Onbewust gaven de Ouden de Keltoi een juiste naam. Zij waren, en zijn nog steeds, de oorspronkelijke aanhangers van de Verbondswet. Met de latere invoering van het Christendom, en de naam Christen, diende zich een verrassende nieuwe interpretatie aan. Het 'Verbondsvolk' werd het 'Gewijde Volk', dat in het 'Verbondsland' woonde. Dit impliceert dat de Britten door de plaatsvervangende verzoening werden

ingewijd in de Wet van het Verbond en werden ingewijd om de voorhoede van het Christendom te zijn, om de wereld te evangeliseren in de naam van Jezus Christus. Uit een nauwkeurige bestudering van hun religieuze overtuigingen blijkt dat de Kimmerianen vasthielden aan het patriarchale geloof van het Oude Testament. Veel eminente geleerden wijzen op de grote overeenkomst tussen het oude Hebreeuwse patriarchale geloof en het Druïdische geloof van Groot-Brittannië. Sir Norman Lockyer schrijft in Stonehenge and Other British Stone Monuments (p. 252): 'Ik moet bekennen dat ik verbaasd ben over de overeenkomsten die we zijn tegengekomen.' Edward Davies, in Mythology and Rites of the British Druids (Pref., p. 7), stelt: Ik moet bekennen dat ik niet de eerste ben geweest die de Druïden voorstelde als zijnde verbonden met de patriarchale religie. Wm. Stukeley, in zijn boek Abury (Pref., p. 1), bevestigt na een nauwkeurige bestudering van het bewijsmateriaal: 'Ik heb duidelijk onderscheiden dat de religie die door de oude Britten werd beleden het eenvoudige patriarchale geloof was'. Eerdere getuigenissen bevestigen dit ook. Procopius van Caesarea, in zijn Geschiedenis van de Oorlogen (a.d. 530), zegt: 'Jesus Taran, Bel - Eén enige God. Alle druïden erkennen één God alleen' (De Gothicis, bk. 3). Julius Caesar schreef in 54 v.Chr.: "De Druïden maken de onsterfelijkheid van de ziel tot de basis van al hun leerstellingen en beschouwen dit als de belangrijkste stimulans en reden voor een deugdzaam leven" (Gallische oorlog, VI, 14). Het is een merkwaardig feit dat de Britse titel nooit werd toegekend aan hun Keltische verwanten in Gallië, Ierland en Schotland. Historisch gezien werden de mensen in Gallië zelfs Galliërs genoemd - Gallisch en het land stond bekend als Gallië-Gallica en Galatië, tot de komst van de Franken. Aangenomen wordt dat de Bijbelse versie van de Brief aan de Galaten gericht was aan de Galliërs van Galatië.*3 De inwoners van Hibernië (Ierland) en Caledonië (Schotland) behielden zowel hun geografische als hun oorspronkelijke rasnaam. De volken van wat nu Engeland en Wales is, hebben eigenlijk geen van beide verloren. Het land was altijd Groot-Brittannië en de inwoners werden gedocumenteerd als Britse Kelten. De Ieren bestendigden de naam Kelt, maar de Schotten, die bekend stonden als Kelts, werden Gaels genoemd. Men herkende onmiddellijk de overeenkomst tussen de naam Gaul en Gael-Gallic en Gaelic. Overigens waren de Gaels de oorspronkelijke bewoners van Iberia. Na eeuwenlang in Iberië te hebben gewoond, migreerde een grote groep naar Caledonië (Schotland), om plaats te maken voor de constante stroom Kelts van het vasteland, naar Iberië (of Hibernië), die de Ierse titel behielden. Hoewel dit onderscheid in namen altijd is blijven bestaan, werd de verwantschap tussen

hen erkend. De eilanden werden zelfs in de oudheid altijd de Brittanic Isles genoemd. . . . Pas onder het bewind van Jacobus I, toen de Ieren en Schotten werden samengevoegd in een centraal parlement, werden de eilanden bekend als de Britse eilanden en het Verenigd Koninkrijk. Van latere datum is de naam Groot-Brittannië. Dit kan verwarrend overkomen bij sommigen die gewoonlijk over de inwoners van Groot-Brittannië spreken als Engelsen en Welsh, en over het ras als Angelsaksisch. De nationale naam Engels werd nooit gedeeld met, of gebruikt om de andere bewoners van de eilanden aan te duiden. Tot op de dag van vandaag behouden ze elk hun Keltische clantitel van Welsh, Iers en Schots, ondanks het feit dat ze allemaal de titel van Britse burgers deelden. De naam Brittannië bleef Engeland en Wales noemen, lang na de komst van de Angelsaksen in 426 na Christus. Pas toen de binnenvallende Noormannen door de Britse Kelten en Saksen werden geabsorbeerd, kreeg de Anglische titel de overhand. Uit de minder gebruikte naam Angle ontstond de nationale naam die het land en zijn volk het label Engeland gaf. Hoe vreemd het op het eerste gezicht ook lijkt, toch zijn er geen misverstanden in de verschillende namen en titels. Racistisch gezien waren de Kelten, Angelsaksen en Noormannen slechts afzonderlijke stammen van hetzelfde Keltische ras. Hieronder vallen ook de Denen, die Brittannië in 787 na Christus binnenvielen. Etnologisch gezien bestaat het hele Keltische ras uit de Keltisch-Saksisch-Scandinavische stam. Historisch wordt de komst van de Denen, Saksen en Noormannen invasies genoemd, maar eigenlijk was het een samenkomen van één ras in hun voorbestemde thuisland, dat voor hen en voor de wereld hun moederland, Brittannië, werd. Samen zijn ze groot geworden en dragen ze de Britse titel als een insigne, in eer en glorie. Het feit dat de Britse naam alleen met het volk van Engeland en Wales werd vereenzelvigd, is eerder merkwaardig dan mysterieus. Naarmate de geschiedenis van het oude Brittannië zich voor ons ontvouwt, kunnen we de reden duidelijker begrijpen. Onherroepelijk waren ze met elkaar verbonden door de banden van taal en religie. Het Cyrisch was hun moedertaal en elk beoefende de Druïdische religie. Brittannië was het centrale hoofdkwartier van het Druïdisme, waaraan allen tienden betaalden. Het was veruit het dichtstbevolkt en door zijn handel en industrie wereldberoemd. Wat vandaag Londen is voor Groot-Brittannië, Ottawa voor Canada en Washington voor de Verenigde Staten, zo was Groot-Brittannië voor het hele Keltische ras. Dit was grotendeels de reden waarom andere naties de Britse naam met Engeland identificeerden. Vanuit religieus oogpunt, waaruit de Britse naam voortkwam, had dit eiland bij voorrang recht op deze titel. Engeland was het eerste van de Britse eilanden dat bewoond

werd. Voordat de Kelten arriveerden was het een maagdelijk land zonder menselijke bewoning. Er wordt beweerd dat de eerste kolonisten arriveerden rond 3000 v. Chr. Het druïdisme werd nationaal georganiseerd onder de bekwame leiding van Hu Gadarn, rond 1800 v. Chr., de periode die wordt gegeven voor de oprichting van Stonehenge, dat ook wordt toegeschreven aan Hu Gadarn. Hij was tijdgenoot van Abraham. Net als Abraham was Hu Gadarn de belangrijkste patriarch van het volk, bekend als Hu de Machtige. Terugkijkend door de vele eeuwen heen zien we de diepe betekenis van de naam Brittannië voor dit eiland en zijn inwoners. We zien dat het lot deze mensen motiveerde in hun koers; een grotere wil dan die van henzelf stuurde hen onbewust naar een voorbestemd land waar ze, zoals Jeremia had voorspeld, 'het zaad zouden planten'. De climax werd bereikt met de komst van Jozef van Arimathea en de groep uit Bethanië. Vanaf dat moment werd de betekenis van het woord moederland duidelijk. Engeland is het enige land in de geschiedenis dat van nature bekend staat als het moederland. De lange eeuwen hadden het voorbereid op zijn christelijke bestemming. Uit haar schoot werd de christelijke zaak geboren, gewiegd en naar de wereld gedragen. We weten dat de Kelten op grond van een gebod en gewoonte niets religieus op schrift mochten stellen. Ook was het hen niet toegestaan om altaren te bouwen met behulp van metaal of spijkers. Zij waren het ware volk van het Bijbelse 'Stenen Koninkrijk'. Een traditionele gewoonte die de Kelts onuitwisbaar verbond met het oude patriarchale geloof was het bouwen van altaren overal waar ze rustten op hun tocht naar de eilanden, een religieuze gewoonte die net zo kenmerkend was als het dragen van de Ark van het Verbond voor hen. Vandaag de dag kan hun reis over de wereld naar de eilanden duidelijk worden getraceerd door de overblijfselen van de stenen altaren die zij oprichtten, blijvende gedenktekens van hun grote pelgrimstocht. Dit gebruik overleefde het ritueel van de Ark, dat werd verlaten met de aanvaarding van Jezus Christus. Het blijft vandaag de dag bestaan en, net als toen, alleen onder het Keltisch-Saksische volk. In onze tijd wordt de gewoonte om gedenktekens op te richten voor een grote historische gebeurtenis vooral beoefend door de Schotten en de Canadezen. Ze bestaan uit piramides van stenen opgestapeld tot een piek en worden cairns genoemd. Dit is de Keltische naam voor het woord dat in de Bijbel wordt gebruikt, 'hopen', 'stenen van getuigenis'. Het eerste stenen altaar in het Bijbelse verslag werd opgericht door Jakob, na zijn veelbetekenende droom van de opgaande ladder tussen hemel en aarde, die bij alle christenen bekend staat als de Ladder van Jakob. Hij bouwde het als een getuige van zijn contact en verbond met God bij die

gelegenheid. Daarna werd het bouwen van dergelijke altaren, of graven, een religieuze gewoonte van de rondtrekkende Hebreeën en Keltoi, als ze door vreemde landen trokken; een verklaring en een getuige van hun geloof en geloof in het verbond met de Enige Onzichtbare God. Ondanks de evolutie van namen die de mensen identificeerden die uiteindelijk Britten werden genoemd, zijn de namen altijd synoniem geweest met hun erfgoed en religie. De naam Kymri komt van koning Omri, stichter van Samaria, de hoofdstad van Israël. De Assyriërs noemden hun Israëlitische gevangenen Beth-Omri, Beth Kymri en Mensen van de Ghomri, naar hun koning. De Grieken noemden hen Kimmerioi. De Welsh zijn tegenwoordig het enige volk dat de oude titel van volk van de Cymri nog heeft. In het British Museum is de beroemde Zwarte Obelisk van Shalmaneser II te zien. Dit belangrijke relikwie verwijst naar de gevangenschap en naar alle koningen die onderworpen waren aan de koning van Assyrië. Eén van deze onderworpen heersers was Jehu, de 'zoon van Omri', koning van Israël. De obelisk bestaat uit een serie van twintig kleine reliëfs met lange inscripties. Het tweede reliëf toont 'de zoon van Omri' op zijn knieën, terwijl hij eer betuigt aan de Assyrische heerser in goud en zilver.*4 In het Keltisch wordt het woord Kymri nog steeds uitgesproken met de klinkerklank, K'Omri, en het werd gemakkelijk Kymri, waaruit Kimmerii, Kimmerians, Keltoi, Keltic en Cymri zijn voortgekomen. De Krim, waaronder dat land nog steeds bekend staat, is een verbastering van Cimmeri. Op de Krim zijn de afgelopen jaren enorme begraafplaatsen ontdekt die talrijke monumenten hebben opgeleverd die de Kymry in naam, religie en karakter identificeren met dat gebied waar ze eeuwen verbleven voordat ze verder trokken. Het is interessant om te weten dat de Welsh de enige leden van het Keltische ras zijn die door de tijd heen tot op heden de oorspronkelijke naam Kymri hebben behouden. Tegenwoordig wordt het meestal gespeld als Cymri, en hun oude taal als Cymric. De Welsh hebben meer dan enig ander lid van het grote Keltisch-Saksisch-Scandinavische ras hun oude raciale kenmerken behouden. Het volk van het oude Engeland werd later meer Saksisch van type. Dit kan te wijten zijn aan de grote toestroom van Engelsen, Friezen, Juten en Saksen die zich na hun invasie in het land vestigden. Hiervan waren de Engelsen of Angelen en Saksen verreweg het talrijkst. Elk van hen handelde echter naar hun eigen aard. Ze kwamen allemaal uit het noordelijke koninkrijk Samaria, waar ze voor het eerst werden geleid door Efraïm. We moeten niet vergeten dat de Efraïmieten de wettelijke erfgenamen waren van de titel Israël en niet Juda, of de Joden. In de Bijbel worden het zuidelijke koninkrijk in Jeruzalem en het noordelijke koninkrijk Samaria altijd apart aangesproken

onder verschillende namen, Juda en Israël. Zelfs God verwijst in Zijn instructies naar hen als zodanig: Juda was Zijn heiligdom en Israël Zijn heerschappij (Psa. 114:2). Bijgevolg bleven de Efraïmieten, zoals te verwachten was, volgens de patriarchale wet regeren. Oorspronkelijk maakte Juda deel uit van de priesterlijke sekte, met de Levieten, waarbij de laatsten de ware uitdelers van de religieuze rechtspraak waren, die in dienst verdeeld waren tussen Juda en Israël. Onder de Kelten zijn de afstammelingen van de priesterlijke groep die Efraïm, of Israël, diende, wat door de eeuwen heen blijkt uit hun diepe religieuze instelling. Zij vertegenwoordigden ook de professionele klasse -wetenschappers, artsen, advocaten, enz. - die we zo krachtig terugvinden in het oude Brittannië, in religie, industrie en handel. De Efraïmieten waren de ware krijgersstam van Israël, de verdedigers van het geloof, net als vandaag de dag. Het was de Levieten niet toegestaan wapens te dragen of in de oorlog te dienen, evenmin als het de Druïden was toegestaan. Toch waren de Keltoi beroemd als dappere krijgers. Dit kwam omdat er genoeg van de krijgshaftige Efraïmitische clan onder hen waren om het priesterschap en medewerkers in de beroepen te beschermen. Er is beweerd dat de belangrijkste krijgerslegioenen van de Efraïmieten als laatsten Samaria verlieten om de westwaartse trek van hun broeders te beschermen. Dit zou waar kunnen zijn. De geschiedenis laat zien dat, hoewel de Kymri tijdens hun doortocht in conflicten verwikkeld waren, zij geen fractie van de gevechten van de Efraïmieten hebben meegemaakt. De vraag rijst, hoe verbinden we de Saksen met de Efraïmieten en als broeders van de Kelten?

Er wordt treffend gezegd dat de Bijbel het meest waarheidsgetrouwe geschiedenisboek is dat ooit is geschreven, en dat onderschrijft de schrijver. In de Schrift vinden we de aanwijzingen waarvan moderne wetenschappers, met name de detectives van de wetenschap, de archeologen, hebben bewezen dat ze echt zijn. Toen Izaäk werd geboren, deed God een vreemde uitspraak tegen Sarah. Hij zei: 'Luister naar haar stem bij alles wat Sara tot u gezegd heeft, want in Izaäk zal uw zaad genoemd worden' (Gen. 21:12). Nergens in het Bijbelse verslag wordt Gods volk zo genoemd. Theologen ontweken de uitleg of waren blind voor de betekenis en voor andere verklaringen die later door de profeten en onze Heer over deze kwestie werden gegeven. Jesaja en Jeremia benadrukten het feit niet alleen sterk, maar gaven ook positieve aanwijzingen voor hun identiteit. Jezus zei dat Hij gekomen was voor 'de verloren schapen' - Efraïm. Hij vertelde de Joden dat hun erfenis van hen zou worden afgenomen en aan een ander zou worden gegeven. Jezus kon zo'n erfenis alleen aan Gods

eigen volk geven, omdat zij vanaf het begin binnen de Verbondswet gebonden waren om Gods doel op aarde door de Christus uit te voeren. Zijn sterkste opdracht gaf Hij aan Paulus, om naar de heidenen te gaan die Hem zouden ontvangen. Paulus ging naar de heidenen, maar op een meer directe en positieve manier ging hij naar de mensen in Brittannië en wijdde hij de eerste christelijke bisschop in Brittannië, in de naam van Jezus. Jezus had gezegd dat de oude wet was voltooid in Zijn offer. Hij kwam om de wet te vervullen - het verbond tussen God en de mens. Totdat de Britse Druïdische kerk en haar volkeren ingewijd waren in 'De Weg', waren zij als heidenen. Maar van alle volkeren op aarde waren de Britse Druïden het enige bestaande geloof dat op voorhand voorbereid was om Christus te aanvaarden, en de enige mensen die Zijn naam kenden, en het spraken voordat Christus geboren werd. Christus wist tot wie Hij zich richtte. Paulus wist tot wie hij zich specifiek richtte, zoals we door historische feiten zullen aantonen. Jozef van Arimathea, door zijn langere en nauwere omgang met Jezus, wist het, en naar deze mensen gingen deze beide grote apostelen. De christelijke uitverkorenen moesten bekend staan in de naam van Izaäk. Zijn ze zo bekend? Zeer zeker wel, en de naam is Saksisch. Net zoals de opgegraven monumenten en artefacten van de Koninklijke begraafplaatsen op de Krim de Kymri met zekerheid bij hun eigenlijke naam hebben geïdentificeerd, zo hebben de oude historici de evolutie van de Saksische naam van Isaak in hun verslagen gedocumenteerd. Laten we verder teruggaan in de geschiedenis. Deze belangrijke feiten zijn nodig om Gods koers en doel te bewijzen, zoals later door Jozef van Arimathea en Paulus werd aangetoond.

De naam Semiet is afgeleid van Sem, die de zoon van Noach was en van wie in Genesis 9:26 wordt gezegd: 'Gezegend zij de Heer, God van Sem'. Van Sem stamt het speciale zaad af dat is uitverkoren om het uitverkoren ras te zijn. Tot de uittocht van Abraham uit Chaldea stond het Verbondsvolk bekend als Semieten. Onder Abraham werden ze Hebreeën genoemd. Deze term is afgeleid van Eber, die een afstammeling van Sem was. Het woord Hebreeër duidt niet specifiek een ras aan. Het betekent 'kolonist of kolonisator', op dezelfde manier toegepast als het ooit werd geassocieerd met de Amerikanen en Canadezen. Net als de Amerikanen en Canadezen werd er over het volk gesproken als kolonisten totdat ze genationaliseerd werden. De nationalisatie van het Verbondsvolk werd verworven onder de stervende Jakob, kleinzoon van Abraham en zoon van Izaäk. Toen werden ze een natie gevormd uit twaalf stammen die door de wil van God Israël werden genoemd, wat 'met God

regeren' betekent. Later, toen de stammen in opstand kwamen onder Efraïm, de zoon van Jozef, werden ze verdeeld in twee koninkrijken, dat van het noorden en dat van het zuiden, bekend als Juda en Israël. Beide raakten in gevangenschap. Een fragment van Juda keerde terug naar Jeruzalem, maar Israël, als Efraïmieten, keerde nooit terug en werd nooit meer genoemd in de Bijbelse geschiedenis. Gedurende dit lange bestaan van Sem tot de verdwijnende Efraïmieten kwam de naam Jood nooit voor in de geschiedenis en was onbekend aan de Semieten, Hebreeën, Israëlieten of Efraïmieten. Toch is het waar dat sommige Joden die later voortkwamen uit het overblijfsel van Juda dat na de Babylonische gevangenschap terugkeerde naar de Heilige Stad, Semieten of Shemieten zijn, zoals wij die naam nu gebruiken, en zij maakten deel uit van Israël, maar slechts een fragment. In feite waren ze tijdens hun gevangenschap zo vermengd geraakt door onderlinge huwelijken met andere volken, dat het twijfelachtig is hoe duidelijk hun oorspronkelijke aanspraak op Israël kon zijn. Toch worden ze erkend als deel van Israël, maar alleen op dezelfde manier als we zouden zeggen dat alle Pennsylvaniërs Amerikanen zijn en alle Ontarions Canadezen, maar alle Amerikanen en Canadezen zijn geen Pennsylvaniërs of Ontarions. Bijgevolg is het een ernstige verkeerde benaming om de Joden van vandaag te beschouwen als de enige overlevende Semieten of Israëlieten. Het grootste deel van zowel Juda als Efraïm had hun oorspronkelijke thuisland al lang verlaten om bekend te worden onder andere namen, waarvan sommige al zijn uitgelegd. Nu komen we bij de mysterieuze belofte van God aan Sara: 'In Izaäk zal uw zaad genoemd worden' {Gen 21:12}. De profeten hadden gezegd dat ze ver weg zouden wonen en bekend zouden staan onder een andere naam, één die hun raciale erfenis vertegenwoordigde. Toen ze werden ondervraagd door de mensen door wiens land ze trokken, legden de Israëlieten (Efraïmieten en de velen van Juda die zich tijdens hun tocht bij hen hadden gevoegd) uit dat zij de Zonen van Izaäk waren. De etnologische kaart laat zien dat zij zich in twee groepen verdeelden, die elk een andere route namen die hen uiteindelijk naar de Westelijke Eilanden - Brittannië - zou leiden. De Kymri hebben we al vastgesteld, maar de strijdende Efraïmieten werden duidelijker de Zonen van Izaäk genoemd. In het schrift nam deze naam verschillende variaties aan afhankelijk van de taal, maar de uitspraak was hetzelfde en liet geen twijfel bestaan over hun identiteit. Oude documenten en monumenten verwijzen naar hen als I-Saccasuns, I-Sak-suna, Sakasuna, Saksens en tenslotte Saxons. Historisch gezien staan ze inderdaad ook bekend als Scythen, maar dat was niet de naam waaronder de samengevoegde stammen zichzelf noemden, maar de naam die

de Grieken op hen toepasten. Ongeveer zevenhonderd jaar lang leefden ze in de gebieden die bij de Grieken bekend stonden als Scythië, bij de Romeinen als Dacië (nu Roumanië) en Thracië. Net zoals de Kymri van Brittannië de naam Britten aannamen, zo kozen de oude Efraïmitische Israëlieten ervoor om bekend te staan als Saksen, de naam die zowel de naam van Isaak verhulde als onthulde. De Angelsaksen waren de belangrijkste en machtigste onder de geassocieerde stammen, vandaar de geaccepteerde leiders. Als Saksen trokken ze op uitnodiging van het Britse opperhoofd Vortigem voor het eerst Brittannië binnen. Na de vestiging van de Saksen in Brittannië, zouden waarnemers van andere naties hebben opgemerkt wat zij een vreemde breuk in het beleid van de Saksen zouden hebben genoemd. Ze begonnen te trouwen met de Britse Kelts. Of de blanke, blauwogige Saksen en de donkere Kelts zich nu wel of niet bewust waren van hun raciale verwantschap, onderling vermengden ze zich. In al hun omzwervingen weigerden de Keltische en Saksische volken standvastig om zich te vermengen of te trouwen met mensen van andere rassen. Dit doen was een ernstige tribale overtreding die door beide werd erkend. Hierin waren ze loyaler aan de patriarchale wet dan hun broeders uit Juda tijdens hun Babylonische gevangenschap. Zoals geprofeteerd zou dit deel van Juda voor deze openlijke daad gebrandmerkt worden door 'de aanblik van hun gelaat'. Dit is zelfs vandaag de dag nog duidelijk te zien in hun afstammelingen door de Hettitische aftekening van zwart haar en de haakneus. Niet alleen weigerden ze zich te vermengen. Ze waren trouw aan het oude gebod om 'samen te wonen'. De geschiedenis vertelt ons dat wanneer ze aan hun volgende migratiestap begonnen, ze weinigen achterlieten en het land leeg maakten. In tegenstelling tot de gewoonte van andere volken die ofwel de ouderen, de te jongeren en de zwakken achterlieten, ofwel hen doodden, namen de Kyniri en de Saksische stammen allen met zich mee. Dit was meer in het bijzonder het geval bij de Angelsaksen, wiens migraties talrijker waren en meer tijd in beslag namen om het uiteindelijke 'thuisland' te bereiken. Dit feit is historisch vastgelegd in de massale migratie van de Saksische volken naar Brittannië. Dr. Latham schrijft in zijn Ethnology of the British Islands: "In de hele lengte en breedte van Duitsland is er niet één dorp, gehucht of familie die duidelijke tekenen van afstamming vertoont van de continentale voorouders van de Angelsaksen van Engeland.

Professor Sayce schrijft: 'Alle takken die naar Groot-Brittannië stroomden, zijn takken van dezelfde stam. In geen enkel dorp, stad of dorp in Duitsland is een zuivere Saks te vinden. We kwamen daar ooit, maar kwamen er weer uit

tijdens onze omzwervingen naar deze Britse eilanden.' Dat ze allemaal verwanten waren, Britten-Kelt, Gaels, Angelsaksen, Juten, Friezen, Denen en Noormannen wordt benadrukt door Freeman in The Norman Conquest: 'Het is moeilijk om het feit te beseffen dat onze natie die nu bestaat niet echt een gemengd ras is in de betekenis die de populaire taal impliceert.' Professor Huxley schreef over het politieke tumult in Ierland in 1870, toen opruiers probeerden om het verschil in ras tot een onderwerp te maken: 'Als wat ik te zeggen heb over een kwestie van wetenschap doorweegt bij iemand die politieke macht heeft, dan vraag ik hem om te geloven dat de argumenten over het verschil tussen de Angelsaksen en de Kelten slechts schijn en waan zijn'. Verwijzend naar de eigenschap van de Kelt om, net als de Saks, 'alleen te wonen', stelt hij dat tijdens de Romeinse bezetting van Brittannië, Romein en Kelt een gescheiden leven leidden. En toen de Romeinen zich in 410 na Christus definitief uit Brittannië terugtrokken, was de bevolking nog net zo Keltisch als zij haar aantrof. In de naam van Izaäk was het beloofde Zaad van God te vinden. Als 1-Saksische zonen werden zij Israëlieten, die verloren gingen, gestraft werden voor hun zonde om het gouden kalf te aanbidden, verspreid werden over de volken, maar 'als koren dat in een zeef wordt gezuiverd' uiteindelijk verzameld zouden worden op een plaats die door God zelf was aangewezen (2 Sam. 7:10), waar zij zich zouden vestigen en zich niet meer zouden verplaatsen, en waar geen tegen hen gericht wapen zou slagen (Jes. 54:17). De geldigheid van deze feiten kan niet over het hoofd worden gezien, evenmin als de andere oude gewoonte onder hen om de sabbat te houden.

In Exodus 31 lezen we aan wie het gebod om de sabbat te onderhouden werd gegeven: 'Daarom zullen de kinderen Israëls de sabbat houden, om de sabbat te onderhouden in al hun geslachten, tot een eeuwig verbond' (vers 16). Het is een teken tussen Mij en de kinderen van Israël tot in eeuwigheid' (v. 17). Het Angelsaksische ras was en is het enige volk dat dit teken in acht neemt. Als buitenlanders in het verleden werd gevraagd wat de meeste indruk op hen maakte van de Engelse en Amerikaanse gewoonten, antwoordden ze: 'Jullie Engelse zondag.' Terwijl alle plaatsen in het buitenland open waren, werd in Groot-Brittannië en Amerika de sabbat in acht genomen. Zelfs op de grote tentoonstelling in Parijs waren alleen de Britse en Amerikaanse afdelingen op zondag gesloten. Voltaire, de buitengewone intellectuele ongelovige, zei: 'Of Engelsen het nu weten of niet, het is de Engelse zondag die Engeland maakt

tot wat Engeland is.' Dit geldt evenzeer voor Amerika en het Britse Gemenebest van naties.

Dr. Ryle, bisschop van Liverpool, zei: 'Ik beweer zonder aarzeling dat de enige landen op deze aarde waar je de Sabbat werkelijk in acht neemt, Groot-Brittannië, de landen van het Gemenebest en Amerika zijn. Van geen enkel ander land kan gezegd worden dat het dit teken vervult.*5 De waarschuwing klinkt echter in de aankondiging dat wanneer wij de Dag des Heren beginnen te verzaken, wat alle Angelsaksische mensen door de jaren heen in verschillende mate hebben gedaan, onze welvaart van ons zal wijken. Een paar jaar geleden maakte een buitenlander die Engeland bezocht de volgende opmerking in de pers: Jullie hebben in Engeland iets waar wij altijd naar verlangd hebben en nooit hebben kunnen bereiken - de zondag - en jullie verliezen het bijna zonder protest.' Amerika is altijd de grootste ontheiliger van de sabbat geweest, meer nog dan de andere Angelsaksische naties. We zouden allemaal acht moeten slaan op de waarschuwing. Engeland ontleende zijn naam aan de Engelen. De betekenis van de naam is weer veelzeggend. Engles betekent 'God-Men'. Deze naam werd hen niet gegeven vanwege een speciale gerechtigheid, maar omdat zij in plaats van stenen afgoden te aanbidden, zoals anderen deden, God aanbaden. De afgodendienaars noemden hen GodMen - Engelen (Angelen). Het verhaal gaat dat op een dag, toen Paus Gregorius door de straten van Rome liep, hij een groep Romeinse soldaten met een aantal Britse (Yorkshire) gevangen kinderen tegenkwam. Hij stond verbaasd stil, onder de indruk van hun ongewone gelaat: goudkleurig haar, blauwe ogen en een blanke huid, iets wat hij nog nooit eerder had gezien. Hij vroeg de soldaten wie ze waren. Toen hem werd verteld dat het Engles waren, uit Engle-land, maakte hij een opmerking over hun schoonheid en antwoordde: 'Ze hebben een goede naam. Ze zien eruit als engelen. Er wordt beweerd dat Paus Gregorius door deze ontmoeting overtuigd raakte van zichzelf om Augustinus voor zijn missie naar Brittannië te sturen. De religieuze gewoonten, gebruiken en kenmerken die de Kymri en de Saksen zo duidelijk onderscheiden van de rest van de volkeren op aarde kunnen niet worden toegeschreven aan louter toeval met de oude patriarchale wet. Ze zijn te veelzeggend. Ongeacht hoe het Keltisch-Saksische volk mag zijn afgeweken van volledige naleving van de Wet, in hun omzwervingen, vormden de Verbonden de kern van hun spirituele leven, die hun materiële beleid aanstuurden. De verbondsnaam Brits zou nooit door andere volkeren aan hen zijn gegeven als zij niet meer dan behoorlijk onder de indruk waren

geweest van hun religieuze naleving. Als men de Druïdische Triaden bestudeert, wordt een grotere associatie met de Verbondswet met opzienbarende duidelijkheid getoond. Als we deze Hebreeuwse religieuze gebruiken en de verwerving van interpretatieve namen in ogenschouw nemen, kunnen we ons gemakkelijk realiseren hoe eenvoudig en effectief het huwelijk tussen de oude Druïdische religie en het nieuwe Verbond van 'De Weg' plaatsvond, waardoor een vruchtbaar veld en een veilig toevluchtsoord voor Jozef van Arimathea en zijn metgezellen ontstond. Dit was geen toeval. Het was het begin van de nieuwe bestemming die lang tevoren was voorspeld en die tot geboorte werd gebracht in het grote offer van Jezus Christus, onze Verlosser. Er zijn nog steeds mensen die volhouden dat het Britse verhaal een bijgelovige mythe zonder basis is, net zoals ze blijven debatteren dat de Bijbel onwaar is. Ze zijn net zo geestelijk beneveld als de Victoriaanse historici die niet konden begrijpen hoe, waarom of waar er enig verband kon zijn tussen de oude Britten en de continentale rassen, en nog minder met de profetieën en mensen van de Bijbel. Helaas werd het historische verleden in die tijd niet zo goed aan hen geopenbaard als de archeologie dat in de moderne tijd heeft gedaan. Net zoals de verbazingwekkende ontdekkingen in de grotten van de Dode Zee in de jaren 1955-56 duizenden opgeslagen documenten aan het licht hebben gebracht die daar door de Essenen waren verborgen en die de boeken van de Bijbel in alle gevallen staven, zo hebben archeologen in de afgelopen vijfentwintig jaar de moderne etnoloog en historicus voorzien van onweerlegbaar bewijs om het eeuwenoude historische verhaal van het volk van Brittannië te rechtvaardigen. De Essenen waren de meest beschaafde en geleerde religieuze orde die er bestond vóór de geboorte van Christus, vrij van de besmetting van machtspolitiek of orthodoxe religie. Zij waren de grootste waarheidszoekers van hun tijd. De meeste van de ontdekte documenten zijn geschreven vóór Christus en veel na Zijn komst. Elke dag onthullen vertalers materiaal dat theologen lang heeft verbaasd over zowel het Oude als het Nieuwe Testament. Veel van deze getuigenissen bewijzen de historische geldigheid van de feiten die hierin worden gegeven. Archeologen die monumenten, tabletten, munten en diverse andere artefacten opgraven, geven de verbondsvolkeren van ons verhaal een naam en traceren ze van hun oude geboorteplaats tot de eilanden van het Westen en de Britten en Amerikanen tot hun plaats in de moderne geschiedenis. De tirades van de atheïsten en de spottende stemmen van de Hogere Critici van Duitsland zijn verpletterd. Autoriteit is ontnomen aan de onverantwoordelijke historici. Het is niet zo bekend dat H.G. Wells' Outline of History, waarvan miljoenen exemplaren

werden verkocht, het zwaarst werd bekritiseerd door een woedende groep wetenschappers en geleerden die Wells' werk bestempelden als 'een grove massa middeleeuwse historische fouten'. Wells zag zich genoodzaakt de volgende editie in te korten. Hoewel hij een aantal van zijn flagrante fouten corrigeerde, was hij niet in staat om een volledige correctie aan te brengen zonder het hele werk te herschrijven, wat hij dan ook niet deed. De duivel is altijd alert om de ongelovige geest en onzorgvuldige schrijvers te gebruiken om iedereen die hij kan van de waarheid af te leiden. Uiteindelijk wint de waarheid altijd. Er schuilt altijd een fascinatie in een naam. Zelden faalt het om de geest te intrigeren, waardoor een nieuwsgierig verlangen ontstaat om te leren wat het kan betekenen en hoe het is afgeleid. In namen, zoals hierin getoond, zit steevast de sleutel die de deur naar een eeuwenoud mysterie opent. Geen enkele naam kan het drama van Kymri, Saxon en British evenaren, en van allemaal is de naam British de meest boeiende naam in de hele geschiedenis.

**1 Caesar on the Gauls; Aristotle on the Celts.*

**2 C. C. Dobson, The Ark of the Covenant.*

**3 Bishop Lightfoot on Galatians.*

**4 A Guide to the Babylonian and Assyrian Antiquities (British Museum), p. 46.*

**5 Jesaja 58:13-14**

# HOOFDSTUK VII GALLISCHE GETUIGENIS

De religieuze geest van Gallië nam af met de komst van de Franken, maar het vuur in Brittannië is nooit uitgeblust. Het vlamde als een vulkaan, vurig in zijn evangelisatie en fel uitbarstend bij buitenlandse inmenging. Zelfs in rusttoestand was haar zelfgenoegzaamheid bedrieglijk, zoals de nazi's in de Tweede Wereldoorlog ontdekten. Haar christelijke instellingen en heilige gebouwen aanvallen is haar hart doorboren, waardoor haar volk terugvecht met die onoverwinnelijke woede die de wereld altijd heeft verbaasd, toen het uiteindelijk haar vijanden versloeg. Lang voordat de schipbreukelingen van Bethanië in Marseille aankwamen, vertelt Guizot ons dat het zuiden van Frankrijk bekend stond als de Provence Viennoise, bevolkt door Galliërs, Feniciërs en Grieken, 'waarbij de Galliërs overal het meest bevolkt waren'. De betekenis hiervan is heel belangrijk. De Feniciërs en de Grieken hadden een lange band met Zuid-Frankrijk, vooral de Feniciërs, die de belangrijkste zeevaarders waren vóór de Griekse zeevaart. De oude haven van Marseille was voor beiden de belangrijkste aanloophaven voor het transport van tin en lood uit Brittannië. Door de eeuwen heen was er een gemeenschappelijke vriendschap ontstaan tussen hen en de Galliërs; het is dan ook begrijpelijk hoe Fenicische en Griekse kolonies in Gallië werden gesticht. Marseille is naar verluidt de oudste stad van Frankrijk en de oudste zeehaven. Het was al een haven lang voordat een van beiden zich er vestigde, maar het waren de Grieken die de haven tot een hoogtepunt ontwikkelden en het de naam gaven die het draagt. We mogen echter nooit uit het oog verliezen dat de haven zijn eerste associatie had met de bijbelse schepen van Tarshish, onder bevel van de Danieten, van de stam Dan. Zij waren de eerste grote zeemacht in de geschiedenis en de eersten die de inwoners van Brittannië goed kenden en met hen handel dreven. De Feniciërs en Grieken waren voor een groot deel Danieten. In de tijd van ons verhaal was de haven van Marseille bekend met de schepen van Jozef. De Gallische bevolking kende zijn naam net zo goed als wij tegenwoordig de namen Carnegie, Schwab en Bethlehem Steel kennen. Het is daarom aannemelijk dat Jozef veel invloedrijke vrienden in Marseille had, die hem graag in hun midden zouden verwelkomen. Onder de Galliërs bestond een diepe ontvankelijkheid voor de vervolgde volgelingen van 'De Weg'. Tussen de Galliërs en de Judeese voorstanders van Christus bestond wederzijdse sympathie. De Galliërs waren Druïdisch en hun geloof heerste in heel Gallië, wat meer dan wat dan ook verklaart waarom het land een veilige haven was voor Jozef en de familie Bethanië, evenals voor de vele andere

bekeerlingen die daar eerder een toevluchtsoord hadden gevonden, na een veilige ontsnapping uit Judea in de schepen van Jozef. Degenen die geïndoctrineerd zijn door de valse verhalen die de Druïdische religie beschrijven, zullen misschien even stilstaan van ontsteltenis. De kwaadaardige schande die over het Druïdische priesterschap en hun religie met de praktijk van mensenoffers wordt uitgestort, is net zo leugenachtig, boosaardig en verachtelijk als de andere verdraaiingen die de oude Britten in een kwaad daglicht stellen. Bij nader onderzoek zal blijken dat degenen die de wraakzuchtige veroordelingen uitspraken in de Romeinse geschiedenis opvallen als de dictators van het Romeinse Driemanschap. Hun beestachtige haat tegen alles wat Brits en christelijk was, bevorderde opzettelijk de verraderlijke propaganda om het volk te belasteren dat ze niet konden dwingen of onderwerpen. In onze eigen tijd heeft onder andere niemand minder dan de eminente archeoloog Sir Flinders Petrie bij onderzoek van de grond rond en onder het altaar bij Stonehenge de beruchte beschuldigingen volledig ontkracht. Hij vond alleen gefossiliseerde botten van schapen en geiten die de verwantschap met het patriarchale geloof van het Oosten nog sterker bevestigden. In alle gevallen waren de brandoffers zoals vermeld in het bijbelse verslag. De invloed die het Druïdisme had op de rest van de oude wereld, en de vreedzame en bereidwillige ontvangst van het Christelijke geloof, bewijst de nobele structuur ervan. Hume, de hooggeplaatste Britse historicus, erkend om zijn onpartijdigheid en het ontbreken van vooringenomenheid in zijn verslaggeving, schreef: "Geen religie heeft ooit de geesten van mensen zo beïnvloed als het Druïdisme. Het bereidde de weg voor het Christendom door zijn solide aanvaarding van 'De Weg'. Zonder het Druïdisme zou het Christendom misschien nooit tot bloei zijn gekomen. Het sloeg de eerste spijkers in het Christelijke platform die het vasthielden in al zijn vroege spanningen, en het de kracht gaven om door te gaan voor al het nageslacht. De Romeinse vervolgers, die de Druïdische oppositie verachtten, intensiveerden hun kwaadaardigheid met de Britse bekering tot het Christendom. De keizers Augustus, Tiberius en de decreten van Claudianus en Diocletianus maakten van de aanvaarding van het Druïdische en Christelijke geloof een halsmisdaad, waarop de doodstraf stond. Sommigen hebben beweerd dat deze vervolging door Rome beide religies samen dreef om de solide falanx van het Christendom te vormen. Dit is verre van het geval. Er is al op gewezen hoe de oude Kymry verbonden waren in het oude patriarchale geloof, zelfs voordat ze in Brittannië aankwamen. Georganiseerd door Hu Gadarn (Hugh de Machtige) kreeg het geloof de naam Druïde, een woord dat

volgens sommigen is afgeleid van het Keltische woord 'Dreus', wat 'een eik' betekent, wat voortkomt uit de gewoonte om in de open lucht te aanbidden in de beroemde eikenbossen van het eiland. Een meer waarschijnlijke afleiding is van 'Druthin' - een 'Dienaar van de Waarheid'. Het motto van de Druïden was 'De Waarheid tegen de Wereld'. Een terloopse studie van de Triaden benadrukte het oude Hebreeuwse geloof met een positieve classificatie. De Britse Moeder Druïdenkerk bleef de onsterfelijkheid van de ziel, de alwetendheid van Eén God en de komst van de Messias onderwijzen. Ze waren zich bewust van de voorspelde plaatsvervangende verzoening en, hoe vreemd het ook mag lijken, de eigenlijke naam van Jezus was hen al lang voor de komst van Christus bekend. Zij waren de enige mensen die het wisten en het zeiden, een feit dat theologiestudenten verbaasd heeft. Hieruit kan duidelijk worden opgemaakt dat er een wederzijds begrip bestond tussen de Druïde en de bekeerde Judeeër over religieuze principes die gemakkelijk de deur opende naar algemene acceptatie van 'De Weg'. Hieruit kunnen we opmaken dat het geen toeval was dat de gevluchte volgelingen van 'De Weg' een natuurlijk toevluchtsoord in Gallië vonden en hun apostolische leiders een veiliger toevluchtsoord in Brittannië. In die periode in de geschiedenis was Brittannië het enige vrije land ter wereld. Gallië had zijn doop van Romeinse vervolging ontvangen lang voordat de Caesars hun aandacht op de Britten richtten. Het was de constante hulp die de Gallische broeders kregen van de krijgers van Brittannië die de invasie van de eilanden teweegbracht. De eerste aanval, geleid door Julius Caesar in 55 voor Christus, was puur een strafexpeditie tegen de Britten omdat ze zijn wapens in Gallië hadden gedwarsboomd. In tegenstelling tot de algemene opinie dat Caesar's aanval een verovering was, was het een trieste mislukking. Binnen twee weken werden zijn troepen verpletterd en teruggetrokken naar Gallië. Bij zijn terugkeer in Rome werd Caesar openlijk belachelijk gemaakt door de partij van Pompeius in het Driemanschap. Zijn beroemde legende 'Veni, Vidi, Vici' ('Ik kwam, ik zag, ik overwon') werd gesatiriseerd door de pennen van de Romeinse elite. Ze schreven berispend: 'Ik kwam, ik zag, maar bleef niet. In de tien jaar die volgden, tot 43 v.Chr., vochten de machtigste strijdkrachten van Rome, geleid door de bekwaamste generaals, om voet aan de grond te krijgen in Brittannië. Caesar slaagde er niet in om verder dan een paar kilometer landinwaarts door te dringen. Pas tijdens de regering van Hadrianus, 120 na Christus, werd Brittannië opgenomen {door middel van een verdrag - niet door verovering) in de Romeinse heerschappij, zoals beschreven door Spartians in Vita Hadriani. Door dit verdrag behielden de Britten hun

koningen, landerijen, wetten en rechten en accepteerden ze een Romeinse kern van het leger voor de verdediging van het rijk. Niemand kan deze verovering verkeerd interpreteren of het geloof ondersteunen dat naakte barbaren de Romeinse legioenen konden trotseren en verslaan gedurende die tien jaar onder leiding van hun keizers en grootste generaals. De invasies werden afgeslagen door de beroemde Britse Pendragon, Caswallen, die zeven jaar na de invasie regeerde. Voor Gallië was het geen lang leven beschoren. Ze misten de veiligheid van de zeeën die de Britse eilanden beschermden. Helaas was Gallië, dat later bekend zou worden als Frankrijk, voorbestemd om het kruispunt te worden van continentale invasies en op zijn grondgebied zijn tot in onze tijd enkele van de bloedigste veldslagen uit de geschiedenis uitgevochten. Tot de komst van de Franken, de Visigoten, Ostrogoten en Vandalen, zouden de Galliërs eeuwenlang het grote evangelisatiewerk van het christendom voortzetten en de basis van de Kerk leggen door de grote leiders die uit Brittannië kwamen, met zorgvuldig opgestelde plannen. Het zou vereeuwigd worden met de aanwezigheid en het grote werk van Filippus, Lazarus, Maria Magdalena en de andere Maria's, die elk een blijvende stempel drukten in de naam van hun Verlosser.*1 Terwijl het verhaal van Jozef van Arimathea in het licht van de dag wordt gebracht, worden ook de anderen, die onder zijn leiding werkten, uit de duistere duisternis van het verleden gehaald om ons in vervoering te brengen met hun toewijding en opoffering. Het verslag laat zien dat Jozef vaak naar Gallië reisde om met de discipelen te overleggen, in het bijzonder met Filippus, die eerder dan Jozef in Marseille was aangekomen en hem en de familie van Bethanië opwachtte. We moeten niet vergeten dat Jozef door zijn tinmijnen in Cornwall en Devon een lange band had met de Britten. Het komen en gaan van zijn schepen zou de Britten dus zeker op de hoogte hebben gehouden van wat er in de wereld en ook in Gallië gebeurde. Lang voordat Jozef in Brittannië aankwam, was het schandaal van het kruis bij hen bekend en was het een bron van grote zorg geworden voor de Druïdische Kerk. Door gelijkenis van patriarchaal geloof en kennis van profetie herkenden de Druïdische prelaten in de dood van Christus de vervulling van profetie. De snelheid waarmee de Druïdische afgevaardigden naar Gallië reisden om Jozef te ontmoeten laat zien hoe bezorgd ze waren om informatie uit de eerste hand te verkrijgen. In tegenstelling tot het misleidende verhaal van latere historici, was er geen ruzie, burgerlijk of religieus, geen bloedvergieten. Het was een openlijke aanvaarding die Jozef van Arimathea verkoos tot het hoofd van de tot Christus bekeerde Britse Kerk. Vanaf dat moment werden de Druïdische naam en de

oude religie in Brittannië en Gallië vervangen door de Christelijke naam, die de Britten creëerden om het geaccepteerde Christusgeloof, voorheen bekend als 'De Weg', te identificeren. De wonderbaarlijke veilige aankomst van Jozef en zijn metgezellen in Marseille, en vandaar naar Brittannië, was zeker de wil van God die Zijn ondoorgrondelijke doel uitvoerde om geleidelijk de profetische woorden van Jezus te vervullen, om naar de verloren schapen van Israël te komen. Vanaf dat moment begon de organisatie van de Christelijke clan, het bundelen van hun krachten in vastberaden actie. Zo begon het historische drama dat het lot van het keizerrijk zou veranderen en de volkeren van de wereld naar een betere manier van leven zou leiden. Maar voordat dit volledig zou worden bereikt, moesten miljoenen zich een weg banen door een ongelooflijke tragedie, tirannie in haar meest basale en angstaanjagende vorm trotseren, massamoorden op grote schaal en duivelse martelingen ondergaan, de wreedheden van het Colosseum ondergaan, de verschrikkingen van de smerige gevangenis van de Mamertijnen en de vreselijke geseloorlogen waarin de Britten het meest kolossale offer in bloed en leven zouden brengen dat de geschiedenis kent.

**1 J. W. Taylor, The Coming of the Saints.*

# HOOFDSTUK VIII ST. PHILIP WIJDT JOZEF VAN ARIMATHEA IN FRANKRIJK

Het is niet moeilijk om de vreugdevolle ontmoeting voor te stellen die plaatsvond tussen oude, beproefde en vertrouwde vrienden toen de groep van Bethanië aankwam in Marseille. Elk verslag dat is onderzocht wijst op de verbondenheid van de discipelen en volgelingen van 'De Weg' met Jozef. In hem hadden zij een intelligente, onverschrokken leider, een geboren organisator met de koude, kalme redenering van een schrandere, succesvolle zakengeest; werkelijk een broodnodige aanwinst om hen in die cruciale jaren te leiden. Tijdens zijn leven zou hij hun redding blijven tegen de nieuwe en opkomende storm van Romeinse vervolging die spoedig op alle volgelingen van 'De Weg' zou worden losgelaten, met een moorddadige woede die de wreedheden van Hitler en Stalin overschaduwt. Hij zou het eerste christelijke leger op de been brengen dat voor Christus zou strijden op de kusten en velden van Brittannië en dat de beestachtige Romeinen op de hielen zou zitten. Jozef was altijd de onzichtbare macht achter de troon, zoals hij was geweest op die zwarte nacht in het Sanhedrin en de daaropvolgende vier jaar in Judea. Hij stond te popelen om het Woord aan de wereld te verkondigen. Hoeveel van de discipelen bij hem waren tijdens zijn korte verblijf in Gallië is moeilijk te zeggen. Het is verbazingwekkend hoe nonchalant de verslagen omgaan met deze belangrijke kwestie. Verschillende bestaande verslagen komen gedeeltelijk overeen met het verslag van Baronius,*1 waarin Maria Magdalena, Martha, de dienstmaagd Marcella, Lazarus, die Jezus uit de dood opwekte, en Maximin, de man wiens gezichtsvermogen Jezus herstelde, worden genoemd onder de inzittenden van het schip van de schipbreukeling. Dan staat er vrijblijvend: 'en anderen'. Andere verslagen vermelden dat Filippus en Jakobus Jozef vergezelden. Weer anderen melden dat Maria, de vrouw van Cleopas, en Maria, de moeder van Jezus, in de boot zaten. Dat er op dat moment veel mensen bij elkaar waren, blijkt duidelijk uit de manier waarop de verschillende namen in de vroege Gallische kerkregisters voorkomen. Het is bekend dat een groot aantal bekeerlingen Jozef naar Marseille was voorgegaan. Samen vormden zij een godvruchtig gezelschap van gretige, enthousiaste werkers in de christelijke wijngaard. Filippus, een van de oorspronkelijke twaalf apostelen, was zeker aanwezig. Er is een overvloed aan onomstreden getuigenissen die zijn opdracht in Gallië bevestigen, die allemaal verklaren dat hij Jozef ontving en wijdde, voorafgaand aan zijn inscheping en aanstelling als apostel in Brittannië.

Sommigen hebben deze daad van toewijding verkeerd opgevat als een daad van bekering tot de levenswijze van Christus, voornamelijk omdat Jozefs naam niet wordt genoemd als een van de zeventig die door Jezus zijn gekozen bij Zijn tweede verschijning. In feite worden er maar weinig namen genoemd en geen enkele van de latere honderdtwintig. Ze zien de feiten uit het bijbelse verslag over het hoofd, waarin staat dat de apostelen in Jeruzalem tijdens de laatste tragische dagen van Jezus verwezen naar Jozef als discipel van Christus. Deze uitspraak dateert van voor de inschrijving van de twee latere uitverkoren groepen discipelen; daarom was het niet nodig dat Jozef onder hen werd genoemd. Zijn toewijding aan Jezus en de apostolische verwijzing laten zien dat hij een van de vroege discipelen van Christus was. Om op de juiste manier tot een apostolische benoeming te worden gewijd, was het noodzakelijk dat de wijding werd uitgevoerd door handoplegging door een van de oorspronkelijke apostelen. Hoe vreemd het ook mag lijken, drie keer binnen dertig jaar verricht Filippus deze speciale wijding voor Jozef, de derde keer om een heel bijzondere reden die in zijn volgorde zal worden verteld. Filippus wordt in de vroege Gallische kerk de Apostel van Gallië genoemd. Ongetwijfeld was hij de eerste erkende apostel in Gallië, maar zoals we later zullen zien, kwamen de onophoudelijke evangelisatie-inspanningen in Gallië voort uit Brittannië, met Lazarus in het bijzonder die het Gallische toneel domineerde tijdens zijn korte leven.*2 Vanwege Filippus' apostolische autoriteit zou het correcter kunnen zijn om te zeggen dat hij in Gallië het geaccepteerde hoofd van de Gallische christelijke kerk was. De bijbelse en wereldlijke verslagen laten zien dat hij niet constant in Gallië bleef. Er zijn veel meldingen dat hij in andere landen was, in gezelschap van andere apostelen en discipelen. In de Bijbelse literatuur wordt hij niet meer genoemd rond 60 na Christus. Het is duidelijk dat hij met verschillende tussenpozen terugkeerde naar Gallië. Veel van de vroege schrijvers melden in het bijzonder dat Filippus in Gallië was rond 65 na Christus, en benadrukken het feit dat het in dat jaar was dat hij Jozef voor de derde keer wijdde. Filippus stierf niet in Gallië en zijn gemartelde overblijfselen werden daar ook niet begraven. Hij werd op hoge leeftijd in Hierapolis gekruisigd. Twee belangrijke kerkelijke autoriteiten maken melding van zijn dood. Isidore, aartsbisschop van Sevilla, a.d. 600-636, schrijft in zijn Historia: 'Filippus uit de stad Bethsaida, waar ook Petrus vandaan kwam, predikte Christus aan de Galliërs en bracht barbaarse en naburige volken, die in duisternis zaten en dicht bij de zwellende oceaan, tot het licht van kennis en de poort van het geloof. Daarna werd hij gestenigd en gekruisigd en stierf hij in Hierapolis, een stad in Phrygië, en met zijn lijk

rechtop begraven samen met zijn dochters rust hij daar.' Het Dictionary of Christian Biography noemt Isidore 'ongetwijfeld de grootste man van zijn tijd in de Kerk van Spanje. Een volumineus schrijver van grote geleerdheid.' De eminente kardinaal Baronius schrijft in zijn Kerkelijke Annalen: 'Van Filippus, de vijfde in rangorde, wordt gezegd dat hij Opper-Azië met het Evangelie heeft versierd, en uiteindelijk in Hierapolis op 87-jarige leeftijd het martelaarschap heeft ondergaan, wat ook Johannes Chrysostom overleverde, en men zegt dat dezelfde man door een deel van Scythië reisde en enige tijd samen met Bartholomeus het Evangelie predikte. In Isidore leest men dat Filippus zelfs de Galliërs doordrenkte met het christelijk geloof, wat ook in het Breviarium van Toledo van de school van Isidore staat.' Julianus, aartsbisschop van Toledo, a.d. 680-690, van wie Dr. William Smith in zijn biografische werk zegt dat hij 'de laatste eminente kerkman van West-Gotisch Spanje was, en naast Isidore van Sevilla misschien wel de meest eminente', samen met de Eerwaarde Bede, a.d. 673, verklaren dat Filippus aan Gallië was toegewezen. De getalenteerde aartsbisschop Ussher beweert ook: 'Sint Filippus predikte Christus aan de Galliërs.' Verdere getuigenissen worden gevonden in de MS. Martyrologie van Hieronymus. Tot slot, om de zending en aanwezigheid van Filippus in Gallië te onderbouwen, citeer ik Freculphus, bisschop van Lisieux, Frankrijk, a.d. 825-851: 'Filippus uit de stad Bethsaida, waar ook Petrus vandaan kwam, van wie in de Evangeliën en Handelingen van de Apostelen vaak lofwaardige vermeldingen worden gedaan, wiens dochters ook voortreffelijke profetessen waren, en van een wonderbaarlijke heiligheid en eeuwige maagdelijkheid, zoals de kerkelijke geschiedenis verhaalt, predikte Christus aan de Galliërs.' Op dit moment is het op zijn plaats om het recent herleefde geloof te bespreken dat de Brief aan de Galaten was gericht, zoals de oude schrijvers beweren, aan de inwoners van Gallië, en niet aan de kleine kolonie van Galliërs in Azië, vooral omdat het getuigenis wordt verteld door verschillende gezaghebbende schrijvers die in één adem Filippus' missie in Gallië bespreken. Dit bewijs is heel belangrijk om in overweging te nemen, omdat het de grote christelijke evangelisatie-inspanning in Gallië onderbouwt en de massa aan bewijs ondersteunt die Brittannië associeert met Gallië in die dramatische jaren. Kardinaal Baronius schrijft: 'We hebben in onze aantekeningen bij de Romeinse Martyrologie gezegd dat "aan de Galaten" moet worden gecorrigeerd in plaats van "aan de Galliërs".' De heilige Epiphanius, a.d. 315-407, schreef: 'De bediening van het goddelijke woord was toevertrouwd aan de heilige Lucas, hij oefende het uit door te reizen naar Dalmatië, naar Gallië, naar Italië, naar Macedonië, maar voornamelijk naar

Gallië, zodat de heilige Paulus hem in zijn brieven verzekert over sommige van zijn discipelen - "Crescens", zei hij, "is in Gallië." Daarin moet niet Galatië gelezen worden, zoals sommigen ten onrechte gedacht hebben, maar Gallië.'*3 Pere Longueval merkt op dat dit gevoel zo algemeen was in het Oosten dat Theodoret, die 'in Galatië' las, niet naliet 'Gallië' te begrijpen, omdat de Grieken deze naam in feite aan Gallië gaven, en de Galaten alleen zo genoemd waren omdat ze een kolonie van Galliërs waren {Memoire de VApostolat de St. Mansuet {vide p. 83), par l'Abbe Guillaume, p. II). Geen betere autoriteit kan worden geciteerd in het bespreken van deze zaak dan de geleerde Rev. Lional Smithett Lewis, M.A., wijlen Vicaris van Glastonbury, beschouwd als de meest vooraanstaande kerkhistoricus van onze tijd. Ds. Lewis schrijft:*4 'Misschien is het toegestaan om erop te wijzen dat Edouard de Bazelaire deze opvatting ondersteunt dat Crescens in Gallië was en niet in Galatië. Hij volgt Paulus rond het jaar 63 langs de Aureliaanse weg van Rome naar Arles in Frankrijk {Predication du Christianisme dans les Gaules, t. IX, p. 198). Hij noemt zijn drie metgezellen: Sint Lucas die net de Handelingen had geschreven, Trophimus die hij in Arles achterliet, Crescens die hij naar Vienne (Gallië) had gestuurd.' Hij citeert de Bazelaire die verder gaat met te zeggen: 'Bij zijn terugkeer nam hij Trophimus weer mee, en hij was niet in staat om hem tot Rome te houden, want hij schreef (St. Paulus) van daar aan Timoteüs: "Haast je en kom je zo snel mogelijk bij mij voegen". Crescens is in de Galliërs. Ik heb Trophimus ziek achtergelaten in Millet (Miletus).” De Abbe Maxime Latou, verwijzend naar Trophimus die in Gallië was, zegt: 'In 417 erkende paus Zozimus in de kerk van Arles het recht om metropoliet te zijn over het hele district van Narbonne, omdat Trophimus, zijn eerste bisschop, voor de Galliërs de bron van leven was geweest waaruit de stromen van het geloof vloeiden.' Ds. Lewis stelt ook: 'Dit alles bewijst dat Gallië bekend stond als Galatië, en het feit dat zij de reis van Paulus en zijn metgezellen hebben opgetekend, betekent geenszins dat zij de reis van Filippus ontkennen. Om dezelfde reden citeert M. Edouard de Bazelaire M. Chateaubriand als hij zegt: "Petrus zond missionarissen naar Italië, naar de Galliërs en naar de kust van Afrika.” De rol die Petrus speelde wordt naar behoren benadrukt door vele illustere Romeinse geschiedschrijvers, en zonder dat Petrus in het minst enig primaat uitoefende zou deze vurige en krachtige man zijn landgenoot uit Bethsaida (St. Filippus) heel goed hebben kunnen beïnvloeden. Het is heel belangrijk om te weten dat de kerken van Vienne en Mayence in Gallië Crescens claimen als hun stichter. Dit bevestigt dat Galatië in II Timotheüs iv, 10, Gallië betekent, en niet de kolonie Galatië in Azië, en dat Isidore bedoelde

te zeggen dat St. Filippus predikte aan de Galliërs, en niet aan de Galaten van Azië.' We hebben gezien dat de "Erkenningen van Clement" (2e eeuw) vermeldden dat St. Clement van Rome, op weg naar Caesarea, daar St. Jozef van Arimathea aantrof met St. Petrus, Lazarus, de Heilige Vrouwen en anderen, een zeer waarschijnlijke plaats voor het begin van de reis van St. Caesarea was het thuis van de heilige Filippus in het Bijbelverhaal. Daarna brengt de traditie, ondersteund door wereldlijke documenten, hem naar Frankrijk, vanwaar hij de heilige Jozef naar Brittannië stuurde. William of Malmesbury, die Freculphus citeert, noemt Jozef Filippus' "beste vriend". Ze moeten een hechte band hebben gehad. De traditie brengt de Heilige Vrouwen en Sint Jozef naar Frankrijk. Overal in de Rhônevallei, zoals we hebben gezien, van Marseille tot Morlaix, vinden we constante herinneringen aan de inzittenden van die boot zonder roeispanen en zeilen. Van Morlaix in Bretagne is het een klein stukje naar Cornwall in Groot-Brittannië. Jozef moet de route van Marseille goed hebben gekend. Het was die van zijn collega-handelaren, op zoek naar erts. Vanuit Cornwall leidde een oude weg naar de mijnen van Mendip, waarvan overblijfselen bestaan. De ontvangst van St. Jozef door Arviragus suggereert een mogelijke eerdere kennismaking.

Getuigenissen van de Vroege Vaders en verschillende takken van de Kerk tonen aan dat de Kerk hier al in de vroegste dagen was.'

Bij het bespreken van de verwijzing naar de Galliërs van Frankrijk en de Galliërs van Azië, berispt Aartsbisschop Ussher de schrijvers van die tijd streng voor het creëren van het misverstand door hun onkunde om de oude documenten te onderzoeken en de verslagen te vergelijken. Zoals we hebben gezien uit de weinige citaten die zijn gegeven, wordt er een apostolische verwijzing aangegeven naar de Galliërs van Frankrijk, en niet naar de Galliërs van Azië. De aanwezigheid van de heilige Filippus is vastgesteld in Gallië en als zijn eerste toegewezen missie. Andere apostelen worden genoemd die in Gallië werkten, van wie we zullen zien dat sommigen met Jozef van Arimathea naar Brittannië reisden. St. Clement werpt een historisch licht op de illustere bijeenkomst in Caesarea, rond de tijd van deze uittocht, wat de bewering van velen ondersteunt dat Filippus, als de beste vriend van Jozef, samen met Jakobus in de boot van de schipbreukelingen zat, samen met de Heilige Vrouwen en anderen. Het is vastgelegd dat Sint-Philippus Josephes,*5 de zoon van Jozef doopte en later, toen Jozef Gallië opnieuw bezocht, stuurde Filippus Josephes met zijn vader en tien andere discipelen naar Brittannië. Het is duidelijk dat de heiligen in groepen in Brittannië aankwamen. Er wordt

uiteindelijk gezegd dat er honderdzestig op verschillende tijdstippen door de heilige Filippus naar Brittannië waren gestuurd om Jozef te dienen in zijn evangelisatiemissie.*6 Jozef bleef niet lang in Gallië. Een Britse Druïdische delegatie van bisschoppen arriveerde in Marseille om hem te begroeten en hem enthousiast uit te nodigen om met hen terug te keren naar Brittannië en daar het evangelie van Christus te onderwijzen. Deze grootmoedige uitnodiging werd uitgebreid door de Druïdische gezanten van de Britse prins Arviragus, die Jozef land, een veilige haven en bescherming tegen Romeinse aanvallen aanboden. Arviragus was prins van de edele Silures van Brittannië, in het hertogdom Cornwall. Hij was de zoon van koning Cunobelinus, de Cymbeline van Shakespeare, en neef van de beroemde Britse strijder-patriot Caradoc, die door de Romeinen Caractacus werd genoemd. Samen vertegenwoordigden ze de Koninklijke Silurische dynastie, het machtigste krijgersrijk in Groot-Brittannië, waarvan de Tudor koningen en koninginnen van Engeland afstamden. De uitnodiging werd graag aangenomen en Jozef maakte zich klaar om met zijn speciaal gekozen metgezellen naar Brittannië te vertrekken, onmiddellijk nadat zijn beste vriend, de heilige Filippus, de wijding had verricht in het jaar 36 na Christus. Vanaf dat moment wordt Jozef van Arimathea in de geschiedenis bekend als 'de apostel voor Brittannië'. Ongetwijfeld werd Jozef om andere redenen naar het heilige eiland aangetrokken dan het feit dat hij de kans kreeg om 'De Weg' aan de Britse bevolking te verkondigen. Ons is verteld dat Arviragus en Jozef elkaar al lang voor de uitnodiging goed kenden; daarom kunnen we goed geloven dat hij veel invloedrijke vrienden in het zuiden van Groot-Brittannië had verworven in de jaren dat hij zijn mijnbouwbelangen in Cornwall en Devon beheerde. Hij zou net zo bekend zijn bij het gewone volk als bij de aristocratie. In zekere zin zou het een thuiskomst zijn voor de oom van Jezus. Aan de andere kant had het land voor hem veel tedere herinneringen die hem zeer dierbaar zouden zijn. In de tradities van Cornwall, Devon, Somerset, Wiltshire en Wales is altijd geloofd en zeker beweerd dat Jezus als jongen Zijn oom naar Brittannië vergezelde op tenminste één van zijn vele zeereizen; later, als jonge man. Tijdens die stille jaren voorafgaand aan Zijn bediening wordt beweerd dat Jezus, nadat Hij India had verlaten, naar Brittannië reisde en daar een retraite stichtte en een altaar van riet bouwde voor de glorie van God. De oude wijzen van India beweren dat Hij onder hen had gewoond. In de Vishnu Purana wordt vermeld dat Jezus het Himalayakoninkrijk Nepal had bezocht. Bovendien waren de religieuze leraren van India bekend met de eilanden van Groot-Brittannië. Wilford stelt dat de boeken van het oude India ze beschrijven als

'De Heilige Eilanden van het Westen'. Een van de boeken verwijst naar 'Britashtan, de zetel van religieuze geleerdheid'. Ze gebruikten de term die door Jesaja en anderen werd gebruikt: 'Eilanden van het Westen', 'Eilanden van de Zee'. De Britse eilanden zijn de enige eilanden die ver ten westen van Palestina liggen. Eeuwen na de tijd van Jozef bevestigt de heilige Augustinus de traditie van het altaar van riet dat door Jezus werd gebouwd in een brief aan de paus,*7 waarin hij verklaart dat het altaar toen al bestond. Bijgevolg kunnen we de verslagen in de oude Triaden geloven dat het altaar stond toen Jozef met zijn twaalf metgezellen in Brittannië aankwam. We kunnen goed begrijpen waarom Jozef deze heilige plek tot zijn bestemming maakte, zich er vestigde en er de eerste bovengrondse christelijke kerk ter wereld bouwde, tot eer van God in de naam van Jezus en met de toewijding aan Maria, de moeder van Jezus. Wie waren de twaalf metgezellen van Jozef die met hem van Gallië naar Brittannië vertrokken? Dit is een vraag die je met veel belangstelling kunt stellen. Het heeft een fascinatie op zich die opwindend wordt als we nadenken over de namen van de mannen en vrouwen die tijdens Zijn aardse bediening zo nauw met Jezus verbonden waren. Onze interesse wordt nog groter als we ons realiseren dat zij allemaal verloren zijn gegaan voor het Bijbelse verslag na de Exodus van 36 na Christus. Zij zijn werkelijk de verloren discipelen die voorbestemd zijn om de Christelijke geschiedenis te schrijven met hun levens in letters van bloed, vuur en goud. Omdat de persoonlijkheden van Petrus, Paulus, Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes zo sterk de Schriftuurlijke schijnwerpers domineren en de historische scène verlichten, kan men niet anders dan opgewonden zijn wanneer we de geliefden van Christus weer ontmoeten, die lang verloren zijn gegaan in het heilige verslag en, van alle plaatsen, op de oevers van het Heilige Eiland - historisch Christelijk Brittannië. Hier is de lijst van hen, de Kampioenen van Christus zoals uitgekozen door de heilige Filippus en de heilige Jozef, na de wijding van de laatste in Gallië. Kardinaal Baronius citeert in zijn grote werk uit Mistral, in Mireio, en een ander oud document in de Vaticaanse Bibliotheek. Hij noemt ze één voor één, en door de namen kennen alle Christenen ze het beste.

Maria, vrouw van Cleopas

St. Martha

St. Lazarus

St. Eutropius

St. Salome

St. Schoon

St. Saturninus

St. Maria Magdalena

Marcella, het dienstmeisje van de zussen Bethany

St. Maximin

St. Martial

St. Trophimus

St. Sidonius (Restitutus)

St. Jozef van Arimathea

Alle verslagen verwijzen naar Jozef en twaalf metgezellen. Hier staan er veertien, inclusief Jozef. Marcella, de dienstmaagd van de Heilige vrouwen, is de enige die niet de titel Heilige draagt, daarom wordt ze niet beschouwd als een van de missionarissen. Waarschijnlijk ging Marcella mee in haar oude hoedanigheid van dienstmaagd van de zusters van Bethanië. Veel andere schrijvers benadrukken dat er nog een lid was van deze groep die niet in het Mistral-rapport staat - Maria, de moeder van Jezus. Naast de overlevering is er een grote hoeveelheid documentaire getuigenissen die de aanwezigheid van de Christus Moeder bij Jozef bevestigen, omdat hij door Johannes was aangewezen als 'paranymphos' voor de Gezegende Maagd Maria. Als 'paranymphos' moest zij bij hem zijn en we weten dat Maria tot haar dood bij Jozef in bewaring bleef. Wat een tedere herinneringen roepen deze illustere namen op in onze geest!

Wat een verhalen over tragische ervaringen brachten ze mee om te vertellen aan het sympathieke Druïdische priesterschap! Hier waren de mensen die het nauwst met Jezus verbonden waren in het drama van het kruis: Jozef, de onverschrokken, tedere bewaker die het verscheurde lichaam in zijn armen sloot; de lijdende moeder die Johannes wegleidde van de laatste doodsstrijd; de vrouwen die het verlaten graf hadden ontdekt; Lazarus, die Jezus uit de dood opwekte om uit het graf naar de Glorie te wandelen en Christus te volgen; en Restitutus, nu bekend als St. Sidonius, wiens ogen nooit het daglicht hadden gezien totdat Jezus ze aanraakte ... wiens eerste visioen het Licht van de Wereld was. Is het verwonderlijk dat er over het kleine eiland Groot-Brittannië werd gesproken als 'de heiligste grond op aarde', 'het heilige eiland', 'het moederland'?

*1 *Annales Ecclesiastici, vol. i, p. 327, Handelingen van Magdalena en andere manuscripten.*
*2 *J. W. Taylor, The Coming of the Saints, pp. 238-240*
*3 *“Crescens to Galatia”; 2 Timothy 4:10*
*4 *Lewis, St. Joseph of Arimathea at Glastonbury, pp. 75—76*
*5 *Magna Glastoniensis Tabula*
*6 *Uit vroeg manuscript geciteerd door John of Glastonbury, William of Malmesbury en Capgrave.*
*7 *Epistolae ad Gregoriam Papam.*

## XI JOZEF WORDT DE APOSTEL VAN BRITANIE ARRIVEERT OP HET HEILIGE EILAND AVALON

Na afscheid te hebben genomen van Filippus en de gelovigen in Gallië, zetten Jozef en de groep missionarissen van Bethanië koers naar Brittannië in gezelschap van de Druïdische delegatie. Daar aangekomen voer de illustere groep de waterweg van het westen op, de Severn Zee, tot ze in het zicht kwamen van een hoge groene heuvel, zoals deken Alford schrijft, 'die het meest lijkt op de Heilige Berg van Tabor', die vandaag de dag bekend staat als Glastonbury Tor. Ze vervolgden hun weg langs de monding van de Brue en de Papegaai en kwamen aan bij een groep eilanden zo'n twaalf mijl landinwaarts vanaf de kust. Het meest inspirerende eiland was het 'Sacred Isle of Avalon', waarvan de kust beschut lag tussen appelboomgaarden. Het eiland ontleende zijn naam aan Aval, Keltisch voor appel, dat was de heilige vrucht van de Druïden, het symbool van vruchtbaarheid. De naam gaf dus een speciale symbolische betekenis aan de plek die voorbestemd was om het Mekka van het Christendom te worden. Dit was de manier waarop de heiligen in Brittannië aankwamen. Op dit vruchtbare eiland Avalon werden Jozef van Arimathea en zijn toegewijde metgezellen opgewacht door een andere groep van het bevriende Britse Druïdische priesterschap, koning Guiderius en zijn broer Arviragus, prins van de koninklijke Silures van Brittannië, en een gevolg van edelen. De eerste daad van Arviragus was om Jozef, als een eeuwigdurende gift, vrij van belasting, twaalf huiden land te schenken, een huid voor elke discipel, elke huid vertegenwoordigt 160 acres, een totaal van 1.920 acres. Dit was de eerste oorkonde die werd gegeven aan land dat werd opgedragen in de naam van Jezus Christus, en waarin het werd gedefinieerd als de Gewijde Akkers van het Christendom, 36 na Christus. Het was de eerste van vele oorkonden die deze historische heilige plek tijdens haar heilige bestaan zou ontvangen van de koningen en koninginnen van Groot-Brittannië. We vinden deze oorkonden officieel opgetekend in de Britse koninklijke archieven; vele zijn vandaag de dag nog bewaard gebleven en meer dan duizend jaar later vinden we in opmerkelijk detail de oorspronkelijke oorkonde terug in het Domesday Book, bij de erkenning van Willem I, de eerste Normandische koning van Engeland, in 1066. Gedurende de regeerperioden van de Britse vorsten waren deze oorkonden het middel om staats-, politieke en religieuze geschillen te beslechten door te weigeren het pauselijk gezag te erkennen,*1 waarbij de anciënniteit van Groot-Brittannië werd verkondigd in de ononderbroken apostolische successie door zijn

bisschoppen, daterend van St. Jozef, de apostel in Groot-Brittannië, benoemd en gewijd door de apostel St. Filippus en, zoals we zullen zien, op orders van de heilige Paulus, de apostel voor de heidenen. Overigens werd de Britse aanspraak op anciënniteit nooit ontkend door de pausen van het Vaticaan en zelfs in 1936 nog bevestigd door een pauselijke verklaring. Met de gecharterde schenking van land aan de Josephiaanse Missie beloofde Arviragus zijn bescherming. Samen met zijn broer leidde hij het eerste leger in de strijd tegen de Romeinse christenvervolging als verdediger van het geloof in 43 na Christus. Koning Lucius, a.d. 156, kleinzoon van Arviragus, die de oorkonde vernieuwde en uitbreidde, werd vele jaren eerder in Winchester gedoopt door St. Timotheus,*2 zijn oom, die hem toen uitriep tot 'Verdediger van het Geloof'. In die tijd was het rooms-katholicisme nog niet gesticht. Het was aan de onverschrokken koningin Elizabeth, een afstammeling van Arviragus, om de wereldschokkende verklaring voor de Reformatie af te leggen, toen ze de dreigementen van de gecombineerde krachten van Frankrijk, Spanje en Rome, door paus Pius V in 1570, om Groot-Brittannië aan het rooms-katholicisme te onderwerpen, uitdaagde. In haar beroemde troonrede berispte en hekelde ze de pauselijke autoriteit. Verwijzend naar de oorkonden verklaarde ze dat Groot-Brittannië voorrang had in de christelijke kerk. Ze maakte er een koninklijk decreet van dat de heersers van Engeland bij hun kroning officieel de eed moesten afleggen als 'Verdediger van het Geloof'.*3 Persoonlijk verklaarde ze, net als haar oude voorouders hadden gedaan, dat alleen Christus het Hoofd van de Kerk was. Sindsdien hebben de vorsten van Groot-Brittannië bij hun kroning deze eed afgelegd, zoals de huidige koningin van het Britse Gemenebest, Elizabeth II, bij haar toetreding tot de Britse troon in 1953. Bij deze gelegenheid diende de Rooms-Katholieke Kerk een verzoek in om deze eed weg te laten. Dit werd met klem geweigerd met de verklaring dat het Britse Koninkrijk de verdediger was van de ware christelijke zaak met Christus aan het hoofd. Er wordt beweerd dat de reizigers na hun ontscheping de heuvel opgingen waar Jozef, vermoeid van het reizen, stopte om uit te rusten en zijn staf in de grond stak. De overlevering vertelt ons dat de staf deel ging uitmaken van de aarde, wortel schoot en na verloop van tijd tot bloei kwam. Historisch gezien staat de staf bekend als de 'Holy Thorn'. Van oudsher wordt hij een natuurfenomeen genoemd, omdat hij de enige doornboom ter wereld is die met Kerstmis en in mei bloeit. Door de eeuwen heen bleef het een eeuwigdurend, levend monument voor de landing van de heilige discipelen van Christus in Groot-Brittannië en een herinnering aan de geboorte van Jezus in het verre Bethlehem. Tot op de dag van vandaag

draagt deze plek de naam die het in de tijd van Jozef kreeg - 'Weary All Hill'. Eeuwenlang werd het fenomeen van de bloeiende doorn door de vroege vrome christenen van Groot-Brittannië als een wonder beschouwd en zoals te verwachten was, bood de Heilige Doorn de negentiende-eeuwse spotters een kritische mogelijkheid. De moderne wetenschap toont hun onwetendheid. Bomenexperts bevestigen dat het niet alleen mogelijk is, maar een natuurlijk proces, onder gunstige omstandigheden, dat zo'n staf gevormd uit de tak van een boom wortel schiet en zich ontwikkelt tot een levende, bloeiende boom. De vreemde neiging van de doornboom om zowel met Kerstmis als in mei te bloeien is iets anders, maar iets dat we kunnen accepteren als een daad van God om ons te herinneren aan de vervulling van Goddelijke profetie. De Heilige Doorn bleef wereldberoemd om zijn vreemde bloeiwijze tot het regime van Oliver Cromwell, rond 1649-60. In deze jaren werd de boom gekapt door Oliver Cromwell. In deze jaren werd het gekapt door een fanatieke puritein, toen de Cromwelliaanse ontheiliging van heilige plaatsen door zijn blinde, onverdraagzame volgelingen in werking was. Maar het heilige fenomeen stierf niet. De reeds geplante nazaat bloeide en bloeide net als de moederdoorn. Vandaag de dag is hij te zien als een gezonde, vruchtbare boom die in dezelfde seizoenen glorieus bloeit op het gewijde kerkhof van St. John in Glastonbury, waar de nobele ruïnes van de moederkerk van het christendom staan. Nergens ter wereld is er een andere boom die hetzelfde bloeifenomeen vertoont. Zijn mooie sneeuwwitte bloemblaadjes spreiden zich uit als een baken temidden van de dode natuur, zijn smetteloze schoonheid kijkt naar de hemel en verkondigt stilzwijgend dat God nog steeds in de hemel regeert. Andere scheuten die van deze boom zijn genomen en op wilde stammen zijn geënt, bloeien op dezelfde manier. Op minder dan anderhalve kilometer van het heilige eiland Avalon lag een ander, kleiner eiland dat bekend stond als Inis Wytren, of Glazen Eiland, een naam die volgens sommigen ontleend is aan het zuivere, glasachtige water dat het eiland ooit omringde. Archeologen geven het meer waarschijnlijke antwoord. Uit opgravingen is gebleken dat het ooit een drukke locatie was voor de glasindustrie waar de oude Britten beroemd om waren. Later noemden de Saksen het Glastonbury, onder welke naam het nog steeds bekend is. Tijdens de Saksische periode hielden de beroemde eilanden op te bestaan. De monniken lieten het land drooggleggen en maakten van de plek waar de eilanden ooit stonden een droge vlakte, hoewel het nog steeds onder het waterniveau ligt en drassig is bij nat weer. Als je vandaag tussen de nobele ruïnes van de glorieuze oude abdij wandelt, ontkom je niet aan het gevoel van

vervoering dat je hart raakt als je je realiseert dat je in het midden staat van de twaalf gewijde huiden van het land dat de Silurische prins schonk aan Sint-Jozef en zijn twaalf metgezellen. De schoonheid van het tafereel in dit rustige Engelse stadje Glastonbury, omringd door groene weiden, die allemaal deel uitmaken van de toegewijde 1920 hectare van het christendom, maakt het moeilijk om tot de werkelijkheid te komen en te bevatten dat je op dezelfde heilige grond loopt waarop zij liepen; waar zij samenkwamen, inclusief Maria, de moeder van Jezus; de mooie Maria Magdalena; de zusters Bethanië van wie Christus hield; hun broer Lazarus; Petrus en Paulus, Filippus en Jakobus, Trophimus, Maria Cleopas en Maria Salome, Aristobulus, de schoonvader van Petrus, en Simon Zelotes, naast een groot aantal anderen, en waar volgens de overlevering Jezus zijn kapel van riet bouwde, waar Hij met God sprak. Hier legden ontelbare pelgrims uit alle delen van de wereld hun geloften af. Hier werden illustere bekeerlingen bevestigd en trokken ze de wereld in om het Woord te verkondigen en een gruwelijke dood te sterven voor de christelijke zaak. Hier, meer dan duizend jaar lang, bogen machtige koningen in eerbied en werden begraven met de uitverkorenen in Christus, binnen Gods Akker. Je ziet in de muren de oude verweerde steen die zo velen in verwarring heeft gebracht en eeuwen van controverse heeft veroorzaakt. De steen draagt de twee heilige namen, 'Jezus - Maria', die voor het eerst in de buitenmuur van de oorspronkelijke stenen kerk werden uitgehouwen en geplaatst door de handen van de trouwe heiligen. Je ziet de ruïne van het altaar van St. Jozef van Arimathea en aan de overkant van de weg de oude begraafplaats die meer beroemde personages en meer dramatische geschiedenis bevat dan alle begraafplaatsen ter wereld bij elkaar. Deze prachtige ruïnes van Glastonbury Abbey zijn de overblijfselen van de prachtige kerk die werd gebouwd op de plek waar de oom van Jezus en de discipelen van onze Heer zelf hun eerste altaar bouwden in een kerk van riet, met rieten daken, zoals gebruikelijk was in die tijd. Dit was de eerste christelijke kerk die bovengronds werd gebouwd ter ere van God en Zijn Zoon Jezus, opgedragen aan de Gezegende Maria, Zijn moeder. Riet was het gebruikelijke bouwmateriaal van de oude Britten, dat werd gebruikt bij de bouw van hun huizen, net zoals hutten van boomstammen en modder en huizen van graszoden algemeen werden gebouwd in de kolonisatiejaren van Amerika en Canada. Daarom gebruikten Jozef en zijn metgezellen bij het bouwen van de Eerste Kerk van Christus van riet geen ongebruikelijke of inferieure materialen voor dit doel, maar alleen dat wat toen van de gewone orde was. Bewijs hiervoor vinden we in het boek The Church in These Islands before Augustine, geschreven door Rev. G. F. Brown,

een voormalig bisschop van Bristol. Hierin verwijst Rev. Brown naar de opgravingen van Arthur Bulleid, l.r.c.p., f.s.a., in Godney Marsh, in 1892:

Deze kerk van riet overleefde tot na de Normandische invasie, toen ze per ongeluk werd verbrand. Rietwerk is zeer vergankelijk materiaal en het lijkt het minst waarschijnlijk dat we in de negentiende eeuw, ter bevestiging van het verhaal, in Glastonbury een bijna eindeloze hoeveelheid Brits rietwerk zouden ontdekken. Toch is dit precies wat er gebeurde. In de lage grond, die nu de plaats inneemt van de ondoordringbare moerassen die de naam Isle of Avalon gaven aan de hoger gelegen grond, had het oog van de plaatselijke antiquaar al lang een massa koepelvormige heuvels opgemerkt, waarvan sommige een zeer aanzienlijke diameter hadden en ongeveer zeventig in aantal waren, samengeklonterd in wat nu een groot veld is, een mijl en een kwart van Glastonbury. Turf had zich in de loop van de tijd gevormd en de conserverende eigenschappen ervan hadden dat wat het had omsloten en bedekt voor onze ogen veilig gehouden. De heuvels bleken de overblijfselen te zijn van Britse huizen die in brand waren gestoken. Ze stonden op vaste grond midden in het water, met toegangswegen vanaf het land. De oppervlakken van de vaste grond en de zijkanten van de toegangswegen zijn bedekt met latwerk. Overal is riet, sterk en zeer goed gemaakt. Wanneer het voor het eerst wordt blootgelegd, ziet het er nog net zo goed uit als op de dag dat het werd gemaakt. De huizen van de Britten in Glastonbury, zo vertelt ons een lange traditie, en hun kerk waren gemaakt van riet.

Kort nadat Jozef en zijn apostolische gezelschap zich in Avalon hadden gevestigd, begonnen ze nauwgezet met de bouw van hun kerk van riet. De kerk was zestig voet lang en zesentwintig voet breed en volgde het patroon van de Tabernakel. Het karwei werd voltooid tussen a.d. 38 en 39. Voor hen die volgden werd elk deeltje klei en elk riet heilig gehouden. Om het te beschermen tegen ontbinding werd het omhuld met lood en daarboven bouwde St. Paulinus, 630 na Christus, de prachtige kapel van St. Deze bleef intact tot 1184 na Christus, toen een grote brand de hele abdij met de grond gelijk maakte en daarmee ook de structuur van de eerste bovengrondse christelijke kerk.

Het patroon van de kerk van riet was het model dat in de architectuur van alle vroege Britse kerken werd gebruikt en dat in veel kerken tot op de dag van vandaag behouden is gebleven. In die nederige kerk van riet werden de eerste christelijke instructies gegeven en klonken de eerste gebeden en lofzangen op

de glorie van God en Zijn Zoon Jezus over het eiland. Eindelijk een heiligdom! Veilig en vrij van de vervolging van het Sanhedrin en de tirannie van het heidense Rome, onderwezen die trouwe, vurige harten het Evangelie van Liefde en Waarheid in al zijn oorspronkelijke christelijke schoonheid en nederige eenvoud. Beschermd door de dappere gewapende macht van de onoverwinnelijke Silures, voor wie de macht van Rome zou beven en afbrokkelen, wijdden de apostel van Brittannië en zijn nobele metgezellen hun leven en inspanningen aan het vervullen van het Woord van God, door middel van de leer van de gekruisigde Jezus, in het stille, rustgevende zonlicht van de Engelse valleien. Britse volkeren over de hele wereld, Amerikanen met Britse wortels en christenen waar ze ook mogen zijn, zouden hartverscheurend trots moeten zijn op deze monumentale gebeurtenis. Geen wonder dat Engeland bekend staat als het moederland van de wereld. Zij is de schoot van het christendom, waaruit 's werelds meest humane democratieën zijn voortgekomen. Trots verkondigen ze de bron. Amerika en Groot-Brittannië zijn de enige twee naties die toestaan dat een andere vlag boven hun eigen nationale standaard wappert en die vlag is de Vlag van Christus - de Kerkvlag, beter bekend als de Vlag van Sint Joris. Door deze daad verkondigen ze aan de rest van de wereld dat ze Christus en de Wet van God erkennen. Achter de kleine kerk van riet rees de grote Tor op, die een Druïdische gemeenschap of 'Hoge Plaats van Aanbidding' was, een met de hand opgestapelde heuvel van aarde waarvan de afmetingen groter waren dan die van de piramide van Egypte. Tot op de dag van vandaag kunnen de terrassen die rond de gemeenschap naar de top slingeren worden getraceerd. Op zulke hoogten hadden de Druïden hun astronomische observatoria van waaruit ze de hemel bestudeerden. Met deze kennis prezen zowel Grieken als Romeinen de Druïden als de grootste leraren in deze ingewikkelde wetenschap. Er zijn velen die beweren dat de reden voor het hartelijke, vriendelijke welkom aan de Josephiaanse Missie was dat de Druïden, tegelijk met de wijzen van Perzië, aan de hemel de Ster van de Profetie hadden ontdekt, die de langverwachte 'Dag Lente' aankondigde die de wereld zou verlichten met de nieuwe dispensatie - de glorie van 'De Ster' die uit Jakob zou oprijzen. Dit zou zo kunnen zijn - profetie heeft een vreemde manier om zichzelf te openbaren - in welk geval, voor het Druïdische priesterschap, de ontdekking slechts de openbaring was van de grote gebeurtenis waarvan zij wisten, net als de Israëlieten van oudsher, dat die zou plaatsvinden. Het verbazingwekkende feit is dat terwijl de Sadduceese Judeeërs nooit bekend waren met de naam van de Messias, Zijn naam bij de Britten bekend was lang voordat de gedenkwaardige

gebeurtenis op de heuvel van Golgotha plaatsvond. Het was een naam die op de lippen van elke Brit bekend was. Het staat buiten kijf dat de Druïden de naam als eerste aan de wereld verkondigden. Een vertaling van een lezing in de oude Keltische Triaden is :

De Heer, onze God, is één.

Hef jullie hoofden op,

O gij poorten, en weest opgeheven,

gij eeuwige deuren, en de Koning der Glorie zal binnenkomen.

Wie is de Koning der Glorie?

De Heer Yesu; Hij is de Koning der Glorie.'

Hoe het Druïdische priesterschap de gewijde naam zo lang van tevoren kende, is inderdaad een mysterie op zich. De naam 'Yesu' werd opgenomen in de Druïdische Drie-eenheid als de Godheid. In Brittannië nam de naam Jezus nooit zijn Griekse of Latijnse vorm aan. Het was altijd het pure Keltische 'Yesu'. Het is nooit veranderd. Hoe meer onderzoekers de Keltische Druïdische religie bestuderen, hoe verbaasder ze zijn over de gelijkenis met die van het oude Israël. Zij onderwezen het als een evangelie van vrede getrouwer dan hun broeders in Israël deden. Oorlogen, haat, vervolging en scheiding van families hadden hen nooit zo verdeeld als de Israëlieten in Judea. Voor de leden van de Arimatheense Missie moet de Britse omgeving na al hun bittere ervaringen een ware oase van geluk zijn geweest. Voor de Druïden was de komst van de Josephian Culdees slechts een bevestiging van de verzoening. Ze hoefden het kruis niet op te nemen. Het was al bij hen, een vertrouwd symbool in hun religieuze rituelen. De vroege Britse Christenen gebruikten nooit het Latijnse kruis. Hun kruis combineerde het Druïdische symbool met het kruis. Tot op de dag van vandaag prijkt het Keltische kruis op de toppen en torenspitsen van vele Anglicaanse kerken over de hele wereld. De Druïdische cirkel die het kruis omarmt is het symbool van eeuwigheid. Het kruis is het symbool van de overwinning op het graf, door de verlossing die gekocht is door de plaatsvervangende verzoening. De samensmelting van de Britse Druïdische kerk met het Christendom was een normale procedure, vreedzaam uitgevoerd. Zij die beweren dat het christendom door de Druïden fel werd

bestreden, spreken een leugen. Nergens in de Keltische geschriften is er sprake van tegenstand. De Druïdische aartsbisschoppen erkenden dat de oude orde vervuld was volgens de profetie, en met de komst van Christus en Zijn verzoening was de nieuwe dispensatie aangebroken. In dit licht van begrip marcheerden Druïden en Judeeïsche Apostelen samen voorwaarts, stevig verbonden in de naam van Christus. Het werd nooit ontsierd door de vervolging, het bloedvergieten en het martelaarschap waarmee de leer van het Christus-evangelie in Rome gepaard ging. De voormalige president van de Verenigde Staten, Franklin Roosevelt, zei: "Alle geschiedenissen moeten naar waarheid worden herschreven. Geschiedenisboeken op scholen leren nog steeds ten onrechte dat de Augusteïsche Missie, gezonden door Paus Gregorius, a.d. 596, de introductie van het Christendom in Brittannië markeerde. In werkelijkheid is het de datum van de eerste poging om het pausdom in Groot-Brittannië te introduceren. Hierin ligt zowel de fout als de verwarring. Het Vaticaan heeft deze fout altijd nadrukkelijker gecorrigeerd dan de protestantse kerkgenootschappen. Baronius en Alford, de twee belangrijkste historici van het Vaticaan, verwijzen elk naar oude documenten in de bibliotheek van het Vaticaan en bevestigen dat St. Jozef de Apostel van Brittannië was en de eerste die de Christelijke leer op het eiland introduceerde. Ook de pausen hebben deze bewering gestaafd. In 1931 ontving paus Pius XI in het Vaticaan de bezoekende Engelse rooms-katholieke burgemeesters van Bath, Colchester en Dorchester, samen met honderdvijftig leden van The Friends of Italy Society. In zijn toespraak tot hen zei de paus dat Sint Paulus, niet Paus Gregorius, als eerste het christendom in Groot-Brittannië introduceerde. Deze uitspraak wordt geciteerd uit het verslag in de London Morning Post van 27 maart 1931. De paus sprak de waarheid; in feite was Sint Paulus de gezaghebbende eerste die de Boodschap vanuit Rome bracht, hoewel zijn aangewezen vertegenwoordiger, Aristobulus, hem voorging. Het belangrijke punt om hier te onthouden is dat Sint Jozef niet vanuit Rome naar Brittannië ging. Hij kwam rechtstreeks uit Palestina, via Marseille, en was twintig jaar eerder dan Paulus in Brittannië. Op de Kerkelijke Concilies van de Rooms-Katholieke Kerk kregen de religieuze vertegenwoordigers van elk land een ereplaats op het Concilie, in de volgorde waarin elk land het christendom had ontvangen. Vanwege de bittere afgunst die sommige landen ten opzichte van de Britten koesterden, probeerden ze krachtig de voorrang van Groot-Brittannië te betwisten, maar bij elke gelegenheid werd de positie van Groot-Brittannië verdedigd door de autoriteit van het Vaticaan. Theodore Martin, van

Lovan, schrijft over deze geschillen in Disputoilis super Dignitatem Anglis it Gallioe in Councilio Constanliano, a.d. 1517 :

Drie keer werd de oudheid van de Britse Kerk bevestigd in Kerkelijke Concilies. 1. Het Concilie van Pisa, a.d. 1417; 2. Concilie van Konstanz, a.d. 1419; 3. Concilie van Siena, a.d. 1423. Er werd verklaard dat de Britse Kerk voorrang had op alle andere Kerken, omdat ze gesticht was door Jozef van Arimathea, onmiddellijk na het lijden van Christus'.

De erudiete bisschop Ussher schrijft in Brittannicarum Ecclesiarum Antiquitates:

De British National Church werd gesticht in 36 na Christus, 160 jaar voordat het heidense Rome het christendom belijdde.

De stichting van het christendom in Groot-Brittannië door de Josephiaanse missie was echt het begin van de Britse nationale kerk. De bekering verspreidde zich snel over de eilanden. In 48 na Christus is vastgelegd dat Conor Macnessa, koning van Ulster, zijn priesters naar Avalon stuurde om de christelijke wet en de leer ervan op schrift te stellen. Het duurde echter tot 156 na Christus voordat Brittannië, door het koninklijke edict van Koning Lucius, de Christelijke Kerk officieel uitriep tot de nationale Kerk van Brittannië, in Winchester, toen de koninklijke hoofdstad van Brittannië. Er wordt geciteerd uit Augustinicio Mission, a.d. 597, en er staat :

Brittannië officieel christelijk verklaard door koning Lucius tijdens de Nationale Raad in Winchester, 156 n.Chr.

Winchester was de oude hoofdstad van Groot-Brittannië waar meer dan vijftienhonderd jaar lang de koningen werden gekroond. Het werd gesticht 500 voor Christus. Er is geen gebrek aan bewijs onder de vroegste schrijvers, van wie velen burgers waren van naties die vijandig stonden tegenover Brittannië. De bevestiging van de feiten door hen en door prelaten van een machtige religie die zich tegen de Britse kerk verzette, kan onder geen enkel voorwendsel worden ontkend. St. Clement van Rome, a.d. 30-100, verwijst naar de discipelen in Brittannië in de Brief aan de Korintiërs. Als we de bladzijden van de Demonstratio Evangelica van Eusebius van Caesarea omslaan, lezen we de krachtige passage: 'De apostelen gingen voorbij de oceaan naar de eilanden die de Brittanic Isles worden genoemd.

Tertullianus van Carthago, a.d. 208, vertelt ons dat in zijn tijd de Christelijke Kerk 'zich uitstrekte tot alle grenzen van Gallië, en delen van Brittannië die ontoegankelijk waren voor de Romeinen, maar onderworpen aan Christus'. Sabellius, a.d. 250, schrijft deze belangrijke passage: 'Het christendom werd elders in het geheim beleden, maar de eerste natie die het verkondigde als hun religie en het christelijk noemde, naar de naam van Christus, was Brittannië.' (cursief van de auteur) Origenes, in de derde eeuw, schreef: 'De kracht van onze Heer is met hen die in Brittannië gescheiden zijn van onze kusten. De befaamde en welwillende Hiëronymus, a.d. 378, schrijft: 'Van India tot Brittannië weerklinken alle naties met de dood en wederopstanding van Christus'. Arnobius, a.d. 400, voegt zijn scherpzinnige boodschap toe door te schrijven: 'Zo snel gaat het Woord van God dat Zijn Woord binnen een paar jaar noch voor de Indiërs in het Oosten, noch voor de Britten in het Westen verborgen blijft'. Chrysostom, de eerbiedwaardige patriarch van Constantinopel, a.d. 402, schrijft krachtig in zijn Sermo De Utilit: 'De Britse eilanden die voorbij de zee liggen, en die in de oceaan liggen, hebben de deugd van het Woord ontvangen. Daar zijn kerken gevonden en altaren opgericht. . . . Al zoudt gij naar de oceaan gaan, naar de Britse eilanden, daar zoudt gij overal alle mensen horen spreken over zaken uit de Schrift, weliswaar met een andere stem, maar niet met een ander geloof, met een andere tong, maar met hetzelfde oordeel.' In latere jaren gaat de bevestiging onverminderd door. Polydore Vergil, een eminente rooms-katholieke godgeleerde, die schreef tijdens de aanklachten en ruzies tussen de paus en Hendrik VIII van Engeland: 'Brittannië, deels door Jozef van Arimathea, deels door Fugatus en Damianus, was van alle koninkrijken het eerste om het evangelie te ontvangen.' Een andere rooms-katholieke leider, ds. Robert Parsons, stelt in zijn boek The Three Conversions of England onomwonden: 'De christelijke godsdienst begon in Brittannië'. Sir Henry Spelman, de eminente geleerde, schrijft in zijn Concilia: 'We hebben overvloedig bewijs dat dit Brittannië van ons het geloof ontving, en wel van de discipelen van Christus zelf, kort na de kruisiging.' En de beroemde Taliesin, 500-540 na Christus, een van de grootste geleerden van Brittannië, Keltische aartsdruïde en prinsbard, verklaart onomwonden dat hoewel de leer van het evangelie nieuw was voor de rest van de wereld, het altijd al bekend was bij de Keltische Britten. Hij schrijft: 'Christus, het woord vanaf het begin, was vanaf het begin onze leraar en we hebben Zijn leer nooit verloren. Het Christendom was iets nieuws in Azië, maar er is nooit een tijd geweest dat de Druïden van Brittannië de doctrines ervan niet onderhielden.' Gildas, a.d. 520, Britain's foremost early

historian, schreef in zijn De Exidio Brittannioe : 'We weten zeker dat Christus, de Ware Zoon, Zijn Licht, de kennis van Zijn voorschriften aan ons eiland verschafte in het laatste jaar van Tiberius Caesar.' Hij schreef ook de volgende belangrijke verklaring: 'Jozef introduceerde het Christendom in Brittannië in het laatste jaar van de regering van Tiberius.' Tiberius was de Romeinse keizer tegen wie Pontius Pilatus samen met anderen de geheime kennis had beraamd die Kajafas had gebruikt om Pilatus te dwingen de kwade wil van het Sadduceïsche Sanhedrin uit te voeren om Jezus te kruisigen. Tiberius regeerde tweeëntwintig jaar. De kruisiging van Christus vond plaats in het zeventiende jaar van zijn regering, 32 na Christus volgens hun tijdrekening en 33 na Christus volgens onze huidige tijdrekening. Het laatste jaar van de regering van Tiberius, zijn tweeëntwintigste, zou volgens de respectievelijke kalenders 37 en 38 na Christus zijn. De algemene overeenstemming dat het Evangelie binnen vijf jaar na het Lijden naar Brittannië werd overgebracht komt dus overeen met de vastgelegde data. Aan dit alles wordt de absolute bevestiging toegevoegd dat Jozef van Arimathea degene was die als eerste het Christendom naar Brittannië bracht en de eerste en werkelijk aangestelde Apostel was voor en van de Britten. Waarschijnlijk zullen de verklaringen die hierin geciteerd worden voor velen een openbaring zijn, vooral voor diegenen die verzadigd zijn met de onbetrouwbare, impotente theorieën van schoolboekhistorici. De referenties staan buiten kijf en vormen slechts een fractie van de massa die beschikbaar is. Zij staven het feit dat Jozef en de Arimatheense Missie in Brittannië over de hele wereld bekend waren en in alle gevallen nauwkeurig werden gerapporteerd lang voordat de Rooms-Katholieke Kerk in Rome werd gesticht. Later, toen het Vaticaan was opgericht, bevestigden pausen, prelaten en historici van de Rooms-Katholieke Stoel het verslag vrijelijk. Uit de gegeven data zal blijken dat veel van de geciteerde autoriteiten, zowel wereldlijke als kerkelijke, leefden voor en tijdens de periode van ons verhaal. Anderen die geciteerd worden leefden dicht genoeg bij het tijdperk om bekend te zijn met Brittannië en zijn inwoners. De steeds groter wordende massa bevestigingen vanaf het begin van deze eeuw tot het heden is het bewijs van het ijverige onderzoek van geleerden en wetenschappers in het opnieuw bevestigen van de oude waarheid en het opheffen van het gordijn van fouten en verkeerde informatie die ongekwalificeerde en onverschillige schrijvers van de vorige eeuw hadden vertroebeld met het onstabiele dogma van mythe en legende. Ongetwijfeld handelden ze onder de invloed van het atheïsme dat het religieuze geloof tijdens het Victoriaanse tijdperk deed wankelen en dat tot op zekere hoogte

nog steeds velen misleidt. De gemene beschimpingen van de Hogere Kritieken van Duitsland zijn de kop ingedrukt, samen met de frauduleuze verdraaiingen van Darwins verhandeling over evolutie door Henrich Haerlik, een pseudowetenschapper, die naakt is ontmaskerd door het Duitse Instituut voor Wetenschap en de Lutherse Kerk, samen met de destructieve interpretatie van het socialisme door Karl Marx, waaruit het communisme is voortgekomen. Vandaag de dag geeft het communisme de oude propaganda een nieuw kleedje, maar het is dezelfde schurk die opzettelijk de ware principes van de Westerse democratieën verdraait. De Britten uit de tijd van onze Heer waren niet meer barbaars, of 'geschilderde wilden', dan de moderne Engelssprekende naties 'oorlogszuchtige barbaren' zijn, zoals de Sovjetpers ons beschrijft. Op het gebied van onderwijs behoorden de Keltische Britten tot de besten die er te vinden waren. Elke stad had zijn eigen universiteit, afgezien van de speciale Druïdische studiecentra. In a.d. 110 stelt Ptolemaeus dat er zesenvijftig grote steden waren. Marcianus zegt dat het er negenenvijftig waren en Chrysostom schreef dat met de aanvaarding van de nieuwe orde van 'De Weg', een grotere impuls werd gegeven aan de oprichting van leerstoelen. Aan dit grote werk gaf de bekeerde Britse prins Arviragus, toen een jonge ongetrouwde man, samen met de rest van de koninklijke Silurische families in Engeland en Wales, hun volle steun. Door uit de oude Britse kronieken te citeren, krijgen we een interessant beeld van de bekering van Arviragus door Jozef:

Jozef bekeerde deze koning Arviragus
Door zijn voorbede om de goddelijke wetten te leren kennen
En doopte hem zoals Nennius schrijft
De kroniekschrijver in Brytain tong vol pracht
En maakte hem de christelijke wetten eigen
En gaf hem toen een schild van wit zilver
Een kruis en lang, en overdwars vol pracht
Deze wapens werden gebruikt in heel Brytain
Voor een gemeenschappelijk teken, elke man om zijn natie te kennen
En zo zijn wapens door Jozef Creacion
Al heel lang voordat Sint Joris werd gegenereerd
Werden hier vereerd van mykell(?) oudere datum.'*4

Het is interessant om in dit vers op te merken dat Jozef bij de bekering van Arviragus hem als teken voor alle volken 'het lange kruis' als zijn wapenschild gaf, dat toen gewoonlijk op het schild van de hoofdman werd gedragen. Dit is

de eerste keer dat het kruis officieel het symbool van een koning wordt. De reden is duidelijk. Het werd aan koning Arviragus gegeven als teken en verklaring dat hij de gekozen christelijke koning was, en wat nog interessanter is, zoals de schrijver zegt lang voordat Sint Joris, de beschermheilige van Engeland, werd geboren. Dit symbool, dat de vlag van Sint Joris voorstelt en vandaag de dag als zodanig bekend staat, werd geërfd van Arviragus. De religieuze betekenis ervan is nog steeds dominant, omdat het de geaccepteerde kerkvlag is van de huidige Protestantse Kerk. Sinds de tijd van Arviragus is het altijd de christelijke vlag van de Britse kerk geweest. Het protestantisme had er niets mee te maken. Eigenlijk is het een vergissing om alle christelijke denominaties die losstaan van de Rooms-Katholieke Kerk protestants te noemen. De naam is ontstaan uit andere religieuze sekten die later in Groot-Brittannië opkwamen en die protesteerden tegen het ritualisme van de oorspronkelijke Britse kerk. In feite is de naam van toepassing op de religieuze sekten die nog steeds het christelijk geloof aanhangen en die vandaag de dag bekend staan als de Free Churches, wat betekent vrij van elke vorm van ritualisme. Tot en tijdens het bewind van koningin Elizabeth was er maar één religie in Groot-Brittannië. Overal op de eilanden stond deze bekend als de Britse Kerk en zo ook in de rest van de wereld. Ze stond ook bekend als de Heilige Katholieke Kerk en nooit als Rooms-Katholiek. Toen Elizabeth en haar Parlement terugsloegen tegen de machtige krachten van de Pauselijke Staten, Frankrijk, Spanje en Rome, werd de Pauselijke Stoel zo vastberaden aan de kaak gesteld dat er een kloof ontstond die er voor altijd geen twijfel over liet bestaan dat de Britse Kerk, zoals in het begin, geen band had met de Rooms-Katholieke hiërarchie. Zowel de Britse kerk als de staat waren vastbesloten tot een hervorming binnen de Britse kerk om alles en nog wat uit te sluiten dat ook maar enige vergelijking vertoonde met de Rooms-Katholieke kerk op het gebied van liturgie en rituelen. Bepaalde Romeinse vernieuwingen waren in de loop der jaren de Britse Kerk binnengeslopen. De opdracht om te hervormen begon, terug te keren naar het oorspronkelijke concept. Het was dus geen protest dat protestantisme creëerde, het was zoals de historische akte verklaart - een zuiverende hervorming van de Britse Kerk. Sindsdien is de scheiding positief geweest. De Britse kerk was nog steeds de nationale religie van de eilanden. Kort daarna begon de religie haar eigen inheemse nationale titel aan te nemen en werden het de Kerk van Engeland, de Kerk van Wales, de Kerk van Schotland en de Kerk van Ierland, die allemaal dezelfde communie aanhingen en zichzelf allemaal aanduidden als Heilige Katholieken, los van de Rooms Katholieken. Het woord 'katholiek' betekent 'universeel'; dus Heilig

Katholiek betekent een universele, heilige, Christelijke Kerk, met Christus alleen als het enige Hoofd van de Kerk. De Rooms-Katholieke Kerk duidt zichzelf aan als de universele Christelijke Kerk van de Romeinen, met de paus als hoofd. Dit zou de Britse kerk nooit erkennen. In de Verenigde Staten van Amerika was vóór de Revolutie de Kerk van Engeland de gevestigde Kerk. Na de Revolutie werd de naam veranderd in de Episcopale Kerk van Amerika van de Anglicaanse Gemeenschap. De kerk staat nog steeds zo bekend, met behoud van de oorspronkelijke dienst en gemeenschap van de moederkerk. De kerkdienst van de Duitse lutherse kerk vertoont ook grote gelijkenis. Alle genoemde kerken zijn episcopaal, dat wil zeggen een kerkbestuur door bisschoppen. Op deze manier werd de oorspronkelijke christelijke kerk geschapen door de apostelen, die bisschoppen aanstelden om de christelijke kerk te besturen. De huidige Britse Moederkerk is de enige christelijke kerk die vanaf het begin een ononderbroken apostolische opeenvolging van bisschoppen heeft gehad, en alle genoemde episcopale kerken delen in deze onderscheiding. Velen beweren dat het protestantisme is ontstaan uit de protesten van Maarten Luther tegen de misbruiken van de Rooms-Katholieke Kerk. In dit geval zou het woord van toepassing kunnen zijn, want in die tijd maakte Duitsland al lang deel uit van het Heilige Roomse Rijk, met de keizer van Duitsland als de aangewezen vertegenwoordiger van de paus. Groot-Brittannië maakte nooit deel uit van dit Rijk en stond nooit nationaal onder de heerschappij van het Vaticaan. Het was vanaf het begin tot op de dag van vandaag - Brits - de Kerk van het Verbondsvolk. Het christendom werd gesticht in Groot-Brittannië in 36 na Christus. De eerste bovengrondse christelijke kerk werd opgericht in 38-39 na Christus. De rooms-katholieke hiërarchie werd rond 350 na Constantijn gesticht en pas eeuwen later werd de pauselijke titel in het leven geroepen. Tot die tijd was het hoofd van de Rooms-Katholieke Kerk nog steeds een bisschop. De titel van paus, of universele bisschop, werd voor het eerst aan de bisschop van Rome gegeven door de slechte keizer Phocas, in het jaar 610 na Christus. Dit deed hij om bisschop Ciriacus van Constantinopel te pesten, die hem terecht had geëxcommuniceerd omdat hij de moord op zijn voorganger, keizer Mauritus, had veroorzaakt. Gregorius I, toen bisschop van Rome, weigerde de titel, maar zijn opvolger, Bonifatius III, nam eerst de titel van paus aan. Jezus benoemde Petrus niet tot hoofd van de apostelen en verbood uitdrukkelijk een dergelijk begrip, zoals staat in Lucas 22:24-26; Efeziërs 1 122-23; Kolossenzen 1:18; en 1 Korintiërs 3:11.

Terugkomend op de geschiedenis van het kruis als het christelijke symbool van Koninklijke heraldiek en door Jozef aan Arviragus gegeven, is het kruis op het schild tot op heden het speciale symbool van de vorsten van Brittannië gebleven. In latere tijden werd de leeuw op het schild geplaatst, zoals vandaag de dag te zien is. De leeuw was het embleem van Juda, de Bewaarder van het Heiligdom, maar zoals Christus zei, zou hij van hen worden afgenomen en aan een ander worden gegeven die de Wet zou houden. Dit symbool op het Britse Koninklijk Wapen, met het kruis, is veelzeggend. Het kruis geeft aan dat de Britten de eersten waren die Christus accepteerden en door de Wet te houden het Koninkrijk van God erfden dat van de Joden was afgenomen. Arviragus droeg de banier van het kruis door de bitterst bevochten veldslagen tussen de Britten en de Romeinen. Ondanks het feit dat de vroegchristelijke en Romeinse geschriften vol staan met de naam en krijgersroem van Arviragus, is hij volledig verloren gegaan in de latere geschiedenissen. Zijn roem wordt overschaduwd door zijn beroemde neef Caractacus. Desondanks was Arviragus de machtigste vertegenwoordiger van het koninklijk huis van de Silures en de beroemdste christelijke krijger in de geschiedenis, zijn illustere afstammeling, keizer Constantijn, niet uitgezonderd. De koninklijke grenzen van de Silures waren verdeeld in twee secties. Arviragus heerste over het zuidelijke deel van Engeland en Caradoc, of Caractacus, over Cambria, het gebied dat nu Wales is. Elk van hen was koning in zijn eigen domein, maar in tijden van oorlog verenigden ze zich onder een Pendragon of opperbevelhebber die door het volk was gekozen. In die tijd vertegenwoordigden zij de machtigste krijgersclan in Brittannië. Arviragus regeerde als Pendragon terwijl zijn neef Caractacus gevangen zat in Rome en voerde jarenlang *5 in Brittannië de oorlog tegen het Rijk op een manier die hem een onsterfelijke roem opleverde die die van Caractacus overtrof. Juvenal, de Romeinse schrijver, geeft in zijn werk duidelijk aan hoe groot de angst van de Romeinen voor Arviragus was, door te verklaren dat zijn naam beefde op de lippen van elke Romein en dat er geen beter nieuws in Rome kon worden ontvangen dan de val van deze Koninklijke Christelijke Siluriër. Edmund Spencer voegt zijn eerbetoon toe: 'Was never king more magnifyde nor dread of Romans was than Arviragus'. Ondanks het feit dat de Romeinen de onverbiddelijke vijand van de Britten waren en met alle middelen die hun in hun wrede haat ter beschikking stonden het christelijke geloof bij de bron probeerden uit te roeien, hielden ze de Britse krijgers in hoog aanzien en stelden ze dat hun religie de reden was voor hun onverschrokkenheid in de strijd en hun minachting voor de dood. Julius Caesar schreef rond 54 v.Chr.:

'Zij maken de onsterfelijkheid van de ziel tot de basis van al hun onderricht en beschouwen dit als de belangrijkste stimulans en reden voor een deugdzaam leven. Gelovend in de onsterfelijkheid van de ziel waren ze achteloos over de dood.’*6 Lucanus, a.d. 38, schrijft in Pharsalia dat de onverschilligheid van de Britten voor de dood het gevolg was van hun religieuze overtuigingen, en Pomponius Mela, a.d. 41, beschrijft in zijn werken de Britse krijger met verbazing. Hij schrijft de buitengewone dapperheid van de Britten ook toe aan hun religieuze doctrine, gebaseerd op de onsterfelijkheid van de ziel. Zo was de onoverwinnelijke geest van de oude Britten die een levende muur vormden rond de heilige grenzen van Avalon in het domein van Arviragus. Geen Romeins leger heeft deze ooit doorboord. Dit waren de gebieden die Romeinse schrijvers 'ontoegankelijk gebied voor de Romeinen waar Christus wordt onderwezen' noemden. Achter deze heldhaftige muur van bescherming waren Jozef en de discipelen van Christus veilig, vrij om het glorieuze geloof op het heilige eiland Avalon te prediken en te onderwijzen. Voor de Britten was dit gewijde grond en zij stierven gewillig om de eerste aanplant van de Christelijke Weg te behouden, zodat deze zou gedijen en bloeien om de hele wereld te zegenen. Ongeveer twintig jaar na Jozefs aankomst zou er een tweede afzonderlijke aanplanting van het Christuszaad in Brittannië plaatsvinden. Onafhankelijk van de Jozefzending zou deze ook gesponsord worden door het Royal Silurian House, in Wales, door de vader en familie van Caractacus, in opdracht van St. Paulus. Het vond zijn oorsprong in Rome, waar deze zelfde familie de goddelijk gewijde instrumenten van Paulus zouden zijn in het ontwikkelen van zijn grote missie zoals door Christus geleid. Na contact met hen verklaart hij het in zijn verklaring: 'Ik wend mij voortaan tot de heidenen.' Deze Koninklijke Britse familie in Rome zou het christelijke verhaal zijn grootste romantiek, zijn grootste drama en zijn vreselijkste tragedie bezorgen. Zij waren voorbestemd om de eerste martelaren te zijn die voor Christus zouden lijden in de niet-Joodse Kerk en miljoenen anderen zouden later volgen. Geloof het of niet, maar de Britten hebben het grootste bloedoffer in de geschiedenis gebracht voor de verdediging en het behoud van de Christelijke Kerk, meer dan alle andere naties samen. De ondergrondse begraafplaatsen van Rome, de Catacomben, liggen vol met hun gemartelde, vermoorde lichamen - mannen, vrouwen en kinderen. De grond van Groot-Brittannië is doordrenkt met hun bloed, een eeuwige getuigenis van hun onsterfelijke geloof. Omdat ze wisten dat Christus voor hen stierf, waren ze onbevreesd om voor Christus te sterven.

**1 Ussher, Britannicarum Ecclesiarum Antiquitates, ch. 2.*
**2 Morgan, St. Paul in Britain, p. 182.*
**3 *The title was conferred on Henry VIII and confirmed by Parliament in 1544*
**4 Hardynge's Chronicle.*
**5 Tacitus, Annals, bk. 5, ch. 28.*
**6 Gallic War, ch. 1, sec. 1.*

## HOOFDSTUK X EDICT VAN KEIZER CLAUDIUS, A.D. 42: 'ROEI CHRISTELIJK BRITANIE UIT'.

Het verleden is zo ver weg dat het onvoorstelbaar lijkt en misschien onbeduidend voor de onverschillige christenen van vandaag, die zich koesteren in luxe en het comfort van veiligheid, dat het negentienhonderdvijftien jaar geleden is dat als eerste gewapende uitdaging van een machtige wereld veroverende natie officieel werd verordend om het christendom in zijn kern te vernietigen door de uitroeiing van het Britse eiland. Het was tien jaar nadat het Schandaal van het Kruis had plaatsgevonden en minder dan zes jaar nadat Jozef, de Noblis Decurio, vanuit zijn heiligdom op het eiland Avalon de Christusweg door heel Groot-Brittannië had verkondigd. De Heilige Kruistocht had zich zo snel van Avalon tot over de zeeën verspreid dat Rome zo verontrust was dat het de uitdaging voor zijn eigen heidense beleid en keizerlijke veiligheid niet langer kon negeren. In het jaar 42 na Christus vaardigde Claudius, keizer van de Romeinen, het noodlottige decreet uit om christelijk Brittannië met man, vrouw en kind en zijn grote instellingen te vernietigen en zijn bibliotheken te verbranden. Claudius rustte voor dit doel het grootste en meest efficiënte leger uit dat Rome ooit had gestuurd om een vijand te veroveren en werd geleid door zijn meest bekwame generaals. In dit edict verkondigde Claudius in de Romeinse Senaat dat het aanvaarden van het Druïdische of Christelijke geloof een halsmisdaad was, strafbaar met de dood door het zwaard, de folterkamer of door voor de verslindende leeuwen in de arena van het Colosseum geworpen te worden. Het is interessant om op te merken dat deze uitspraak ook gold voor 'iedereen die afstamt van David'. Dit betekende de Jood, zonder uitzondering of hij nu een bekeerde Jood was of iemand die het orthodoxe Judeese geloof aanhing. Dit was inderdaad een paradox. Terwijl de bekeerde Jood de niet-Joodse volgelingen van 'De Weg' als broeders omarmde, ongeacht hun ras, en met hen stierf met gelijke moed, gaf de orthodoxe Jood, die in de arena aan de zijde van de christen stierf, nooit op in zijn bittere haat. Met zijn stervende adem bespuwde hij de christen in kwaadaardige minachting.

Op deze eigenaardige manier hadden de Britse christenen en joden nu één ding gemeen: de doodstraf. De Romeinen hadden voorheen geen speciale vijandschap tegen de Britten gekoesterd. Eigenlijk, en misschien met tegenzin, hadden ze respect voor de Brit. Eeuwenlang waren ze met elkaar verbonden geweest op het gebied van handel en cultuur en het was niet ongewoon dat de kinderen van de adel aan beide zijden onderwijs zochten in de instellingen van

beide partijen. Het was de impuls die de Britten aan het nieuwe christelijke geloof hadden gegeven die de Romeinse dobbelsteen had geworpen. De Romeinen hadden de Jood altijd veracht, en hoewel de Joden onderdrukt werden door de Romeinse overheersing, haatten ze de Romeinen met een brandende felheid die ze bij het minste voorwendsel lieten zien. Ze zouden nooit vrijwillig brood breken met een Romein, noch hun huis delen, en op straat zouden ze niet toestaan dat hun kleding dat van hun vijand aanraakte. Als ze gegeseld werden, spuwden de meedogenloze Joden gemene scheldwoorden naar hun beulen terwijl ze kronkelden of stierven in doodsangst. De Romeinen konden nooit begrijpen waarom de Joodse religie zoveel haat kon opwekken tegen leden van andere geloven, noch konden ze de minachtende minachting begrijpen die de Joden hadden voor vrouwen. Vanaf de tijd van Abraham was het huwelijksleven van de Hebreeën polygaam. Hoewel één vrouw de echtgenote werd genoemd en het hoofd van het huishouden was, had Abraham meerdere bijvrouwen, die soms dienstmaagden werden genoemd. In de tijd van onze Heer wordt gezegd dat de huwelijkse omstandigheden onder de Joden op hun dieptepunt waren. Vrouwen werden louter als bezittingen beschouwd. Echtscheidingen kwamen veel voor en werden naar eigen goeddunken uitgesproken, zonder tussenkomst van de wet. Er is vastgelegd dat het gebruikelijk was dat een Jood met meerdere vrouwen omging zonder dat zijn zogenaamde wettige echtgenote daarvan op de hoogte was. Het amuseerde en verontwaardigde de Romeinen om de hypocriete, puriteinse houding van de Joodse man ten opzichte van overspel op te merken. Een vrouw, al dan niet een van zijn echtgenotes, werd gestenigd als ze schuldig werd bevonden aan overspel. Bij de verdenking daarvan werd ze gebrandmerkt. Het Joodse brandmerk van overspel zorgde ervoor dat de vrouw haar haar in vlechten moest dragen om te worden verguisd en gemeden door beide Joodse geslachten. Er was geen vergeving in het Joodse mannenhart. Als we ons deze omstandigheden in de tijd van onze Heer realiseren, kunnen we de betekenis beter begrijpen van de test die de cohorten van het Sanhedrin aan Jezus stelden toen ze de overspelige vrouw voor Hem ter berechting voorgeleidden. Onder deze omstandigheden kan ons hart opzwellen van trots over de moed van Jezus en de prachtige manier waarop Hij de beslissing nam door met zijn vinger in het zand te schrijven: 'Wie onder u zonder zonde is, laat hij eerst een steen naar haar werpen.' Met deze woorden daagde Jezus elke aanwezige man uit om zijn recht te bewijzen om de vrouw te stenigen. Ze doken weg. Het was Jezus die vrouwen bevrijdde van deze mannelijke slavernij. Hij vergaf de overspelige vrouw uit vrije wil en zei

haar simpelweg dat ze niet meer moest zondigen. In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, verafschuwden de Romeinen echtscheiding, hoewel ze als losbandig werden beschouwd. De rijke Romeinen hadden veel metgezellen, inclusief de keizers, maar de vrouw had een heilige plaats als hoofd van het huis die niet kon worden betwist. Echtgenotes waren de gangbare praktijk bij de Romeinen, die in de ogen van de wettige echtgenote niet in ongenade vielen. Eeuwenlang kon men niet scheiden. De eerste vermelding van een Romeinse echtscheiding vond vijfhonderdtwintig jaar na de stichting van de Romeinse dynastie plaats. Deze werd verkregen door Spurius Carvilius Rugo op grond van onvruchtbaarheid. De daad schokte het volk zo dat Rugo door iedereen werd gemeden en zo volledig in ongenade was gevallen dat hij Rome moest verlaten. Ook al werd echtscheiding niet erkend lang voordat het christendom zijn intrede deed in Rome, toch kunnen we de houding van de Rooms-Katholieke Kerk ten opzichte van echtscheiding begrijpen, omdat deze zo verankerd is in de oorspronkelijke Romeinse wet. De houding van de Britse katholieke kerk, de Anglicaanse kerk, komt voort uit de woorden van Jezus. Dit alles kwam bovenop de Romeinse haat tegen de Jood. Nu had zich een nieuwe haat ontwikkeld, die tot uiting kwam in het Edict van Claudius dat hen ervan beschuldigde verantwoordelijk te zijn voor de komst van Christus en voor de opkomst van het nieuwe geloof dat zijn eerste bekeerlingen had gevonden onder het volk van Judea. De inspanningen van het Sanhedrin om 'De Weg' uit te roeien, in de laster van het Kruis en de angstaanjagende vervolging van de volgelingen door de Saulische Gestapo, werd volledig over het hoofd gezien of genegeerd door de Romeinse Senaat. Om de bevolking tegen Christenen en Joden op te stoken, waren de Romeinen de eersten die de valse laster creëerden dat Christenen en Joden in hun religie mensenoffers brachten. Zij wisten wel beter. Ze wisten dat de brandoffers van Judeeërs en Druïden dieren waren, voornamelijk schapen, geiten en duiven. De Romeinen verspreidden de belachelijke propaganda dat de Joden niet-Joodse baby's verslonden. Communistische verdraaiingen van de waarheid en insinuerende verzinsels zijn niet nieuw. Ze imiteren slechts de gemene trucjes van de Romeinen uit Caesars tijd. Waarschijnlijk omdat de Joden ongeorganiseerd waren en niet zo militant als de Britten, was de Romeinse uitroeiingscampagne niet zo wijdverspreid, minder vastberaden en nooit zo constant. De Joden werden in getto's gedreven, waar ze geen kwaad konden doen. De Britten waren een overheersend probleem. Ze waren een krijgersnatie die bedreven was in de kunst van oorlogsvoering te land en ter zee. Ze werden geleid door intelligente heersers en bevelhebbers, die allemaal

doordrenkt waren van de onoverwinnelijkheid van de geest die werd gecreëerd door de passie in hun geloof die verklaarde dat alle mensen vrij moesten zijn. Een van de vroegste strijdliederen van de Britten was 'Britons never shall be slaves'. De overweldigende opkomst van het christendom in het dichtbevolkte Brittannië en Gallië werd in Rome met grote ontsteltenis bekeken. Brittannië was de zaaigrond waar een altijd stromende stroom van neofieten werd onderwezen en bekeerd door apostelen en discipelen van Christus en naar andere landen werd uitgezonden om het evangelie te onderwijzen. De Romeinen verklaarden dat dit gestopt moest worden. Voor hen, zoals voor alle dictaturen, was alleen macht goed. Desalniettemin hadden ze door hun ervaring met de Britse militaire capaciteiten een goede reden om bang te zijn voor dit koppige, dappere ras, dat nu bezield was met de ijver van Christus. Op voorhand gewaarschuwd, bouwde Rome het machtigste leger uit zijn geschiedenis om het Edict van Claudius uit te voeren om Brittannië te vernietigen. Het decreet van Claudius was geïnspireerd door angst en sadistische bedoelingen. Rome geloofde uit de ervaring van haar andere veroveringen dat alleen gewelddadige vervolgers de Brit tot ultieme onderwerping zouden dwingen. Hoe verkeerd ze hun tegenstanders beoordeelden zouden ze spoedig leren. De lasteraars van het oude Brittannië zouden de bladzijden van de geschiedenis moeten omslaan en de werken van Geoffrey van Monmouth moeten lezen, die beschrijft hoe in het jaar 390 voor Christus Belinus en Brennus, zonen van de beroemdste Britse koning Dunwall, Rome aanvielen en veroverden met een Brits leger. En van 113 tot 101 v. Chr. beweren Europese waarnemers dat de Cimbri-Keltoi van Brittannië de schrik van Rome waren en dat ze dat Rijk onder hun eigen onderwerping hadden kunnen brengen als ze dat gewild hadden. Ze wijzen er met nadruk op dat de Britse agressies niet werden ingegeven door veroveringsoorlogen maar strafexpedities waren die voortkwamen uit Romeinse plunderingen tegen hun Gallische broeders. Terugkijkend op de pagina's van die met bloed besmeurde jaren huivert het hart van afschuw voor de wreedheid, moord, slachting, verkrachting en vernietiging die de inwoners en het land van het Heilige Eiland werd aangedaan. De Romeinen, die zoveel volkeren onder hun despotische hielen hadden gezeten, beschouwden alle andere volkeren met minachting als minderwaardig en bestempelden elke vijand als barbaar, hoe prachtig hun cultuur ook was. De geschriften getuigen van het onbetwistbare feit dat de Romeinen van alle volkeren de meest barbaarse en wrede in de geschiedenis waren. De mensen van de christelijke democratieën krimpen nog steeds ineen van afschuw bij de bloedstollende wreedheid van de

communistische zuiveringen. De ziel valt flauw bij de angstaanjagende beelden van de afschuwelijke concentratiekampen, de gasovens en de gruwelijke martelingen die de duivelse nazi's en Jappen toebrachten aan de Joden, andere volkeren en de geallieerde krijgsgevangenen. Het geeft je het gevoel alsof de Duivel zelf de bodem uit zijn smerige satanische vat heeft gehaald. Maar hoe afschuwelijk het allemaal ook was, de nazi's, de Jappen en de Roden hadden meer vreselijke vormen van marteling kunnen leren door de methoden van de Romeinse vervolging in de heidense eeuwen te bestuderen. De slachting van de Britse Kelten bleef niet beperkt tot de korte maar te lange periode van de Tweede Wereldoorlog. Het duurde van de Claudiaanse invasie, a.d. 42, tot het einde van de gruwelijke, beruchte Diocletiaanse wreedheid van a.d. 320, bijna driehonderd jaar. Waar was de onoverwinnelijkheid van de grote Romeinse Caesars? Hoe talrijk de levens ook waren die werden verwoest in de Russische, Nazi, Japanse zuiveringen en ongelooflijke martelingen, het verlies aan levens is klein vergeleken met de totale opoffering van Britse levens die volledig werden gegeven voor de zaak van Christus gedurende die driehonderd jaar. Hoe vreemd het ook mag lijken, hoewel Gallië op verschillende momenten werd binnengevallen door de Romeinen en daar veel mensenlevens verloren gingen, was er nooit een massale campagne tegen hen gericht en nooit op religieuze gronden. Alleen Brittannië was de hoofdschuldige en tegen hen kende de wraak van de beestachtige Romeinen geen grenzen. Groot-Brittannië is de enige natie in de geschiedenis die ooit werd aangevallen door de volledige macht van een ander machtig volk in een poging om het christendom van de aardbodem te zuiveren. Rome stuurde haar allerbeste troepen tegen de Britse legioenen. Toen ze er niet in slaagden om de Britten te onderwerpen, riep Rome vele briljante generaals terug die faam hadden verworven voor de dubbelkoppige adelaar in andere buitenlandse veroveringen, terwijl ze vastbesloten was om de ene nederlaag na de andere voor haar legers weg te poetsen. Van de Claudiaanse tot de Diocletiaanse vervolging was de uitroeiing van Brittannië en alles wat christelijk was een Romeinse obsessie. Hoe satanisch het was kan geschat worden in de brute daad die de Diocletiaanse campagne inluidde. De beste krijgsbataljons in het Romeinse leger waren de beroemde Gallische Legioenen. Op bevel van Maximianus, medeheerser van Diocletianus, werden de christelijke Gallische veteranen in koelen bloede afgeslacht. Men zegt dat zijn haat tegen de Christenen groter was dan die van Diocletianus en om die te bevredigen slachtte hij zijn beste soldaten af. De martyrologieën vermelden dat gedurende de eerste tweehonderd jaar van het Christendom meer dan zes miljoen

Christenen werden begraven in de catacomben van Rome - vermoord. Hoeveel er nog meer begraven zijn in de andere, nog niet onderzochte catacomben is moeilijk te zeggen. Het totale aantal zou ontstellend zijn. Er wordt beweerd dat als de gangen van de catacomben van Rome van begin tot eind gemeten zouden worden, ze een lengte van 550 mijl zouden hebben, van de stad Rome tot aan de Zwitserse Alpen. Het lijkt bijna ongelofelijk dat terwijl er vandaag de dag slechts ongeveer één miljoen Christenen door de straten van Rome lopen, er onder hun voeten meer dan zes miljoen verminkte lichamen liggen die voor Christus hadden getuigd. Laten vrije mannen en vrouwen, waar ze zich vandaag de dag ook bevinden, de prijs in ogenschouw nemen die hun christelijke voorouders betaalden om de vrijheid die ze nu genieten te verkrijgen en veilig te stellen. De oude Britten schijnen zich beter gerealiseerd te hebben dan de hedendaagse ontwijkende Christen dat het Christendom mensen vrij maakt en dat vrijheid alleen behouden kan worden door het Christelijk geloof te behouden. De huidige democratieën van de Engelssprekende wereld hebben alles wat ze hebben of ooit zullen hebben te danken aan hun christelijke voorouders. Laten we niet vergeten dat, toen het leek alsof het christendom op het vasteland werd verpletterd door de moorddadige vervolging van Diocletianus, het een Britse koning met een leger van christelijke Britse krijgers was die de zeeën overstak en de Diocletianus-Maximiaanse legers verpletterde met een nederlaag die zo catastrofaal was dat ze nooit meer opstonden. Die Britse overwinning maakte voor altijd een einde aan de Romeinse christenvervolging. Na de overwinning marcheerde deze Britse koning zijn leger van christelijke krijgers Rome binnen en verklaarde Rome daar christelijk. Vanaf dat moment dateert de Romeinse nationale acceptatie van het christendom. Het was niet Petrus die Rome nationaal kerste, maar Constantijn, de achterkleinzoon van Arviragus en zoon van de beroemde keizerin Helena, een Britse prinses. We kunnen het ons zeker niet veroorloven dit te vergeten.

# HOOFDSTUK XI JEZUS OF JUPITER?

De opperbevelhebber die keizer Claudius uitkoos om zijn edict uit te voeren was niemand minder dan de beroemde Aulus Plautius, de Scipio van zijn tijd genoemd. Hij staat in de Romeinse geschiedenis bekend als een van de meest briljante bevelhebbers en veroveraars in haar militaire staat van dienst. Hij arriveerde in het gebied van Brittannië, dat we nu kennen als Engeland, in 43 na Christus en vestigde zijn hoofdkwartier in Chichester. Plautius verloor geen tijd om zijn veteranenlegioenen in actie te sturen en richtte zijn campagne op het zuiden tegen de Siluriërs om zo de machtige Brigantes in het verre noorden, de Yorkshire Kelten, af te snijden. Beide legers kwamen met verschrikkelijk geweld tegenover elkaar te staan en in dit eerste conflict werden de Romeinen, die waarschijnlijk de kwaliteit van hun tegenstanders onderschatten, gedwongen om zich terug te trekken. In de verschillende gevechten die volgden, realiseerde de Romeinse generaal zich tot zijn verbazing dat hij werd geconfronteerd met een militaire intelligentie die de zijne evenaarde en een leger van krijgers dat, hoewel sterk in de minderheid, onversaagd was en terugvocht met een onverschrokken wreedheid die de veteranen van Rome nog nooit waren tegengekomen. Voor het eerst ontdekten de Romeinen dat ze niet tegenover een volk stonden dat geterroriseerd kon worden door aantallen of wreedheden. Tot hun ontzetting, zoals gerapporteerd door Tacitus en net als de nazi's in de Tweede Wereldoorlog, ontdekten ze dat de vernietiging van de Britse heilige altaren hun woede deed toenemen, waardoor ze blind werden voor kansen en omstandigheden. Hoe destructiever en bruter de Romeinse vervolging, hoe vastberadener de Britten terugsloegen. In het begin werd het Britse Silurische leger geleid door Guiderius, de oudere broer van Arviragus, die de tweede bevelhebber was. Guiderius was de opvolger van zijn vader in het koninkrijk van de Siluriërs. Arviragus regeerde als prins over zijn hertogdom Cornwall. In de tweede slag met de Romeinen sneuvelde Guiderius. Arviragus volgde zijn gedode broer op in het bevel over het leger en het koninkrijk van de Silures. Op dit moment had de tweede tak van het Silurische koninkrijk, dat verder naar het zuiden lag in wat nu Wales is, zich nog niet in het conflict gemengd. Caradoc, koning van de Welshe Silures, was een neef van Arviragus, een veel oudere man en een ervaren militair leider. Een paar jaar voor dit verslag had zijn vader, bekend als 'de goede koning Bran', vrijwillig afstand gedaan van zijn troon ten gunste van zijn zoon Caradoc. Bran was diepgelovig en had zijn koningschap opgegeven

om aartsdruïde van Silurië te worden. Hij en zijn familie hadden het nieuwe geloof aanvaard en sommige leden van de familie waren al bekeerd en door Jozef met handoplegging gedoopt, maar Bran en Caradoc hadden deze laatste daad van bekering niet ontvangen. Nu het conflict tussen Romeinen en Britten in kracht en territoriale omvang toenam, besefte Caradoc de ernst van de situatie, vooral sinds de dood van zijn neef Guiderius. Men was het erover eens dat een meer gecoördineerde en vastberaden militaire actie tegen de Romeinen nodig was. Arviragus nam noodgedwongen het bevel over van zijn gedode broer. Het was de wet onder de Britten dat de opperste leider van het leger, vooral wanneer er meer dan één clan bij betrokken was, alleen kon worden aangesteld door een algemene acclamatie van het volk, de militaire raad en de Aartsdruïden. De verkiezing tot zo'n bevelhebber stond bekend onder de officiële titel Pendragon, wat opperbevelhebber betekent. Door volksverkiezing werd Caradoc, in de geschiedenis beter bekend onder de naam die de Romeinen hem gaven - Caractacus - tot Pendragon benoemd. Caractacus, zoals we hem nu zullen noemen, was een man met veel kracht, intelligent, bedreven in politiek en oorlogvoering. Zoals te verwachten was, werd hij opgevoed in een religieus gezin en had hij diepe religieuze overtuigingen. Hij had zijn opleiding voornamelijk aan de Britse universiteiten genoten en deels in Rome. Hij was een bekwaam bestuurder, met een nobel voorkomen en een uitstekend postuur. Zijn gelaat werd door Romeinse schrijvers beschreven als 'moedig en eervol'. Dat was de man die tot Pendragon werd gekozen om de oorlog tegen de binnenvallende Romeinen te leiden. Hij begon met al zijn natuurlijke energie aan de voortzetting van de strijd. Uit dit bittere conflict sneden zijn uitmuntende militaire genie, zijn ontembare karakter en onoverwinnelijke moed voor hem een onsterfelijke naam in de geschiedenis die nooit zou vergaan in de Britse en Romeinse annalen. Daarin staat hij bekend als een van de grootste voorbeelden van alles wat groots en nobel is. Een prachtige patriottische vertegenwoordiger van de onoverwinnelijke moed van zijn ras. Gevreesd door de vijand, wordt er gezegd dat Romeinse moeders zijn naam gebruikten om hun kinderen stil te krijgen. Zijn militaire verdiensten leverden de onvoorwaardelijke bewondering op van de vijand die hem 'de gesel van de Romeinen' noemde. Historisch gezien zijn zijn prestaties goed bekend, maar niet zo goed de redenen ervoor. Moderne historici gaan bij het behandelen van de Romeinse invasies volledig voorbij aan de reden voor de grote Romeinse invasie van Brittannië. Nooit noemen ze het Edict van Claudius of leggen ze uit dat het een oorlog van religieuze uitroeiing was, bedoeld om het christendom bij de bron te verpletteren.

Blijkbaar waren ze totaal onwetend over de ware reden. Ze hadden gemakkelijk op de hoogte gebracht kunnen worden door de Romeinse verslagen van die tijd te lezen. Ze schrijven de negen jaar onophoudelijke oorlog tussen Romeinen en Britten, geleid door Caractacus en Arviragus tegen de grootste Romeinse generaals, af alsof het van geen belang was. Ze wekken de indruk dat de Britse legers als wilde schapen voor de Romeinse legioenen werden gedreven. Er is toch maar weinig verbeeldingskracht voor nodig om zelfs bij een vluchtige bestudering van deze veldtocht te beseffen dat het Romeinse Rijk er geen negen jaar over zou doen om tegenstanders te onderwerpen die slechts 'wilde, geschilderde barbaren' waren. Tegen die tijd had Rome de hele wereld veroverd behalve Brittannië. Ze hadden machtige legers verslagen die bedreven waren in oorlogvoering en geleid werden door briljante koningen en generaals. De veroverde volkeren die ze in Afrika, Azië en Europa tot slaven hadden gemaakt, getuigen van hun despotische wreedheid. Dezelfde Romeinse generaals die deze veroveringen hadden volbracht, leidden het Romeinse leger in Brittannië en faalden, de een na de ander. Met zo'n uitgestrekt rijk om te beschermen konden de Romeinse keizers het zich niet veroorloven om hun grootste leger en beste bevelhebbers negen jaar lang in Brittannië te houden. Ze konden het zich nog minder veroorloven om hun veteranenlegioenen in nutteloze gevechten te decimeren. Het enorme verlies aan levens aan beide kanten in veel van de gevechten in Brittannië was volgens de verslagen groter dan het verlies in de meeste gevechten in de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Zulke verliezen duiden niet op een ontspannen Romeinse campagne in Brittannië. In sommige veldslagen waren meerdere van de grootste Romeinse generaals tegelijkertijd bezig met het uitvoeren van een gevechtsstrategie.*1 Dit was een nooit eerder vertoonde ervaring in het Romeinse leiderschap. In de Eerste en Tweede Wereldoorlog, toen de volledige strijdkrachten van de geallieerden werden ingezet, waren hun aantallen veel groter dan die van de vijand. In de Brits-Romeinse Claudiaanse campagne was het net andersom. Gezond verstand zegt dat er maar één reden kon zijn voor dit lange conflict. De Romeinen hadden hun gelijke gevonden in militaire genialiteit en in man tot man gevechten een krijgerachtige wreedheid die hun taaie veteranen overtrof. De woeste, onverschrokken geest van de Britse soldaten deed de Romeinen versteld staan. Hun dapperheid en minachting voor de dood schokten hen. De grote Agricola, die betrokken was bij de Britse campagne, verklaarde dat het geen schande zou zijn als hij in de strijd tussen zo'n dapper volk zou sneuvelen. Dit moest meer zijn dan een verdediging van de kusten die gemakkelijk beëindigd had

kunnen worden door in het reine te komen met de Romeinen. Het was een strijd tegen de uitroeiing van alles wat de Britten dierbaar was en wat, zoals Winston Churchill de nazi's beloofde, opnieuw zou gebeuren. Ze vochten op het zand, op de velden, in de straten en steegjes, tot de dood erop volgde. Op deze velden werd voor het eerst in de militaire geschiedenis het kruis van Christus ontvouwd, zoals dat door Sint Jozef aan Arviragus was gegeven, zodat 'alle naties het zouden zien'. Dit alleen al verkondigde waar de Britten voor vochten: verdediging van hun nieuwe geloof, het Christendom, het Evangelie van Jezus, met de vrijheid die het gaf aan iedereen die in Hem geloofde. Caractacus wordt officieel erkend als de eerste generaal die een christelijk leger in de strijd leidde om het geloof te verdedigen. Als Pendragon van de Britten, door hen gekozen in een openbare raad, is dit waar. Maar het waren Guiderius en Arviragus die de eerste veldslag tegen de Romeinen leidden. Zij waren het die Aulus Plautius voor het eerst tegenhielden. Guiderius was de eerste Britse koning die voor Christus viel. Voordat Caractaus tot Pendragon werd gekozen, marcheerden de Britse bataljons naar de vijand met het wapen dat Jozef aan Arviragus had nagelaten op hun strijdstandaards en op hun oorlogsschilden geschilderd en dit lang voordat St. Onbevreesd kwamen ze de volle kracht van het onoverwonnen Rome tegemoet en versloegen hen. Dit is het onvergankelijke verslag van de dappere Britten in de negenjarige Claudiaanse oorlog. Gedurende de hele veldtocht vocht Arviragus als rechterhand van de Pendragon, Caractacus, en nog jaren daarna, toen Caractacus de Britse troepen niet langer leidde tegen de plunderende, moordende Romeinen, voerde hij het conflict. Hoewel de Romeinen elk altaar op hun pad vernielden, slaagden ze er niet één keer in om door te dringen tot hun doel, het Eiland van Avalon, het Heiligdom van het Christendom. Sint Jozef en zijn metgezellen uit Bethanië werden nooit lastig gevallen en hun heiligdom werd nooit geschonden door Romeinse indringers. Er kan geen beter beeld worden verkregen van de meedogenloze manier waarop deze oorlog werd uitgevochten, waarbij de overwinning van de ene naar de andere kant ging, dan door het lezen van de verslagen van de belangrijkste Romeinse schrijvers, Tacitus, Martial, Juvenal en anderen. Het verhaal opgetekend door de pennen van de vijand geeft meer inhoud aan de waarheid dan wanneer het door de onze zou zijn geschreven. Met niet aflatende bewondering vertellen ze hoe de Silurische krijgers, aangevoerd door Caractacus, Arviragus en de aartspriesters, in onweerstaanbare golven over de lichamen van hun dode en stervende kameraden oprukten met een strijdlustige wreedheid die de geharde, door oorlogsgeweld geteisterde

veteranen van de Romeinse legioenen versteld deed staan. Hun felle kreten van verzet klonken boven het geraas en gekletter van zwaard en schild uit. Voor het eerst ontmoetten de Romeinen vrouwelijke krijgers die zij aan zij met hun mannen vochten in een rechtvaardig gevecht. Tacitus vermeldt dat hun lang golvend vlassig haar en felblauwe ogen een angstaanjagende aanblik waren.*2 Voor het eerst hoorden de Romeinse soldaten het verbazingwekkende motto van het oude Druïdische priesterschap omgezet worden in een klaroenstootgevende christelijke strijdkreet: 'Y gwir erbyn y Byd', wat 'De waarheid tegen de wereld' betekent. Geen mooiere strijdkreet werd ooit gebruikt met dezelfde waarheid. Het is nooit gestorven. Het heeft door de eeuwen heen geleefd en vandaag de dag is het het motto van de Druïdische Orde in Wales. Waarlijk, de Britten stonden alleen tegenover de wereld, vochten alleen en stierven alleen, zelfs zoals ze deden in de gevaarlijkste beginjaren van de laatste twee wereldoorlogen, vechtend voor de Grote Waarheid en het behoud van haar principes van vrijheid, in de naam van hun aanvaarde Verlosser, Jezus Christus. Tacitus, de Romeinse geschiedschrijver, schreef over de Claudiaanse veldtocht die negen jaar duurde, op een korte onderbreking van zes maanden na, dat, hoewel Rome het grootste leger uit haar geschiedenis op de Britten afstuurde, het er niet in slaagde te zegevieren tegen het militaire genie van Caractacus en de roekeloze felheid van de Britse krijger. Er werden veel gelijkopgaande veldslagen uitgevochten en de befaamde legioenen van Rome leden vaak een nederlaag met een vreselijke slachting. Bij gelegenheden waarbij de Britten zware nederlagen leden, zei Tacitus: "De woeste vurigheid van de Britten nam toe. Na twee jaar van onophoudelijke oorlogvoering maakte Claudius, die de zinloosheid van de strijd en de verschrikkelijke afvoer van zijn beste legioenen inzag, gebruik van een nederlaag tegen Caractacus, in Brandon Camp, a.d. 45, om vrede te sluiten door middel van een wapenstilstand. Er werd een wapenstilstand van zes maanden afgekondigd waarbij Caractacus en Arviragus in Rome werden uitgenodigd om de vredesmogelijkheden te bespreken. De feiten die volgden bewijzen dat Claudius veel moeite deed om tot een bevredigend akkoord te komen met de koppige Britse leiders. In de hoop de vrede te beklinken bood keizer Claudius Arviragus zijn dochter Venus Julia ten huwelijk aan. En, hoe verbazingwekkend het ook lijkt, ze trouwden in Rome tijdens de periode van de wapenstilstand, a.d. 45. *3 Hier hebben we het vreemde geval van een Christelijke Britse koning die de schoonzoon werd van de heidense Romeinse keizer Claudius, die gezworen had het Christendom en Brittannië uit te roeien. Men kan zich toch met recht afvragen of de keizer van

een natie, toen de machtigste ter wereld, hoog in cultuur en intellectueel, zijn natuurlijke dochter zou hebben opgeofferd om de vrouw te worden van een 'ruwe barbaar', alleen maar omwille van de vrede? Onmogelijk. Er moest een andere geldige reden zijn en, zoals we in de loop van de tijd zullen zien, was de onzichtbare hand van God het script aan het schrijven. De omstandigheden weerleggen de latere verderfelijke propaganda van de christenhatende Romeinen die in hun achterlijke vooroordelen hun meest nobele vijand als barbaar wilden bestempelen. Het is onvoorstelbaar. Dit huwelijk was slechts het begin van andere soortgelijke vreemde omstandigheden die zich snel zouden voordoen. Ze zouden een enorme invloed hebben op de christelijke beweging in Rome, waarbij de Britten het hele toneel domineerden. Wat betreft drama en opzwepende romantiek kennen deze incidenten hun gelijke niet in de geschiedenis. Tijdens de wapenstilstand van zes maanden, terwijl Caractacus en Arviragus in Rome waren om vredesvoorwaarden te bespreken en de laatste ging trouwen, bleef Aulus Plautius, de Romeinse bevelhebber, in Brittannië om de wapenstilstand namens Rome te handhaven. Tijdens deze periode vond er in Brittannië een ander vreemd verbond plaats. Gladys (Keltisch voor prinses), de zus van de Britse krijgsheer Caractacus, werd uitgehuwelijkt aan de Romeinse opperbevelhebber Aulus Plautius! Opnieuw zijn we getuige van het verbazingwekkende schouwspel van een lid van de Silurische koninklijke familie, een christen, getrouwd met een Romeinse heiden. Gladys was persoonlijk bekeerd door Jozef van Arimathea, samen met haar nicht, Eurgain, Guiderius, Arviragus en andere leden van de Britse aristocratie. Net als haar vader, de ex-koning en huidige aartsdruïde, was ze vroom religieus. Ze voltooide haar religieuze lessen in Avalon en in samenwerking met de vrouwen van Bethanië. Dit alles in ogenschouw nemend, is men onmiddellijk geïntrigeerd door deze ongewone situatie. Het wordt nog spannender als we ons realiseren dat haar broer en echtgenoot tegenstanders in oorlogstijd waren. Het huwelijk van Gladys en Plautius wordt in de Romeinse schijnwerpers gezet door Tacitus in zijn Annalen, *4 waarin hij met humor verslag doet van de bijzondere omstandigheden en resultaten van een Romeins proces waarin Gladys, de vrouw van Plautius, ervan wordt beschuldigd Christen te zijn. Bij haar huwelijk nam Gladys de naam Pomponia aan, volgens Romeins gebruik, wat de naam van de Plautium clan was. Later werd de naam Graecina toegevoegd, zodat ze daarna bekend staat als Pomponia Graecina Plautius. De toegevoegde naam was een onderscheidende academische eer die haar werd toegekend als erkenning voor haar buitengewone geleerdheid in het Grieks. Zoals we zullen zien werd de

wapenstilstand verbroken en werden de vijandelijkheden tussen de Britten en Romeinen hervat. Na het huwelijk van de Romeinse bevelhebber Aulus Plautius met de Britse prinses lijkt keizer Claudius het verdere verloop van de oorlog in Brittannië aan Plautius over te laten. Hij wordt teruggeroepen naar Rome, a.d. 47, hoewel eervol van zijn commando ontheven. Verwijzingen naar deze gebeurtenissen en het proces van Gladys worden goed behandeld door Tacitus, zoals blijkt uit de volgende geciteerde tekst: "Pomponia Graecina, een vrouw van illustere geboorte en de vrouw van Plautius, die bij zijn terugkeer uit Brittannië de stad binnenkwam met de pracht van een ovatie, werd beschuldigd van het omhelzen van de riten van een buitenlands bijgeloof. De zaak werd doorverwezen naar de jurisdictie van haar man. Plautius riep, in overeenstemming met het oude gebruik, een aantal van haar familieleden bijeen en velde in haar aanwezigheid een oordeel over het gedrag van zijn vrouw. Hij verklaarde haar onschuldig. Vanuit ons oogpunt biedt de methode van het proces een humoristische situatie. Het was de gewoonte van de Romeinse wet om voorrang te geven aan de adel om te oordelen en alle juridische geschillen te beslechten waarbij de familie betrokken was. Plautius moest dus zijn vrouw berechten. Vervolgens zien we dat Pomponia wordt berecht in aanwezigheid van haar eigen familieleden, alle directe leden van de Koninklijke Silurische Christelijke huishouding die ongetwijfeld optraden om haar te verdedigen. Het is vrij zeker dat er niet veel verdediging nodig was. Plautius wist dat zijn vrouw Gladys christen was voordat hij met haar trouwde, net als alle directe leden van haar familie en haar koninklijke familieleden. Hun huwelijk was een liefdeshuwelijk, vrij van elke politieke betekenis aan beide kanten. Het feit dat ze in Groot-Brittannië trouwden, maakt het zeker dat de band van het heilige huwelijk werd bezegeld door het priesterschap van haar christelijke geloof. Het is duidelijk dat Plautius sympathiseerde met het nieuwe geloof, want we horen later dat hij ook christen werd. In het licht van deze omstandigheden was het een uitgemaakte zaak dat Plautius zijn vrouw onschuldig zou verklaren, wat hij ook deed. De Rev. C. C. Dobson, M.A., een fervent student van de Keltisch-Romeinse geschiedenis, gaat in zijn geleerde werken uitvoerig in op deze hele situatie en wijst erop dat Tacitus naar Pomponia verwijst als 'een vrouw van illustere geboorte' - een aristocrate. Haar huwelijk met de Romeinse edelman bevestigt dit. Plautius erkende zeker dat haar sociale status gelijk was aan zijn Romeinse waardigheid. Dat ze buitengewoon getalenteerd en zeer gecultiveerd was, wordt bevestigd door de eer van haar door de Romeinen verleende titel 'Graecina'. De Rev. Dobson schrijft: 'Veertig jaar lang was ze een leidster van de beste Romeinse

samenleving'. Ze was een briljante vrouw met een brede culturele kennis. Ze studeerde klassieke literatuur en schreef een aantal proza- en poëzieboeken in het Grieks en Latijn en in haar moedertaal, het Cymric. Hun huis was een ontmoetingsplaats voor de getalenteerden en ze leerden de apostelen Petrus en Paulus net zo goed kennen als Gladys Jozef, Lazarus, Maria Magdalena en de rest van de missionarissen in Avalon. In de Romeinse verslagen staat dat toen de Romeinse generaal Aulus Plautius in 47 na Christus naar Rome werd teruggeroepen, 'hij zijn buitenlandse vrouw met zich meenam'. Deze verklaring geeft duidelijk aan dat zijn vrouw niet Romeins was en aangezien Plautius ongehuwd was toen hij in Brittannië aankwam en nooit afwezig was tijdens de jaren dat hij het bevel voerde, moest zijn vrouw wel Brits zijn. Gladys en Plautius bleven bijna anderhalf jaar na hun huwelijk in Groot-Brittannië. De wapenstilstand was vruchteloos gebleken. De Britse leiders vonden de vredesvoorwaarden onbevredigend. Garactacus en Arviragus bleven niet in Rome; ze keerden terug naar Brittannië en met Arviragus ging zijn Romeinse vrouw, Venus Julia, mee. Allen werden geconfronteerd met een onplezierige situatie: Plautius in de oorlog tegen zijn schoonfamilie, Caractacus tegen zijn zus en zwager, en Arviragus tegen zijn schoonvader, keizer Claudius. Wat Claudius en de Romeinse Senaat hadden onderschat was het onverzettelijke temperament van de Britten. Hij leerde al snel dat het voor de Britten onmogelijk was om enig compromis te sluiten als het om hun religie ging. Zijn geloof was zijn kostbaarste schat waarvoor hij, zoals hij al lang bewees, bereid was te sterven, maar waar hij nooit afstand van zou doen. Zijn religie had hem geleerd dat zijn aardse leven slechts een opstap was naar het uiteindelijke doel van onsterfelijkheid. Na de verzoening, in de Hemelvaart van Christus, had hij een bevredigend bewijs gekregen van de vervulling van de belofte dat de dood het graf oversteeg. Het maakte hem zowel trouw als onbevreesd. Toch zocht hij de dood niet vrijwillig op. Hij begreep ten volle dat zijn aardse verblijf een noodzakelijke voorbereiding was op het hiernamaals. Hij erkende dat Christus hem had bevrijd en was er vast van overtuigd dat het christendom alleen in absolute vrijheid kon worden beoefend. Inmenging in deze vrijheid maakte hem tot de ontembare krijger zoals de Romeinen hem beschreven. Normaal gesproken was de Brit een man van vrede en een respecteerder van de rechten van andere volken. De geschiedenis bewijst dat de oude Britten nooit betrokken waren bij territoriale verovering of oorlog door invasie, behalve voor hun eigen verdediging of om straffende redenen. Ostorius Scapula had Plautius vervangen en de oorlog duurde nog zeven jaar. Uiteindelijk, na vele bloedige veldslagen, troffen de

Britten, onder de draak Caractacus, een ramp bij Clune, Shropshire, a.d. 52, door een vreemde samenloop van omstandigheden. Caractacus werd in deze laatste slag niet uit het veld geslagen door de enige generaal, Scapula. Hij stond tegenover vier van de grootste bevelhebbers uit de Romeinse geschiedenis in deze actie en meer. Tot dit punt ging het slecht met de Romeinen op het slagveld, zoals blijkt uit het feit dat keizer Claudius zelf, met zware versterkingen, naar Brittannië kwam om zijn generaals te steunen in het veld dat de actie bij Clune tot een hoogtepunt bracht. Tegenover Caractacus in de Claudische veldtocht, in geallieerd commando met Aulus Plautius, stonden de grote Vespasianus, toekomstig keizer van Rome, zijn broer en zijn zoon Titus die een paar jaar later Jeruzalem in de fik zou steken, de inwoners zou vernietigen en de overlevenden van Juda over de aarde zou verstrooien. Aan dit illustere militaire gezelschap werd Geta toegevoegd, de veroveraar van Mauritanië. Toen de situatie wanhopig werd, werd een dringend verzoek om hulp naar keizer Claudius gestuurd. Deze haastte zich naar Brittannië en nam het 2de en 14de legioen met hun hulptroepen en een eskadron olifanten mee. Hij landde bij Richborough, voegde zich bij zijn andere generaals aan de vooravond van de slag bij Clune en leidde persoonlijk de slag die Rome redde. Er was het gecombineerde militaire genie van vier grote Romeinse generaals voor nodig, samen met de keizer en een leger dat veel groter was dan de Britten, om deze overwinning tot stand te brengen. Dit is op zich al het grootste eerbetoon aan de militaire uitmuntendheid van Caractacus, de dappere Britse krijger. Het was een rampzalige nederlaag. Caractacus werd niet alleen gevangen genomen, maar zijn hele familie werd als gijzelaar meegenomen naar Rome. Het was de meest complete onderwerping van een koninklijk huis ooit door een vijand. De Britse Triades herdenken de gebeurtenis als volgt: 'Er waren drie koninklijke families die naar de gevangenis werden gevoerd, van de overgrootvader tot de achterkleinkinderen, zonder dat er één kon ontsnappen. Eerst de familie van Llyr Llediaith, die door de Caesaridae naar de gevangenis van Rome werd gevoerd. Geen van hen ontsnapte. Het waren de meest complete opsluitingen die we van families kennen.

Arviragus en zijn familie behoorden niet tot de gevangenen. Blijkbaar was hij succesvoller dan zijn neef Caractacus in zijn ontsnapping bij Clune, want we lezen dat hij het Britse leger reorganiseerde en de oorlog tegen Rome nog vele jaren voortzette. Onder de gevangenen bevonden zich de vrouw van Caractacus en zijn dochter Gladys, evenals zijn broer die op het strijdtoneel

was gebleven om de voorwaarden van de overwinnaar in ontvangst te nemen. Caractacus werd aangespoord om te vluchten zodat hij het conflict later kon voortzetten. Het lot was echter tegen hem. Caractacus zocht toevlucht bij Aricia, de Cartismandua van Tacitus, koningin van de Brigantes en een achternicht van de verraderlijke verrader Mandubratius, die tijdens de Juliaanse oorlog roem vergaarde. In opdracht van de verraderlijke koningin werd Caractacus slapend gevangen genomen, met ijzers geladen en uitgeleverd aan Pistorius Scapula, om samen met de vele andere koninklijke gevangenen naar Rome verscheept te worden. Tacitus schrijft in zijn Annalen (bk. XII, hfdst. 36) dat het nieuws over de gevangenneming van de beroemde Britse krijger als een lopend vuurtje door Rome ging. De gebeurtenis werd door het volk met meer gejuich ontvangen dan bij enige andere Romeinse verovering het hoogtepunt was geweest, inclusief de overwinningen van Publius Scipio, toen hij Syphas in ketens naar Rome bracht en Lucius Paulus, die de trotse Perses gevangen nam. Hij stelt verder dat drie miljoen mensen de straten van Rome bevolkten om de gevangen Britse koning te zien en dat de Senaat bijeenkwam om feest te vieren. Een andere Romeinse historicus schreef: "Rome beefde toen ze de Brit zag, hoewel hij vastgeketend zat."*5 Wat had dit grote 'barbaarse' opperhoofd bereikt om zo'n sensatie te veroorzaken onder hoog en laag van het veroverende Rijk? Waarom was hij zo gevreesd dat de mensen beefden en voor hem terugdeinsden toen hij hulpeloos in boeien voorbij liep? Angst en respect moeten wel verdiend zijn geweest om de Romeinen ineen te laten krimpen. Als ze zo gevreesd werden, waarom ontdeden ze zich dan niet van deze 'barbaarse christelijke leider' volgens hun gebruikelijke wrede gewoonte? Men is geneigd om na te denken over de mysterieuze werking van de Voorzienigheid, want we leren van de hedendaagse Romeinse verslaggevers dat Caractacus de eerste gevangen koninklijke vijand was die niet in de verschrikkelijke kerkers van Tarpe werd gegooid. Waarom? De Romeinse veroveraars stonden nooit bekend om hun clementie. Ze genoten ervan om hun tegenstanders te vernederen en hun beestachtige natuur te verzadigen in de meest gruwelijke vormen van marteling. Hoe groter de bekendheid van hun ongelukkige slachtoffer, hoe minder kans hij had om te ontsnappen aan de gruwelen en opsluiting van de Tarpeiërs. Deze slechte ervaring was speciaal gereserveerd voor de gevangen koningen, prinsen en grote oorlogsgeneraals, die vreselijk werden mishandeld, uitgehongerd en uiteindelijk gewurgd tot de dood erop volgde. Hun dode lichamen ondergingen nog meer vernederingen. Met haken doorboord werd het gebroken lichaam geschopt en bespuugd terwijl de spottende soldaten het

door de straten van de stad sleepten om uiteindelijk als slachtafval in de nabijgelegen rivier te worden gegooid. Toch was hier een gevangen koning, leider van de gehate christenen, die een verwoestende oorlog tegen Rome had gevoerd over een periode van jaren die die van enige andere tegenstander overtrof, gedurende welke hij vele rampzalige nederlagen had toegebracht aan het machtigste Romeinse leger dat ooit op het slagveld had gemarcheerd; een krijger die herhaaldelijk de bekwaamste combinatie van Romeinse militaire strategie alleen te slim af was geweest, nog steeds gevreesd en bekeken met ontzag gemengd met bewondering. Noch hij, noch enig lid van de Britse koninklijke familie onderging enige lichamelijke vernedering. In die negen jaar van strijd meldt Eutropius in zijn Romeinse Geschriften dat er tweeëndertig veldslagen werden uitgevochten waarbij de overwinning van de ene naar de andere kant ging. De Britse Annalen melden dat er negenendertig veldslagen werden uitgevochten. Is het verwonderlijk, zoals Tacitus opmerkt, dat mensen uit alle delen van Europa naar Rome stroomden om zich te vergapen aan deze dappere krijger die in de strijd de beste Romeinse legioenen zo ernstig had gedecimeerd? Het verslag vermeldt verder dat Caractacus, zwaar geketend, trots met zijn familie en gezin achter de strijdwagen van de keizer door de drukke straten van Rome liep. Met deze scène voor ons kunnen we ophouden ons te verbazen over de reeks opzienbarende gebeurtenissen die zich voordeden vanaf het begin van het beroemde proces. Op de dag van het proces vertelt Tacitus ons dat zijn dochter Gladys weigerde van haar vader gescheiden te worden, hoewel het tegen de Romeinse wet was voor een vrouw om de Senaat binnen te gaan. Vrijwillig liep ze aan de zijde van Caractacus de marmeren trappen op naar de Senaat, net zo dapper en beheerst als haar vader. Het verslag vervolgt, de Pendragon stond voor de Keizer op zijn Dais en het Tribunaal rechtop, met de armen gevouwen op zijn krachtige borst, een nobele figuur, onbevreesd, kalm uitdagend, onoverwonnen van geest. De Senaat was overvol en hier zien we weer een schending van de Romeinse wet in de aanwezigheid van een andere vrouw. De geschiedenis vertelt ons dat de grote koningin Agrippira op haar troon zat, aan de uiterste rand van het podium, een gefascineerde getuige van het beroemdste proces in de Romeinse geschiedenis. Deze man, die als leider van het Christelijke leger het meest gehaat had moeten worden, werd van alle kanten bewonderd toen hij voor zijn gezworen vijand, keizer Claudius, stond. Dat was de roem van de dappere Christelijke Brit - Caractacus. Terwijl het proces voortduurde, sprak hij met heldere stem, doordrongen van de passie van rechtvaardige kracht, terwijl hij de rechten van een vrij man verdedigde. Hij antwoordde zijn aanklagers met

woorden die de eeuwen hebben overleefd. Waarschijnlijk is dit de enige episode in het leven van deze grote Christelijke strijder die door het nageslacht wordt herinnerd. Vrije mannen over de hele wereld kunnen zijn epische toespraak met bloedverwarmende trots lezen, zoals de pen van Tacitus het verwoordde. In de woorden van Tacitus sprak Caractacus de Senaat toe:

Als mijn regering in Brittannië alleen gericht was geweest op het behoud van mijn erfelijke domeinen, of de verrijking van mijn eigen familie, dan zou ik allang deze stad zijn binnengekomen als bondgenoot, niet als gevangene: noch zou u een koning die afstamt van illustere voorouders, en de dictator van vele naties, hebben geminacht als vriend. Mijn huidige toestand, beroofd van zijn vroegere majesteit, is net zo nadelig voor mezelf als dat het een oorzaak van triomf is voor jou. Wat dan? Ik was heer van mannen, paarden, wapens, rijkdom; wat zou het mij verbazen als ik op uw bevel zou weigeren ze op te geven? Volgt hieruit dat, omdat de Romeinen streven naar universele overheersing, elke natie het vazalschap moet accepteren dat zij zouden opleggen? Ik ben nu in uw macht - verraden, niet veroverd. Als ik, net als anderen, had toegegeven zonder weerstand te bieden, waar zou dan de naam van Caradoc zijn geweest? Waar jouw glorie? Vergetelheid zou beide in hetzelfde graf begraven hebben. Laat me leven. Ik zal voor altijd in de geschiedenis overleven als een voorbeeld van Romeinse clementie.

Nooit eerder of daarna werd zo'n uitdagende toespraak gehoord door een Romeins Tribunaal in de Romeinse Senaat. Het is het enige geval in de geschiedenis. Gesproken door een Brit, levendig met de moedige overtuiging van een vrij man.

Deze nobele toespraak was ooit de trotse oratie van elke Britse schooljongen; nu wordt hij, net als de Songs of Tara, niet meer gehoord. Hoe goedkoop houden christenen dit gekoesterde erfgoed vandaag de dag. Jarenlang hebben studenten van de Romeinse geschiedenis hun hersenen gepijnigd op zoek naar de reden of het motief dat keizer Claudius ertoe bracht om zijn opmerkelijke vonnis te vellen. Waarom, vroegen ze, eiste Claudius niet de gebruikelijke Romeinse wraak? De pagina's van de geschiedenis staan vol met hun brute 'triomfen': ze sleepten hun ongelukkige slachtoffers achter wagens; vertrapten hen tot de dood onder de voeten van olifanten terwijl ze gedwongen werden om ineengedoken langs de triomflaan te liggen; ze werden voor de uitgehongerde leeuwen in de arena gegooid; ze werden op de pijnbank gegooid, gewurgd, verbrand of opgesloten in de afschuwelijke kuil van de

Mamertijnen waar ze stapelgek werden. Brachten de vreemde huwelijken tussen Britse vorsten en Romeinse aristocraten, die ook in zijn eigen familie zouden doordringen, Claudius tot deze buitengewone beslissing? Historici beweren het tegendeel. Zij beweren nadrukkelijk dat de Romeinse wet zo in het geweten van de Romeinen was verankerd, dat ze niet zouden denken, laat staan durven, om de traditionele uitspraak af te wenden. Desondanks werd Caractacus, samen met alle leden van de koninklijke familie uit Silurië, onmiddellijk vrijgelaten op bevel van het tribunaal van Claudius. Er wordt ons verteld dat de hele Senaat luid applaudisseerde toen de uitspraak werd gedaan. En de beroemde koningin Agrippira stond op van haar podium, naderde de Pendragon en zijn dochter Gladys, schudde hen de hand volgens de Britse mode en omhelsde hen daarna volgens de Romeinse. Dit vertoon van emotie was nog zo'n vreemde afwijking van de gewoonten.'1 De enige beperking die in de gratieverlening aan Caractacus werd opgelegd, was dat hij zeven jaar voorwaardelijk in Rome moest blijven en dat hij, noch enig lid van zijn familie, ooit wapens tegen Rome mocht dragen. Caractacus stemde hiermee in en verbrak daarna nooit meer zijn belofte. Toen hij zeven jaar later naar Brittannië terugkeerde, hoewel er toen oorlog woedde tussen Britten en Romeinen, geleid door de onvermurwbare Arviragus, bleven Caractacus en zijn familie op afstand, aan hun eer gebonden. Terwijl hij in Rome bleef, genoot hij alle privileges van een vrij man. Met zijn familie verbleef hij in het Palatium Britannicum -'het Paleis van de Britten' - dat al snel wereldberoemd zou worden in de christelijke daden en geschiedenis. Een zoon had toestemming gekregen om naar Brittannië terug te keren en in plaats van zijn vader over het koninkrijk van de Welshe Siluriërs te regeren. Gedurende de zeven jaar van zijn voorwaardelijke vrijlating mocht Caractacus regelmatig de inkomsten van zijn Britse landgoederen ontvangen zodat hij en zijn familie in staat konden blijven leven, zoals het een vorstenhuis betaamt. Waarom Claudius zo'n genereuze clementie aan de koninklijke Britten schonk, terwijl hij heel goed wist dat hij hen nooit kon dwingen hun geloof te herroepen, is iets dat niet in materiële vorm kan worden beredeneerd. Er was een grotere invloed aan het werk waarbij al deze personages slechts pionnen op het Goddelijke schaakbord waren, die in hun daden bewogen werden door de ondoorgrondelijke wil van de Almachtige, zoals de verbazingwekkende gebeurtenissen die volgen zo duidelijk bewijzen, met St. Paulus en deze tak van de Silurische koninklijke familie die in Rome in de schijnwerpers staan. Ter afsluiting van het hoofdstuk over de dappere Caractacus is het interessant om na te denken over de geldigheid van de opmerking die hij maakte in zijn

toespraak voor de Romeinse Tribuun, waarin hij verklaarde dat hij 'verraden - niet overwonnen' was. Ondersteunen de feiten zijn bewering? Ongetwijfeld wel. Het waren de onvoorspelbare omstandigheden die de nederlaag van de Britten teweegbrachten. Overweldigd door aantallen, zoals ze waren, waren het de omstandigheden en niet de wapens die de catastrofe veroorzaakten. Zoals eerder vermeld had Claudius een eskader olifanten en andere versterkingen naar Brittannië overgebracht om de noodlijdende legioenen van Aulus Plautius te versterken. Dit was de eerste keer dat deze vreemde wezens in Brittannië gezien werden. Ze werden in de strijd geworpen in de hoop dat hun massieve lading de ravage zou compenseren die de Britse strijdwagens, gewapend met zeisen op hun wielen, aanrichtten in het Romeinse leger. Noch de grootte noch de ladingen van deze monsters schrokken de Britten af. Het was de aanstootgevende geur van de olifanten die de paarden die de Britse strijdwagens voortdreven afleidde en in paniek bracht. De paarden en strijdwagens die volledig uit de hand liepen, richtten tijdens de slag meer schade aan binnen de Britse linies dan de wapens van de Romeinen. Bij dit dilemma kwam nog het verraad van de Coraniaid, een clan die al lang bekend stond om hun verraderlijke handel. De Romeinen waren erin geslaagd hen over te kopen. Caractacus wist niet dat dit opstandige leger zich in zijn achterhoede verborgen hield. De vijand had zich op het slagveld in de vorm van een letter L opgesteld, waarbij de Romeinse cavalerie de Britse flank aanviel. Terwijl hij zich op deze aanval concentreerde terwijl de uitzinnige paarden in het centrum amok maakten, werd de Pendragon verrast toen de verborgen Coraniaïden in de achterhoede aanvielen. Een nederlaag was onvermijdelijk. Caractacus zag dat alles verloren was en werd door zijn broer en anderen aangespoord om het veld te ontvluchten voordat het te laat was. Hij maakte zijn ontsnapping goed, maar het verraad van de Pendragon door zijn nicht Aricia verhinderde hem om aansluiting te vinden bij Arviragus, om het conflict voort te zetten. Dus, door het ongelukkige toeval dat het lot van de oorlog met zich meebrengt, verklaarde Caractacus in waarheid dat hij verraden was en niet veroverd. Later wreekte Arviragus het verraad van de Coraniaiden door oorlog te voeren in hun domein en een verschrikkelijke wraak te nemen. Het is bijzonder interessant om te weten dat de Siluriërs tijdens de negen jaar durende Claudische campagne geen versterkingen uit het noorden ontvingen, noch uit Gallië, dat de Britten de afgelopen jaren vaak hadden verdedigd. Er kwam ook geen hulp uit Hibernië (Ierland) of Caledonië (Schotland). Feit is dat hulp bijna onmogelijk was. De Romeinen gebruikten Gallië als uitvalsbasis om Brittannië binnen te vallen en zo werd hulp uit Gallië

voorkomen. De Romeinse marine zou de Hiberniërs tegenhouden en Caledonië was te dun bevolkt. Op dat moment had de migratie van de Schotten van Hibernia naar de Caledonische hooglanden nog niet plaatsgevonden. De machtige noordelijke Brigantes stonden onder invloed van hun verraderlijke koningin die Caractacus aan de Romeinen verkocht. Aricia werd later afgezet en de machtige Britten uit Yorkshire speelden vanaf dat moment een belangrijke rol in het stevig verankeren van het nieuwe Christusgeloof in Brittannië. Sterker nog, vele jaren later, toen het geloof leek te verzwakken, waren het de Yorkshire Britten die het fundament van het christendom verstevigden en ervoor zorgden dat het in Groot-Brittannië bleef voortbestaan. Dit kunnen de enige redelijke conclusies zijn voor de Siluriërs die het zwaarst werden getroffen door de Romeinse vervolging. Als de hele Celdische natie als één had kunnen optrekken, dan was het zeker dat de Romeinen snel en resoluut verslagen en van het eiland verdreven zouden zijn. Op een enkele uitzondering na, wat altijd de regel is, was er geen onvriendelijkheid onder de Keltische volkeren. Om te beginnen waren ze overtuigd Druïdisch en ze toonden allemaal hun gretigheid om het onderricht van het Christusgeloof op te nemen. Gedurende de hele Claudiaanse campagne vertellen de Ierse en Pictische verslagen over een voortdurend stromende stroom van neofieten en afgevaardigden uit de verschillende koninkrijken, die naar Avalon reisden om uit de eerste hand onderricht te krijgen van de Arimatheense Culdees. Het was een grotere autoriteit dan die van de mens die over de kwestie Claudian besliste. Als het anders was geweest, dan zou Paulus zeker ernstig belemmerd zijn geweest in het uitvoeren van de verantwoordelijkheid die onze Heer hem gaf om aan de heidenen te prediken. Het historische eerbetoon aan Caractacus is dat hij zonder de hulp van zijn christelijke bondgenoten zijn grote bekwaamheid had bewezen tegen de Montgomerys en Eisenhowers van zijn tijd. Door zijn moedige wapens en militaire strategie was hij hen te slim af geweest. In de kwaliteit van zijn toespraak voor de Romeinse Tribune zien we een man van hoge integriteit en intelligentie. Zijn oratie is een Winston Churchill waardig. Toch is dit de Brit die door kortzichtige historici 'barbaar' wordt genoemd. Het kan interessant zijn voor de plunderaars van de historische waarheid om te leren dat Caractacus het Romeinse Tribunaal in hun eigen taal aansprak - Latijn. Deze volkstaal, die niet die van de Britten was, moest noodzakelijkerwijs cultureel worden aangeleerd. Er is ons gezaghebbend verteld dat de Keltische priesters hun eigen gemeenschappelijke taal gebruikten bij het samenstellen van hun heilige werken en uitsluitend Grieks

voor civiele transcripties. Latijn werd pas eeuwen later in de Britse kerkelijke liturgieën gebruikt, maar toch was Latijn net zo vertrouwd als Grieks en Hebreeuws. De lange band tussen Brittannië en Rome op het gebied van handel, cultuur en sociale zaken had ervoor gezorgd dat ze op gemeenschappelijke gronden met elkaar konden praten. Na de campagne van Julianus in 55 v.Chr. leren we dat Britse burgers de enigen waren die als vrij man door de straten van Rome mochten lopen. Eigenlijk was dit privilege ouder dan het rapport van Julianus; toch wordt door deze daad en verklaring duidelijk aangetoond dat de enigen in de wereld die werkelijk vrij waren, de Britten waren. Vrijheid was een alles verterende passie bij hen, zoals Titus, de zoon van keizer Vespasianus, zou leren op andere slagvelden dan dat van Clune. Titus vocht dertig veldslagen om de korte kustgebieden van Anglesey en het Isle of Wight te onderwerpen zonder bevredigend resultaat. Geen enkele Brit ging ooit de tempels van Jupiter binnen maar in de daaropvolgende jaren keerden duizenden Romeinse soldaten die in Brittannië dienden zich tot Jezus en knielden samen met de Christelijke Britten voor de Christelijke altaren. Het kruisvaandel waaronder Caractacus de Britse troepen negen jaar lang leidde, werd in Rome ontvouwd en door de Romeinen geaccepteerd als hun nationale insigne. Het was de familie van Caractacus die deze standaard voor het eerst in Rome ontplooide en het was de familie van Arviragus die het standvastig maakte. Uiteindelijk veroverden de Silureeërs Rome voor Christus.

*1 *Tacitus, Agricola, ch. 14 and 17.*
*2 *Tacitus, Annals, 14:30*
*3 *Venus Julia, genoemd naar Venus, moeder van Aeneas, en van de Julische familie,*
*dus van Trojaanse afkomst.*
*4 *Tacitus, Annals, 13:32.*
*5 *cf. Morgan, St. Paul in Britain, p. 99.*

## HOOFDSTUK XII

## DE KONINKLIJKE BRITSE STICHTERS VAN DE EERSTE CHRISTELIJKE KERK IN ROME, 58 NA CHRISTUS

Na het beroemde proces en de vrijlating van Caractacus, met de rest van de koninklijke Silurische familie, vinden we hen terug in de familieresidentie in Rome, op het deel van de Mons Sacer, Scaurus genaamd. Hier begint de Britse koning zijn zevenjarige voorwaardelijke vrijlating in absolute vrijheid. Alleen Caractacus is onderworpen aan het parool. Het was niet vereist voor de andere koninklijke gevangenen. Ze waren vrij om Rome te verlaten als ze dat wilden. Na verloop van tijd keerden de meesten van hen terug naar Brittannië. De eersten die vertrokken, bijna onmiddellijk na hun gratieverlening, waren de twee zonen van Caractacus: zijn oudste en zijn jongste zonen, Cyllinus en Cynon. Cyllinus keerde terug naar Brittannië, met name om de teugels van de regering over te nemen en als regent op te treden tijdens de afwezigheid van zijn vader. Cynon ging naar de theologische universiteit van Silurië. Het thuis van de rest werd gevestigd in de paleisachtige Romeinse residentie die bekend stond als het Palatium Britannicum - 'het paleis van de Britten', oftewel 'het Britse paleis'. In die tijd was het onwaarschijnlijk dat iemand van hen zich de dramatische rol realiseerde die zij, onder de instructie van Sint Paulus, zouden spelen bij het leggen van de fundering van het christendom in Rome. Ze waren zich er terdege van bewust dat de situatie vol gevaren zat. Met de karakteristieke Britse koppigheid keerden ze zich ertegen. Ze wierpen de teerling en wijdden onverzettelijk hun leven aan de christelijke dienst. Hiervoor moesten ze betalen met hun leven en met hun fortuin. Het is een ongelukkig feit dat deze monumentale gebeurtenissen in onze christelijke geschiedenis, met hun grimmige, hartverscheurende tragedies, grotendeels in de vergetelheid raakten naarmate de eeuwen en hun onrust voortschreden. Het leek alsof een donker gordijn hun glorie in sombere schaduwen hulde. Toch is het zeker dat het vruchtbare werk van Paulus onder de heidenen nooit tot stand had kunnen komen zonder de offers van deze nobele Britten. De oude Griekse en Romeinse Martyrologieën, die tot op heden bewaard zijn gebleven, zijn zeer verhelderend. Daarin staan de gebeurtenissen en data opgetekend, in veel gevallen maar kort gedetailleerd, maar meer dan genoeg om ons het verhaal te geven van het jammerlijke einde van deze eerste grote soldaten van Christus. Veel van de discipelen zijn volledig verloren gegaan in het verslag. Nergens

zijn hun namen en prestaties te vinden. De stilte van het graf omsluit hen. Veel van de gemartelde lichamen hebben zelfs nooit een graf gevonden. Het Vaticaan stelt dat er vele duizenden oude documenten in de archieven van de Vaticaanse bibliotheek liggen die nooit zijn gelezen: daarom lezen we met genoegen over de prachtige inspanning van het Vaticaan, gedurende de laatste twee jaar, om elk document op microfilm te zetten, te bestuderen en beter te bewaren. Onlangs werd aangekondigd dat kopieën van deze microfilms verspreid zouden worden onder de verschillende christelijke theologische centra voor gezamenlijke studie. In de V.S. brachten de Ridders van Columbus een groot fonds bijeen om een speciaal centrum aan te schaffen om deze kostbare archieven te huisvesten. Zij zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor het verstrekken van de fondsen aan het Vaticaan die hen in staat stelden de eerste microfilms te produceren. Het is te hopen dat er net zo gul kopieën worden verspreid onder de verschillende protestantse theologische instituten. Net als de massa oude manuscripten die onlangs in de grotten van de Dode Zee zijn gevonden, zal het jaren duren en de gezamenlijke intelligentie van iedereen vereisen om deze titanische taak te voltooien. De beroemde bibliotheek van het British Museum in Londen, de grootste ter wereld, en andere grote bibliotheken in Edinburgh, Belfast en Dublin, Marseille, Rouen, Parijs en vele andere, naast de enorme verzameling oude kerkelijke documenten in Engeland, zijn zeer genereus geweest in het verlenen van medewerking aan onderzoek. Hierin bevindt zich een massa informatief materiaal dat het Vaticaan niet bezit. Een voorbeeld is het beroemde Myvyrean Manuscript, een gigantisch werk van meer dan duizend delen. Het reikt tot in de schemerige eeuwen vóór de optekening van dit verhaal. Het is geschreven in de oude Cymrische taal van de Britten en bevindt zich in het British Museum, dat vaak het Bijbelmuseum wordt genoemd vanwege de rijkdom aan bijbelse naslagwerken uit de eerste hand. Het Magdalen College aan de Universiteit van Oxford is vernoemd naar het beroemde Magdalen Manuscript dat het bevat, geschreven door de aartsbisschop van Mayence*1 in 776-856 na Christus. Het brengt het prachtige verhaal tot leven van Maria Magdalena's wonderbaarlijke werk in dienst van onze Heer in Groot-Brittannië en in het bijzonder in Gallië, zoals verteld door een van de vroegste bisschoppen van het christelijk geloof. Net zoals de archeologie de historische feiten van het Oude Testament heeft bewezen, die vroeger als fantasie werden beschouwd, zo heeft zij met de studie van de oude geschriften het majestueuze verhaal van de oude Britten en het werk van de apostelen in Brittannië uit het rijk van de legende, mythe en bijgeloof naar het licht van de werkelijkheid getild. Het

belangrijkste deel van de stichting van de niet-Joodse Christelijke Kerk in Brittannië en Rome is voor ons beschikbaar, en de feiten over de Eerste Kerk in Rome beginnen met de Koninklijke Cymrische familie, die in die stad woonde, onder de instructie van Paulus. Twintig jaar na de kruisiging vond het proces en de gratieverlening aan de Britse koninklijke gevangenen plaats, in het jaar 52 na Christus. Petrus ging voor het eerst naar Rome twaalf jaar na de dood van Jezus, in het jaar 44 na Christus, acht jaar nadat Jozef en zijn metgezellen uit Bethanië in Brittannië aankwamen en twee jaar nadat de Claudiaanse vervolgingscampagne tegen christelijk Brittannië begon. Paulus kwam pas in Rome aan in 56 na Christus. Dit is de datum die Hiëronymus geeft en die als de meest authentieke wordt beschouwd. Dit betekent niet dat er geen christenen in Rome waren voordat de twee apostelen aankwamen, of zelfs voordat de Britse Siluriërs als gevangenen kwamen. Er waren een aantal van hen aanwezig en zij worden in de Bijbel 'de Kerk' genoemd. Dit moet niet te letterlijk worden genomen. Het verwees niet naar een materiële instelling; het was een geestelijk lichaam in Christus. De christenen die toen in Rome waren, waren ongeorganiseerd en verkeerden in angst. Ze kwamen in het geheim in kleine groepjes bij elkaar in de huizen van verschillende bekeerlingen om te aanbidden, hoewel de meesten van hen ondergronds gingen. Het Tiberische en Claudiaanse verbod dat de doodstraf gaf aan iedereen die het christelijk geloof beleden was nog steeds van kracht. De Bijbel verwijst naar twee christelijke kerken in Rome: de Joodse Kerk van de besnijdenis en de niet-Joodse Kerk van de niet-besnijdenis, voorgezeten door Hermas Pastor; de eerste bestond uit Joodse bekeerlingen die vasthielden aan de oude praktijk van de besnijdenis. Deze groep kwam in het geheim bijeen in het huis van Aquila en Priscilla, waarnaar in Romeinen 16:5 wordt verwezen. De scheiding van de twee bekeerde groepen was in hoofdzaak de oorzaak van de verhitte discussie over de besnijdenis tussen Paulus en de andere apostelen. De apostel voor de heidenen won het pleit door duidelijk te maken dat geen van beide enig verschil maakte voor de redding. De Joodse Kerk hield geen stand. Geleidelijk aan ging zij op in de niet-Joodse christelijke kerk, zoals bewezen wordt door het feit dat we later veel Joden vinden die binnen de niet-Joodse kerk functioneren. In deze tijd ontmoetten groepen bekeerlingen elkaar in grotten, maar meestal in de catacomben tussen de doden. De Romeinse wet had, misschien met satirisch cynisme, deze ondergrondse begraafplaatsen willen erkennen met het decreet van heiligdom. Maar toen de christenvervolging op zijn ergst was, werden de gelovigen bij het binnengaan of verlaten van de catacomben door de Romeinse soldaten opgepakt. Om niet

gevangen genomen te worden maakten de Christenen geheime in- en uitgangen. Dit waren de omstandigheden die in Rome heersten ten tijde van ons verhaal, maar onbewust begon het tij zich tegen de Romeinen te keren met het huwelijk van Arviragus, de Christelijke koning, met Venus Julia, dochter van keizer Claudius, rond 45 a.d. Venus, bekend als Venissa in de Britse archieven, was bekeerd door Jozef na haar aankomst in Brittannië met haar echtgenoot. Sinds zijn terugroeping uit Brittannië woonde Aulus Plautius in Rome met zijn vrouw Pomponia Graecina, de zus van Caractacus, en zij worden een Christelijke familie genoemd. Plautius, met zijn positie als edelman van grote rijkdom en Pomponia, met haar schittering en gouden schoonheid en als leider van de Romeinse samenleving, zouden zeker aanzienlijke invloed uitoefenen. Nu zou de belangrijkste en verreweg de meest buitengewone gebeurtenis plaatsvinden die uiteindelijk het tij zou doen keren ten gunste van de Christelijke zaak in Rome. Hoe vreemd het ook mag lijken, deze ongelooflijke situatie werd gecreëerd door de keizer zelf, de man die met zijn Edict had gezworen het christendom uit te roeien. Het is waarschijnlijk het meest verbazingwekkende incident in de Christelijke geschiedenis, dat laat zien hoe God zelfs Zijn bitterste vijanden kan gebruiken om Zijn goddelijke doel uit te voeren. Na de gratieverlening aan Caractacus ontwikkelde zich een hechte relatie tussen de twee voormalige vijanden en hun gezinnen die uitgroeide tot een opzienbarende climax. Claudius had grote bewondering voor het karakter en de buitengewone schoonheid van Gladys, de dochter van Caractacus. Het groeide uit tot een diepe vaderlijke genegenheid met als resultaat dat keizer Claudius Gladys adopteerde als zijn eigen dochter, een meisje dat een uitzonderlijk vroom Christen was! Caractacus had twee dochters, Eurgain, de oudste, en Gladys, het jongste kind. Eurgain was officieel bekeerd door Jozef, de apostel van Brittannië, op hetzelfde moment als haar broer Linus. Eurgain was niet alleen de eerste Britse vrouw die zich tot het geloof bekeerde, ze staat ook te boek als de eerste vrouwelijke christelijke heilige in Groot-Brittannië, als beloning voor haar uitmuntende zendingswerk waaraan ze haar leven wijdde.*2 Gladys, de jongste, werd geboren in 36 na Christus, dus ze was nog een baby toen Jozef en zijn heilige gevolg in Groot-Brittannië aankwamen, na de exodus uit Judea in datzelfde jaar. Jozef doopte Gladys en bevestigde haar later in het geloof met handoplegging. Beide meisjes waren diep spiritueel, toegewijd aan het christelijk geloof met de ijver van een Maria Magdalena. Beiden waren als gijzelaars naar Rome gebracht, samen met hun vader en alle andere eerder genoemde leden van de koninklijke families uit Silurië, en waren deelgenoot

geweest van alle ongewone omstandigheden. Je vraagt je af met welke gevoelens Eurgain getuige was van de buitengewone adoptie van haar jongere zus door keizer Claudius. De volgende ongewone gebeurtenis was dat Gladys de naam van haar geadopteerde ouder aannam. Voortaan werd Gladys Claudia genoemd. De keizer was goed op de hoogte van de sterke christelijke overtuigingen van Gladys en wat opvalt is het feit dat de adoptievoorwaarden niet van haar eisten dat ze van haar geloof afweek. Gladys zou niet lang onder het koninklijke dak blijven. In het jaar na haar adoptie zou een prachtige romance uitmonden in een hartverscheurende tragedie. In haar tienerjaren was Claudia verloofd en getrouwd. In 53 n.Chr. werd ze de vrouw van Rufus Pudens Pudentius, een gebeurtenis die de geschiedenis als belangrijk zou kunnen bestempelen. Pudens, zoals hij meestal genoemd wordt, was een Romeinse senator en voormalig persoonlijk adjudant van Aulus Plautius. Pudens ging naar Brittannië met de opperbevelhebber aan het begin van de Claudische veldtocht a.d. 42. *3 Wat is er vreemder dan dat de Britse Pendragon Caractacus toestond dat zijn favoriete dochter werd geadopteerd door de meedogenloze vijand die zijn nederlaag bij Clune had veroorzaakt en dat hij zijn zus en dochter zag trouwen met de leiders die hij negen lange jaren in de strijd had bestreden, Plautius en Pudens. De hand van God werkt op mysterieuze wijze om Zijn wil uit te voeren. Claudia was zeventien jaar oud toen ze met Rufus Pudens trouwde. Het huwelijk vond niet plaats in het keizerlijk paleis van haar geadopteerde vader, zoals je zou verwachten, maar in het paleis van haar natuurlijke vader, het Palatium Britannicum, een Christelijk huishouden. Het was een Christelijk huwelijk uitgevoerd door de Christelijke pastoor Hermas, wat bewijst dat Pudens al een Christelijke bekeerling was. Het is interessant om op te merken dat ze in het Palatium Britannicum bleven wonen; interessant omdat Pudens een extreem rijk man was, die enorme landgoederen in Umbrië bezat, maar hij koos ervoor om in het Paleis van de Britten te wonen, waar hun vier illustere kinderen werden geboren. Bij het huwelijk van zijn dochter met Pudens schonk Caractacus hen het Paleis als bruidsgeschenk, met al zijn ruime gronden.

We kunnen een idee krijgen van de enorme omvang en weelde van het Britse paleis door te verwijzen naar de huishoudelijke routine die nodig was om het huishouden te runnen. Het Romeinse Martyrologium, dat verwijst naar de Pudens, vermeldt dat Rufus zijn bedienend personeel uit Umbrië meebracht om het paleisachtige huis te beheren. Het verklaart: "Er waren tweehonderd mannen en evenveel vrouwen, allemaal bommen op de erfelijke landgoederen

van Pudens in Umbri. Grenzend aan het Paleis van de Britten waren twee prachtige baden, de grootste in Rome. Ze werden genoemd naar de kinderen van Claudia en Rufus Pudens, bekend als de Thermae Timotheus en de Thermae Novatianae. Later werden het Paleis en alle grote gronden van dit grote landgoed door Timotheus, de oudste zoon van de Pudens, geschonken aan de Eerste Christelijke Kerk in Rome. Hij was voorbestemd om het op één na laatste overlevende lid van deze familie te zijn en de op één na laatste die de marteldood stierf. Er is vastgelegd dat dit de enige bezittingen van de Christelijke Kerk in Rome waren tot de tijd van keizer Constantijn. Pastor Hermas verwijst naar dit prachtige huis als 'amplissimus Pudentes domus' het 'hospitium', of huis van gastvrijheid voor christenen uit alle delen van de wereld. Het was meer dan dat. Voor vele jaren was het een heiligdom, in de ware zin van het woord, waar geen Romeinse soldaat voet durfde te zetten om een lid of gast van het huishouden van Pudens te arresteren. Dit was het huis waarin het bruidspaar hun huwelijksleven begon in het jaar 53 na Christus. Veel studenten hebben zich verbaasd over deze buitengewone huwelijken. Sommigen beschouwden ze als politieke allianties. Dit kan op twee punten worden uitgesloten. Als ze politiek waren, zou de oorlog niet zijn voortgezet, maar zoals de geschiedenis laat zien, ging het conflict tussen Britten en Romeinen, met zeldzame onderbrekingen, meer dan driehonderd jaar door. Aan de andere kant verklaren de Romeinse schrijvers dat de "Britten niet konden worden gedwongen door wapengeweld of overreding". Zij bevestigen meer dan wie ook de onbuigzame aard van de Brit als het gaat om zijn erfelijke rechten, in het bijzonder zijn religie. Vrijwel alle wapenstilstanden eindigden in verdragsallianties, waarin de Britse koningen hun soevereiniteit, privileges en vrijheden behielden. Als het conflict in een echte verovering was geëindigd, zouden deze privileges nooit zijn erkend. De Romeinen legden hun volledige gezag op aan alle naties die ze veroverden. Er moet een geldige reden zijn waarom het nooit volledig werd opgelegd aan de Britten. De geschiedenis laat een ononderbroken lijn van koningschap zien, wat alleen al bewijst dat ze nooit veroverd werden. Zelfs in het geval van Caractacus zien we dat hij zijn soevereiniteit, zijn erfelijke landgoederen en privileges behield en dit ondanks het feit dat Arviragus zonder ophouden oorlog voerde tegen de Romeinen. Eeuwen later, toen de kerk politieke macht verwierf, steunde ze sterk de koninklijke opvolging in de bloedlijn. In de rooms-katholieke hiërarchie was het precies andersom. De paus maakte en verbrak koninkrijken die onderworpen waren aan het rooms-katholieke geloof. Alleen hij keurde koninklijke huwelijksallianties goed of af. De betrokken partijen

gehoorzaamden of werden afgekeurd. De betrokken partijen gehoorzaamden of werden bedreigd met excommunicatie. Op deze manier controleerde en breidde de Pauselijke Stoel het Heilige Roomse Rijk door heel Europa uit tot de tijd van Maarten Luther en de Reformatie. De Britten waren nooit onderworpen aan deze inmenging. Dat zou onmiddellijk tot rebellie leiden. Britse koninklijke huwelijken en troonopvolging zijn altijd beheerst geweest door de ijzeren voorschriften van het Britse christelijke geloof. Zelfs vandaag de dag is diezelfde wet nog onvermurwbaar, zoals blijkt uit de omstandigheden die leidden tot de troonsafstand van Edward VIII, en meer recentelijk uit de publieke verklaring van prinses Margaret in haar afwijzing van elk huwelijk dat in strijd was met de wet van de erfelijke rechten zoals die in het christelijk geloof zijn vastgelegd en verklaard en die de opvolging van de Britse troon beheersen. In de gebeurtenissen van ons verhaal hebben we positief bewijs dat de Brits-Romeinse huwelijksverbonden werkelijk een zaak van het hart waren, zoals in elk geval blijkt, waarbij de heiden christen werd. Hoe vreemd deze huwelijken ook lijken onder de buitengewone omstandigheden, Martialus prijst ze in het bijzonder aan als romances en zijn pen is uitbundig in het beschrijven van het huwelijk van Claudia en Pudens. Martial schrijft: 'De buitenlandse Claudia trouwt met mijn Rufus Pudens, ze noemt hem Rufus haar Heilige man.' Ongetwijfeld begon de band tussen Claudia en Pudens in Brittannië, hoewel je je afvraagt hoe zo'n vriendschappelijke sociale status kon ontstaan toen Brit en Romein in oorlog waren. Ongetwijfeld ontmoette Rufus Pudens Pudentius Gladys voor het eerst tijdens de wapenstilstand in 45 na Christus, toen zijn chef, Aulus Plautius, trouwde met de zus van Caractacus, de tante van Gladys. Beide meisjes kregen, voordat ze hun Romeinse achternaam aannamen, de naam Gladys - Prinses. Op dat moment zou het nichtje slechts negen jaar oud zijn geweest. Er wordt gezegd dat haar buitengewone schoonheid, die haar wereldberoemd zou maken en zelfs de roem van haar illustere tante zou overtreffen, toen al duidelijk was. Pudens, toen een jonge man, voelde zich aangetrokken tot Gladys ondanks het verschil in leeftijd. Het is duidelijk dat de aantrekkingskracht in de daaropvolgende jaren bleef en bloeide. We weten dat Pudens Plautius niet vergezelde naar Rome toen hij door de keizer werd teruggeroepen in 47 na Christus. Vandaag de dag is er positief bewijs in het Chichester Museum dat Rufus in Brittannië bleef, tot het einde van de Caradoc-Claudiaanse campagne, a.d. 52. Tijdens zijn verblijf in Brittannië werd Pudens door Aulus Plautius gestationeerd in Regnum, de naam voor het Romeinse kampement bij Chichester. In 1723 na Christus ontdekten arbeiders

bij het uitgraven van oude funderingen een groot stenen tablet dat sindsdien bekend staat als de 'Steen van Chichester'. Gelukkig was de inscriptie die erop stond diep uitgehouwen en toen deze door de firma Horseley en Gale werd gerestaureerd, kon het Latijnse gedenkteken duidelijk worden gelezen. Vertaald is de inscriptie als volgt:

'Het college van ingenieurs en de daaraan verbonden geestelijken hebben met toestemming van Tiberius Claudius Cogidunus, de koning, legaat van Augustus in Brittannië, op eigen kosten ter ere van de goddelijke familie deze tempel gewijd aan Neptunus en Minerva. De plaats werd gegeven door Pudens, zoon van Pudentinus.'

Deze inscriptie bevat een schat aan ondersteunende informatie over de aanwezigheid van de man van Claudia in Brittannië op een later tijdstip dan 47 na Christus, afgezien van andere zaken van historisch belang. Deze heidense tempel werd gebouwd rond 50 na Christus, twee jaar voor het einde van de Claudiaanse oorlog en de terugkeer van Pudens naar Rome, 52 na Christus. Dit geeft aan dat Pudens vijf jaar in Brittannië bleef nadat zijn opperbevelhebber naar Rome was teruggekeerd. Het laat ook zien dat Pudens op het moment dat hij deze plek schonk nog steeds de Romeinse heidense goden aanbad; zijn bekering tot het Christendom vond dus pas later plaats. We kunnen er zeker van zijn dat Pudens* afkeer van de Romeinse heidense goden en zijn bekering tot Christus plaatsvond vóór zijn huwelijk met Claudia. Het kan niet anders zijn geweest. Hun huwelijk vond plaats in het Paleis van de Koninklijke Britten. De dienstdoende dominee was een bekeerde Christen, een bloedverwant van Pudens, die ook in het Palatium Britannicum woonde. Hij stond bij Paulus en Petrus bekend als pastoor Hermes.’4 De andere interessante opmerking die in deze inscriptie wordt geïntroduceerd is de naam en titel 'Codigunus, de koning’. Hij was geen Romein, hoewel hij zijn naam vooraf laat gaan door Romeinse titels - Tiberius Claudius. De heersers van het Romeinse Rijk gebruikten nooit de titel 'Koning*. Het was altijd Keizer - Caesar of Augustus. Hij was een Britse koning maar nergens in de Britse Triades wordt zijn naam genoemd. Hij was een aartsverrader, één van de weinigen die overliep naar de Romeinen. Hij verraadde Caractacus tijdens de veldtocht tegen Claudius. Voor deze verachtelijke daad werd hij geëerd door de Romeinse getijden die hij aan zijn eigen naam verbindt. Zijn familie en landgoederen waren verzekerd van Romeinse bescherming. Voor de Britten was zijn naam anathema. Hij werd gebrandmerkt met de meest schandelijke naam die op een Brit kon worden toegepast - 'bradwr', wat 'verrader' betekent.

Volgens de Keltische wet was de dood de straf voor deze daad en mocht zijn naam niet meer worden uitgesproken. Zijn identiteit werd volledig uit de geschiedenis gewist en de barden verwezen hem naar de vergetelheid. Hoewel sommige Britten misschien onverschillige christenen waren, stond hun patriottisme toen net als nu buiten kijf. Net als nu brandde het hevig in hen. Geen schande was zo groot als ontrouw. Ze vergaven het nooit en ontnamen de schuldige alle eer en vermelding in hun geschiedenis. Dit intense patriottisme, gekoppeld aan strenge straffen voor militaire schande, bleef bestaan binnen het Britse leger tot aan de Eerste Wereldoorlog. Uit het leger worden getrommeld' was iets waar elke Britse soldaat bang voor was. Na een veroordeling door de krijgsraad werd hij voorgeleid voor zijn geparadeerde regiment, waarna één voor één de knopen van zijn uniform werden afgerukt door een gewone soldaat in rang; zijn insignes werden in stukken gescheurd totdat hij volledig ontdaan voor iedereen stond. Dan werd zijn geweer of zwaard gebroken. Daarna kreeg hij het bevel om te vertrekken. Terwijl de gedempte trommels de taptoe van zijn schande voortbrachten. Officieren en soldaten die zo in ongenade waren gevallen, werden ook naar 'Coventry' gestuurd, een uitdrukking die betekende dat niemand die hem kende ooit nog met hem zou spreken. Hun schande ging zo diep dat ze meestal Groot-Brittannië verlieten en naar het buitenland of de koloniën trokken, waar ze hun naam veranderden in een vergeefse poging om hun schandvlek te verbergen. Maar er wordt gezegd dat de schande zo diep in hun hart was gegrift dat niemand erin slaagde om het te vergeten. Van velen is bekend dat ze zelfmoord pleegden nadat ze waren 'weggetrommeld'. Zo'n verrader was Cogidunus. Tacitus kende hem en zijn pen deelde de minachting van de Britten. Zoals eerder vermeld was Llyr Llediaith, de grootvader van Caractacus, een van de Britse gijzelaars in Rome. Hij stierf kort na zijn aankomst in Rome. Als gevolg van zijn dood bood zijn zoon, 'de Gezegende Bran', de aartsdruïde Silurische vorst die afstand had gedaan van zijn troon ten gunste van zijn zoon Caractacus, zichzelf vrijwillig aan als gijzelaar om zijn vader, Llyr, de King Lear van Shakespeare, te vervangen. Zo zien we hoe de nodige personages zich geleidelijk aan verzamelen in Rome ter voorbereiding op de rol die ze allemaal zouden spelen in het grootste drama ter wereld, onder leiding van St. Paulus We zien nu in het Palatium Britannicum de hogepriester Bran, koning Caracatacus en de koningin, zijn vrouw; zijn dochter, de prinses Eurgain en haar man, Salog, heer van Salisbury; haar broer, de onsterfelijke prins Linus, nu een christelijke priester; de geadopteerde dochter van de keizer, Claudia, en haar man, de senator Pudens; zijn moeder, Priscilla;*5

pastoor Hermes, een bloedverwant van Pudens. Cyllinus en Cynon, de oudste en jongste zonen van Caractacus waren al teruggekeerd naar Brittannië. Er waren nog andere leden van het Christelijke huishouden van Pudens die toegewijd waren aan het geloof, maar de genoemden zijn de belangrijke figuren om te onthouden. De getalenteerde zus van Caractacus, de ex-Prinses Pomponia Graecina, en haar invloedrijke echtgenoot Aulus Plautius woonden vlakbij. Allen waren geestelijk bevestigde christenen, behalve Caractacus en Bran, die spoedig de handoplegging door Paulus zouden meemaken, waarmee hun bevestiging in het geloof op dezelfde manier werd voltooid als vandaag de dag door het priesterschap in de kerk van de Anglicaanse gemeenschap wordt uitgevoerd. De volgende vijf jaar waren blijkbaar jaren van rust in het Palatium Britannicum. Uit de werken van de Romeinse schrijvers uit die periode lezen we dat het huis van Pudens snel het meest modieuze en culturele centrum van Rome werd. Martial, de Romeinse epigrammaticus, van Spaanse geboorte, was een constante bezoeker die de geleerdheid van de Pudens zo hoog waardeerde dat hij zijn werken vrijelijk aan hen voorlegde voor hun opbouwende kritiek. In zijn werken, die aan ons zijn overgeleverd, prijst hij graag Claudia's vlassige, blauwachtige schoonheid en haar literaire talent aan. Hij zegt: "Als Claudia, de vrouw van Pudens, afkomstig is van de blauwharige Britten, hoe komt het dan dat ze de harten van het Latijnse volk zo heeft veroverd?" Hij legt uit dat ze op het gebied van humor en geestigheid haar gelijke niet kende en dat haar schoonheid en geleerdheid die van haar tante Pomponia overtrof. Claudia was een vloeiende taalkundige en schreef, net als haar tante, vele bundels odes en poëzie in het Grieks, Latijn en haar moedertaal Cymric. Meer dan duizend jaar lang werden haar werken gekoesterd in de grote bibliotheek van Glastonbury, maar ze gingen verloren in de grote brand, 1184 na Christus. Kopieën van haar hymnen, elegieën, etc. werden tot in de 13e eeuw bewaard in Verulum. Haar Britse afkomst werd nooit vergeten. De Romeinse bevolking noemde haar liefkozend Claudia Britannica Pudentius. Martialis schreef over haar:

'Onze Claudia, genaamd Rufina, komt voort uit Britten met blauwe ogen; maar zie, zij wedijvert in gratie met alles wat Griekenland of Rome kan laten zien. Gefokt en geboren onder hun gloeiende hemel.'

Rufina was de vrouwelijke volkstaal voor de voornaam van haar man, Rufus. Het was een gebruikelijke gewoonte om een getrouwde vrouw persoonlijk aan te duiden door haar eigen voornaam te vervangen door de zijne. Namen werden in die tijd nogal willekeurig gebruikt, wat verwarrend kan werken

voor ons die onze voor- en achternaam gedurende ons hele leven behouden. Daarom kan het verbijsterend zijn om over de Britse prinses te lezen met zoveel namen. Gladys-Claudia-Britannica, Rufina-Pudens en Pudentius. De donkerharige Romeinen bewonderden de goudharige, blauwogige, roze vrouwen van Brittannië. Opnieuw zingt Martialis vol lof: "Voor bergen, bruggen, rivieren, kerken en mooie vrouwen is Brittannië niet te vergelijken. Martial schreef een lang gedicht over het huwelijk van Claudia en Pudens. Hij schreef nog een gedicht over de geboorte van Claudia's dochter, Pudentiana. In de vier jaar na haar huwelijk was Claudia op eenentwintigjarige leeftijd moeder van drie kinderen. Een vierde kind werd later geboren. Timotheus, de oudste, en Novatus, de jongste, waren jongens. Pudentiana en Praxedes, die daartussen geboren werden, waren meisjes. Namen die nooit vergeten mogen worden. Ze zouden in het rood moeten worden geschreven en met gouden spijkers op de muren van elk christelijk huis moeten worden gespijkerd. Allen werden gemarteld.*6 Deze vier kinderen, toegevoegd aan de lijst van genoemde namen in de familie, die in het Paleis van de Britten verblijven, vertegenwoordigen de belangrijkste groep persoonlijkheden die zich officieel en openlijk voor het Christelijk geloof in Rome uitspraken. Onbevreesd en ijverig trotseerden zij de edicten die zouden volgen. Ze raakten bevriend met en verdedigden alle volgelingen van 'De Weg' die hun toevlucht zochten. Hun aantal was legio, apostelen, discipelen, priesters en neofieten. In Mattheüs 10 : 11 zei Jezus: "In welke stad of plaats gij ook binnengaat, onderzoekt wie daarin waardig is; en blijft er totdat gij vandaar gaat. Waar was er een veiliger of waardiger thuis dan het Paleis van de Britten? De naam die het kreeg, 'Huis van de Apostelen', laat zien dat het de populairste ontmoetingsplaats was van onder andere de Apostelen. Claudia's eerste zoon, Timotheus, was vernoemd naar een van haar favoriete apostelen die haar huis frequenteerde, de heilige Timotheus, bisschop van Efeze. Hij was nauw verbonden met Johannes en Paulus. Paulus verwijst naar Timotheus als 'de geliefde zoon in Christus'. Al haar kinderen werden in Christus gedoopt en opgevoed in de aanwezigheid van apostelen, discipelen en bekeerlingen. Kardinaal Baronius schreef dat Justin Martyr bij hen woonde. Hoewel de heilige Paulus zijn verblijfplaats in Rome had gekregen van de christelijke volgelingen, staat in de Schrift dat hij er maar twee jaar verbleef tijdens zijn tienjarige omgang met de stad. De algemene conclusie is dat Paulus voor het eerst in Rome aankwam in het jaar 58 na Christus, maar, zoals eerder vermeld, plaatst Hiëronymus zijn aankomst in 56 na Christus. Hij schrijft: 'Paulus ging naar Rome in het tweede jaar van Nero. Nero volgde Claudius op als keizer. Hiëronymus nam een unieke plaats

in in het postchristelijke tijdperk van de Katholieke Kerk. Op verzoek van de Kerk schreef hij de eerste belangrijke verhandelingen van het Christelijk verslag. Zijn documentatie van de eerste jaren van het geloof staat buiten kijf. Hij was een man met intense overtuigingen en was diepgelovig. Hij was eerlijk en oprecht in zijn geschriften en hij was nauwgezet in zijn details. Vanwege zijn enorme kennis van de Christelijke geschiedenis en zijn wetenschappelijke uitmuntendheid werd hij speciaal door de kerkvaders uitgekozen om het historische literaire verslag te produceren; daarom kan de datum die hij geeft voor de aankomst van Paulus in Rome worden geaccepteerd. Bovendien wordt deze datum ondersteund door eminente autoriteiten als Bede, Ivo, Platina, Scaliger, Capellus, Cave, Stillingfleet, Alford, Godwin, Rapin, Bingham, Stanhope, Warner en Trapp, om er een paar te noemen. Omdat deze datum de voorkeur heeft, zijn er acht jaren van contact met Rome waarin Paulus niet in zijn eigen huis verbleef. Dit feit ondersteunt de verklaringen van de hedendaagse schrijvers die stellen dat Paulus zijn verblijfplaats had bij de Pudens. Er is een speciale en bijzondere reden waarom hij er de voorkeur aan gaf om met de Pudens in het Britse Paleis te verblijven, afgezien van de christelijke omgeving. Hoe verbazingwekkend het ook mag zijn voor de lezer, feiten zullen bewijzen dat de moeder van Paulus bij de familie Pudens woonde en dat Claudia Britannica de schoonzus was van de apostel voor de heidenen. Paulus schrijft in zijn brieven aan de mensen in Rome voor zijn komst: 'Groet Rufus, uitverkoren in de Heer, en zijn moeder en de mijne'. Sommigen hebben geprobeerd te suggereren dat de vrouw Paulus' geestelijke moeder was. Dit wordt volledig door de feiten weerlegd. Een geestelijke moeder, of vader, is iemand die een ander heeft bekeerd. Zoals we allemaal weten, had Christus Paulus bekeerd op de weg naar Damascus, en Paulus was niet meer in Rome geweest sinds de vervolging van de volgelingen van Christus door Judea in 33 na Christus. Er waren dus vijfentwintig jaar verstreken voordat hij als apostel van Christus in Rome aankwam. Pudens moet achter in de twintig zijn geweest toen hij trouwde met de zeventienjarige Britse prinses en ten tijde van de groet van Paulus moet hij midden dertig zijn geweest, wat duidt op een lange scheiding tussen 'zijn moeder en de mijne'. Pudens werd geboren op het familielandgoed in Umbri, een Romeinse staat. Zijn vader was een Romeinse senator met een lange roemruchte afkomst. Paulus, die zijn Romeinse staatsburgerschap beschrijft, zegt dat hij een Israëliet (Benjamiet) van ras was; daarom moeten zijn ouders Benjamieten zijn geweest.*7 Hieruit blijkt duidelijk dat zijn moeder waarschijnlijk een tweede keer getrouwd was, en wel met een Romein van voorname geboorte.

Rufus Pudens was geboren uit dit huwelijk. Zijn moeder was geen Romeinse gemalin, want Pudens erfde de bezittingen van zijn vader als wettige zoon. Als hij een buitenechtelijke zoon was geweest, geboren uit een gemalin, dan zouden de losbandige pennen van die tijd, die altijd klaar stonden om zoiets te verklaren, dat gezegd hebben. Integendeel, Pudens senior en zijn familie worden in hoog aanzien beschreven. Daarom wijzen alle feiten op een wettig huwelijk, met Rufus als wettig nageslacht. Als het anders was geweest, zou Paulus zijn moeder en Rufus niet met zoveel genegenheid hebben aangesproken als hij deed. Toen Pudens de grond in Brittannië schonk voor de bouw van de tempel voor Neptunus en Minerva in Chichester, was hij heidens en volgde hij zijn geërfde familiegodsdienst, onderworpen aan de Romeinse goden. Dit bewijst niet dat zijn Joodse moeder een heidense aanbidder was. Geboren in het Judeese geloof kan zij neutraal of onverschillig zijn gebleven. Het is echter zeker dat tussen het jaar 50 na Christus en het huwelijksjaar 53 na Christus zowel moeder als zoon bekeerd moeten zijn, want we vinden Priscilla, zijn moeder, als lid van het Britse huishouden, direct na het huwelijk van Rufus Pudens met Claudia. Aan de andere kant zou Paulus geen omgang hebben gezocht met zijn moeder en Rufus als hij wist dat zij heiden waren gebleven. Zijn groet bewijst dat Paulus van tevoren wist dat beiden toen bevestigde christenen waren. Hij groet Pudens, 'uitverkoren in de Heer'. Dit wordt verder ondersteund door de Romeinse schrijvers uit die tijd die bevestigen dat 'het hele' huishouden van Pudens in het Palatium Britannicum christen was. Uit dit alles maken we op dat Paulus en Rufus Pudens Pudentius halfbroers waren, die allebei dezelfde moeder hadden Hierdoor werd de Britse prinses Gladys de geadopteerde dochter van keizer Claudius, aangenomen dochter, nu bekend als Claudia Britannica Rufina Pudens Pudentius, schoonzus van de apostel der heidenen!

Als we deze feiten onder ogen zien, kunnen we goed begrijpen waarom de oude schrijvers bevestigden dat Paulus, bij voorkeur, de meeste tijd doorbracht met de Pudens in het Palatium Britannicum toen hij in Rome was. Dit bevestigt andere belangrijke feiten die in de Romeinse Martyrologieën worden aangehaald, namelijk dat 'de kinderen van Claudia werden opgevoed aan de knie van Paulus'. Veel studenten van de Bijbelse geschiedenis van Paulus zijn vaak in de war door het Bijbelse verslag waarin staat dat Paulus slechts twee jaar van de tien jaar dat hij in Rome verbleef, thuis doorbracht. Ze zijn zich bewust van het gat van acht jaar en vragen: "Waar was hij? Als ze voldoende hadden nagedacht over de Britse en Romeinse geschiedenis van die tijd, dan

zouden ze dat hebben geweten en ook hebben geweten dat wanneer Paulus niet bij de Pudens in Rome verbleef, hij afwezig was in Brittannië, Spanje, Gallië en elders. Het is interessant om op te merken dat Paulus andere familieleden in Rome had die hij in zijn begroetingen aansprak, met name Andronicus, Junea en Herodianus. Zij werden ook deelgenoot van de christelijke gastvrijheid van de Pudens. Zij waren al bekeerd lang voordat Paulus in Rome aankwam. Ze worden in de Schrift genoemd als leden van de eerste christelijke kerk in de keizerstad. We kunnen ons goed voorstellen wat een geweldige gebeurtenis de aankomst van Paulus in het Palatium Britannicum in 56 na Christus moet zijn geweest, en het gelukkige weerzien tussen de moeder en haar twee broers, met Claudia, haar kinderen van wie hij zo veel hield, en andere familieleden en bekeerlingen. Uit de snelheid van de gebeurtenissen die volgden, blijkt dat Paulus geen tijd verloor om zijn stoutmoedige plan om in Rome op een onverwoestbaar fundament de eerste niet-Joodse kerk boven de grond op te richten, in daden om te zetten. Dit was de eerste noodzaak en werd mogelijk gemaakt door een stoutmoedige daad van de Britse koninklijke familie, Claudia en Pudens, door hun huis, het Paleis van de Britten, te schenken om openlijk verklaard te worden de gevestigde Christelijke Kerk in Rome te zijn. De opofferingsdaad wordt nog moediger door het feit dat Nero, de waanzinnige keizer, toen op de troon van de Caesars zat. Dit was de geboorte van de eerste bovengrondse Kerk van Christus in Rome. Voorafgaand aan de komst van Paulus was het Palatium Britannicum al enkele jaren, daterend uit het huwelijk van Claudia en Pudens, het centrum voor de christelijke samenkomst om te aanbidden. Hermas leidde de diensten. Hij was de eerste bedienaar van de Christelijke kudde in geheime zitting. Nu werd de uitdaging openlijk uitgesproken. Het was glorie of het graf. Paulus plande zijn twee grootste avonturen in het huis van de Pudens; de eerste, het stichten van de Kerk van Rome, wat, zoals we opmerken, gedeeltelijk werd volbracht. De tweede was een opmerkelijke bijdrage in Brittannië waarin Bran, Caractacus en Eurgain, zijn dochter, de hoofdrollen zouden spelen. Toen Paulus naar Rome kwam, moest Caractacus nog drie jaar voorwaardelijk afmaken. Er wordt ons verteld dat Paulus Bran en Caractacus bevestigde kort nadat hij aankwam bij het huis van de Pudens, maar dit is een ander verhaal dat in een ander hoofdstuk wordt verteld. Onze aandacht gaat nu nog steeds uit naar de actie in Rome. Er moest een bisschop worden gewijd om de kerk naar haar bestemming te leiden. Aan wie zou deze grote en ernstige eer worden verleend? Linus, de zoon van Caractacus, die in Rome was gebleven, was lang daarvoor gedoopt en bevestigd door de heilige Jozef van Arimathea in

Brittannië. Hij was een priesterleraar. Het was Linus die Paulus koos en persoonlijk wijdde tot de eerste bisschop van de Christelijke Kerk in Rome. Hij was een prins van koninklijke bloede in Brittannië en is dezelfde Linus tot wie Paulus zich richtte in zijn brieven. Dit feit is nooit betwist, maar zelden naar voren gebracht in het licht van deze lezing. Petrus bevestigt het feit. Hij zegt: 'De eerste christelijke kerk boven de grond in Rome was het paleis van de Britten. De eerste christelijke bisschop was een Brit, Linus, zoon van een koninklijke koning, persoonlijk aangesteld door Paulus, a.d. 58.' De kerk staat er nog steeds en is te zien op wat ooit het paleisachtige terrein van het Palatium Britannicum was, een gedenkteken aan de kersteningsinspanningen van Paulus en de uitgeweken koninklijke Britse familie in Rome met Rufus Pudens. De kerk wordt in de Romeinse geschiedenis beschreven onder vier verschillende namen: 1. Palatium Britannicum; 2. Titulus; 3. Hospitium Apostolorum; en tenslotte als St. Pudentiana, ter ere en nagedachtenis van de gemartelde dochter van Claudia Pudens, onder welke naam de kerk tot op de dag van vandaag bekend staat. Verdere bevestiging wordt gegeven aan Linus, als de broer van de lieftallige Claudia en van zijn benoeming tot de eerste bisschop van de Christelijke Kerk van Rome, en wordt gegeven in het volgende uittreksel uit de Apostolische Constituties: Wat betreft de bisschoppen die tijdens ons leven zijn gewijd, maken wij u bekend dat het de volgende zijn: van Antiochië, Eudius, door mij, Petrus, gewijd; van de Kerk van Rome, Linus, broer van Claudia, werd als eerste door Paulus gewijd, en na de dood van Linus, Clemens, de tweede die door mij, Petrus, werd gewijd.'*8 In deze verklaring verklaart Petrus zelf dat Linus de broer van Claudia is en de eerste bisschop van de kerk in Rome. Hij verklaart verder dat Paulus de wijding uitvoerde en niet hij. In een andere verklaring bevestigt Petrus dat Linus een Brit was, zoon van een koninklijke koning. In deze verklaringen wordt het algemene geloof dat Petrus de kerk in Rome stichtte en dat de eerste kerk daar rooms-katholiek van oorsprong was, door de woorden van Petrus zelf in de war geschopt. De rooms-katholieke kerk werd pas ongeveer driehonderdvijftig jaar later gesticht. Petrus stelt duidelijk dat de eerste kerk werd gesticht door Linus, door de wijding van Paulus. Hij geeft het juiste jaar, 58 na Christus. Clemens Romanus, de tweede bisschop van Rome, benoemd door Petrus, bevestigt de relatie tussen Linus en Claudia door te schrijven: 'Sanctissimus Linus, Prater Claudiae' (Sint Linus, broer van Claudia).*9 Clemenus Romanus kende hen allemaal intiem, niet alleen als intieme gast van de Pudens. Hij kende Claudia in Brittannië, want

hij was St. Clement van de twaalf metgezellen van Jozef.*10 Binnen twaalf jaar na het martelaarschap van Linus werd hij door Petrus tot de tweede bisschop van de Kerk gewijd.*11 St. In zijn werken, die nog steeds bewaard zijn gebleven, vertelt Clement ons dat St. Paulus voortdurend in het Palatium Britannicum verbleef en Linus persoonlijk instrueerde voor zijn gewijde ambt. Hij schrijft verder dat de Eerste Kerk van Rome werd gesticht door de Britse koninklijke familie en dat Paulus persoonlijk in Brittannië preekte.'*12 Irenaeus, a.d. 180, die ook persoonlijk bekend was met de eerste kerk, schreef: 'De apostelen, die de kerk te Rome hadden gesticht en opgebouwd, droegen het ambt van haar toezicht op aan Linus. Dit is de Linus die Paulus noemt in zijn brieven aan Timoteüs.*13 Deze heilige werd geboren in Azië en werd een discipel van Polycarpus, bisschop van Smyrna. Daarna werd hij presbyter van Lyon, in Gallië. Vanuit Lyon werd hij als afgevaardigde naar de Aziatische kerken gestuurd.

Hij volgde Photinus op in het bisdom en werd gemarteld op bevel van Severus. Linus, de eerste bisschop van de eerste christelijke kerk in Rome, was ook de eerste martelaar. Van deze koninklijke Christelijke familie was Claudia de enige die een natuurlijke dood stierf. Ze zag hoe haar broer Linus werd vermoord en, jaren later, haar trouwe echtgenoot, Rufus Pudens Pudentius. Hij werd gemarteld in 96 na Christus. Claudia stierf het jaar daarop, in 97 na Christus, in Samnium. Deze mooie, glorieuze vrouw bleef de kwelling bespaard om haar vier edele kinderen afgeslacht te zien worden voor Christus. De geliefde Pudentiana, vereeuwigd in de Romeinse Martyrologieën en door Martialis, werd terechtgesteld op de sterfdag van haar vader, 107 na Christus, tijdens de derde Romeinse Christenvervolging. Na haar martelaarschap werd de naam van het Palatium Britannicum veranderd en bij naam aan haar nagedachtenis gewijd. Haar broer Novatus werd gemarteld tijdens de vijfde Romeinse vervolging, a.d. 137, terwijl zijn oudere broer Timotheus afwezig was in Brittannië om zijn neef, kleinzoon van Arviragus, koning Lucius, te dopen in Winchester. Kort na zijn terugkeer uit Brittannië naar Rome stierf Timotheus, in zijn 90e jaar, de marteldood samen met zijn collega Marcus. Later datzelfde jaar, waarin The Martyrologies stellen dat 'Rome dronken was van het bloed van de martelaren van Jezus', werd Praxedes, de jongste dochter van Claudia en Puden en het laatste overlevende lid van de familie, ook terechtgesteld. Zo werd deze roemrijke familie in 140 na Christus begraven aan de zijde van Paulus in de Via Ostiensis, hun aardse missie in Christus was voltooid. Priscilla, de moeder van Sint-Paulus en Rufus

Pudens, rustte in de ondergrondse begraafplaats vlakbij, die ter nagedachtenis aan haar de Catacombe van Sint-Priscilla werd genoemd. In het jaar 66 na Christus wordt ons verteld dat Claudia, met haar man en kinderen, het vermoorde lichaam van de heilige Paulus redde en het begroef in de privébegraafplaats op het landgoed van de Pudens, waar ze allemaal samen zouden rusten. Het was echt een gevaarlijke operatie. De christenvervolging was weer op het hoogtepunt. Je kunt je afvragen waarom de namen van anderen niet werden genoemd bij het opeisen van het lichaam. In zekere zin was het een herhaling van de omstandigheden waarin Jozef het lichaam van Jezus opeiste. Pudens was een senator en Claudia werd nog steeds gerespecteerd als de geadopteerde dochter van wijlen keizer Claudius. Er waren veel dingen gebeurd die aantoonden dat ze nog steeds invloed hadden bij de Keizerlijke Senaat. Ze gebruikten het om de verminkte overblijfselen van Sint Paulus op te eisen. Anderen van de christelijke clan, die geen invloed hadden en onder de ban van Caesar vielen, durfden de poging niet te wagen. Op dat moment waren de oudste kinderen van Claudia respectievelijk pas twaalf en dertien jaar oud. Het feit dat de kinderen deelnamen aan de daad toont de grote toewijding die ze hadden voor de apostel, die naar alle waarschijnlijkheid hun oom was. De laatste groet die Paulus uit de gevangenis zond voor zijn executie was aan St. Timoteüs, waarin hij hem verzocht zijn laatste dierbare afscheid te brengen aan degenen van wie hij het meest hield op aarde: zijn schoonzus Claudia en haar man; zijn halfbroer Pudens; hun kinderen en zijn neven en nichten, die hij met genegenheid aan zijn knie had onderwezen; de geliefde Linus, die hij had gewijd en tot eerste bisschop had benoemd; aan Eubulus, de neef van Claudia, 'en hen die tot het huisgezin van Aristobulus behoren'. In slechts tien jaar voerde hij trouw de zending uit om 'naar de heidenen te gaan', zoals opgedragen door zijn Verlosser Jezus Christus. In die jaren had hij de Eerste Christelijke Kerk in Rome opgericht en een andere missie in Groot-Brittannië ondernomen, om samen te werken met de Jozefzending in Avalon. In beide gevallen waren zijn instrumenten in het goddelijke werk de leden van de Britse koninklijke Silurische familie. Hoe kort was de tijd voor zo'n geweldig, nobel werk. Nu was het allemaal voorbij en werd het aan het nageslacht overgelaten om het voort te zetten. Zo leden ook allen die hielpen bij het stichten van de eerste niet-Joodse Kerk in Rome, hun glorie verzegeld in Christus, en de plek waar zij werkten en gemarteld werden doordrenkt met hun moedige Britse bloed. Geen enkele ontkenning kan deze historische gebeurtenissen in twijfel trekken. In onze tijd noemt de Encyclopaedia Britannica Linus als de eerste bisschop van Rome. Het

Vaticaan heeft de feiten hierin altijd onderschreven en het glorieuze verhaal levend gehouden. Waarschijnlijk het meest authentieke verslag van dit grote drama is dat wat nog steeds te zien en te lezen is op de muur van het oude voormalige paleis van de Britten, de geheiligde kerk van St. Het gedenkteken werd op de muren gekerfd na de executie van Praxedes in de tweede eeuw, het laatst overgebleven lid van de oorspronkelijke christelijke groep en de jongste dochter van Claudia en Pudens. In deze paar woorden wordt het nobele, tragische verhaal verteld: 'In deze heilige en oudste kerk, bekend als die van Pastor (Hermas), gewijd door Sanctus Pius Papa (St. Paulus), voorheen het huis van Sanctus Pudens, de Senator, en het huis van de heilige Apostelen, rusten de overblijfselen van drieduizend gezegende martelaren die Pudentiana en Praxedes, maagden van Christus, met hun eigen handen hebben bijgezet'.

Hoeveel toeristen die de keizerlijke stad Rome bezoeken, nemen de tijd om langs de Sacramentsbergweg te lopen om dit tragische gedenkteken voor hun geloof te bekijken en nederig een dankgebed uit te spreken voor de duizenden die eronder liggen, gemarteld omwille van ons? Ogen gefascineerd door de pracht en praal van het Vaticaanse paleis en andere weelderige gebouwen, stopt geen enkele christen om deze gewijde plek te bekijken die zo'n majestueuze rol heeft gespeeld in het maken van het geloof dat zij belijden. Alle rijkdommen in het Vaticaan samen kunnen niet één jota evenaren van de rijkdom aan toewijding en opoffering die binnen deze door de tijd verweerde muren voor ons is gemaakt. Binnen zijn heilige grenzen liepen twee van de grootste apostelen van Christus, Petrus en Paulus; dit was de eerste christelijke kerk in Rome die werd opgericht en de tweede kerk boven de grond die door de Britten en de apostelen van Christus werd gebouwd. Ze vertegenwoordigen de grootste geschenken van de Britten aan de mensheid en het nageslacht. In tegenstelling tot de Jozefkerk in Glastonbury (Avalon) is de kerk in Rome doordrenkt met het bloed van martelaren. De moed van de Britten verhinderde dat de Romeinen of andere buitenlandse indringers het heiligdom van Glastonbury zouden schenden. Deze bescherming werd, door begrijpelijke omstandigheden, aan de kerk van Rome onthouden. Zij konden alleen maar sterven. Hun is de grootste schat in bloed en opoffering die het Britse ras aan de mensen van de wereld gaf - hun kruis voor Christus dat het Woord bewaarde dat mensen bevrijdde en hun ziel redde. Hoe weinig beseffen moderne christenen dat het het koninklijk huis van Brittannië was, verenigd met de nobele Pudens, dat het voor Paulus mogelijk maakte om zijn missie te volbrengen, om de bestemming te vervullen die Jezus voor hem had verordend

door het geloof blijvend onder de heidenen te vestigen? Hoe weinigen weten van deze zachtmoedige vrouwen, Claudia, Pudentiana en Praxedes, die alles gaven voor Christus, hun schoonheid, hun talenten, hun fortuin en hun leven. Wat een moed! Geen wonder dat de Romeinen vol ontzag uitriepen: 'Wat een vrouwen hebben die Britse christenen - wat een vrouwen!' Die zachte handen alleen al hadden het duizelingwekkende totaal van drieduizend afgeslachte martelaren te ruste gelegd binnen de grenzen van hun kerk, het oude Paleis van de Britten in Rome. Hoeveel er nog meer in de ondergrondse catacomben werden begraven is niet bekend. Als je over deze vreselijke tragedie nadenkt, is je ziel geschokt. Nu zijn er alleen nog afbrokkelende, onverzorgde muren over om ons te herinneren aan de triomf en de tragedie, maar de moderne christen loopt er zonder blikken of blozen aan voorbij, zonder een vleugje dankbaarheid of bewondering, of een gebed, om in vervoering te raken door de glamour van het Vaticaan en zijn kathedralen, die zich koesteren in rijkdom en luxe, die geen deel hadden in de oorspronkelijke aanplant van het geloof, of in het vestigen en behouden van onze democratische vrijheden. De inscriptie op de muren van St. Pudentiana zet de waarheid recht voor onze ogen, met zijn onvergelijkbare drama. Hieraan worden de woorden van kardinaal Baronius toegevoegd, die het volgende commentaar schrijft in zijn Annales Ecclesias: 'Het is ons overgeleverd door de vaste traditie van onze voorvaderen dat het huis Pudens het eerste was dat Sint Pieter in Rome ontving, en dat de christenen die daar bijeenkwamen de Kerk vormden, en dat van al onze kerken de oudste die is die naar de naam Pudens wordt genoemd'. De eminente Jezuïetenvader, Rev. Robert Parsons, voegt in The Three Conversions of England zijn getuigenis toe : 'Claudia was de eerste gastvrouw of -heer van zowel Petrus als Paulus ten tijde van hun komst naar Rome.' Wie met ook maar een greintje intelligentie durft de authenticiteit van dit dramatische verslag in de Christelijke geschiedenis te ontkennen, tegen de massa van bevestigend bewijs, alleen maar omdat hun glorie overschaduwd is door de eeuwen, verloren in de oudheid voor onnadenkende geesten? Men kan tevergeefs zoeken in de moderne kerkelijke Martelarenkalenders naar de illustere namen. Ooit voerden hun namen die Kalender van Martelaren aan met rode letters. De laatste jaren zijn hun namen weggelaten en hebben anderen voorrang gekregen die deze eer duizend keer minder waard zijn. Toch kunnen we ons nog steeds wenden tot de pagina's van de Martyrologieën van Rome, de Griekse Menologieën en de Martyrologieën van Ado, Usuard en Esquilinus, en daarin hun glorieuze verhalen lezen, waarbij we de geboortedagen van elk van hen noteren. Deze zijn als volgt: 17 mei.

Geboortedag van de Gezegende Pudens, vader van Praxedes en Pudentiana. Hij werd bekleed met het Doopsel door de Apostelen, en bewaakte en bewaarde zijn gewaad zuiver en zonder rimpels tot de frons van een onberispelijk leven. 17 mei. Geboortedag van St. Pudentiana, de maagd, van de meest illustere afkomst, dochter van Pudens, en discipel van de Heilige Apostel St. Paulus. 20 juni. Geboortedag van St. Novatus, zoon van de Gezegende Prudens, broer van St. Timotheus de Oudere en de Maagden van Christus, Pudentiana en Praxedes. Deze werden allen door de Apostelen in het geloof onderwezen.

22 augustus. Geboortedag van St. Timotheus, zoon van St. Pudens, in de Via Oatiensis. 21 september. Geboortedag van de heilige Praxedes, Maagd van Christus in Rome. 26 november. Geboortedag van St. Linus, eerste bisschop van Rome. Dit is het heilige verslag van de illustere koninklijke Britse martelaren in Rome:

Als eerste om de Apostelen te huisvesten en openlijk te beschermen.
De eerste die openlijk het christelijk geloof onderwees in Rome.
De eerste die de christelijke kerk in Rome stichtte.
De eerste die de marteldood stierf voor het Christelijk geloof in Rome

Daarin ligt de glorie en de tragedie, het drama en de triomf van die geboren zijn in het purper, die in het purper stierven voor Christus; koninklijke prinsen en prinsessen, geboren uit een onverschrokken ras, bekeerd in Groot-Brittannië door St. Jozef van Arimathea, de apostel voor de Britten, geselecteerd en gewijd door St. Paulus, de apostel voor de heidenen, in de naam van onze Heer en Verlosser Jezus Christus, om Zijn missie in de wereld uit te voeren en een onuitwisbaar licht te zijn. Edelmoedig bezegelden de koninklijke Siluriërs van Brittannië hun belofte aan Christus met hun leven; tot het laatst toe onwankelbaar het doodloze motto verkondigend van hun oude Druïdische voorouders - 'De Waarheid tegen de Wereld'. Er kan met recht gezegd worden dat de eerste kerk in Rome de Britse kerk was, in de ware betekenis van het woord Brits - 'Verbondsvolk'. Hun verbond in Christus was onaangetast.

*1 *Rabanus Maurus*
*2 *St. Prydain, Genealogies of the Saints of Britain*

**3 Morgan, St. Paul in Britain, pp. 103-107.*
**4 Romeinen 16:14*
**5 Morgan, St. Paul in Britain*
**6 Romeinse martyrologieën*
**7 Romeinen 11:1*
**8 Bk. 1, ch. 46*
**9 Brief aan Korinthiërs*
**10 Clement in an English context, Clemens in the Latin.*
**11 Apostolici Constitutiones, 1 :46. (Het interval van twaalf jaar werd opgevuld door Cletus. Hij was niet benoemd door de Apostelen; daarom wordt Clementus in de in de Apostolische Constituties als de tweede).*
**12 'The extremity of the west', Epistola, ch. 5*
**13 Irenaei Opera, 3:1.*

## HOOFDSTUK XIII
## LEEFDE EN STIERF DE MAAGD MARIA IN GRIEKENLAND?

Hoe zit het ondertussen met Maria, de moeder van Jezus? Opnieuw worden we geconfronteerd met een even spannend als intrigerend drama. Je komt al snel in de verleiding om de twijfelachtige vraag te stellen of het waar is dat de Maagd Maria haar aardse reis in Brittannië heeft beëindigd. Een bevestigend antwoord lijkt bijna ongelooflijk. De omstandigheden lijken eerder het tegendeel te bewijzen dan het bewijs. Maar als je even nadenkt realiseer je je al snel hoe weinig er over haar bekend is en hoe stil de bijbelse verslagen zijn over haar bestaan na de kruisiging van Jezus. Je kunt het je gemakkelijk vergeven als je denkt dat het te mooi is om waar te zijn. Toch lijkt de informatie die hierin wordt gepresenteerd voldoende bewijs te leveren om elke twijfel weg te nemen. Maar we hebben recht op onze eigen persoonlijke bedenkingen. In dit geval zou het wel eens een van die verbazingwekkende voorbeelden kunnen zijn waarin waarheid vreemder is dan fictie. Documentaire getuigenissen, in geen geval Brits, informeren ons met overtuiging dat Maria, de moeder van Jezus, een inzittende was van de schipbreukeling die met de eerder genoemde anderen in Marseille aankwam. Andere verslagen nemen het verhaal over in Gallië en getuigen van het feit dat Maria lid was van de Jozefzending die rond 36 in Brittannië aankwam. Er zullen getuigenissen naar voren worden gebracht die een speciale geldige reden geven voor haar aanwezigheid bij Jozef, haar oom. Andere schrijvers nemen het thema in Brittannië over en verwijzen naar haar aanwezigheid in Avalon met Jozef, Maria Magdalena, de zusters van Bethanië en anderen, alsof het een gewoon feit is dat door iedereen goed begrepen moet worden; haar leven, dood en laatste rustplaats worden beschreven met een nonchalance die adembenemend is. Maar, zo vragen we ons af, vertrouwde Jezus Zijn moeder niet met Zijn laatste adem toe aan de zorg van Zijn geliefde discipel Johannes? Ja, dat deed Hij. De Bijbel vertelt ons dat toen Jezus aan het kruis hing, Hij Zijn moeder teder aan Johannes toevertrouwde. Johannes aanvaardde de opdracht en leidde Maria weg van de tragische scène voordat haar Zoon stierf. De Schrift zegt: 'Vanaf dat uur nam die discipel haar tot zich.'*1 Als we de tekst overdenken, kunnen we er een kwalificerend verschil in lezen ten opzichte van wat algemeen wordt aangenomen. Het belangrijkste punt in de tekst is de verklaring dat Johannes haar 'tot zich nam'. De meeste critici

hebben de tekst zo opgevat dat Johannes haar tot de zijne nam, wat betekent dat hij Maria meenam naar zijn eigen huis om daar onder zijn hoede te blijven. Deze kwalificatie houdt zelfs bij een vluchtige bestudering geen stand. In die tijd was Johannes, net als alle volgelingen van 'De Weg', een opgejaagd man. Nog vele jaren, lang na de dood van Maria, had hij geen thuis. De bedoeling, zoals die in de tekst staat, lijkt heel duidelijk. Johannes nam Maria 'tot de zijnen'. De zijnen waren de intieme discipelen van Jezus, van wie Jozef het beschermende schild was, en de zusters van Bethanië, wier huis een gemeenschappelijke ontmoetingsplaats was geweest voor Jezus en zijn discipelen. Er is een wereld van verschil tussen het toevertrouwen van de zorg voor een persoon 'aan de zijnen' en het eisen dat de zorg altijd persoonlijk is. Het laatste beperkt zich alleen tot het individu. Aan de zijnen' impliceert een bredere betekenis, die door de opgetekende gebeurtenissen wordt bevestigd. Als dat niet zo was, zou het inderdaad vreemd zijn dat Johannes zo'n gunstig vertrouwen niet vaak noemde in zijn geschriften tijdens zijn extreem lange leven. Hij stierf op de leeftijd van 101. Feit is dat Johannes op geen enkel moment naar Maria verwijst, zelfs niet in zijn verslag van die eerste grotere Paasmorgen. Deze weglating van zijn vertrouwen is vreemd en het ontbreken van een verwijzing naar haar door Johannes kan maar één ding betekenen: de geliefde Maria was niet bij hem. Jezus vertrouwde zijn moeder zeker toe aan de zorg van Johannes, maar dit verzoek betekende niet dat ze altijd onder de persoonlijke hoede van Johannes moest zijn, maar wel dat Johannes ervoor zou zorgen dat er veilig voor haar werd gezorgd. In dit geval lijkt het heel redelijk om te verwachten dat Johannes zich tot Jozef van Arimathea zou wenden voor de noodzakelijke bescherming. We weten hoezeer zijn gezinsverantwoordelijkheden waren toegenomen sinds de tijd van het beruchte proces. Omdat zijn lot voortaan onbetwistbaar samenviel met dat van de apostelen en discipelen van Christus, is er alle reden om aan te nemen dat Jozef zijn voogdijschap over de Nazareners met een scherp bewustzijn zou voortzetten. Het staat vast dat alle gelovigen afhankelijk waren van de bescherming van Jozef terwijl zij in Jeruzalem verbleven. Daarom kunnen we er redelijkerwijs mee instemmen dat Johannes zijn last zou toevertrouwen aan een veiliger bewaarder dan de zijne. In die turbulente dagen, waarin vervolging hoogtij vierde, kon geen van de gelovigen zijn toekomst met enige zekerheid garanderen. In die tijd is het heel twijfelachtig of Johannes wist dat het door hem gekozen onderwijsterrein in Efeze minder gevaarlijk zou zijn dan de plaatsen waar andere discipelen zouden werken. We moeten niet vergeten dat Jozef, ondanks de haat die het Sanhedrin tegen hem koesterde en

ondanks mogelijke ontevredenheid in de plaatselijke Romeinse Senaat, een positie innam die te machtig was voor beide om tegen op te boksen. Tot de tijd van zijn verbanning uit Judea, a.d. 36, behield hij zijn officiële status als wetgevend lid van het Sanhedrin, provinciaal Romeins senator en Noblis Decurio. Dit ambt werd zo belangrijk geacht binnen het Romeinse Rijk dat Cicero ironisch genoeg opmerkte dat het gemakkelijker was om senator van Rome te worden dan Decurio in Pompeii. De onverschrokken Jozef kon dus de enige keuze zijn. Er zijn verschillende vroege documenten die dit bevestigen. Eén daarvan luidt: Johannes, die evangeliseerde in Efeze, maakte Jozef Paranymphos.'*2 (Paranymphos betekent 'de Wachter' zijn.) We lezen in pp. 42 en 71, de verklaring dat Johannes en Jozef alleen 'Paranymphos' werden genoemd voor de Heilige Maagd. De Cotton. MS. Titus vermeldt dezelfde feiten. Britse getuigenissen worden geleverd door Capgrave. Hieruit kunnen we veilig concluderen dat Jozef in de eerste plaats de beschermer was van alle gelovigen, en later werd hij officieel door Johannes aangewezen als voogd van Maria, in welk geval de moeder van Jezus altijd onder zijn hoede kon zijn en overal heen kon gaan waar hij ging tot het einde, wat de geschriften bevestigen. In het laatste verslag over Maria in het Nieuwe Testament, na de Hemelvaart, vinden we haar 'wonend onder de discipelen' in Jeruzalem. Dit zou erop wijzen dat Maria tussen de families van de gelovigen woonde en van de ene naar de andere verhuisde als de veiligheid dat vereiste. Ongetwijfeld wisten de waakzame ogen van haar oom wanneer ze moest verhuizen om haar persoon te beschermen. Zoals we zullen zien in de aangrijpende gebeurtenissen die volgden, was Jozef, haar paranymphos, trouw tot het einde toen hij haar persoonlijk te ruste legde, zoals hij eerder had gedaan met het gemartelde lichaam van Jezus. Capgrave, in Novo Legende Anglia, informeert ons in het bijzonder dat Johannes Maria aan Jozef toevertrouwde, onder de bijzondere titel haar 'bruidsjonker' te zijn; dat hij aanwezig was bij haar dood, net als andere apostelen en discipelen die op haar verzoek kwamen om bij haar te zijn toen Maria haar laatste adem uitblies.

Er zijn veel plaatsen waar haar rustplaats wordt geclaimd, met name de plaats die in modernere tijden door de Rooms-Katholieke Kerk werd geclaimd, op een plek in de buurt van Jeruzalem die de Kapel van de Dormiton wordt genoemd. Jarenlang hebben de priesters bezoekers gewezen op een richel en gezegd dat dit de plek was waar Maria's Koimesis, het in slaap vallen, plaatsvond. Geen van de plaatsen in het Oosten heeft echter de sonde van het onderzoek doorstaan. Geen van de discipelen noemt haar graf. Hiëronymus, die de heilige plaatsen van het Oosten in de vierde eeuw vastlegde, in speciale

opdracht van de Kerk in Rome, maakt geen melding van de rustplaats van Maria, Jozef of vele anderen, om geen andere reden dan dat hij wist dat ze niet in Judea of in Rome werden bijgezet. We kunnen er zeker van zijn dat Maria uit eigen wil nooit helemaal alleen gelaten zou willen worden in het land dat voor haar niets dan gevaar en herinneringen aan een grimmige tragedie inhield. Het enige geluk dat haar op aarde nog restte, was verbonden te zijn met hen die haar geliefde Zoon dierbaar waren geweest. Het is onmogelijk om te geloven dat Jozef, haar oom en voogd, haar alleen in Judea zou hebben achtergelaten, overgeleverd aan de genade van het hatelijke Sanhedrin. Evenzo is het onmogelijk om te geloven dat het Sanhedrin, toen het alle gelovigen uit Judea verdreef tijdens de exodus van a.d. 36, Maria zou hebben toegestaan om te blijven. Het is dus alleen maar redelijk om te geloven dat de band van omgang die Jozef met Maria en haar familie hield sinds de kindertijd van Jezus, een natuurlijke voortzetting zou zijn. Het geeft kracht aan het bewijsmateriaal dat duidelijk stelt dat Maria bij Jozef bleef en haar leven leefde tussen haar dierbaarste vrienden. Alleen onder hen zou men verwachten haar te vinden. Aan de andere kant, als Maria had gewild dat haar stoffelijk overschot naar Judea zou worden teruggebracht om daar te worden begraven, dan zou Hiëronymus dat hebben geweten en vastgelegd. Hij zou nooit het belangrijke gedenkteken over het hoofd hebben gezien van iemand die zo liefdevol in herinnering werd gehouden en die jaren later door de Rooms-Katholieke Kerk zo verheerlijkt zou worden dat ze de glorie van haar Zoon, Jezus, bijna zou overschaduwen. De Maagd Maria werd in 600 na Christus door de Rooms-Katholieke Kerk vergoddelijkt. Ze werd nooit vergoddelijkt door de Britse Kerk. Alleen Christus is, vanaf het begin en tot op heden, de enige godheid van de Kerk. Verdere tegenspraak wordt gegeven aan de bewering dat Maria in Jeruzalem verbleef en stierf, in de Glastonbury-traditie van 'de bruidsschat van Onze Lieve Vrouw', aan haar nagelaten door Jezus zelf, waarbij de 'bruidsschat' het kleine rieten tempeltje is dat Jezus met zijn eigen handen bouwde in Avalon, waarin Hij met de Vader communiceerde en dat Hij opdroeg aan de liefdevolle nagedachtenis van zijn moeder. Het was naar deze gewijde plek dat Jozef Maria met zijn zendelingengroep leidde toen zij voor het eerst in Brittannië aankwamen. Toen Jozef de eerste kerk in Avalon bouwde, zette hij de toewijding voort, net als de heilige David toen hij de eerste stenen kerk bouwde, in 540 na Christus, boven de gewijde rieten tempel van Christus, die hij voor het behoud in lood had gehuld. Deze punten zijn belangrijk om te weten omdat de toewijding van kerken aan de Maagd Maria in de twaalfde eeuw begon, waarbij het gedenkteken voor Maria in

Avalon de enige uitzondering was. Dat kon alleen maar om een heel speciale reden, vooral omdat de Britten Maria nooit officieel vergoddelijkten. Het moest voor een specifiek doel zijn. Feitelijk is er veel meer substantieel bewijs voor het verblijf en de ondergang van de Marion in Brittannië dan dat er bewijs is dat Jezus ooit op het Sacred Isle woonde, en dit ondanks de kracht van de meningen. Desalniettemin baseren de tegenstanders van het Marion-verhaal hun ontkenningen op de vooronderstelling dat Jezus nooit in Groot-Brittannië is geweest; als gevolg daarvan beweren zij dat Hij de rieten tempel voor haar 'bruidsschat' niet kan hebben gebouwd. Hoe de critici kunnen beweren dat ze intelligent tot deze conclusie zijn gekomen is niet te begrijpen. Feit is dat noch de afwezigheid noch de aanwezigheid van Jezus in Brittannië van invloed is op het onderwerp. Dat Maria met Jozef naar Brittannië ging was een kwestie van geldige omstandigheden. De atheïstische denkgeest spot in zijn laatste uitdaging: "Waarom zou Jezus naar Brittannië gaan? Waarom zou Hij naar een barbaars land gaan?" De onverdraagzaamheid van de critici is altijd hetzelfde. Ze geven nooit een antwoord om hun uitdaging te onderbouwen. Nooit hebben ze ooit geprobeerd om het gat van achttien jaar in het leven van Jezus op te vullen, vanaf de leeftijd van twaalf toen Hij de Farizeeën in de Tempel in verwarring bracht tot de leeftijd van dertig toen Hij Zijn bediening begon. De destructieve criticus neemt altijd aan dat wat hij niet weet niet gebeurd kan zijn. Hun gedachten zijn vervuild met intellectueel onkruid. Laten we even stilstaan bij die stille jaren van Jezus en kijken of we de omstandigheden van Zijn leven zo kunnen rationaliseren dat ze passen in deze unieke relatie in Brittannië tussen moeder en zoon. Jezus wordt vaak de Timmerman van Nazareth genoemd. Omdat Hij volgens de Bijbel een timmerman was, moet Hij een leertijd hebben gehad, die waarschijnlijk al op jonge leeftijd begon. Leerlingschap begon in Europa en Groot-Brittannië, ver in de laatste honderd jaar, vaak op veertienjarige leeftijd. Hoe lang Hij zijn vak uitoefende is onbekend, maar we kunnen veilig aannemen dat Hij, zich bewust van Zijn lot, Zijn vak vroegtijdig moet hebben opgegeven om Zich voor te bereiden op Zijn grote Missie. In dat geval voelde Hij zich natuurlijk aangetrokken tot de belangrijkste centra van religieuze wijsheid van zijn tijd. Men kan zich terecht afvragen waarom Hij niet studeerde bij de Rabbijnen van het Sanhedrin. Jezus geeft het antwoord in de minachtende manier waarop Hij hen ervan beschuldigde 'de Wet niet te kennen'. De feiten zijn gemakkelijk te begrijpen. De Farizeeën waren een sekte die gesticht was door Pharez, die de School van de Voorbeschikking creëerde. De Sadduceeën werden gesticht door Sadoc, een discipel van Antigonus Scohaeus, bekend als de School van

de ongelovigen. Dit zijn de fanatici die het Sanhedrin van Jezus' tijd regeerden en die Jezus 'witgekalkte lijkenhuizen' noemde, vol beenderen van dode mensen. Hij kon bij hen geen wijsheid vinden. Waar Hij wijsheid kon vinden, daar zou Hij zeker naartoe gaan. De Rig-Veda's, de oude religieuze boeken van India, werden 1500 v.Chr. geschreven en de Druïdische religie dateert van vóór die van India, rond 1800 v.Chr. De wijzen van India noteren het bezoek van Jezus onder hen en zeggen dat Hij in Nepal verbleef. Ze maken ook verschillende verwijzingen naar Brittannië als een groot centrum van religieuze geleerdheid; daarom zou Jezus op verschillende punten op de hoogte zijn van de eminentie van de Druïdische religieuze wijsheid. Hij zou het weten van Zijn oom Jozef, die Brittannië vaak bezocht op zijn tinmijnexcursies. Het was populaire kennis onder de Grieken en Romeinen die Judea bevolkten. Hij zou het weten van Zijn omgang met de wijzen uit India en, als de overlevering waar is, zou Hij het weten van persoonlijk contact met Brittannië, toen Zijn oom Jozef Hem meenam op zijn zeereizen naar dat land. Volgens de oosterse en westerse traditie voltooide Jezus zijn studie in Brittannië. Dit zou mogelijk kunnen zijn. In die tijd waren de Druïdische universiteiten de grootste ter wereld, zowel qua omvang als qua bezoekersaantallen, met een lijst van zestig grote universiteiten en een gemiddelde opkomst van meer dan zestigduizend studenten.*3 Dit wordt bevestigd door Griekse en Romeinse getuigenissen die stellen dat de edelen en rijken van Rome en andere naties hun kinderen naar Groot-Brittannië stuurden om er rechten, wetenschap en godsdienst te studeren. Het is goed om eens stil te staan bij het feit dat het oude Brittannië toen een status had verworven met instellingen voor onderwijs en het bijwonen van colleges die die van de U.S.A. vandaag de dag evenaren, met haar belangrijkste universiteiten. Daarom bestaat er geen twijfel over de vraag waarom Jezus er voor zou kunnen hebben gekozen om in Brittannië te studeren. Dat Jezus meer dan een gewone tijd afwezig was geweest uit Judea wordt bewezen door het belastingincident dat in Matteüs 17:24 wordt beschreven. De tollenaar spreekt Jezus en Petrus aan bij hun aankomst in Kapernaüm en vraagt Petrus of zijn Meester zijn belasting heeft betaald, waarmee hij aangeeft dat Jezus een belastingplichtige vreemdeling is. Eigenlijk hoefde Jezus geen belasting te betalen. Kafarnaüm was Zijn woonplaats, waar de familie van Jezus vroeg in Zijn leven naartoe was verhuisd vanuit Nazareth. Jezus voerde geen argument aan en adviseerde Petrus om de belasting voor 'vreemdelingen' te betalen, waarmee Hij suggereerde dat Hij zo lang afwezig was geweest dat Hij als vreemdeling kon worden beschouwd. Door deze daad geeft Jezus een

jarenlange afwezigheid uit Zijn thuisland toe. De overlevering en schriftelijke getuigenissen bevestigen dat Jezus wel degelijk in Groot-Brittannië verbleef en daar een Tempel van liefdevolle getuigenis voor Zijn moeder creëerde. Dit was 'de bruidsschat van Onze Lieve Vrouw', waar Jozef, de 'Paranymphos' - 'Bruidsjonker', haar naartoe leidde en waar zij haar leven in alle heiligheid leefde. Een schat aan oude schrijvers, zowel kerkelijke als wereldlijke, bevestigt dit. Meer dan duizend jaar lang werd er gewoonlijk over gesproken als 'de kerk die niet door mensenhanden is gebouwd'. Augustinus was tijdens zijn verblijf in Brittannië goed op de hoogte van de feiten en het bestaan van dit gewijde monument in die tijd. In een brief die nog steeds bewaard is gebleven, schrijft hij er met veel plezier en uitvoerig over aan paus Gregorius. Hij schrijft met toegewijde acceptatie, waarvan een deel als volgt luidt, uit Epistolae ad Gregorium Papam: 'In de westelijke grenzen van Brittannië is er een zeker koninklijk eiland van grote omvang, omgeven door water, overvloedig in alle schoonheden van de natuur en benodigdheden van het leven. Daar troffen de eerste Neophieten van de katholieke wet, die van tevoren door God waren ingelicht, een kerk aan die niet door mensenhanden was gebouwd, maar goddelijk was gebouwd, of door de handen van Christus zelf, voor het heil van Zijn volk. De Almachtige heeft door vele wonderen en mysterieuze bezoeken laten zien dat Hij erover blijft waken als heilig voor Zichzelf en voor Maria, de Moeder van God.' In dit korte uittreksel verzamelt en verklaart St. Augustinus alle saillante feiten. Hij identificeert het als het 'koninklijke eiland, Silurië, waar de eerste discipelen van Christus, die de katholieke wet (Universele Wet, niet Romeins) verklaarden, een heilige Tempel vonden, gebouwd door de handen van Jezus, en dat het heilig werd gehouden voor Zichzelf en de nagedachtenis van Maria. Dit alleen al is een krachtig getuigenis en geschreven bijna zeshonderd jaar nadat Jozef, Maria en de groep uit Bethanië in Groot-Brittannië aankwamen. De heiligheid van de bruidsschat van Onze Lieve Vrouw wordt op beschrijvende wijze bevestigd door de Saksische geschiedschrijver William of Malmesbury, die in de twaalfde eeuw zijn opmerkelijke werken schreef. Hij schreef twee geschiedenissen over de religieuze onderwerpen die hierin aan de orde komen. Zijn laatste werk, De Antiquitate Glastoniae, is het meest authentiek. Hij kreeg speciaal de opdracht van de abt van Glastonbury om de complete geschiedenis van de beroemde kerk te schrijven vanaf het begin in Avalon en werd uitgenodigd om in de abdij te wonen waar hij volledige toegang had tot de wereldberoemde bibliotheek van Glastonbury. Hierin bevonden zich alle originele documenten uit de Druïdische tijd, waardoor hij zijn geschiedenis

schreef met materiaal uit de eerste hand, lang voordat de grote brand de abdij en haar prachtige bibliotheek, die toen als een van de grootste ter wereld werd beschouwd, volledig verwoestte. Daarom is zijn historische literaire werk, dat in zijn opdracht in de abdij werd voltooid, waarschijnlijk het kostbaarste document over de Britse christelijke kerk dat er bestaat. Er zijn andere uitstekende werken over dit onderwerp waarnaar we met plezier kunnen verwijzen, zoals De origine Ecclesiae Britannicae van Elvan of Avalon, een illustere Britse geleerde die was opgeleid in de school van Jozef van Arimathea in Avalon, 180 na Christus. Naar hem wordt verwezen door de eminente rooms-katholieke kerkelijken Pitsaeus en kardinaal Baronius. Relat. Hist, de rebus Anglicis Act, door Pitsaeus; Capgrave's De Sancto Jozef at Aramathia; The Magna Tabula of Glastonbury, in Haworth Casde; Heame's John of Glastonbury; Bede's Ecclesiastical History; Gildas en Geoffrey of Monmouth, onder vele anderen, in het bijzonder Glastonbury, The Mother of Saints, door de Rev. L. Smithett Lewis; Hewin's Royal Saints of Britain; Rees' Welsh Saints, van onze eigen tijd. De meest interessante lezing in William of Malmesbury's grote werk als het gaat om dit verhaal is waar hij het authentieke, bekende verhaal van St. David vertelt, rond 540, toen hij naar Glastonbury kwam om de nieuwe kerk in te wijden en zijn gedachten werden veranderd door een droom. Tijdens de eerste nacht dat St. David in Glastonbury sliep, verscheen hem het visioen van Jezus in een droom die David vertelde dat herinwijding niet nodig was en zei: 'Hijzelf had de kerk al lang eerder ter ere van Zijn moeder gewijd en het sacrament mag niet ontheiligd worden door menselijke herhaling. David gehoorzaamde en de oorspronkelijke wijding aan Maria bleef staan. Om het historische begin van de kerk te bestendigen en om te voorkomen dat er in de toekomst een vergissing zou ontstaan over de exacte locatie, richtte St. David in 546 een nieuwe stenen aanbouw aan de oude kerk op, boven het graf van Maria, en sloot de oorspronkelijke, met lood beklede, wat de kerk in. Hij liet een pilaar op de plek neerzetten met een koperen tablet waarop dit feit werd vermeld. Ten tijde van de Opheffing, onder het edict van Henry VIII, stond de kerk er nog steeds. Het edict beroofde deze oude kerk, net als vele andere, van haar oude privileges en later, tijdens de puriteinse ontheiligingen, raakte de historische abdij in verval. Gelukkig werd het koperen tablet in uitstekende staat teruggevonden en volgens aartsbisschop Ussher werd het in 1639 gekoesterd in het bezit van Sir D. Thomas Hugo in Wells. Later kwam het in het bezit van Sir Henry Spelman, die het beschrijft in zijn boek Concilia. Op het tablet staat: 'De eerste grond van God, de eerste grond van de heiligen in

Groot-Brittannië, de opkomst en het fundament van alle religie in Groot-Brittannië, en de begraafplaats van de heiligen. Deken Armitage Robinson groef de basis van de oorspronkelijke pilaar op in 1921. Zo is het gedenkteken dat door St. David werd opgericht vandaag voor iedereen te zien en te lezen. Lionel Smithett Lewis, Vicaris van Glastonbury, was onvermoeibaar in zijn onderzoek naar de geldigheid van het verblijf van Jezus en Zijn moeder Maria in Brittannië, en nauwgezet in het onthullen van de geschiedenis van Glastonbury vanaf het heilige begin in Avalon. In het voorjaar van 1953 schreef hij aan de schrijver dat hij in de afgelopen jaren veel meer gezaghebbende informatie had teruggevonden uit zeldzame oude documenten die hij had ontdekt over Jezus en Maria en die een openbaring over het onderwerp zouden blijken te zijn, en zijn enige wens was toen dat hij het voorrecht zou hebben om dit, zijn laatste en beste werk, voor zijn dood te publiceren. Hij verklaarde voor eens en altijd dat hij de geldigheid van de oude tradities zou bewijzen met onweerlegbaar bewijs. Helaas stierf hij plotseling, een week na het schrijven aan de schrijver, op zesentachtigjarige leeftijd. Zijn weduwe en medehelper en kapelaan, ds. Stacey, hebben echter zijn laatste verzoek uitgevoerd.*4 Deze geduchte onderzoeker van de waarheid wijst op de unieke ereplaats die de Maagd Maria in de Rooms-Katholieke Kerk inneemt vanaf de vroegste tijden tot op heden, en stelt: 'Niemand kent de feiten van haar (Maria's) leven beter dan zij (de Rooms-Katholieke Kerk), en niemand omarmt ze beter dan zij. En door de eeuwen heen is de heilige grond in Glastonbury door hen voortdurend "de bruidsschat van Onze Lieve Vrouw" genoemd. Als zodanig is het altijd erkend door de rooms-katholieke zusterschap, die nooit ophielden om dagelijks te bidden voor deze gewijde plek in Glastonbury - Onze Lieve Vrouwe's Bruidsschat. Dit was de vlekkeloze erfenis die Jezus aan zijn moeder Maria naliet, de erfenis nagelaten en gebouwd door zijn eigen handen en geheiligd door zijn gebeden. Hier legde Jozef haar uiteindelijk te ruste, a.d. 48, terwijl de veldtocht van Claudius nog in Groot-Brittannië woedde, vier jaar voordat de historische gebeurtenissen zich in Rome in het Palatium Britannicum begonnen af te spelen. Vanaf de vroegste tijden staven kerkelijke en wereldlijke kronieken het verhaal, lang voordat de Rooms-Katholieke Kerk werd gesticht. Het is door de eeuwen heen voortgezet en blijkbaar meer in het bijzonder door de Rooms-Katholieke Kerk, tot in onze tijd, zoals ds. Lewis hierboven vertelt, niet alleen in Engeland maar ook in Frankrijk. E. Hutton, in zijn Highways and Byways in Wiltshire, stelt dat het zo genoemd wordt in Italië in Assisi. Een oude Engelse dame, mevrouw Cottrell, uit Penwerris, Cornwall, opgevoed in een

Frans klooster in Alexandrië onder leiding van nonnen die lid waren van de oude Franse adel, leerde dat Sint Jozef van Arimathea de Heilige Maagd meenam naar Brittannië en dat zij daar stierf. Waarom zou dit verhaal door de eeuwen heen blijven bestaan als het niet waar was? Het feit dat moderne rooms-katholieken het blijven omhelzen is onder de huidige omstandigheden nogal verbazingwekkend. Waarom zouden ze de historische feiten verkondigen en dagelijks bidden voor haar rustplaats in Glastonbury als 'Onze Lieve Vrouwe's Bruidsschat' en tegelijkertijd pelgrims en toeschouwers de stenen richel in de Kapel van de Dormitron laten zien? En dan, bijna negentienhonderd jaar later, besluiten ze dat haar dood een fysieke vertaling is geweest die door de rooms-katholieken over de hele wereld wordt gevierd door 1954 uit te roepen tot het jaar van de Marion? Voor andere christenen dan rooms-katholieken lijkt deze intense verheerlijking van de Maagd Maria vreemd. Ze is zo groot in de Zuid-Amerikaanse landen dat dit continent gewoonlijk 'Het land van Maria' wordt genoemd. Het christelijke geloof van de Kelto-Anglo-Saksische protestanten blijft stevig verankerd in zijn oorspronkelijke bron - Jezus Christus. De Maagd Maria wordt slechts beschouwd als een instrument in het Goddelijke doel. Er is geen passage in de Bijbel waaruit blijkt dat Jezus Zijn moeder als Goddelijk beschouwde. Toen Zijn discipelen Hem vertelden dat Zijn moeder en broeders aanwezig waren, vroeg Hij: 'Wie is Mijn moeder? Natuurlijk had Hij een hoge dunk van haar, zoals blijkt uit de toewijding en de erfenis die Hij haar in Avalon naliet en daarom is elk bewijs dat naar voren wordt gebracht om haar leven en dood in Brittannië te staven van het grootste belang voor alle Christenen. Toen de boekdrukkunst werd uitgevonden, was het eerste boek dat van de pers kwam de Bijbel en daarna drukte Wynkyn De Worde het levensverhaal van St. Tegelijkertijd drukte Pynson twee verslagen van het Arimatheense verhaal, gekopieerd uit oude documenten, waarvan er één deze interessante regels bevatte:

'Nu hier hoe Jozef in Engeland kwam;
Maar in die tijd heette het Brytayne.
Dan XV jaar met onze dame, zoals ik heb begrepen.
Jozef wachtte nog steeds om haar te dienen, hij was gelukkig.' '

Het intrigerende van dit vers zit in de laatste twee regels. De kroniekschrijver zegt dat Jozef naar Brittannië kwam en vertelt ons vervolgens duidelijk dat Maria bij hem was en dat hij vijftien jaar voor haar zorgde. Deze tijdsduur

komt dicht in de buurt van het aantal jaren dat Jozef Maria's Paranymphos of Bruidsjonker was, van 32 na Christus tot 48 na Christus. De oude kerkelijke verslagen van Glastonbury, bevestigd door vele andere oude schrijvers, stellen dat de Maagd Maria dit leven verliet in het jaar 48 na Christus. In samenhang hiermee verklaren de documenten van de abdij officieel dat de kapel van St. Mary, opgericht door St. David, over haar overblijfselen werd gebouwd. Melchinus, een inwoner van Avalonia, ook bekend als Maelgwyn, Keltische bard, historicus en filosoof, die rond 450 na Christus leefde, schrijft:
Ye ealde chyrche was built over the grave of the Blessed Mary.'

William of Malmesbury schreef in zijn Handelingen van de Koningen van de Engelsen (bk. 1, hfdst. 2): 'De kerk waarover we spreken (Glastonbury) werd vanaf haar oudheid door de Angelen, bij wijze van onderscheid, "Ealde Chiche" genoemd, dat wil zeggen de "Oude Kerk" van rietwerk in het begin, smaakte enigszins naar hemelse heiligheid, zelfs vanaf haar stichting, en straalde het uit over het hele land, en eiste superieure eerbied op, hoewel de structuur gemeen was. . . . Mannen in die provincie hadden geen eed die vaker werd gezworen, of heiliger was, dan te zweren bij de Oude Kerk, en ze vreesden de snelste wraak op hun meineed in dit opzicht. Ondertussen is het duidelijk dat de bewaarplaats van zoveel heiligen met recht een hemels heiligdom op aarde genoemd mag worden ... die er meer in het bijzonder voor kozen om de dag van de wederopstanding af te wachten onder de bescherming van de Moeder Gods.’

In deze woorden toont de schrijver de diepe verering waarin St. Mary's Church of Glastonbury door iedereen werd gehouden, in het feit dat ze de meest vurige eed zwoeren bij de Oude Kerk, net zoals wij vandaag de dag in de rechtszaal onze eed zweren op de Heilige Bijbel. De duidelijke betekenis van de laatste passage is dat de Heilige Maria daar werd begraven. Vanaf haar dood en eeuwen daarna worden we voortdurend geconfronteerd met het verlangen van heilige mannen en vrouwen, discipelen, pelgrims, koningen en prinsen uit alle delen van de wereld die een bijzetting zochten op het oude kerkhof van Glastonbury om, zoals het werd geformuleerd, 'de dag van de wederopstanding af te wachten onder de bescherming van de Moeder Gods'. De lijst met namen die in Glastonbury begraven liggen en nog steeds bestaan, is de meest illustere en unieke, superieur aan elke andere begraafplaats ter wereld. Dit is op zichzelf al het grootste getuigenis van de heilige overblijfselen die in deze gewijde grond liggen opgesloten. Deze grond is

altijd, van oudsher, 'de heiligste grond op aarde' genoemd; 'de heiligste plek in het christendom'; 'de begraafplaats van de heiligen'. De vele getuigenissen die dit historische voorval ondersteunen, lijken elk argument van het tegendeel te overweldigen. Het is moeilijk te geloven dat dit alles slechts een gebedshulde is aan een legende zonder inhoud. Waar rook is, is altijd vuur. Er zijn andere historische feiten die dit verbazingwekkende verslag ondersteunen en die tot op de dag van vandaag als onweerlegbaar bewijs kunnen worden gezien. Een van de meest unieke monumenten uit vroegere tijden is de oude steen die stilletjes op de toeschouwer neerkijkt vanaf de staande buitenmuur van de Mariakapel. Er staan slechts twee namen op: 'Jezus - Maria'. Dit door de tijd en weersinvloeden verweerde tablet heeft geleerden eeuwenlang verbaasd. Verstoken van enige andere inscriptie is het ooit herkend als een belangrijke markering met een duidelijke betekenis. Het heeft alle kenmerken van een zeer oud stuk metselwerk dat bewaard is gebleven van de oorspronkelijke stenen kerk en vervangen is in de tweede nieuwe stenen kerk na de rampzalige brand van 1184 na Christus. Wijlen ds. L. Smithett Lewis, vicaris van Glastonbury, verklaarde dat de betekenis van deze twee edele namen geen raadsel is.*5 Het stelt de handtekening van Jezus voor, met de naam van de bruidsschat die Hij voor Zijn moeder Maria had voorzien. Werkelijk een verbazingwekkend document in steen, dat voor altijd en voor alle volkeren de oude titel van deze gewijde plek in Avalon onthult. Eeuwen voordat Avalon door de Saksen werd omgedoopt tot Glastonbury, werden twee namen vaak gedocumenteerd aangetroffen in de geschriften van de oude schriftgeleerden, zeker verwijzend naar iets van groot belang. Meestal werd er geen verklaring voor gegeven, wat aangeeft dat titels en plaatsen net zo algemeen bekend waren bij de mensen van toen als nu. De Confederatie is bekend bij de Canadezen en het Vrijheidsbeeld bij de Amerikanen. Voor de priesters en historici van die boeiende jaren waren de twee namen die werden gebruikt om de bijzondere plaats aan te duiden 'Secretum Domini' en 'Domus Dei'. De eerste titel betekent 'Het geheim van onze Heer' en de tweede 'Het huis of thuis van God'. De verklaring die wordt gegeven is dat de kleine rieten tempel het Huis of Thuis van God was, omdat Hij daarin woonde, en het Geheim van de Heer was de bruidsschat en toewijding van hetzelfde aan Zijn moeder. In wezen registreert de oude steen het verslag en de plaats van 'de bruidsschat van Onze Lieve Vrouw'. Dit is geen mythe, legende of ongefundeerde traditie. De titel is officieel vastgelegd in de oude namen in het beroemde Domesday Book, a.d. 1086, dat als volgt luidt: De Domus Dei, in het grote klooster van Glastonbury, genaamd Het Geheim van Onze Heer. Deze kerk van

Glastonbury bezit in haar eigen stad XII huiden van land die nooit belasting hebben betaald.*6 Niet alleen is dit specifieke bewijs officieel vastgelegd in het historische Domesday Book, het bevestigt ook de oorspronkelijke akte van de twaalf huiden land - 1.920 acres - en de belastingvrije schenking ervan aan St. Jozef van Arimathea en zijn metgezellen door de Britse prins Arviragus van de koninklijke Siluriërs toen de groep van Bethanië voor het eerst in Groot-Brittannië landde. We moeten in gedachten houden dat de hierboven gegeven datum, 1086 a.d., niet de datum is waarop het Domesday Book voor het eerst werd geschreven. Het is de datum waarop de Normandische koning Willem alle historische gebeurtenissen in het oude boek opnieuw liet controleren en actualiseren tot zijn regering als koning van Engeland. De oorspronkelijke datum en naam van dit grote boek is The Anglo-Saxon Chronicle,*7 dat wordt bewaard in het British Museum. Het werd gemaakt door Koning Alfred de Grote, rond 871, die monastieke geleerden de opdracht gaf om de oude Britse geschiedenis te vertalen in het Saksisch op basis van documentair bewijs. . . . De Britse historici Capgrave en Kemble schreven beiden dat Alfred in de geschiedenis grote waardering kreeg voor het creëren van wetten, instellingen en hervormingen. Wat hij deed was het herstellen en handhaven van de oude Britse praktijken van wet, orde en religie die vele eeuwen voor zijn tijd al bestonden. Dit wordt bevestigd door een oud document waarin staat dat Alfred de oude wetten van Dunwal liet codificeren in de Saksische taal. Dunwal, of Dunwallon, was de grootste van de vroege Britse koningen en zeker de grootste wettenmaker in de Britse geschiedenis.*8 Hij staat te boek als Dunwal, de wettenmaker. Hij leefde en regeerde 500 v.Chr. Men kan echter niet anders dan onder de indruk zijn van de daad van Willem de Veroveraar, hertog van Normandië, die de Saksen vijandig gezind was door zijn aanspraak op voorrang voor de Britse kroon, door de geldigheid van het verslag van deze oude kerk te erkennen en ervoor te zorgen dat de feiten bewaard bleven in het beroemde historische Domesday Book. Niet alleen dit, maar hij sprak ook openlijk zijn respect uit voor de heilige abdij door de kerk te begiftigen met een andere oorkonde en zijn koninklijke bescherming. Meer dan vijftig jaar voor deze daad van William was een andere buitenlandse indringer, de Deense koning Canute, naar Glastonbury Abbey gereisd, 'met een groot gevolg', en knielde hij naast het graf van de voormalige Britse koning, Edmund Ironside, die hij zo bewonderde. Het historische verslag is rijk aan details en vertelt ons dat de pelgrimstocht van de Deense koning in pracht en praal en met 'pauwenveren' werd uitgevoerd. Hij schonk de kerk prachtige giften en gaf haar in 1032 zijn uitgebreide Charter.

Het is een verbazingwekkend feit om te onthouden dat, ondanks de bittere vastberadenheid van het Romeinse Rijk om alles wat Druïdisch en christelijk was in Brittannië te vervolgen en te ontwortelen en te vernietigen, ondanks de plundering en verwoesting van kloosters, kerken en bibliotheken door Romeinen, Saksen, Denen en Noormannen, de heiligheid van de abdij niet één keer werd bezoedeld. Met uitzondering van de Romeinen, hielden de leiders van de Saksen, Denen en Noormannen de oude kerk in ontzag. Op straffe van straf verboden ze de soldaten om het heilige gebied te verontreinigen of de bewoners te molesteren. Hoe triest het ook is om te vertellen, de bezoedeling die deze gewijde Britse instelling moest ondergaan, werd gedaan door zijn eigen landgenoten en een koninklijke afstammeling van de beroemde christelijke krijger Arviragus, niemand minder dan koning Hendrik VIII. Deze despotische vorst stal niet alleen al zijn kostbare bezittingen, maar beroofde het ook van al zijn oude privileges en vermoordde op brute wijze de laatste abt. Abt Whiting werd opgehangen, zijn lichaam werd gevierendeeld en zijn hoofd werd op de spies van de kerkpoort gestoken en zijn andere delen werden elders vastgemaakt, een bittere bedreiging voor iedereen die de despotische wil van de koning durfde uit te dagen. De puriteinen voerden de laatste ontheiliging uit. Hoe vreemd het ook mag lijken, als we kijken naar het ongebreidelde plunderen tijdens de Dissolution, a.d. 1539-40, en het fanatisme van de puriteinen van Cromwell, a.d. 1653-58, ontsnapte het oude tablet aan verminking. Geen enkele kerk ter wereld is zo vaak begunstigd door koninklijke oorkonden als Glastonbury Abbey. Elk koninklijk zegel verklaarde het heilige historische begin, getuigend van de wereldwijde eerbied voor dit heilige gedenkteken van Christus, elk een prachtig getuigenis van de grote waarheid. We weten dat dit oude tablet met deze twee onsterfelijke namen werd gehouwen door de bouwers van de eerste stenen kerk, ter vervanging van de kerk die door Jozef en zijn heilige metgezellen was gebouwd. Vijf jaar voordat Maria stierf, zag zij de schaduw van de vervolgende hand van Rome die tijdens de Claudiaanse invasie in 43 na Christus haar vernietigende muil over het heilige eiland van Brittannië wierp. Deze keer zag de familie Bethanië de opkomende vloed van Romeinse onderdrukking vanachter de onverschrokken barricade van Brits christelijk geloof en moed. Ze zag hoe het Britse leger onder leiding van de Britse Pendragons, Guiderius, Caractacus en Arviragus, de Romeinse uitdaging aanging met de grootste christelijke kruistochtgeest in de geschiedenis, een die sindsdien nooit meer is herhaald. Ze hoorde de klaroenstoot van de Britse aartspriesters het volk aansporen om op te staan om de gerechtigheid te verdedigen. Net als de Levieten van weleer

marcheerden de Britse aartspriesters, volgens oud Druïdisch gebruik, in de voorste gelederen van de soldaten, zonder wapens. Op hun withemdborsten droegen ze het oude teken van Aaron, de drie gouden staven, het insigne van de Drie-eenheid. De vijand tegemoet tredend met hun doodloze leus, 'De Waarheid tegen de wereld', waren ze, zoals zelfs Julius Caesar een eeuw eerder over hen had gezegd, 'zorgeloos voor de dood'.*9 Naar alle waarschijnlijkheid zag Mary de Christelijke Missie in Avalon opkomen, als een vruchtbare boom, met bekeerlingen die in een steeds grotere golf binnenstroomden, en zag ze hen, evenals leden van de oorspronkelijke groep uit Bethanië die met Jozef naar Brittannië waren gekomen, naar andere landen uitwijken om het Woord te prediken, en in veel gevallen de martelaarsdood sterven. In Avalon ontmoette ze vaak de geliefden in Christus wanneer zij met Jozef en zijn metgezellen bijeenkwamen om hun kruistochtcampagnes te plannen om de niet-Joodse wereld te kerstenen. Wat een heerlijk voorrecht had zij!

Het is interessant om te weten dat deze heilige begraafplaats, waar een groot aantal heilige mannen, koningen en martelaren begraven zou worden, de Britse Vallei van Josafat wordt genoemd.*10 Voor het Bijbelse volk was de Vallei van Josafat de vallei van het laatste oordeel. Interessanter is dat Avalon vroeger bekend stond als Avilion. Dit Keltische woord heeft dezelfde betekenis als Josafat - 'Het eiland van de vertrokken geesten'. Met alle overleveringen en documentair bewijs uit Gallië, Bretagne, Normandië, Spanje, Italië, Constantinopel, Rome en Brittannië, en het grote aantal plaatsen dat Maria en Jezus met Brittannië associeert, voelt men in zijn hart dat het onmogelijk is dat dit alles slechts een mooie legende zonder fundament is. Hoe teder en liefdevol stelt de geïnspireerde Britse dichter William Blake 1757-1827 de aansprekende vraag in zijn prachtige gedicht 'Jerusalem', dat zo populair is in christelijke gemeenschappen.

JERUZALEM

En deden die voeten in de oudheid
Wandelen over de groene bergen van Engeland?
En was het Heilige Lam van God
Op Engeland's aangename weiden gezien ?
En deed het gelaat goddelijk
Schijn op onze bewolkte heuvels?
En werd Jeruzalem hier gebouwd

Onder die duistere Satanische molens ?

Breng me mijn boog van brandend goud!
Breng me mijn pijlen van verlangen!
Breng me mijn speer! O wolken ontvouw!
Breng me mijn strijdwagen van vuur!
Ik zal de geestelijke strijd niet staken,
Noch zal mijn zwaard in mijn hand slapen,
Tot we Jeruzalem hebben gebouwd
In het groene en aangename land van Engeland.

William Blake werd in 1757 in Londen geboren, maar was bekend met de verhalen over Glastonbury en doordrenkt van de eeuwenoude geschiedenis. Hij uitte zijn oprechte gebeden voor deze 'heiligste grond op aarde' in zijn prachtige gedicht, dat meteen werd geadopteerd als een hymne die we allemaal kennen.

Deze hymne was een grote favoriet van Koning George V. Bij speciale gelegenheden van nationale betekenis vroeg hij om het te spelen en te zingen. Hij kende het historische verhaal. De Koninklijke Bibliotheek bevat veel oude schatten, waaronder de buitengewone genealogische kaart die laat zien dat de Britse koninklijke lijn rechtstreeks afstamt van de koninklijke koningen van het oude Israël.

**1* *Johannes 19:27, 'eis ta idia' (idia is bezittelijk voornaamwoord. Het woord 'thuis' staat niet op de tekst).*

**2* *Magna Glastoniensis Tabula, at Naworth Castle.*

**3* *Gildas, Cottonian MS.; also Morgan, History of Britain, pp. 62-65.*

**4* *Dit is nu gepubliceerd onder de titel St. Jozef van Arimathea in Glastonbury door James Clarke, en is verkrijgbaar bij Covenant Books.*

**5* *St. Joseph of Arimathea at Glastonbury, p. 59.*

**6* *Domesday Survey Folio, p. 249B.*

**7* *Delen van de Angelsaksische kroniek overlappen de periode van het Domesday De vier manuscripten eindigen met de volgende data: A - 1001, B-977, G-1066 en D-1079. Het latere Laud MS. eindigt in*

*1154. Domesday Book zou een voortzetting kunnen zijn van de Angelsaksische kroniek.*

*8 *E. O. Gordon, Prehistoric London, pp. 101-104; Morgan, History of Britain, pp. 42-46.*

*9 *Tacitus also, Agricola xi: 'The Britons, however, not yet enfeebled by a long peace, are possessed of superior courage.'*

*10 *Lewis, St. Joseph of Arimathea at Glastonbury, p. 44 (6th edition).*

## HOOFDSTUK XIV

## SIMON ZELOTES GEMARTELD IN BRITANIE TIJDENS DE BOADICEENSE OORLOG

Na de nederlaag van Caractacus bij Clune, a.d. 52, en zijn verbanning naar Rome, reorganiseerde Arviragus snel de Silurische troepen en sloeg terug op de Romeinen met een woede die alle eerdere gevechten overtrof. Ostorius Scapula had nog steeds het bevel over de Romeinse legers in Brittannië, maar zijn troepen waren sterk gedemoraliseerd door de opeenvolging van nederlagen en de verschrikkelijke wreedheid van de Britse aanvallen. In 53 na Christus leed Scapula een onthutsende nederlaag bij Caervelin, vlakbij Caerleon. Ontmoedigd en met een zwakke gezondheid door de jaren van schrijnende oorlogsvoering, diende hij een verzoek in bij Nero om van zijn commando ontheven te worden en terug te keren naar Rome. Dit was het jaar dat Nero Claudius opvolgde als keizer van de Romeinen. Nero aanvaardde Scapula's ontslag en hij werd onmiddellijk vervangen door Aulus Didius,*1 ook bekend als Didius Gallus. Didius stichtte de stad Cardiff, die bij de Welsh nog steeds bekend staat als Caer Dydd - 'Het kasteel van Didius'. Het is interessant om te weten dat één van de eerste daden van Didius bij zijn aankomst in Brittannië het afzetten was van Cartismandua, koningin van de Brigantes, die hij grondig wantrouwde. Haar verraderlijke verraad aan haar neef Caractacus had ervoor gezorgd dat ze door zowel de Romeinen als de Britten met minachting werd bekeken. Bovendien had haar eigen clan haar verbannen wegens overspel.*2 Didius stond machteloos tegenover Arviragus op het slagveld. Hij leed snel na elkaar onder afwijzingen en nederlagen. Na een kort commando werd hij vervangen door Veranius, in 57 na Christus. Deze laatste had geen beter succes, in feite een slechter. Arviragus dreef de Romeinse troepen achter de Plautiaanse vestingmuur en sloot Veranius op bij Verulam. De situatie in het veld was zo slecht geworden voor de Romeinse wapens dat Nero uit wanhoop enorme versterkingen naar Brittannië liet snellen, onder het uitstekende aflossende bevel van Suetonius Paulinus,*3 die toen als de bekwaamste tacticus in het Romeinse leger werd beschouwd. Hij nam het Tweede Legioen Augusta mee en het beroemde Negende, Veertiende en Twintigste Legioen die de victorius legende 'Vicesima, Valens, Victrix' droegen. Ze waren niet opgewassen tegen de gelegenheid. De rampspoed hield aan toen de Britten de vijand voor zich uit dreven, geen genade vroegen en

geen genade gaven. Tacitus verwoordt bitter het gevoel in Rome dat hun meest capabele generaals en beste legioenen nodig hadden om de 'barbaarse' Britten te bestrijden. Hij schrijft: "In Brittannië, na de gevangenschap van Caradoc, werden de Romeinen herhaaldelijk verslagen en aan de kant gezet door de enkele staat van de Silures alleen.*4 De clementie die keizer Claudius de koninklijke Britse gevangenen in Rome betoonde, stemde de Siluriërs allerminst gerust. Mannen, vrouwen en priesters zonder onderscheid gingen het veld op om de voortdurende tirannieke vervolging van de Romeinse wreedheid te wreken en te stoppen. Tacitus observeert schamper: "Het ras van de Silures laat zich niet veranderen door clementie of strengheid.*5 Genadeloos vochten ze veldslagen uit, bestormden forten en Romeinse kampementen en staken Romeinse nederzettingen in brand. Het verslag luidt: De vlakten en straten vloeiden met Romeins bloed. Hoe meer de Romeinen verslagen werden, hoe buitensporiger hun wrede plunderingen werden. Het hoogtepunt kwam onder het bevel van Suetonius Paulinus, om een verschroeide aarde programma uit te voeren, om alles op hun pad te vernietigen en in het bijzonder om de zetels van de christelijke geleerdheid en alles wat zich daarin bevond uit te roeien. Dit mondde uit in het afschuwelijke bloedbad van Menai.*6 De Romeinse soldaten drongen de gemeenschap binnen onder het voorwendsel van vrede, met verborgen wapens, en vielen de inwoners plotseling aan. Duizenden nietsvermoedende priesters en priesteressen en een groot aantal mensen werden in koelen bloede afgeslacht, mannen, vrouwen en kinderen. Zowel de ouderen als de zuigelingen werden zonder genade neergehakt. Volgens Tacitus woedde deze afschuwelijke veldtocht op zijn ergst van 59 tot 62 na Christus. In het jaar 60 na Christus had de gierige Romeinse Prefect Catus Decianus het Verdrag van Claudius met de Iceni gebroken, onder een vals voorwendsel dat was aangewakkerd door Seneca, de Stoïcijnse filosoof, die op dat moment grote invloed had bij Nero. Seneca was weliswaar bekend als een filosoof, maar hij was beter bekend als de rijkste man van Rome, die zijn enorme fortuin had verkregen door bedrog en het verstrekken van woekerleningen. Hij had de enorme som van tien miljoen dollar voorgeschoten aan Prasutagus op de zekerheid van de openbare gebouwen van de Iceni. Prasutagus, de koning, was ook een extreem rijk man. Tacitus zegt dat zijn rijkdom in Rome als fantastisch werd beoordeeld. De financiële transactie was echter een privé-aangelegenheid tussen Seneca, Prasutagus en zijn familie. Hij had geen politieke betrokkenheid en viel buiten het gezag van Decianus. Desondanks spande Seneca samen met Decianus om te handelen naar aanleiding van de recente dood van Prasutagus, waarbij hij de

geldige aanspraken van de nalatenschap volledig negeerde. De Romeinse prefect had geen tweede uitnodiging nodig om zijn hebzucht te bevredigen met de plundering die zou volgen. Deze daad van verraad werd voor Decianus nog eenvoudiger gemaakt door een bestaand vredesverdrag tussen Rome, de Iceni en de Coraniaiden. Deze politieke overeenkomst stond de Romeinen toe om vrij te reizen en te verblijven in het domein van deze twee Britse clans. Dit privilege bood Decianus de gelegenheid om de bevolking te verrassen. Hij sloeg plotseling toe met geweld en zette zijn soldaten aan tot ongerechtvaardigde wreedheden die de Senaat en Romeinse schrijvers ontzetten en ernstige kritiek opleverden. Ze plunderden de Britse paleizen en openbare gebouwen van alle schatten en beroofden de edelen van de Iceni van hun landgoederen en persoonlijke rijkdom die hen voorheen door het Claudiaanse Pact was beloofd. De twee dochters van koningin Boadicea, weduwe van Prasutagus, werden publiekelijk verkracht en Boadicea kreeg zweepslagen. Het bloedbad van Menai, waarnaar al werd verwezen, volgde deze beestachtigheid op de voet. Deze gecombineerde wangedrochten maakten de Britten woedend en onbedwingbaar.*7 Hun woede overspoelde het hele eiland met de razernij van een vendetta. De Romeinse schrijvers vertelden dat de Romeinse generaals en soldaten verbijsterd waren door de lawine van Britse reacties. Van schrik beperkten de Romeinen hun troepen binnen hun eigen kampementen. Ondanks het feit dat de Iceni en de Coraniaiden als verraders werden gebrandmerkt voor het deserteren van Caractacus tijdens de Claudiaanse campagne, brachten deze wreedheden de Britse clans samen in een solide falanx. De Britse koningin Boadicea, woedend over de persoonlijke vernederingen die haar dochters en haar volk waren aangedaan, stond militant op om de beledigingen te wreken. Haar krijgers zwermden om haar heen en stonden te popelen om de strijd aan te gaan. Ze leidde hen in de strijd met een verwoestend offensief dat ervoor zorgde dat haar naam door de Britse geschiedenis heen werd geroemd als de mooiste belichaming van Britannia. Tot op de dag van vandaag staat Britannia in de vorm van een vrouw op de voorkant van Britse munten. Boadicea, de Britse naam die Victoria betekent, was een nicht van Claudius Pudens en dus nauw verwant aan zowel Caractacus als Arviragus. Naar Arviragus stuurde Boadicea Venusius, de Pendragon van de Iceni, in een dringende oproep, met het aanbod om de gecombineerde krachten van de Iceni en Coraniaid onder zijn bevel te plaatsen. Of hij accepteerde of niet wordt niet vermeld, waarschijnlijk omdat het historische verslag overschaduwd wordt door de briljante gestalte van de dappere koningin. We weten wel dat haar eigen

Pendragon, Venusius, de twee krijgersstammen leidde, maar alleen als onderbevelhebber. Boadicea was opperbevelhebber en leidde haar krijgers persoonlijk in de strijd. Boadicea was een geboren krijgshoofdin, ongetwijfeld de grootste krijgerkoningin in de geschiedenis. Haar naam Victoria had ze te danken aan haar moed tijdens eerdere militaire campagnes. Boadicea had de Romeinen altijd veracht, nu haatte ze hen met een ijzingwekkende bitterheid die hongerig was naar wraak. Historici vertellen ons dat ze er dramatisch en opvallend uitzag. De Romeinse schrijver Dion Cassius zegt: Boadicea besteeg het tribunaal van de generaal; haar gestalte overtrof de normale lengte van vrouwen; haar verschijning zelf droeg terreur in zich; haar uiterlijk was kalm en beheerst, maar haar stem werd diep en meedogenloos. Haar haar viel in lange gouden lokken zo laag als haar heupen, werd verzameld rond haar voorhoofd door een gouden kroon; ze droeg een tartan jurk nauw aansluitend op de boezem, maar onder de taille uit te breiden in losse plooien als een jurk, over het was een chlamys, of militaire mantel. In haar hand droeg ze een speer.' Dat is het portret van de majestueuze Boadicea, toen ze omringd werd door de 120.000 krijgers die gehoor hadden gegeven aan haar vurige roep om wraak. Voor hen hield ze een toespraak die net zo uitdagend en onsterfelijk was als de toespraak die haar beroemde familielid Caractacus hield voor de Romeinse Senaat. Dion Cassius noteert deze toespraak als volgt: 'Ik doe een beroep op u als vrouw. Ik heers niet, zoals Nitocris, over lastdieren, zoals de verwijfde volken van het Oosten, noch zoals Semiramis, over handelaren en smokkelaars, noch zoals de manvrouw Nero, over slaven en eunuchen - zo kostbaar is de kennis die deze buitenlanders onder ons introduceren - maar ik heers over Britten, weinig bedreven in ambacht en diplomatie, maar geboren en getraind in het oorlogsspel, mannen die, voor de zaak van de vrijheid, hun leven op het spel zetten, het leven van hun vrouwen en kinderen, hun land en eigendom. Koningin van zo'n ras, ik smeek u om uw hulp voor vrijheid, voor overwinning op vijanden die berucht zijn om de baldadigheid van het onrecht dat ze aanrichten, om hun perversie van rechtvaardigheid, om hun minachting van religie, om hun onverzadigbare hebzucht; een volk dat zwelgt in onmenselijke genoegens, wiens affecties meer gevreesd en verafschuwd moeten worden dan hun vijandschap. Laat nooit een buitenlander heersen over mij of mijn landgenoten; laat nooit slavernij heersen op dit eiland. Wees voor altijd O godin van mannelijkheid en overwinning, soeverein en koningin in Brittannië.' Na haar volgelingen vermaand te hebben, begon de beroemde Boadiceaanse oorlog in 60 na Christus. Boadicea, die altijd op de voorgrond stond en haar krijgers fel inspireerde, leidde haar legers, met haar twee

dochters naast zich, van de ene verwoestende overwinning naar de andere, waarbij de zeisen op de wielen van haar strijdwagen diep in de vijandelijke linies sneden. Colchester viel als eerste. De tempel, versterkt door Romeinse veteranen, hield twee dagen stand; toen overviel hen een ramp. Het Negende Legioen, onder Petilius Cerealis, werd afgeslacht bij Coggeshall. Cerealis en een paar ruiters waren de enigen die ontsnapten. Het Romeinse hoofdkwartier in Verulam werd tot de grond toe afgebrand en de verdedigers in stukken gehakt. Het lijkt alsof niets de woedende aanvallen van de Britse koningin kon stoppen. De Romeinse bevolking sloeg op de vlucht bij het horen van haar gewapende nadering. Tacitus vermeldt dat een Romeins legioen dat het waagde om stand te houden tot de laatste man werd uitgeroeid.*8 Haar troepen waren tegen die tijd aangezwollen tot het enorme aantal van 230.000, wat duidelijk aangeeft dat meer dan de twee clans haar bestraffende zaak steunden. Er kan redelijkerwijs worden aangenomen dat de Siluriërs, onder Arviragus, deelnamen aan deze gezamenlijke actie, aangezien het slagveld zich tot hun grondgebied uitstrekte. We weten dat de machtige Trinobantes, de oorlogszuchtige clan met wie Julius Caesar het Vredesverdrag van 26 september 54 v. Chr. tekende, zich achter Boadicea hadden geschaard. Tacitus verklaarde dat alleen de Silurische staat de Romeinen de ene nederlaag na de andere had toegebracht. Nu ten minste vier van de machtigste krijgersclans in Brittannië samen waren gebracht onder één enkele standaard van verbitterde wraak met een aantal van meer dan een kwart miljoen, hoeft men zich niet af te vragen waarom de Romeinen meedogenloos voor hen werden weggevaagd. Nooit eerder waren de Britten zo diep gekwetst en vertoornd geweest door de schending van hun inheemse privileges, hun religieuze instellingen en persoonlijke waardigheid. De ontheiliging laadde hen op met een bovenmenselijke vastberadenheid om zich te wreken. Tacitus rapporteert dat meer dan 80.000 Romeinse soldaten omkwamen in deze bloedige gevechten en Catus Decianus, doodsbang door het geweld van het conflict en het gruwelijke bloedbad waarvan hij getuige was, vluchtte naar Gallië. Het grootste bloedbad volgde op de aanval op Londen. In die tijd was het een dichtbevolkte stad, het handelscentrum in Groot-Brittannië voor de internationale handel. Het was gevuld met Romeinse kooplieden en werd beschermd door een machtig Romeins garnizoen. De aanval op en de vernietiging van de stad is een van de gruwelijkste oorlogsverslagen die je kunt lezen. Het was niet meer dan een bloedbad en laat zien hoe intens de genadeloze Britse woede was, doordrenkt van een haat die zo onnatuurlijk was voor het algemene Britse karakter. Sommigen beschouwen de kwarteloze

slachting die de Britten tijdens de Boadicean-campagne aanrichtten misschien als ongegrond en lijnrecht in strijd met de christelijke principes. Men moet echter niet vergeten dat sinds het Edict van Claudius voor de uitroeiing van de Christenen, beginnend a.d. 42, tot en met de Boadiceaanse oorlog van a.d. 60, de mensen en het land van Brittannië achttien jaar lang onder een vervolging door de Romeinen hadden geleden die geen enkele andere natie had meegemaakt. Hun steden, religieuze instellingen, bibliotheken en plaatsen van culturele geleerdheid waren tot de grond toe afgebrand met een barbaarse brutaliteit die zijn weerga niet kende. De weerlozen waren afgeslacht. Losbandigheid, plundering en roof van rijkdommen, gewassen en vee waren onverminderd doorgegaan in de wrede Romeinse belofte om het christelijke geloof en de christelijke geest in Brittannië te verpletteren. Mensen kunnen maar zoveel verdragen en dan overheerst de woede, wat vaak leidt tot wat we een overmaat aan geweld kunnen noemen. De Britten betaalden de Romeinen alleen maar terug in hun eigen barbaarse munt en het lijdt geen twijfel dat ze het christendom voor het nageslacht hebben gered door hun levens en eigendommen op te offeren. Sommige historici beweren dat Suetonius Paulinus, opperbevelhebber van de Romeinse strijdkrachten, doodsbang was voor de vastberaden aanval op Londen en met een paar van zijn troepen vluchtte. Dit is nauwelijks voorstelbaar. De kroniekschrijvers melden dat de strijd om de opperheerschappij meerdere dagen duurde, wat erop wijst dat de Britten op georganiseerde militaire tegenstand stuitten. Paulinus vluchtte waarschijnlijk toen hij zag dat de strijd verloren was en liet de vernietiging van de stad, de inwoners en de overgebleven legionairs over aan het zwaard van de meedogenloze Britten. Tacitus vermeldt dat 40.000 van de Romeinse verdedigers van Londen en haar inwoners aan het zwaard werden onderworpen en de stad in brand werd gestoken. Vervolgens maakte Boadicea de belangrijke stad Verulam, nu St. Albans, met de grond gelijk en verdreef de vijand voor haar uit. Zoveel mogelijk inwoners van Regnum en Rutupium vluchtten voordat haar legers arriveerden. Er wordt gezegd dat de vernietiging van levens aan beide kanten zo groot was dat de brandende steden in bloed werden gedoofd. De Britse Amazone trok westwaarts in een poging Paulinus te onderscheppen. Dion rapporteert vele gevechten waarbij de zware balans van rampspoed op de Romeinen rustte. De climax van de zegevierende Boadiceense oorlog eindigde op een hoogst onvoorspelbare manier in Flintshire, a.d. 62, waar de moderne stad Newmarket ligt. De strijdende legers ontmoetten elkaar in een woest conflict dat werd uitgevochten van zonsopgang tot zonsondergang, waarbij de strijd afwisselend in het voordeel

van de ene en de andere partij uitpakte. Bij het invallen van de duisternis werd een deel van het Britse leger, onder leiding van Boadicea, gescheiden van de hoofdmacht. De dappere koningin Boadicea, die zich in de val gelokt voelde en bang was om gevangen genomen te worden (hoewel de verslagen vermelden dat de Britse troepen zich gereorganiseerd hadden, ter voorbereiding op een laatste grote aanval), pleegde liever zelfmoord op het slagveld dan in handen te vallen van de plunderaars en de verkrachtingen waarvan ze wist dat die zouden volgen. Terwijl het tragische nieuws de gelederen van beide partijen overspoelde, staat er opgetekend dat zowel Britten als Romeinen verbijsterd waren door de rampspoed van deze buitengewone climax. De gevechten werden onmiddellijk gestaakt en beide partijen trokken zich met onvoorwaardelijke instemming terug in hun eigen kampement. De dood van deze grote Britse koningin viel als een wolk over iedereen heen. De vrouw die de Romeinen bij leven angst had ingeboezemd, ontzag hen in de dood. Een groot verdriet daalde neer op haar volk. En de Romeinen, snel van de gelegenheid gebruik makend, maakten van de situatie gebruik om een vredesakkoord met de Iceni te sluiten. Onder de voorwaarden van dit nieuwe Vredesverdrag herstelden de Romeinen alle in beslag genomen rijkdommen van de adel, het koningshuis en het volk. De gestolen landgoederen werden teruggegeven aan de overlevende leden van de koninklijke familie en aan de adel met al hun oorspronkelijke privileges. De verraderlijke transactie van Seneca werd ongedaan gemaakt en er werd een zware schadevergoeding betaald aan de Iceni. Hoe waarachtig schreef de Romeinse historicus: 'Elke vrede met de Britten was een handtekening van een nederlaag.' De koninklijke Boadicea, majestueus in verschijning, rijk in welsprekendheid, onversaagd in oorlog, begiftigd met het militaire genie dat twee jaar lang de bekwaamste strategen van Rome had overtroffen, dreef hun legioenen voor haar armen als schapen naar de slachtbank. De Britse heldin die de dood verkoos boven het opofferen van haar vrijheid, een krijgerkoningin zonder gelijke in de kleurrijke bladzijden van de geschiedenis, de wreekster van vrouwelijke vernederingen, een voorvechtster van het christelijk geloof, was nu niet meer dan een glorieuze herinnering.

De Romeinen schreven dat haar begrafenis de prachtigste was die ooit aan een monarch gegeven was. Zo uitbundig in pracht en praal, zo verwonderd staarden ze naar de pracht en praal, ontzet en verstomd van schaamte en angst. Haar ongelukkige dood, hoewel spectaculair, was een onvergelijkbaar offer voor het behoud van de oude Britse vrijheden waar zij voor stond. De

monumentale staat van dienst van Boadicea is vereeuwigd en vastgelegd in het prachtige standbeeld dat ter nagedachtenis aan haar op de Westminster Bridge is opgericht. Het is een van de mooiste standbeelden ter wereld. Iedereen die het bekijkt is onder de indruk van zijn illustere majesteit. Het is precies zo gemaakt als de oude Romeinse schrijver Dion Cassius haar beschreef. Ze staat rechtop, met een speer in haar ene hand en met haar andere hand houdt ze de twee steigerende ruiters in bedwang, ze heeft een kroontje op haar voorhoofd en haar lange haren wapperen in de wind. Haar twee dochters knielen naast haar op de grond van haar strijdwagen. Haar edele gelaatstrekken tonen trots de afgietsels van haar onverschrokken karakter. Op de wielen van haar strijdwagen zijn de verschrikkelijke zeisen afgebeeld, een dodelijk, snijdend oorlogswapen dat kenmerkend was voor de Britse bewapening en gevreesd werd door de Romeinen. De beeldhouwer die het beeldhouwwerk uitvoerde was echt geïnspireerd door de opdracht. Het beeldt het christelijke Britannia uit op de kusten van Engeland, de kwade machten van de wereld trotserend. De gevechtsscène en de tragedie die er door de eeuwen heen heeft plaatsgevonden, worden herdacht met plaatsnamen die tot op de dag van vandaag bekend zijn als 'Cop Paulinus', 'Heuvel van de Pijlen', 'Heuvel van de Carnage', 'Holte van het Kwartier', 'Holte van de Weeën', 'Holte van de Executie', 'Veld van het Tribunaal', 'Heuvel van de Melee'. Op deze plek staat nog steeds een monoliet met de naam 'The Stone of Lamentation', beschreven als de plek waar de grote koningin haar leven nam. Op de weg naar Caerwys stond 'The Stone of the Grave of Boadicea', sindsdien verplaatst naar Downing. Het conflict tegen de Romeinen hield niet op met haar dood. De Romeinse vrede met de Iceni had geen effect op andere Britse clans. Er wordt geschreven dat haar tragische dood de strijdlust en vastberadenheid van de Britten in het noorden en het westen niet verminderde. Onder de onoverwinnelijke leiding van Arviragus, Venusius en de dappere nieuwe Pendragon, Galgacus,*9 gingen de vijandelijkheden tegen de Romeinen krachtig door. Bij al dit onheil waren Jozef en zijn missionaire medewerkers bedroefde toeschouwers. Maar door dit alles heen zagen zij een glimp van triomf, sterk in hun geloof dat de zaak van Christus voor altijd veilig was in het belegerde rijk van de eilanden. Er moesten nog meer offers en heldendaden worden gebracht voor het christelijk welzijn, maar de vlag van Christus zou nooit in de handen van een heidense macht vallen. In Pynson's metrische Life of St. Jozef komen de volgende regels voor die verwijzen naar de dood van Maria, de Moeder van Jezus:

‘Dus na haar aanname vertelt het boek het volgende;
Met St Philip trok hij Frankrijk in.
Philip overtuigde hem gelukkig om naar Great Brytayn te vertrekken.'

Deze regels vertellen ons dat Jozef na de dood van Maria terugkeerde naar Gallië met Filippus, zijn beste vriend. De laatste regel impliceert dat Filippus succesvol was om Jozef over te halen om naar Brittannië terug te keren. Dit zou suggereren dat Jozef, gebogen in verdriet, niet graag afscheid nam van de man die zo dicht bij hem stond dat hij zijn verdriet kon begrijpen. Omdat hij wist dat werk het beste tegengif voor verdriet was, drong Filippus er bij zijn vriend op aan om terug te keren naar zijn missie in Brittannië, waar hij zo hard nodig was. Filippus had niet alleen geluk met het overhalen van Jozef; Groot-Brittannië had ook geluk met zijn terugkeer. Het zal opvallen dat het woord 'hen' gebruikt wordt in de laatste regel. Wie waren 'ze'? Het woord is meervoud. Het antwoord wordt gegeven in de Magna Tabula Glastoniae, geciteerd door bisschop Ussher. Elke keer dat Jozef naar Gallië ging, keerde hij terug met meer missionaire helpers. Bij deze gelegenheid wordt ons verteld dat onder hen zijn zoon Josephes was, die door Filippus was gedoopt. Hoe lang Josephes met zijn vader in Brittannië verbleef wordt niet vermeld, maar uit verschillende verslagen blijkt duidelijk dat de zoon van Jozef als gezant tussen Gallië en Brittannië reisde. Feiten tonen aan dat Josephes terugkeerde naar Gallië nadat hij met zijn vader op verzoek van Filippus in Brittannië was aangekomen. Jozef bleef in Brittannië als hoofd van de zendingsgroep in Avalon. In het jaar 60 na Christus wordt speciaal melding gemaakt van Jozef die naar Gallië gaat en terugkeert naar Brittannië met een andere groep rekruten, onder wie in het bijzonder Simon Zelotes wordt genoemd, een van de oorspronkelijke twaalf discipelen van Christus. Dit is de tweede keer dat speciaal wordt vermeld dat Filippus Jozef en zijn groep medewerkers wijdde voordat hij naar Brittannië vertrok. Waarschijnlijk duidde de aanwezigheid van Simon Zelotes op een belangrijke zendingsinspanning, vandaar de wijding. Dit was de tweede reis naar Brittannië voor Simon Zelotes en zijn laatste. Volgens kardinaal Baronius en Hippolytus kwam Simon voor het eerst aan in Brittannië in het jaar 44 na Christus, tijdens de Claudiaanse oorlog. Blijkbaar was zijn verblijf van korte duur, want hij keerde terug naar het continent. Nicephorus, patriarch van Constantinopel en Byzantijns historicus, a.d. 758-829, schrijft:
Simon, geboren te Kana in Galilea, die vanwege zijn vurige genegenheid voor zijn Meester en grote ijver die hij met alle middelen aan het Evangelie toonde,

Zelotes werd genoemd, reisde, nadat hij de Heilige Geest van boven had ontvangen, door Egypte en Afrika, vervolgens door Mauretanië en heel Libië, om het Evangelie te verkondigen. En dezelfde leer onderwees hij aan de westelijke zee en de eilanden die Britanniae worden genoemd.'

In de Bijbel wordt Simon vaak Simon de Kanaäniet genoemd, omdat hij uit Kana kwam. Het Hebreeuwse woord voor 'ijverig' heeft een soortgelijke klank als de naam van zijn woonplaats, namelijk 'canna'. De Griekse vertaling van het woord is 'Zelotes', de naam waaronder hij het meest bekend is. Zijn enthousiaste prediking van het Woord leverde hem zijn ijverige achternaam op. Simon arriveerde in Brittannië tijdens het eerste jaar van de Boadiceense oorlog, 60 na Christus, toen het hele eiland werd geteisterd door een diepe, brandende woede tegen de Romeinen, die nooit eerder of later werd geëvenaard in de lange jaren van strijd tussen de twee naties. Tacitus verklaart dat van a.d. 59 tot 62 de wreedheden van de oorlog op hun ergst waren. Aan beide kanten vonden wreedheden plaats, maar de Romeinen voerden hun wreedheden zo ver door dat zelfs Rome geschokt was. Met dit in gedachten kunnen we gemakkelijk begrijpen dat elke christen die buiten het Britse schild evangeliseerde, met dreigend gevaar zou worden geconfronteerd. Te allen tijde waren de discipelen van Christus zich niet bewust van gevaar, maar wanneer de druk te groot werd, ontvluchtten ze steevast het land totdat de rust was weergekeerd. In het jaar 44 na Christus werden de christelijke leiders door een Edict van Claudius uit Rome verdreven. Velen van hen zochten hun toevlucht in Brittannië. Onder degenen die vanuit Rome naar Brittannië vluchtten was Petrus.*11 Dit was het jaar dat Simon voor het eerst naar Brittannië ging. Hij kwam niet uit Rome, maar uit Gallië, waar hij Filippus had bijgestaan. Bovendien was Simon bij zijn beide zendingspogingen in Brittannië direct betrokken bij de Arimatheense Missie van Avalon. Zoals we later zullen zien, maakte het voor de Britten nogal een verschil in hun acceptatie van hem of de missionaris uit Rome of Jeruzalem kwam. Simon was ongewoon moedig en onverschrokken, zoals zijn achternaam al aangeeft. Ondanks de vulkanische onrust die door Groot-Brittannië raasde tijdens de Boadicea-oorlog, trotseerde Simon openlijk het barbaarse Edict van Paulinus en de meest brute Catis Decianus, om alles en iedereen die christelijk was te vernietigen. Hij besloot zijn evangelisatiecampagne in het oostelijke deel van het eiland te voeren. Dit deel van Brittannië was het dunst bevolkt door de inheemse Britten en daardoor ook het dichtst bevolkt door de Romeinen. Het lag ver buiten het sterke beschermende schild van de Silurische wapenen in het zuiden en de

machtige noordelijke Yorkshire Kelten. In dit gevaarlijke gebied stond Simon er helemaal alleen voor. Onverschrokken en met oneindige moed begon hij het christelijke evangelie te prediken midden in het Romeinse domein. Zijn vurige preken brachten hem snel onder de aandacht van Catus Decianus, maar niet voordat hij het zaad van Christus had gezaaid in de harten van de Britten en vele Romeinen die, ondanks de niet aflatende haat van Decianus tegen alles wat christelijk was, het geheim van de waarheid in hun hart verborgen hielden. De evangelisatiemissie van Simon was van korte duur. Hij werd uiteindelijk gearresteerd op bevel van Catus Decianus. Zoals gewoonlijk was zijn proces een aanfluiting. Hij werd ter dood veroordeeld en door de Romeinen gekruisigd in Caistor, Lincolnshire, en daar begraven, rond 10 mei, a.d. 61. De dag van het martelaarschap van Simon Zelotes, de toegewijde discipel van Christus, wordt door de oosterse en westerse kerk officieel gevierd op 1 mei en zo vermeld in de Griekse Menologie. Kardinaal Baronius geeft in zijn Annales Ecclesiastici dezelfde datum als hij het martelaarschap en de begrafenis van Simon Zelotes in Brittannië beschrijft. Over Simon Zelotes schrijft Dorotheus, bisschop van Tyrus, a.d. 300, in zijn werk Synopsis de Apostol: 'Simon Zelotes doorkruiste heel Mauretanië en het gebied van de Afrikanen, Christus predikend. Hij werd uiteindelijk gekruisigd, gedood en begraven in Brittannië.' Er zijn mensen die denken dat Simon Zelotes, omdat hij in Brittannië stierf, door de Britten gedood moet zijn. Dit is helemaal niet mogelijk. Alleen de Romeinen kruisigden. In de eerste plaats was deze vorm van doodgaan voorbehouden als een gebaar van minachting bij het terechtstellen van hun gemeenste misdadigers. Tijdens het christelijke tijdperk werd het wreder toegepast op de christenen, als uitdagende bespotting van alles waar het kruis voor alle christenen voor stond. Voor de Britten, en eigenlijk voor alle Christenen, was kruisiging een godslastering van het Kruis. Het historische verslag laat er geen twijfel over bestaan wie Simon Zelotes gekruisigd heeft. Sommigen geloven ook dat Simon Zelotes de eerste Britse Christelijke martelaar was. Van de uitverkorenen was hij de tweede Britse martelaar. Aristobulus, broer van Barnabas en schoonvader van Petrus, was de eerste die in Brittannië gemarteld werd. Aristobulus ging Simon een paar jaar voor in zijn beloning in het huidige St. Het verslag vermeldt dat hij 'in het tweede jaar van Nero' werd gemarteld. Dit zou rond 59 na Christus zijn. Velen weten niet dat de stoffelijke resten van Simon Zelotes, samen met die van veel andere heiligen, in Engeland begraven liggen, waardoor het gezegde 'Groot-Brittannië, de heiligste grond op aarde' is ontstaan. Het jaar voor de Boadiceaanse oorlog en de twee jaren van zijn bestaan, waarvan Rome toegaf

dat ze gekenmerkt waren door een ongeëvenaarde gruwel, zijn de donkerste, meest bebloede jaren in de Britse geschiedenis door Romeinse schande. Toch zijn het epische jaren in de Britse christelijke annalen, vol van nobele offers en heldendaden, die de terreur en de grimmige tragedie van die jaren overtreffen. Aan deze opmerkelijke periode voegde het martelaarschap van Simon Zelotes glans toe in zijn laatste toegewijde daad in het dienen van zijn Meester, met wie hij voor het eerst wandelde op de kusten van Galilea. Vlakbij waar deze nobele martelaar stierf stond het voorouderlijk huis van Abraham Lincoln, de grote Amerikaanse Christelijke President. Zijn voorouders migreerden vanuit Engeland in de eerste golven van Engelse kolonisten die zich in Virginia vestigden. De kerk waarin Lincoln aanbad werd een Amerikaans heiligdom door patriottische, christelijk gezinde Amerikaanse soldaten uit de Tweede Wereldoorlog. Zij leverden verschillende prachtige bijdragen aan dit oude kerkje in Boston, Lincolnshire, ter nagedachtenis aan de familie en in het bijzonder aan hun illustere Amerikaanse afstammeling. Achttienhonderd jaar na het martelaarschap van Simon Zelotes, in het land van de Lincolns, in Amerika, werd Abraham Lincoln een martelaar voor zijn humane christelijke principes, dezelfde principes die Simon Zelotes onderwees, waarvoor hij werd gekruisigd en alles gaf in de glorieuze dienst van zijn geliefde Jezus.

**1 Tacitus, Annahy 12 :40.*
**2 Tacitus, History, 3:45.*
**3 Tacitus, Annals, 14:38-39*
**4 Tacitus, Annals, 12:38-39*
**5 ibid., 2:24*
**6 ibid., 14:29-31*
**7 Tacitus, Annals, 14:31-35*
**8 Tacitus, Annals, 14:32.*
**9 Tacitus, Agricola, 30-32*
**10 Zie ook Dorotheus, Synod de Apostol*
**11 Cornelius a Lapide, Argumentum Epistoloe St. Pauli di Romanos, ch. 16*

# HOOFDSTUK XV DE GLORIOUS CAVALCADE

De menselijke natuur kan soms erg pervers zijn, omdat ze zich niets aantrekt van ervaring en gezond verstand. Het is verrassend om te horen over mensen met intelligentie die zo gemakkelijk het slachtoffer worden van mooie tongen en extravagante beweringen die opzettelijk zijn bedacht om verkeerd te informeren en te misleiden. Deze menselijke zwakte zou er misschien op kunnen wijzen dat mensen eerder geneigd zijn om fictie te accepteren dan de waarheid. Misschien is dit de reden voor de oude slogan 'waarheid is vreemder dan fictie'. Deze toestand is zo groot dat de waarheid een kwestie wordt van serieus onderwijs in een voortdurend conflict om de onwaarachtigen te weerleggen, die altijd proberen hun valse beweringen te bewijzen. Christenen zijn terecht zo geïndoctrineerd met de bijbelse apostolische verslagen, dat ze er nooit over zouden piekeren om te beweren dat de Apostelen Christus predikten in Jeruzalem, Egypte, Griekenland, Rome en Azië, maar het is een aanslag op hun goedgelovigheid om te vermelden dat ze in Groot-Brittannië onderwezen. Zeggen dat het Christendom als eerste naar Groot-Brittannië werd gebracht is bijna hetzelfde als vragen stellen over iemands geestelijke gezondheid. De gemiddelde persoon is zo goed ingeënt met het geloof dat het christendom voor het eerst werd gevestigd door de Rooms-Katholieke Kerk in Rome en dat Groot-Brittannië het geloof voor het eerst ontving via St. Augustinus, a.d. 597, dat ze het als vanzelfsprekend beschouwen. De ongeloofwaardigheid verdwijnt snel als men zich afvraagt: Wat is er gebeurd met de christelijke leer in de eeuwen die volgden op de dood van Christus, tot de oprichting van de Rooms-Katholieke Kerk in de vierde eeuw? Deze kerk werd pas jaren na de dood van Constantijn de Grote gesticht. Dan is er nog de periode die volgde tot de tijd dat Augustinus in Brittannië aankwam. Men hoeft alleen maar de bladzijden van de Bijbel om te slaan en zich af te vragen wat er van de meeste oorspronkelijke apostelen geworden is, over wiens leven de Schrift zwijgt. Waar gingen de onopgeschrevenen heen en waar stierven ze? Hoe zit het met de zeventig uitverkorenen en de daaropvolgende honderdtwintig uitverkorenen in Christus en de velen die volgden, voortkomend uit de leer van de oorspronkelijke christelijke menigte? Het Bijbelse reisverslag van de uitverkorenen wordt slechts kort gegeven. Ze moesten allemaal ergens zijn en de verwezenlijking volgde zeker op het zaaien van het zaad, want waar haalde de rooms-katholieke kerk anders de substantie vandaan om haar eigen organisatie op te richten? Het is pas in de afgelopen

jaren dat de Rooms-Katholieke Kerk begon te spotten met de Britse geschiedenis en haar aanspraak op voorrang, maar ze worden 'in hun eigen kuil gehesen'. Negentienhonderd jaar lang was de Rooms-Katholieke Kerk de sterkste voorvechter van Britse voorrang. Het is zinloos voor hen om nu nog de voorrang en apostolische successie te betwisten. De massa's documentair bewijs die door hun grootste kerkelijken en historici en zelfs door de pausen zijn geleverd, staven de feiten en weerleggen alle moderne betwistingen. Vijftienhonderd jaar lang hebben de pausen en de kerkelijke concilies de Britse voorrang verdedigd wanneer deze werd aangevochten. Gedurende meer dan zeshonderd jaar na de stichting van Avalon door Jozef, tot de tijd van de beroemde conferentie van Oaks en het al even beroemde Whitby Concilie, toen de eerste officiële breuk tussen de twee kerken plaatsvond, bestonden de Britse en de Roomse kerk ongeveer driehonderd jaar als zusterkerken, waarbij Groot-Brittannië als de oudere zus werd aanvaard. Hoewel de Britse kerk nog steeds weigerde de onlangs ingestelde autoriteit van de paus te erkennen, a.d. 610, en de verering van Maria of het gebruik van de term 'Moeder van God', afgekondigd door de Romeinse kerk a.d. 431, op het Concilie van Efeze, of de leer van het vagevuur, ingesteld door Gregorius de Grote rond het jaar a.d. 593, botweg ontkende, deelden zij dezelfde gemeenschap. De mis was toen nog niet ontwikkeld. Het werd pas in de elfde eeuw als een verplichte aanwezigheid in de Romeinse kerk geïntroduceerd. De Britse kerk behield nog steeds haar primitieve interpretatie van het Christusgeloof en verklaarde in de twee genoemde concilies fel dat alleen Christus het Hoofd van de kerk was en het enige middel tot voorspraak tussen de mens en God, en zonder toevlucht te nemen tot het vagevuur. Hoewel de verering van beelden en materiële concepten door Romeinse invloed in de kerk werden geïntroduceerd, behield de kerk veel van de oorspronkelijke primitieve eenvoud van verering. De eerste zeshonderd jaar na het lijdensverhaal van Christus kunnen echt de Gouden Eeuw van het christendom worden genoemd, ondanks het feit dat deze eeuwen doordrenkt waren van drama, romantiek, tragedie en opoffering. De korte blik die we hebben geworpen op de gevaarlijke oorlogen en het geweld van de vervolgingen die het door de zee omgeven eiland overspoelden, laat geen twijfel bestaan over de onoverwinnelijke moed en de onverzettelijke vastberadenheid van de christelijke uitverkorenen om het werk van onze Heer uit te voeren, ongeacht de gevolgen. In de Tweede Wereldoorlog waren we dagelijks verrukt over de heldhaftige heldendaden van de patriotten van de onderdrukte naties die deel uitmaakten van de Underground. Als we deze staat van dienst vergelijken met die van de Apostolische Kruisvaarders uit die

glorierijke tijd, dan moet het christelijke hart wel door en door opgewonden zijn als we ons realiseren dat die van hen geen ondergrondse operatie was. Omringd door kwade vijanden en machten liepen ze openlijk midden tussen hun vijanden, het Woord verkondigend met klinkende stemmen aan vriend en vijand, en maar al te vaak de hoogste prijs betalend, maar onbevreesd. Het verslag vertelt ons over een eindeloze stroom mannen en vrouwen die Avalon binnenstroomden om zich te bekeren en te dopen, en vervolgens ble ven om onderricht te krijgen om het Woord in vijandig gebied te verkondigen en de gevallen glorieuze mannen en vrouwen te vervangen. Enig idee van hoe groot de menigte bekeerlingen was die bleven voor onderricht kan worden afgeleid uit het verslag waarin staat dat Filippus alleen al vanuit Gallië in totaal honderdzestig discipelen stuurde om Jozef en zijn metgezellen bij te staan. *1 Dat er anderen waren die uit andere bronnen kwamen weten we, afgezien van de zending die de tweede kerk in Brittannië vormde, die door Paulus naar Wales werd gestuurd. Hun vurige ijver werd in stand gehouden door de regelmatige komst van anderen van de oorspronkelijke apostelen van de Heer, die een tijdje bleven voordat ze naar andere landen vertrokken. Niet de hele groep van Bethanië die in Avalon aankwam, bleef bij Jozef. Sommige van zijn meest illustere metgezellen stuurde hij terug naar verschillende delen van Gallië om Filippus te helpen bij het stichten van kerken, terwijl anderen zich kwalificeerden om hun plaats op het eiland Avalon over te nemen. De eerste man die door Jozef naar Gallië werd teruggestuurd was Lazarus, maar niet voordat de man die Jezus uit de dood had opgewekt zijn tijdloze stempel op Brittannië had gedrukt in het werk dat hij schreef met zijn regels voor het christelijke leven. In Keltische MSS. staan ze bekend als De Triaden van Lazarus. Hij had geen beter gedenkteken kunnen achterlaten om zijn identiteit met Brittannië te bewijzen. Nergens anders zijn zijn wetten vastgelegd en nergens anders dan in Brittannië werd het woord 'Triade' gebruikt, zelfs niet in Gallië. Het woord is Keltisch voor wet. De Triaden van Lazarus zijn nog steeds bewaard gebleven in de oude Keltische verslagen van Brittannië. Hij ging rechtstreeks naar Marseille, waar hij voor het eerst in Gallië was aangekomen in de drijvende boot met Jozef en hun andere metgezellen. Roger van Hovedon, die over Marseille schrijft, merkt op: 'Marseille is een bisschopsstad onder de heerschappij van de koning van Aragon. Hier bevinden zich de relikwieën van de heilige Lazarus, de broer van de hei lige Maria Magdalena en Martha, die zeven jaar lang het bisdom bekleedde.'

De oude kerkelijke documenten in Lyon bevestigen dezelfde feiten: Lazarus keerde terug naar Gallië, van Brittannië naar Marseille, en nam Maria

Magdalena en Martha met zich mee. Hij was de eerste aangestelde bisschop. Hij stierf daar zeven jaar later. Verder staat er dat Lazarus bisschop van Cyprus was voordat hij de reis naar Brittannië maakte. Dit zou erop wijzen dat hij op Cyprus lesgaf vóór de uittocht uit Judea, a.d. 36, en dat hij na zijn terugkeer naar Judea lid werd van de groep uit Bethanië die de roeiboot zonder roeispaan bezette op die noodlottige reis. Hij was de eerste bisschop van Marseille en bouwde de eerste kerk op de plaats waar nu de kathedraal staat.*2 In de weinige jaren dat hij nog in Marseille les gaf, stichtte hij andere kerken. Zijn ijverige prediking en vriendelijke karakter lieten een diepe indruk achter in Gallië, in die mate dat hij beter herinnerd wordt in Frankrijk dan Filippus, ongeacht zijn lange verblijf in Gallië. In veel kringen wordt hij beschouwd als de apostel van Gallië en zijn relikwieën worden tot op de dag van vandaag gekoesterd. In Marseille, Lyon, Aix, St. Maximin, La Sainte Baume en andere plaatsen bevinden zich nog steeds talrijke monumenten, liturgieën, relikwieën en tradities ter nagedachtenis aan zijn onsterfelijkheid. Hij was de eerste van de oorspronkelijke Bethanië groep die verbonden was met Jozef die stierf. Volgens de verslagen stierf hij een natuurlijke dood zeven jaar na zijn terugkeer naar Marseille. Er wordt gezegd dat zijn verblijf in Brittannië kort was, wat de datum van zijn dood tussen 44 en 45 na Christus plaatst. In de London Morning Post van 28 mei 1923 stond een interessant bericht over de jaarlijkse bedevaart van de Franse zigeuners naar St. Maries de la Mer aan de monding van de Rhône. Volgens hun traditie kwam de boot van Lazarus daar aan land met drie heilige vrouwen die achterbleven. Van oudsher tot nu maken de Franse zigeuners hun jaarlijkse pelgrimstocht naar deze heilige plek om de relikwieën van Marie Salome, Marie Jacobs en in het bijzonder hun zwarte dienares Sara te vereren. Maria Salomé was een ander lid van de oorspronkelijke Josephiaanse groep die was uitgezonden om het Woord te verkondigen, in de Britse archieven bekend als Sint Salomé. Haar twee andere vrouwelijke metgezellen behoorden waarschijnlijk tot de ongeregistreerde bekeerlingen die St. Salome op haar missie gingen helpen. Zoals de naam al doet vermoeden, was Marie Jacob waarschijnlijk ook een Judeese vluchteling die naar Gallië en Brittannië was getrokken. De vermelding van de zwarte Sara is heel interessant. Op willekeurige tijdstippen duikt haar naam op en telkens blijkt dat ze in bijzonder aanzien stond. Terwijl de Franse zigeuners hun jaarlijkse pelgrimstocht naar de plek maakten om de nagedachtenis van de drie vrouwelijke missionarissen te vereren, was Sara, het zwarte dienstmeisje, degene aan wie ze speciale aandacht schonken. Zoals uit het verslag zal blijken, staat er dat Maria Magdalena

en Martha met Lazarus van Brittannië naar Marseille gingen om hun zendingswerk in Gallië te beginnen. *3 Er is een interessante verklaring van een van de vroege bisschoppen van Mayence die, verwijzend naar de velen die vanuit Brittannië in Gallië aankwamen, zei dat ieder van hen naar speciaal aangewezen plaatsen in Gallië ging, waar ze onderwezen en kerken stichtten. Onder leiding van de heilige Filippus voerde ieder zijn specifieke opdracht uit in dienst van onze Heer. Daarom kunnen we begrijpen waarom Maria Magdalena en Martha niet bij Lazarus in Marseille bleven. Martha, het praktisch ingestelde hoofd van het huishouden in Bethanië, dat de favoriete rustplaats van Jezus was geweest en het trefpunt voor Zijn discipelen in Bethanië tijdens Zijn Missie, werd naar Airies gedirigeerd. Met haar ging de trouwe dienstmaagd Marcella mee. Martha bleef daar niet lang. Trophimus werd door Jozef naar Gallië gestuurd en verving Martha in Arles onder leiding van Filippus. Hij werd tot de eerste bisschop van Arles gewijd en verrichtte daar een uitstekende dienst. Hij was energiek, praktisch en een intelligente organisator. Zijn kersteningsinspanningen strekten zich uit over een groot gebied dat het district Narbonne vormde. Hij werd de eerste Metropoliet van Narbonne, met Arles als zijn Bisdom. Eeuwenlang bleef het een prominent bolwerk van het christelijke geloof in Gallië. Martha en Marcella verhuisden naar Tarascon waar ze zich vestigden en de rest van hun leven predikten, onderwezen en administreerden. Ze stierven beiden een natuurlijke dood, waarbij Martha als eerste van de twee overging naar haar eeuwige beloning. Het verslag vermeldt: 'Marcella was bij Martha toen ze stierf. Een paar jaar later ging Marcella, de trouwe dienstmaagd van de glorieuze zussen Bethanië en hun broer Lazarus, haar welverdiende rust in. Ook zij had op de Heer gewacht in het aangename huis Bethanië in Judea. Ze had het wonder aan Lazarus gezien en de kruisiging gadegeslagen. Haar toewijding aan haar meesteressen had haar met hen meegevoerd naar Gallië, daarna naar Brittannië en weer terug naar Gallië waar ze Martha hielp om het kruis van Christus te planten en het met hun liefde te voeden. De vroege verslagen tonen Maximin, Eutropius, Trophimus en Parmena die Brittannië verlieten om naar Gallië te gaan, samen met degenen die al genoemd zijn. Parmena wordt niet genoemd onder de oorspronkelijke metgezellen van Jozef in Avalon. De andere drie worden genoemd onder de twaalf metgezellen. Zoals we hebben gezien voegde Trophimus zich bij Martha in Arles, waar ze later naar Tarascon vertrok. Maximin wordt beschreven als een metgezel van Maria Magdalena in Aix, waar beiden hun leven doorbrachten. Beiden stierven een natuurlijke dood. Maximin was de eerste bisschop van Aix en er zijn talloze gedenktekens

en relikwieën van Maximin, en in het bijzonder van Maria Magdalena. Het gebied is doordrenkt met haar nagedachtenis. Maria's klassieke schoonheid en haar rijke stem, die door iedereen die haar kende met eerbied en plezier werden aangeprezen, maakten haar zo geliefd bij de mensen onder wie ze werkte dat ze al voor haar dood als heilige werd aanbeden. Haar eeuwige toewijding aan haar Heer klopte door haar onderwijs van het Woord. De meest verharde ziel smolt voor haar prediking en ze bekeerde, zoals ons verteld wordt, 'velen tot het geloof'. De oude documenten weerklinken met haar glorie. Eén, zo niet het meest opmerkelijke document dat haar leven behandelt, werd geschreven door de beroemde Maurus Rabanus, aartsbisschop van Mayence,*4 a.d. 776-856, Leven van Maria Magdalena. Deze kostbare MS. is eigendom van de Universiteit van Oxford, waar het wordt bewaard en gekoesterd in de College Library die haar naam draagt, de Magdalen College Library. Er zijn veel oudere manuscripten dan de Rabanus MSS, waarvan sommige rond dezelfde tijd zijn geschreven, maar geen enkele is zo verhelderend. In zijn voorwoord stelt de eminente aartsbisschop dat zijn informatie is geschreven 'volgens de verslagen die onze vaders ons in hun geschriften hebben nagelaten'. In zijn werk ondersteunt hij alle eerdere verslagen van de bijeenkomst in Gallië, de aankomst van de Josephiaanse entourage in Brittannië en bevestigt hij de datum. Hij vertelt over de vele metgezellen van Jozef die terugkeerden naar Gallië om te prediken en te onderwijzen. Hij schrijft: 'Daarom vertrok de leider, de heilige Maximus, de gezegende Parmenas, de aartsdiaken Trophimus en Eutropius, bisschoppen, en de rest van de leiders van zijn christelijke strijd, samen met de Godgewijde Maria Magdalena en haar zuster, de gezegende Martha, via de zee. . . . Ze kwamen in de buurt van de stad Marseille, in de provincie Vienoise van de Galliërs, waar de rivier de Rhône uitmondt in de zee. Daar riepen zij God aan, de grote Koning van de hele wereld, en scheidden zich af. Elk gezelschap ging naar de provincie waar de Heilige Geest hen heen had geleid, en predikten nu overal, "de Heer met hen", en bevestigden het Woord met tekenen die volgden. Eutropius was de eerste bisschop van Aquitanië.
Hier hebben we acht van de oorspronkelijke Josephiaanse groep die in Groot-Brittannië aankwam terug in Gallië, na het ontvangen van hun laatste instructies van Jozef, die hen wijdde voordat ze het heilige eiland Avalon verlieten. Sommigen zijn geneigd om te denken dat Marie Jacob, één van de drie vereerde vrouwen aan wie de Franse zigeuners eer betoonden in St. Maries de la Mer, niemand anders was dan de Maria Cleopas die in de Britse Bethanië- groep is opgenomen. Het is heel goed mogelijk. We zien in de

Bijbelse verslagen dat namen worden veranderd en verwisseld. Maria was de vrouw van de Romein die door Jezus werd bekeerd. Omdat er na de exodus geen gegevens over hem zijn, is hij waarschijnlijk overleden. In dat geval was het niet ongebruikelijk dat een vrouw haar voorouderlijke familienaam weer aannam. Omdat ze een Judeese was en een naaste verwante van de Maagd Maria, kon ze aanspraak maken op de familietak van Jakob, en dus bekend staan als Maria Jakob. Als dit het geval is, zouden negen van hen deel uitmaken van de oorspronkelijke groep uit Bethanië die door Jozef was uitgezonden om in Gallië te prediken en missies en kerken te stichten. De Gallische en Keltische kronieken bevestigen dat de meeste oude Franse bisdommen werden gesticht door de metgezellen van Jozef, andere Culdeeën en voormalige neofieten, allemaal afkomstig uit het heilige heiligdom van Avalon. Sidonis, Satuminus en Cleon zouden bij verschillende gelegenheden in Gallië les hebben gegeven, andere missionarissen hebben ondersteund en naar Brittannië zijn teruggekeerd. Jozef droeg ook op dezelfde manier bij en zijn naam wordt in verband gebracht met de stichting van de kerk in Morlaix en Limoges. Er wordt gezegd dat St. Martial, van de twaalf uitverkorenen, de enige was die Avalon nooit verliet om naar het buitenland te gaan. Hij bleef zijn hele leven lang neofieten bekeren en onderwijzen, als de rechterhand van Jozef.*5 In hetzelfde verslag is het interessant om de verklaring op te merken dat naast Martial zijn ouders, Marcellus en Elizabeth, in Avalon bleven, en ook de heilige Zacheüs. De vermelding van deze laatste drie namen bewijst de illustere verzameling van trouwe Judeeërs die uiteindelijk in Brittannië woonden en die Jozef in Avalon hielpen bij zijn grote werk, terwijl om hen heen grote veldslagen tussen Britten en Romeinen werden uitgevochten. Van tijd tot tijd vinden we andere Judeeërs, veel familieleden van de twaalf discipelen van Jezus, die arriveerden in het heilige bolwerk in Brittannië en hun inspanningen bundelden in de evangelisatiemissie. Parmena, die Maximin, Eutropius en Trophimus vergezelde naar Gallië vanuit Brittannië, was een discipel van Jozef. Hij werd benoemd tot de eerste bisschop van Avignon. Drennalus was ook een discipel van Jozef.
Hij ging eerst samen met Jozef naar Gallië om de kerk van Morlaix te stichten. Daarna benoemde Jozef Drennalus tot bisschop van Treguier, waar hij bleef nadat hij was geïnstalleerd als de eerste bisschop van Treguier. De Britse kruisvaarders in Christus waren niet beperkt tot Gallië. Ze reisden naar andere landen, stichtten missies en richtten kerken op. Drie missionarissen van Avalon waren verantwoordelijk voor het stichten van de drie grote moederkerken in Gallië, Helvetië (Zwitserland) en Lotharingenië. De illustere

Beatus, die de kerk in Helvetia stichtte, ontving zijn doopsel en opleiding in Avalon. Hij was de rijke zoon van een vooraanstaande Britse edelman, wiens doopnaam Suetonius was. Het is interessant om op te merken dat Beatus in Avalon werd gedoopt door de heilige Barnabas, de broer van Aristobulus, die van tevoren door Paulus naar Brittannië was gestuurd om de apostel voor de heidenen te vertegenwoordigen. In de Bijbelse verslagen wordt hij aangeduid als Joses, de Leviet, die zijn naam veranderde in Barnabas, wat 'Zoon van Troost' betekent, dezelfde Barnabas die, samen met Paulus, de kerk in Antiochië stichtte, a.d. 43 [Handelingen 11 :22). Barnabas breidde samen met Paulus, Jozef en zijn broer de kerk uit in Groot-Brittannië, vooral in Wales. Zijn verblijven waren kort maar effectief. Het was op een van deze excursies in Brittannië, nadat zijn broer Aristobulus*6 de marteldood was gestorven, dat hij de nobele Beatus doopte die, na het afronden van zijn noviciaat, tot bisschop werd gewijd. Hij koos Helvetia als zijn missiegebied. Voordat hij Groot-Brittannië verliet, ontdeed hij zich van al zijn bezittingen en gebruikte deze om krijgsgevangenen op het vasteland los te kopen. Hij vestigde zijn hoofdkwartier in Underseven (Unterseen) aan het meer van Thun. Beatus introduceerde het christendom in Zwitserland, richtte ziekenhuizen en kerken op en bouwde een groep toegewijde missionarissen op die zijn grote werk door de eeuwen heen voortzetten. Zijn laatste dagen bracht hij door in de nederige woning die hij bij zijn aankomst in Helvetië liet bouwen. Hij stierf in zijn cel in 96 na Christus. Deze oude cel is bewaard gebleven en is vandaag de dag te zien aan de oever van het meer van Thun. De eerbiedwaardige Bede en kardinaal Alford vermelden zijn nobele missiewerk in hun geschriften en hij wordt herdacht in de Romeinse Martyrologieën. Een andere buitengewone Britse ijveraar die afstudeerde aan Avalon was Mansuetus. Hij ging naar Glastonbury (Avalon) vanuit Hibema (Ierland) waar hij geboren was, als lid van de Keltische aristocratie. Zijn evangelische carrière was zeer opmerkelijk. Hij was drie jaar voor het begin van de Claudische veldtocht naar Avalon gereisd en volgens Arnold Mirmannus werd Mansuetus bekeerd en gedoopt door Jozef in 40 na Christus. In Avalon raakte hij nauw verbonden met de onverschrokken St. Clement en hij sloot ook een grote vriendschap met St. Petrus, toen deze zijn toevlucht zocht in Brittannië, in 44 na Christus. Alleen de dood verbrak deze vertederende banden. Later werd hij samen met St. Clement op zijn eerste missie naar Rome gestuurd. Op verzoek van St. Filippus ging hij naar Gallië waar hij de grote Lotharingse Kerk stichtte, die vaak de Moederkerk van Gallië wordt genoemd. Kardinaal Alford schrijft in Regia Fides Britannica dat Mansuetus in 49 n.Chr. tot eerste bisschop van de

Lotharingiërs werd gewijd, met zijn zetel in Toul. Hij stichtte ook de kerk in Lotharingen. Zijn missionaire ijver was onvermoeibaar. Hij reisde wijd en zijd en ontmoette een groot aantal van de oorspronkelijke apostelen en discipelen van Christus, met wie hij samenwerkte. Waarschijnlijk wordt hij daarom 'de vriend van alle discipelen en hun leerling' genoemd, en 'een discipel van Petrus'. Mansuetus had zich in Avalon vermengd met de koninklijke families uit Silurië en daarom is het logisch dat hij een constante bezoeker was in het Paleis van de Britten in Rome nadat Claudia met Pudens was getrouwd. Hij was een vriend van Linus, de eerste bisschop van Rome, en de broer van Claudia. Na de dood van St. Clement werd Mansuetus de derde officiële bisschop van de Britse Kerk in Rome. Zo hebben we drie discipelen van Avalon, geïnstrueerd door de heilige Jozef, die opeenvolgend bisschoppen van Rome werden. Mansuetus breidde zijn prediking uit naar Illyrië, waar hij a.d. 110 werd gemarteld, dertig jaar voordat het laatste lid van de koninklijke familie van Claudia Pudens werd gedood. Dit verslag staat in Mersaeus De Sanctis Germaniae en wordt bevestigd door L'Abbe Guillaume.*7 De geboortedag van Mansuetus wordt in de Gallicaanse Martyrologieën gegeven als 3 september. De eminente St. Clement, die in het Britse Bethanië St. Clemens wordt genoemd, was een andere uitmuntende Britse missionaris, afkomstig uit Avalon en de vriend van Mansuetus, waarnaar al werd verwezen en met wie hij samenwerkte in de vroege evangelisatie van Illyrië. Hij stierf lang voordat Mansuetus zijn martelaarschap ontving. De heilige Clement volgde Linus op als de tweede bisschop van Rome. In dit document staat een merkwaardig verslag van de opvolging waarin staat: 'Clemens werd twaalf jaar na Linus bisschop.' Iltigius, in De Patribus Apostolicis, citeert Petrus als hij zegt: 'Wat betreft de bisschoppen die tijdens ons leven gewijd zijn, maken wij u bekend dat zij het volgende zijn. Van Antiochië, Eudoius, gewijd door mij, Petrus. Van de Kerk van Rome, Linus zoon van Claudia, eerst gewijd door Paulus, en na de dood van Linus, Clemens de tweede, gewijd door mij, Petrus.'*8

In alle gevallen, op één na, zijn de verslagen over de opvolging zoals hierboven gegeven, het erover eens dat Clement de tweede bisschop was. De enige uitzondering stelt dat Cletus Linus opvolgde en is het ermee eens dat Clement twaalf jaar na de marteldood van Linus volgde als derde bisschop van Rome. Hoewel het gat van twaalf jaar algemeen wordt aangenomen, plaatsen alle andere verwijzingen Linus, Clement en Mansuetus als eerste, tweede en derde, zonder vermelding van Cletus. Mijn conclusie in deze zaak is dat Cletus, die in de Britse kerk in Rome functioneerde, samen met de kinderen

van Claudia Pudens, niet in een officiële hoedanigheid was vanwege de ernstige christelijke onrust in die tijd. De drie verwanten werden officieel benoemd door apostolische wijding. Nadat Clement in Rome was ondergebracht, werd hij bekend als Clemens Romanus en is hij degene naar wie Paulus verwijst in zijn Brief.*9 Alle documenten vermelden dat hij door Petrus werd gewijd. Naar het leven en werk van St. Clement wordt verwezen in de Oxford editie van Junius in Son of Claudia, en door Ildgius. Een andere nobele Brit, geboren aan het Silurisch purper, was Marcellus. Hij werd bekeerd en gedoopt in Avalon, een aantal jaren nadat Jozef was overgegaan naar zijn eeuwige rust, door de handen van degenen die volgden. Hij ging ook naar Gallië en stichtte daar de kerk van Tongeren, waarvan hij de eerste bisschop was. Later stichtte hij het prinselijke aartsbisdom Treves, waarover hij regeerde. Eeuwenlang domineerde dit bisdom de Gallicaanse kerk. Sommige geschriften verwarren deze Marcellus met de leraar van Linus voordat deze laatste naar Rome ging als een van de koninklijke gevangenen met zijn vader Caractacus. Dit is een vergissing, want de datum is veel te laat. Linus werd in Avalon onderwezen door Marcellus, de vader van Martial van de oorspronkelijke groep van Bethanië. Marsseus en Pantalin stellen beiden dat Marcellus de Brit gemarteld werd in 166 na Christus. De Tunesische kronieken bevestigen dit feit. De Gallische geschriften vermelden dat eeuwenlang de aartsbisschoppen van Treves en Reims allemaal Britten waren die door de moederkerk in Glastonbury-Avalon werden bevoorraad. St. Cadval, een andere beroemde Britse missionaris, die vanuit Glastonbury vertrok, stichtte de kerk van Tarentum in Italië in 170 na Christus. De kathedraal van Taranto is aan hem gewijd en zijn prestaties staan vermeld in de Vaticaanse Catologue of Saints.*10
Het is onmogelijk om de lijst van toegewijde Britse discipelen en zendelingen op te sommen die Avalon verlieten om het Evangelie in andere landen te verkondigen. Hun namen zijn legio, velen van hen gaven hun leven in het laatste offer, om begraven te worden in onbekende graven in vreemde landen. Tijdens het gouden christelijke tijdperk, eeuwen nadat de Rooms-Katholieke Kerk was opgericht, vormden de Britse missionarissen het grootste deel van het christelijke leger van kruisvaarders. Meer dan wie ook vestigden zij het christelijk geloof op een stevig fundament en tegen de dodelijkste tegenstand en vervolging ooit. Hun vurige ijver vlamde over de bekende wereld als een onblusbaar vuur. Toen er één sneuvelde, stonden er honderd anderen klaar om in de voetsporen van de martelaar te treden en het geloof met een uitdagende vasthoudendheid te verkondigen. Ondanks de hevige conflicten die in heel

Brittannië woedden tegen de Romeinse tirannie, was Avalon altijd een veilig toevluchtsoord voor apostelen en nieuwelingen. In dit gewijde toevluchtsoord kwamen veel van de oorspronkelijke discipelen van onze Heer: Lazarus, Barnabas, Zaccheus, Jakobus, Lucas, Simon, Paulus en Petrus, van wie we positieve verslagen hebben, zodat er maar drie overblijven die niet met zekerheid zijn opgetekend: Mattheüs, Marcus en Johannes, hoewel er is opgetekend dat bij de dood van Maria alle levende oorspronkelijke groep op haar verzoek aanwezig was. Hun namen worden niet genoemd in het verslag, maar we weten dat Stefanus en Jakobus, de broer van Johannes, niet aanwezig konden zijn. Judas Iskariot was verbannen na zijn verraad van zijn Meester en had zelfmoord gepleegd. Stefanus was de eerste martelaar, hij werd gestenigd in Jeruzalem, in 33 na Christus. Jakobus, broer van Johannes, beiden zonen van Zebedeüs, werd onthoofd a.d. 44,*11 op bevel van Herodes Agrippa. Het is ironisch om te geloven dat de beul van Jakobus waarschijnlijk Herodes was, koning van de Chalcis, de vader van de metgezel en medewerker van Paulus, Aristobulus.*12 Over Jakobus de Rechtvaardige, de broer van Jezus, zegt Flavius Dexter, die de kerkelijke Benedictijnse historicus Cressy citeert in zijn Kerkgeschiedenis van Bretagne, het volgende: In het eenenveertigste jaar van Christus (a.d. 41) bezocht de heilige Jacobus, teruggekeerd uit Spanje, Gaule en Brittannië.' Andere geschriften bevestigen deze datum van zijn eerste bezoek aan Brittannië en sommige geschriften beweren dat hij aanwezig was bij de dood van Maria in Avalon, a.d. 48. Jacobus was de eerste bisschop van Jeruzalem en riep daar de eerste Apostolische Kerk bijeen. Dit is het eerste concilie van de Aangestelden. Het volgende concilie werd driehonderd jaar later bijeengeroepen door Constantijn de Grote. Jakobus was nauw verbonden met Paulus en predikte tot de heidenen. Hoewel het verslag en zijn gedenkplaat vermelden dat hij voornamelijk onder de Grieken werkte, wordt hij geroemd voor het stichten van de Spaanse Kerk.*13 Men kan zijn grote interesse in het werken onder de heidenen gemakkelijk opmerken door de Handelingen van de Apostelen te lezen. In Handelingen 21:18 staat hoe Paulus Jakobus ontmoet, de broer van Jezus, tot wie hij spreekt over de grote werken die God onder de heidenen had verricht door zijn bediening. De tekst in Handelingen 15:14 is van merkwaardig belang. Jakobus vertelt zijn broeders dat Simeon had gezegd: "God heeft in het begin de heidenen bezocht om uit hen een volk voor Zijn naam te nemen", en zo hadden de profeten het verklaard. Jakobus werd in Jeruzalem door de Joden gestenigd, vlakbij waar Stefanus hetzelfde lot onderging, a.d. 62, vier jaar voordat Paulus de marteldood onderging.*14 Over Sint Lucas zegt professor Smith in Dictionary

of Christian Biography dat hij onderwees in Gallië, Dalmatië, Italië en Macedonië, voornamelijk in Gallië, en dat hij regelmatig naar Brittannië reisde en het heilige gezelschap in Avalon bezocht. Rev. Morgan geeft in zijn prachtige werk The Saints in Britain een opmerkelijk gedetailleerd inzicht in de reizen en het werk van de apostelen en discipelen toen ze in contact kwamen met Brittannië en daar werkten. Barnabas stierf op Cyprus, waar hij gestenigd werd. Hij werd buiten de stad begraven door Marcus, zijn jonge bloedverwant. Het verslag zegt dat Marcus, toen hij Barnabas in zijn graf legde, een kopie van het Evangelie van Matteüs op zijn borst legde. Elk leven is een deel van de onverwoestbare ketting van 'De Weg', schakel voor schakel gelast door de onwankelbare toewijding en onbevreesde offers van de apostelen, de discipelen en de ontelbare volgelingen van Christus. Gesmeed op het aambeeld van vervolging en gezuiverd in de smeltkroes van christelijk bloed, verbindt deze gouden ketting ons met het wonderbaarlijke verleden met de zekerheid dat God nog steeds regeert in de hemelen en dat Christus altijd de groep is tussen onze Vader en Zijn aardse kinderen. Het is vreemd om kennis te nemen van de passage in Martelaren van het Colosseum, door de rooms-katholieke priester A.J. O'Reilly, waarin hij stelt dat St. Ignatius door de rooms-katholieke kerk wordt erkend als de eerste christelijke martelaar, 107 na Christus. Sint Ignatius was een discipel van Sint Johannes, die hem tot derde bisschop van Antiochië wijdde. Hij zou het kind zijn geweest dat Jezus op Zijn knie nam toen Hij sprak over het worden als kleine kinderen, zoals beschreven in Matteüs 18:3. De heilige Ignatius werd gemarteld op bevel van Trajanus, voor de wilde beesten in het Colosseum geworpen en verslonden. De bewering van ds. O'Reilly is onlogisch. De Rooms-Katholieke Kerk ondersteunt de bewering nergens. Hoe zit het met alle andere christenen die in het Colosseum zijn vermoord? Hoe zit het met het martelaarschap van alle apostelen en discipelen die hierin zijn opgenomen en degenen die niet zijn opgenomen? Hoe zit het met het martelaarschap van Pudens en zijn kinderen? Hoe zit het met Petrus en Paulus, waarvan de Rooms-Katholieke Kerk beweert dat zij de grondleggers van hun kerk zijn? Ook zij werden op brute wijze gemarteld. Hoe zit het met de vroege martelaren die gecatalogiseerd zijn in de Vaticaanse catalogus van heiligen, de Romeinse martyrologieën, de kerkelijke annalen van kardinaal Baronius, Regia Tides door kardinaal Alford, en vele anderen? De hierin opgenomen verslagen van hen die stierven voor het geloof worden allemaal ondersteund door de officiële documentatie van de Rooms-Katholieke Kerk en haar hooggeplaatste autoriteiten. Het laat zien hoe in sommige gevallen de Eerwaarde Vaders van de Rooms-Katholieke Kerk net zo

onschuldig zijn aan de historische gegevens als veel van de protestantse bediening. Zulke onwetendheid doet denken aan de recente enquêtes die gehouden werden onder de studenten aan de Amerikaanse universiteiten, waarin hen gevraagd werd de namen te noemen van de Vaders van de Revolutie en andere opmerkelijke historische gebeurtenissen in het Amerikaanse leven waarvan men zou verwachten dat ze algemeen bekend zouden zijn. De antwoorden waren een ontstellend bewijs van onwetendheid. Het leert ons maar al te duidelijk hoe gemakkelijk mensen die zijn opgegroeid in de toegeeflijke geborgenheid van een welvarend tijdperk hun nationale erfgoed zo gemakkelijk vergeten dat het bijna betekenisloos wordt. Het lijkt erop dat mensen het zich pas herinneren wanneer de glorie van hen is verdwenen, wanneer het te laat is. Herinneren is waarderen en het vuur van loyaliteit aanwakkeren. Hoe weinig bekend, of hoe weinig herinnerd, de incidenten in dit boek ook mogen zijn, de wetenschap dat St. Petrus in Groot-Brittannië werkte met de Josephiaans-Jeruzalemse missie als Avalon is waarschijnlijk minder bekend. Er is een interessant en merkwaardig verslag opgetekend door kardinaal Baronius, die schrijft: 'Rufus de Senator ontving Sint Petrus in zijn huis op de heuvel Viminalis, in het jaar a.d. 44'. Men is geneigd de naam te verwarren met die van Rufus de Senator die negen jaar later, bij zijn terugkeer uit Brittannië naar Rome, trouwde met Claudia, de geadopteerde dochter van keizer Claudius, het natuurlijke kind van Caractacus. Deze laatste ging naar Brittannië met zijn bevelhebber aan het begin van de Claudiaanse veldtocht, a.d. 43, en bleef daar tot a.d. 52. Hij was dus afwezig in Brittannië toen hij in Rome aankwam. Daarom was hij afwezig in Brittannië toen Petrus zijn ouderlijk huis bezocht in 44 na Christus. Zoals we gezien hebben, verliet hij na zijn huwelijk met Claudia zijn ouderlijk huis op de heuvel Viminalis, en ook zijn landgoederen in Umbrië, om in het paleis van de Britten te gaan wonen. Hij werd ook senator, maar in dit verslag is het duidelijk dat Sint Pieter de vader van de jongere Rufus bezocht. Dit is merkwaardig, omdat we ons herinneren dat Rufus de jongere, toen hij in Brittannië was, het land in Chichester schonk voor de heidense tempel, wat bewijst dat hij toen nog niet bekeerd was. Onder deze omstandigheden kun je je redelijkerwijs afvragen waarom Petrus naar het ouderlijk huis op Viminalis Hill ging? Het antwoord ligt voor de hand. De Britse koninklijke familie was toen nog niet gevangen genomen en woonde niet in Rome. Petrus ging op zijn minst naar het huis van een vriend, terwijl Rufus Pudens een onverschillige aanhanger van de Romeinse heidense religie kan zijn geweest, zoals blijkt uit zijn tweede huwelijk. Priscilla, de vrouw van Rufus, zou Petrus kennen als de

moeder van Paulus en sympathiek staan tegenover zijn bezoek. We weten dat ze later als Christen is opgenomen in het huishouden van haar zoon in het Palatium Britannicum. Het is een interessant verslag, vooral omdat Petrus in dat jaar voor het eerst in Rome aankwam. Het was ook het jaar van het verbanningsdecreet toen alle Joden in Rome moesten vluchten om te ontsnappen aan de Claudiaanse vervolging van zowel hen als de Christenen. Petrus vluchtte rechtstreeks naar Brittannië. Dit wordt bevestigd door Cornelius a Lapide in zijn werk Argumentum Epistolae St. Pauli ad Romanos, waarin hij antwoordt op de vraag waarom St. Paulus Petrus niet groet in zijn Brief aan de Romeinen. Hij antwoordt: Petrus, verbannen met de rest van de Joden uit Rome door het edict van Claudius, was afwezig in Brittannië'. Petrus, die als vrije missionaris uit Avalon kwam, predikte in Brittannië tijdens de oorlog tussen Caradoc en Claudius. Terwijl hij in Brittannië was, leerde hij de leden van de twee takken van het Koninklijke Silurische Huis van Arviragus en Caractacus goed kennen. Hij kende de kinderen van Caractacus al jaren voordat ze in Romeinse gevangenschap gingen. Jaren later, toen de Britse familie goed ingeburgerd raakte in Rome, werd hij natuurlijk aangetrokken tot het huis van de Pudens in het Palatium Britannicum. In de Schrift wordt verwezen naar de bezoeken van zowel Petrus als Paulus aan de familie van de Pudens. Andere oude verslagen vermelden dat de kinderen van Claudia en Rufus Pudens werden opgevoed op de knieën van Petrus en Paulus en andere discipelen, waarbij Paulus in het bijzonder werd genoemd, om redenen die in een eerder hoofdstuk zijn genoemd. Er is genoeg bewijs om aan te tonen dat Petrus Brittannië en Gallië tijdens zijn leven verschillende keren bezocht. Zijn laatste bezoek aan Brittannië vond plaats kort voor zijn uiteindelijke arrestatie en kruisiging in het circus van Nero in Rome. In Gallië werd Petrus de beschermheilige van Chartres, vanwege zijn voorkeur om te preken in de beroemde druïdische rotstempel die bekend staat als de Grotte des Druides. Dit wordt beschouwd als de oudste Druïdische plek in Gallië, waarop de oudste kathedraal van Frankrijk is gebouwd. Over zijn bezoeken aan Brittannië hebben we de bevestiging van Eusebius Pamphilis, a.d. 306, die Simon Metaphrastes citeert als zeggende: 'Sint Petrus is zowel in Brittannië als in Rome geweest. Nog meer bewijs voor Petrus' verblijf in Brittannië werd recentelijk aan het licht gebracht toen een oud, door de tijd versleten monument werd opgegraven in Whithorn.*15 Het is een ruw uitgehouwen steen van 4 voet hoog en 15 duim breed. Op de voorkant van dit tablet staat een inscriptie die luidt: Locvs Sancti Petri Apvstoli' (De plaats van de apostel Petrus). De eminente Deken Stanley, die in zijn werken over de geliefde

apostel schrijft, beweert dat het visioen dat aan Petrus kwam, zijn ondergang voorspelde: 'Wetende dat ik spoedig mijn tabernakel moet verlaten, gelijk onze Heer Jezus Christus mij heeft getoond' (2 Petrus 1 :14), aan Petrus verscheen tijdens zijn laatste bezoek aan Brittannië, op de plek waar eens de oude Britse kerk van Lambedr (St. Peter's) stond, waar nu de abdij van St. Peter in Westminster staat. Kort daarna keerde Petrus terug naar Rome, waar hij later werd geëxecuteerd. De eerste kerk gewijd aan Petrus werd gesticht door koning Lucius, de Britse koning, die als eerste bij koninklijk decreet het christendom uitriep tot het nationale geloof van Groot-Brittannië in Winchester in 156 na Christus. De kerk werd in 179 n.Chr. gebouwd ter nagedachtenis aan Petrus, ter herdenking van zijn evangelisatiewerk in Brittannië. Het staat nog steeds bekend als 'St. Peter's of Comhill' en draagt de legende op de verouderde muren die het historische feit en de data in opdracht van koning Lucius, de afstammeling van Arviragus, vermeldt en die tot op de dag van vandaag voor iedereen te zien en te lezen is. Tijdens zijn leven was Petrus de Apostel die het meest leed voor zijn Meester. Je kunt je voorstellen hoe zijn hart moet hebben gepijnigd van wroeging als hij terugdacht aan de tragische scène in de Hof, het schokkende verraad door Judas en het besef van de profetische woorden van zijn Meester dat hij Hem drie keer zou hebben verloochend voordat de haan kraaide. In zijn hart had hij zijn Heer nooit verloochend. Hij hield te veel van Jezus. We kunnen alleen maar geloven dat in de paniek van de angstige gebeurtenissen de zwakheid van het vlees even de overhand had. Wij medemensen, die hetzelfde zaad van zwakheid bezitten, kunnen Petrus begrijpen en beter bewonderen en liefhebben toen hij boven alle storm en vervolging uitsteeg, geestelijk en lichamelijk triomfeerde en zijn verbale misstap van trouw rechtvaardigde. De angst die hij moest doorstaan als toeschouwer bij het beruchte middernachtelijke proces in het Sanhedrin moet zielsverscheurend zijn geweest en de verdwijning van het lichaam van Christus uit het graf moet hem verbijsterd hebben toen hij de leegte bekeek. Hoe glorieus verloste hij zijn karakter! Toen hij het eiland Brittannië verliet om terug te keren naar Rome om het laatste hoofdstuk van zijn leven af te sluiten, moet hij ontroerd zijn geweest toen hij in Avalon afscheid nam van de geliefde Jozef en de overgebleven oude kameraden uit Bethanië. Hij vreesde niet wat hem in de resterende tijd zou overkomen. Hij woog de glorie van zijn beloning in het spoedig samenzijn met Degene die hij aanbad en zijn leven vergrote. In de lange periode van gevangenschap die volgde op zijn arrestatie in Rome zou hij vreselijk lijden. Kwaadaardig veroordeeld, werd Petrus in de afschuwelijke, smerige gevangenis van de Mamertijnen geworpen. Daar

doorstond hij negen maanden lang, in absolute duisternis, monsterlijke martelingen, vastgeketend aan een paal. Nooit eerder of sindsdien was er een kerker met dezelfde gruwel. Historici beschrijven het als de meest angstaanjagende op de wrede agenda van de mensheid. Meer dan drieduizend jaar oud, is het waarschijnlijk de oudste martelkamer die nog bestaat, het oudste overgebleven monument van beestachtigheid van het oude Rome, een sombere getuigenis van de barbaarse onmenselijkheid, doordrenkt van christelijke tragedie en de lijdensweg van duizenden vermoorde slachtoffers. Het is nog steeds te zien, met de kerker en de pilaar waaraan Petrus geketend was. Deze gevreesde plek staat bekend onder twee namen. In de klassieke geschiedenis wordt het Gemonium of de Tullian Keep genoemd. In de latere wereldlijke geschiedenis is het vooral bekend als de Mamertijn. Op dit moment is het niet misplaatst om een pauze in te lassen in ons verhaal om deze ontzagwekkende put te beschrijven, al was het maar om ons, die vandaag de dag zo veilig leven, een kleine herinnering te geven aan wat de soldaten van Christus voor ons hebben geleden. De Mamertijn wordt beschreven als een diepe cel die aan de voet van het capitool is uitgehouwen uit massief gesteente, bestaande uit twee kamers boven elkaar. De enige ingang is via een opening in het plafond. De onderste kamer was de dodencel. Er kwam nooit licht binnen en het werd nooit schoongemaakt. De afschuwelijke stank en viezigheid genereerden een gif dat dodelijk was voor de bewoners van de kerker, het meest afschuwelijke dat ooit bekend is geweest. Al in 50 v. Chr. beschreef de historicus Sallust het in de volgende woorden: 'In de gevangenis genaamd de Tullian, is er een plaats ongeveer tien voet diep. Het is aan de zijkanten omgeven door muren en wordt aan de bovenkant afgesloten door een stenen gewelf. Het ziet er verschrikkelijk uit door de viezigheid, de duisternis en de stank.' Niemand kan zich voorstellen hoe gruwelijk het honderd jaar later geweest moet zijn toen Petrus er gevangen zat. In deze smerige ondergrondse rots werd de beroemde Jugurtha uitgehongerd en werd hij stapelgek. Vereingitorix, de dappere Druïdische Gallische hoofdman, werd vermoord op bevel van Julius Caesar. Er wordt gezegd dat het aantal Christenen dat omkwam in deze duivelse cel niet te berekenen is - zo groot is de glorie van Rome. Men kan de afkeurende woorden van de nobele koningin Boadicea met winst herlezen. Ze brandmerkte hen voor wat ze waren. Deze mensen van het Romeinse purper, die al hun vijanden voor barbaar uitmaakten, waren de grootste en wreedste barbaren aller tijden. Hoe Peter die negen lange, vreselijke maanden heeft overleefd, gaat het voorstellingsvermogen te boven. Tijdens zijn hele gevangenschap was hij

rechtop geboeid, vastgeketend aan de zuil en kon hij niet gaan liggen om te rusten. Toch bleef zijn prachtige geest onversaagd. Hij vlamde met de onsterfelijke vurigheid van zijn nobele ziel en verkondigde de glorie van God door Zijn Zoon, Jezus Christus. De geschiedenis vertelt ons het verbazingwekkende feit dat Petrus, ondanks al het lijden dat hij moest doorstaan, zijn cipiers, Processus, Martinianus en zevenenveertig anderen bekeerde. Het is een vreemde en merkwaardige omstandigheid dat de stoel of troon van Pius IX tijdens het Vaticaans Concilie recht boven het altaar van Processus en Marinianus werd geplaatst. Petrus, de Rots, ontmoette, zoals hij voorspeld had, zijn dood in Rome door de handen van de moordzuchtige Romeinen, die hem op hun duivelse manier kruisigden. Hij weigerde in dezelfde positie te sterven als onze Heer, omdat hij verklaarde dat hij het niet waard was. Petrus eiste dat hij in omgekeerde positie gekruisigd zou worden, met zijn hoofd naar beneden hangend. Ironisch genoeg werd deze wens ingewilligd door de beschimpende Romeinen in Nero's circus in 67 na Christus. Dat was het timbre en de moed van de dappere, glorieuze cavalcade van heiligen die het heilige eiland Groot-Brittannië doordrongen met hun aanwezigheid en hun toewijding aan Christus. Te midden van de tragedie van oorlogen en vervolgingen waarin de bloedigste veldslagen voor het christendom op Britse bodem werden uitgevochten, waarbij de gehate Romeinen werden afgeweerd, bereikte het carnaval van bloed en dood in de Romeinse arena's abnormale proporties. De populaire sport van de Romeinse heidenen was het martelen, verminken en vernietigen van de christenen. Ze schreeuwden van debiel genot toen de uitgehongerde leeuwen de knielende, biddende christenen, oud en jong, vrouwen, kinderen en baby's in de armen verscheurden en verminkten. Ze waagden weddenschappen op het uithoudingsvermogen van de Britse krijger in zijn gevecht tot de dood. Terwijl de ene Romeinse gladiator werd gedood, nam een andere zijn plaats in totdat de Britse christelijke krijger, overmand door vermoeidheid van de voortdurende gevechten, uiteindelijk werd afgeslacht. Romeinse schrijvers die verslag deden van deze moordpartijen schreven dat de moed van de Brit ontembaar was. Met hun laatste adem en laatste restje kracht wierpen ze zich op hun vijand in een laatste bovenmenselijke poging om zich te wreken. Ze verklaarden dat het niet ongewoon was dat Brit en Romein samen stierven, gespietst op elkaars wapen. De leraren van het geloof, de ouderen, de vrouwen en kinderen, ontmoetten hun einde sereen met een stil gebed op hun lippen, trots op zichzelf. Er wordt gezegd dat de moeders hun kinderen naar voren duwden om als eerste te sterven, zodat ze zeker wisten dat het leven was

uitgestorven en hun kinderen de lijdensweg bespaard bleef om door de verscheurende dieren door de arena te worden gesleept. De moed van de vrouwen boezemde de Romeinen ontzag in, waardoor ze fluisterden: 'Wat een vrouwen hebben die christelijke Britten. Wat een vrouwen!' De sadistische Romein kon de koude, meedogenloze moed van de christelijke Britten met hun stille, woeste wreedheid nooit begrijpen of analyseren. Het deed hun lafhartige harten trillen. Omdat ze onsterfelijkheid niet begrepen, konden ze een geloof niet begrijpen dat zijn gelovigen 'onverschrokken onverschillig tegenover de dood' maakte, zoals Julius Caesar schreef. De dapperheid van de Britten wekte bewondering op bij de Romeinen en vergrootte tegelijkertijd hun angst, die hen verbood ook maar een greintje genade te schenken. De meedogenloze aard van de Romeinen tegenover de Britten was meer uit laffe angst geboren dan uit iets anders. In het Christendom begonnen de Romeinse Caesars het handschrift op de muur te zien, hun keizerlijke ondergan g verkondigend, en het waren de Britten die het bezegelden door hun geloof. Na de dood en begrafenis van Maria, de moeder van Jezus, in Avalon, werd het een vurig verlangen van de discipelen, heilige mannen, pelgrims, koningen en andere notabelen om te worden bijgezet in 'de gewijde acres van Glastonbury' (Avalon) waar, met Maria en de andere apostelen en discipelen, is vastgelegd dat zij: 'Vooral verkozen om de dag der opstanding af te wachten.' Er bestaan nog veel verslagen waarin wordt beweerd dat veel martelaren naar Brittannië werden gebracht om te worden begraven in de heilige haven van Avalon en elders in Brittannië. De heldhaftige Constantius van Lyon, die de stad Clermont in Auvergne redde van Euric, de Goth, a.d. 473-492, vertelt in zijn werk Life of St. Germanus, hoe hij de relikwieën van alle apostelen en martelaren uit Gallië meenam om ze in een speciale tombe in St. Albans in Brittannië. Dit verslag is van bijzonder belang omdat het de enige schakel vormt die ontbreekt in eerdere verslagen en omdat het veel latere verslagen tot op zekere hoogte bevestigt. De eerdere verslagen worden aangehaald door Maelgwyn van Avalon, die schrijft: 'Jozef Arimathea, de edele decurio, ontving zijn eeuwige rust met zijn elf metgezellen op het eiland Avalon.' Hier ontbreekt er, zoals te zien is, één. Twaalf metgezellen arriveerden in Brittannië en dertien als we Marcella, de dienstmaagd van Martha, meetellen, zoals gerapporteerd door kardinaal Baronius. Welke ontbreekt er? Men denkt dat het Lazarus was, de eerste van de illustere groep die stierf. De latere verslagen zeggen dat ze allemaal in Brittannië werden bijgezet, wat erop zou duiden dat de vermiste zich tussen de relieken bevond van degenen die Constantius vanuit Gallië naar Brittannië had teruggestuurd, waar Lazarus in Marseille was

gestorven. Maar hoe zit het met Petrus en Paulus? Zijn zij begraven gebleven in Rome, in het graf waar de liefdevolle handen van Claudia, Pudens en hun kinderen hen hadden geplaatst? We weten dat de gemartelde familie Pudens nooit werd gestoord van hun laatste rustplaats onder de vloeren van de eerste Christelijke Kerk in Rome, die daarvoor het beroemde Paleis van de Britten was. Over Petrus en Paulus bestaat verwarring, mysterie en opzettelijk verkeerde informatie over de plaats waar hun lichamen hun laatste rustplaats vonden. De Martyrologieën vertellen ons dat de Pudens, nadat ze het lichaam van Paulus hadden opgehaald, het begroeven op hun landgoed aan de Via Ostiensa. We weten uit de historische verslagen van Keizer Constantijn, de eerste Christelijke Keizer van Rome, dat hij, wetende waar het verminkte lichaam van Paulus lag, het liet opgraven. Hij liet het in een stenen kist plaatsen en bouwde op de plek een kerk die nog steeds bekend staat als St. Paulus zonder de muren, wat betekent dat de kerk en zijn lichaam zich buiten de stadsmuren van Rome bevinden. De oorspronkelijke kerk ging verloren en er werd een grotere kerk op de plek gebouwd. Deze werd in 1823 door brand verwoest. In de huidige kerk, die na de brand werd gebouwd maar nog steeds de oude naam draagt, houdt een Benedictijner priester altijd de wacht voor een rooster op de vloer van het hoofdaltaar. Bij gelegenheid beweegt de priester het traliewerk voor speciale bezoekers, waardoor een licht door de vloer in een cel eronder valt en een ruwe steen op de vloer met de naam 'Pauli' zichtbaar wordt. Maar er is geen stenen kist te zien. Wat is er met de kist en het lichaam gebeurd? Het positieve antwoord is te vinden in een document dat paus Vitalianus schreef aan de Britse koning Oswy, 656 na Christus. Dit document bestaat nog steeds. Waarschijnlijk tot verbazing van velen staat in de brief dat paus Vitalianus toestond dat de overblijfselen van de lichamen van Sint Paulus en Sint Petrus, met de overblijfselen van de martelaren Sint Laurentius, Sint Johannes, Sint Gregorius en Sint Pancras, van Rome naar Engeland werden overgebracht en opnieuw werden bijgezet in de grote kerk van Canterbury. Dit historische verslag is onweerlegbaar. Van St. Pancras, een van de grote spoorwegterminals in Londen, is de naam St. Op deze plek stond ooit een kruis ter nagedachtenis aan St. Pancras die op diezelfde plek predikte. De volledige feiten over dit verbazingwekkende voorval worden verteld door de Eerwaarde Bede, a.d. 673-735, in zijn Eccliastical History of the English Nation.*16 De geleerde Britse historicus Bede stond in hoog aanzien bij zowel de Britse als de Rooms-Katholieke Kerk. Hoewel hij een oprecht voorstander was van het nieuwe pauselijke geloof, geïntroduceerd door St. Augustinus, a.d. 596, was hij vasthoudend in zijn steun aan de Britse kerk en aan haar

aanspraak op voorrang bij het vestigen van het christelijk geloof als eerste in Brittannië, een feit dat niet werd betwist door St. Bede staat te boek als de 'Vader van het Engelse leren', omdat hij de eerste was die het Nieuwe Testament in het Engels vertaalde. Alle Christenen kennen het prachtige verhaal van Bede die het laatste hoofdstuk naar zijn schrijver vertaalde toen hij op sterven lag in zijn kale cel. Hij stierf binnen een paar minuten nadat hij het laatste vers in het Evangelie van Johannes had afgesloten met het reciteren van het 'Gloria'. Ongeacht of de brief van paus Vitalianus aan koning Oswy bewaard is gebleven, zou Bede, een man met een vroom karakter en eruditie, nooit een vals verslag maken over zo'n belangrijke zaak als de overplaatsing van deze heilige lichamen van de zorg van de rooms-katholieke hiërarchie in Rome naar Engeland als dat niet zo was. Zijn status in de Augustijnenkerk blijkt uit het feit dat de Eerwaarde Bede een heilig verklaarde heilige is op de Rooms-Katholieke kalender.

Het algemene geloof was, en is nog steeds onder de rooms-katholieke leken, dat het lichaam van Paulus rust onder het hoofdaltaar in de kathedraal in Rome, die ter ere van hem is opgericht; maar het is algemeen bekend in de hoge plaatsen in beide christelijke kerken dat al vele eeuwen alleen zijn lege stenen sarcofaag in het gewelf ligt. Professor Kinnaman, de geleerde Amerikaanse geleerde en achaeoloog, heeft onlangs in zijn boek Diggers for Facts, deze verwijzing naar het levenswerk van Sint Paulus geschreven: 'De echte aardse overblijfselen van de apostel voor de heidenen slapen in de grond van Engeland buiten het bereik van de arm van de Romeinse wet.' Hoe zit het met het tablet in de grafkelder van St. Paul's Without-the-Walls? Is het het deksel van de stenen doodskist, geleverd en van inscripties voorzien in opdracht van Constantijn? De stenen sarcofaag bevindt zich in de St. Paul's Cathedral in Rome, maar zijn lichaam rust bij St. Peter en de vele andere heiligen in Engeland, door historici omschreven als 'de meest gewijde grond op aarde'.

**1 Capgrave, De Sancto Joseph ah Aramathea, quoting ancient manuscript and*
*the Book of the Holy Grail.*
**2 J. Burr, Remarkable Biblical Characters. See The Coming of the Saints, by*
*J. W. Taylor, p. 239, for the inscription in the Church of St. Victor.*

**3 The identity of Magdalene with Mary of Bethany is a subject of contro¬ versy, but the French Church regards them as one.*
**4 Mainz*
**5 Het Oudfranse Cantique verwijst naar Eutrope et Martial, Sidonie avec Joseph.*
**6 St. Ado, Archbishop of Vienne, Adonis Martyrologia, March 17.*
**7 L'Abbe Guillaume, L'Apostolat de S. Manouel, p. 38.*
**8 Apostolic Constitutions, 1:46*
**9 Filippenzen 4 : 3*
**10 Moronus de Ecclesia Tarentina.*
**11 Handelingen 12:1*
**12 Prof. W. H. S. Hewin in Royal Saints of Britain, p. 29*
**13 Sant Iago, Patron Saint of Spain*
**14 Josephus, Antiquities, xx, 9:1.*
**15 Candida Casa, Keltische christelijke nederzetting.*
**16 Book 3, ch. 29*

## HOOFDSTUK XVI
## ST. PAULUS' MISSIE IN BRITTANNIË

Sinds het begin der tijden, toen de volkeren van de aarde zich verenigden in koninkrijken, zijn de pagina's van de geschiedenis gevuld met de spectaculaire veroveringen van ambitieuze koningen en machtige Caesars die, door militaire onderwerping, machtige rijken op hun naam bouwden. Gesteund door machtige, georganiseerde legers, met de rijkdom en middelen van de natie achter zich, slachtten en vertrapten de veroveraars de volkeren van andere naties, wier enige overtreding was dat ze hun land en huizen verdedigden. Zelfs terwijl de geschiedenis hun despotische roem roemt, schrijft het hun erbarmelijke doodsbericht, als voorbeeld van de woorden die Jezus tot Petrus sprak toen hij met zijn zwaard een oor van het hoofd van een beledigende dienaar had afgehakt: 'Allen die het zwaard nemen, zullen door het zwaard omkomen. De geschiedenisboeken zijn het kerkhof van militaire dynastieën die opkwamen en vielen door het zwaard om de ambitieuze hebzucht van zovele moordzuchtige veroveraars te bevredigen. Dat is de geschiedenis van het keizerrijk, duizenden jaren voor Christus en in de tweeduizend jaar daarna. In vergelijking daarmee wankelt de verbeelding als we nadenken over de prestaties van dat handjevol apostelen en discipelen die voor het eerst voor Christus stonden. Berooid, in armoede, opgesloten, gemarteld, verbannen en zonder een wapen in hun hand, stonden ze allemaal alleen temidden van de vijandigheid van het keizerrijk terwijl ze de wereld veroverden voor Christus, een verovering die tweeduizend jaar heeft standgehouden en gedijt. Keizerrijken zijn gekomen en gegaan terwijl de vlag van Christus net zo majestueus boven hun stof wapperde als op de dag dat deze werd ontvouwd toen de Britse legers onder leiding van Guiderius en Arviragus de Romeinen versloegen in de eerste slag van de Claudiaanse veldtocht, in 43 na Christus. Zo zijn de woorden van Jezus gerechtvaardigd. Maar ondanks deze overduidelijke waarheid gelooft een groot deel van de wereld vandaag de dag meer dan ooit dat het zwaard machtiger is dan het Woord. We zien het nu het communistische regime de rest van de wereld onder hun tirannieke slavenhiel probeert te brengen. Ondanks hun fouten en veelvuldige afvalligheid is het al tweeduizend jaar de christelijke Angelsaksische wereld die zich heeft verzet tegen het kwaad van materieel despotisme en heeft gewonnen. Vaak alleen en in overweldigende aantallen in de minderheid, hebben zij gevochten voor de vrijheid van de geest van de mens, overal waar deze werd uitgedaagd. God heeft gezegd: "Gij zijt Mijn volk. Gij zult niet van de aardbodem verdwijnen.'

In één adem waarschuwt God ons dat we met roeden gegeseld zullen worden voor onze afvalligheid, wat betekent dat we een prijs zullen betalen voor onze eigenzinnigheid. We zullen gestraft worden met Parelhavens en Duinkerken. En dan zegt Hij dat Hij, wanneer we op de rand van een ramp staan, 'haken in hun kaken zal zetten en ze zal terugwenden' zodat we kunnen triomferen. Wat een bittere prijs zullen we onnodig betalen. Lees aandachtig de verslagen van onze grote bevelhebbers in de strijd die geen andere verklaring konden geven voor de overwinning, toen alles verloren leek, dan een wonder. De Derde Wereldoorlog moet er komen. We zullen winnen, maar tegen een prijs. We hebben erom gevraagd. De straf kan tot een minimum worden beperkt als we onze oren en harten maar openen voor het Woord van God en onze Verlosser Jezus Christus; als we maar luisteren naar de woorden van de apostelen en discipelen van onze Heer, zoals onze voorvaderen deden in het oude Brittannië, en ons omringen met de kracht van de goddelijke belofte, zoals zij deden. Paulus werkte onder de heidenen om de belofte te vervullen die Jakobus zei dat Simeon had verklaard, dat God een volk uit de heidenen zou nemen voor Zijn naam, die Zijn Woord, Zijn wetten en de sabbat zouden houden. Zijn wij die mensen? Wetenschappers, geleerden en kerkelijken denken van wel. Paulus geloofde het zeker. De stichting van de eerste christelijke kerk in Rome, die de Britse koninklijke bekeerlingen uitvoerde, was zijn triomf, die zijn hoogtepunt zou bereiken in zijn speciale zending naar Brittannië door andere leden van diezelfde koninklijke familie van christenen. Voordat hij naar Rome ging, had hij zijn vertegenwoordiger naar Brittannië gestuurd, in Aristobulus, de schoonvader van Petrus. Hij was een van de oorspronkelijke zeventig die door Christus gekozen waren en was de broer van Barnabas. Het was zijn vrouw bij wie Jezus het wonder verrichtte dat in het Evangelie van Matteüs wordt beschreven. In zijn brieven stuurt Paulus zijn gulzigheid 'naar het huisgezin van Aristobulus'. Er wordt beweerd dat Aristobulus in Brittannië was voordat Paulus zijn brief aan de Romeinen schreef. Aristobulus was ogenschijnlijk Paulus' voorloper in Brittannië, door de apostel naar de heidenen gezonden om de weg te bereiden voor zijn eigen zending, die later zou volgen en gescheiden zou worden van de Jozefzending. In de voorbereidende stadia was Aristobulus verbonden aan Jozef, maar nooit aan de zending in Avalon. Hij werkte in het deel van Groot-Brittannië dat nu Wales heet. In die verre eeuwen was het hele eiland, nu verdeeld in Engeland, Schotland en Wales, bedekt met één naam - Brittannië. De broer van Barnabas was uitsluitend verbonden met de meest zuidelijke tak van de koninklijke Siluriërs, de familie van Caractacus, in Wales. Voordat Aristobulus naar Wales

kwam, hadden de vader en grootvader van Caractacus het christelijke zaad al in hun eigen gebied geplant. Zoals we gezien hebben, had Bran, de vader van Caractacus, toen Jozef en zijn metgezellen in Brittannië arriveerden, a.d. 36, afstand gedaan van zijn troon ten gunste van zijn zoon om zijn ambt als aartsdruïde van de Silures op zich te nemen. Zijn zetel was in Trevnan, waar Caractacus werd geboren, in de parochie Llan-Ilid in Glamorganshire. Llyr Llediath, vader van Bran, de King Lear van Shakespeare, stichtte de eerste Christelijke kerk in Wales in Llandaff, na zijn bekering en doop door Jozef. Na de samensmelting van het Druïdische met het Christelijke geloof werden alle leden van de dynastie Bran-Caradoc door Jozef bekeerd. Prinses Eurgain, de oudste dochter van Caractacus, werd als eerste gedoopt, en onmiddellijk daarna volgden haar grootvader, de aartsdruïde Bran, haar overgrootvader Llyr Llediath, dan haar broer Linus, die later de eerste bisschop van Rome werd en vervolgens haar echtgenoot Salog, Heer van Salisbury, allemaal door toedoen van St. Haar vader Caractacus, en zijn zoon Cyllinus, die regent werd in plaats van zijn vader tijdens diens gevangenschap in Rome, en Cynon de jongste zoon, werden in Rome gedoopt door de handen van St. Het is interessant om op te merken dat Cyllinus tijdens zijn heerschappij de doop van kinderen met christelijke namen in Groot-Brittannië introduceerde. Hiervoor volgden de Britten de oude Hebreeuwse methode om een persoon slechts met één naam te vernoemen en het woord cab' toe te voegen, wat cof' betekent, of 'zoon van'. Het traceren van de afstamming van een persoon volgens het oude Hebreeuwse principe was een moeilijke zaak. Ondersteuning voor de eer die aan Cyllinus wordt gegeven blijkt uit het volgende uittreksel uit de familie genealogie zoals gegeven door zijn afstammeling, Jestyn ap Gwrgant, Prins van Glamorgan, in de elfde eeuw: 'Cyllin ab Caradoc, een wijze en rechtvaardige koning, In zijn dagen omarmden velen van de Cymry het geloof in Christus door de leer van de heiligen van Cor-Eurgain, en vele godvruchtige mannen uit de landen van Griekenland en Rome waren in Cambria, hij als eerste van de gymry gaf zuigelingen namen; voordien werden namen niet gegeven, behalve aan volwassenen, en dan van iets karakteristieks in hun lichaam, geest of manieren.' Het citaat in hoofdletters is van de auteur om de aandacht te vestigen op het historische feit. Overigens zijn Cyllin en Caradoc de echte Keltische namen van vader en zoon. Caractacus en Cyllinus zijn de Romeinse versies. Alle kinderen van Cyllinus werden in het geloof gedoopt. In latere jaren deed hij ook afstand van zijn troon, ten gunste van zijn jongere broer Cynon. Net als zijn grootvader Bran nam hij het kruis op en werd priester in het christelijke geloof. In de Britse Keltische Annalen staat hij

geregistreerd als St. Cyllinus. Llyr Llediaith, de grootvader van Caractacus, behoorde tot de groep koninklijke gevangenen die in 52 na Christus naar Rome werden gebracht. Kort na het beroemde proces van de Brit Pendragon voor keizer Claudius in de Romeinse Senaat stierf Llyr in Rome. Zijn zoon Bran, een aartspriester, was niet onderworpen aan de overgave, maar bood zichzelf vrijwillig aan als gijzelaar in plaats van de overleden Llyr, toen hij hoorde van zijn vaders dood. Na de vrijlating van zijn zoon Caractacus bleef hij bij de Silurische familie en woonde in het Paleis van de Britten in Rome. Met uitzondering van de zonen van Caractacus, die naar Brittannië waren teruggekeerd om de teugels van de regering over te nemen, verbleven ze allemaal in de Keizerstad toen Paulus arriveerde, in 56 a.d.. Daarna volgden twee jaar van onderricht onder Paulus van de koninklijke groep die zijn missie in Brittannië zou vestigen. Aristobulus was vanuit Brittannië naar Rome gereisd om Paulus te ontmoeten en de evangelisatieopdracht te plannen. Door zijn jarenlange dienst bij Paulus was Aristobulus goed op de hoogte van Paulus' bedoelingen. Hij wist dat hij een belangrijke factor zou zijn in dit grote werk onder de uitgekozen heidenen en zijn eerdere ervaring in Brittannië had de oude discipel een goed inzicht gegeven in het grondwerk, waarvan hij het grootste deel persoonlijk had gelegd, met de hulp van Llyr, Bran en Jozef. Desondanks was Paulus' missie duidelijk gescheiden van de missie van Avalon. Misschien lag hierin de zwakte, want Paulus' missie naar het niet-Joodse Rome zou geen stand houden. Hoewel het koninklijk huis van Caractacus de missie sponsorde, was het Eurgain, de oudste dochter van Caractacus, die feitelijk de belangrijkste sponsor was en de missie begiftigde met royale giften en landerijen.*1
In het jaar 58 na Christus was de Pauliaanse missie klaar om Rome te verlaten om hun werk te beginnen in Brittannië, in het territoriale deel dat bekend stond als Cambria, de oude naam van het Caradoc-domein dat nu bekend staat als Wales. Alleen Caractacus was onderworpen aan de zevenjarige parool, de rest van de Britse koninklijke gijzelaars waren vrij om te vertrekken wanneer ze maar wilden. Het verslag vermeldt dat Bran, nadat hij door Paulus in Rome was gewijd, een jaar eerder vertrok dan zijn zoon Caradoc, wiens voorwaardelijke vrijlating pas in het volgende jaar, 59 na Christus, afliep. Met Bran ging Aristobulus mee, die door Paulus tot de eerste bisschop van Brittannië was gewijd, en zijn zonen Manaw, Brennus, Ilid en Cyndaw als ondersteunende missionarissen. De laatste twee waren Judeeërs. Met hen was Eurgain en haar man Salog, Heer van Caer Salog, of oud Sarum, Salisbury. Hij wordt beschreven als een Romeinse patriciër die getrouwd was met de dochter

van Caractacus vóór de ramp bij Clune, a.d. 52. Opnieuw zien we een vermenging van de Romeinse aristocratie met de koninklijke Britten. Ze kwamen aan in Llan-ilid (wat 'gewijde behuizing' betekent), Glamorganshire, en richtten een kerk op als gedenkteken. Eurgain staat te boek als de beschermvrouwe van de Pauliaanse missie in Llan-ilid en om die reden werd het beter bekend als de Cor-Eurgain Missie. Daar stichtte ze het eerste Cor, of koor, en vanaf dat moment werd het beschouwd als het beste koor ter wereld. Deze prachtige traditie is door de eeuwen heen ononderbroken voortgezet door de Welsh. Het is de basis van de wereldberoemde Eisteddfod die elk jaar wordt gehouden door de Druïdische Orde van Wales, wanneer ze samenkomen in Druïdische klederdracht en ceremonie om het glorieuze verleden te vernieuwen met het heden. Daar zijn de beroemde koren te horen die gezongen worden door de afstammelingen van die moedige nobele christenen. In de jaarlijkse koorwedstrijden die over de hele wereld worden gehouden, heeft de Welsh Eisteddfod nooit zijn trotse plaats verloren. Eens per jaar bezoekt het beroemde Welshe koor de Verenigde Staten en Canada waar hun prachtige stemmen tijdens een reeks recitals iedereen die hen hoort in verrukking brengen. Maar hoe weinig is het bij het publiek bekend dat dit prachtige koor een duidelijke link heeft met de missie van Paulus naar Groot-Brittannië bijna tweeduizend jaar geleden. Aristobulus werd als eerste bisschop in Llan-ilid geïnstalleerd en Bran bleef als opperpriester van Silurië in Llandaff. In de Keltische taal staat Aristobulus bekend als Arwystli-Hen en Arwystli-Senex. Hen is Keltisch voor oud, net zoals Senex de Romeinse term is.*2

Helaas zou de oude Aristobulus binnen een jaar na zijn terugkeer met zijn koninklijke metgezel naar Brittannië aan een tragisch einde komen. In tegenstelling tot de Pauliaanse missie, die rechtstreeks uit Rome kwam, kwam de Josephiaanse missie rechtstreeks uit Jeruzalem. Er was geen contact met Rome. Jozef had ook het voordeel dat hij goed bekend was bij de Britten door zijn vroegere belangen in de tinwinning in Cornwall en Devon. Hij werd door hen zo goed ontvangen dat hij als een van hen werd beschouwd. Aan de andere kant bleef de onverbiddelijke haat van de Britten tegen Rome en alles wat daarmee geassocieerd werd, met een niet aflatende afkeer voortduren. Alles wat het Romeinse stempel droeg, was reden voor ernstige verdenking. De Gezegende Bran, die in zijn dagboeken schreef, zei dat het moeilijk was om de Britten zover te krijgen dat ze iets of iemand accepteerden die uit Rome kwam. Alleen hun liefde voor de vrome Bran en de lieftallige Eurgain en hun trotse trouw aan Caractacus maakten hen bereid om de Romeinse religieuze

afgevaardigden tegemoet te komen. Aristobulus werd goed gerespecteerd door de Siluriërs; hij was vanuit Jeruzalem, via Spanje, naar hen toegekomen en stond bekend als geliefd door Jozef en de Avalon groep. Aristobulus reisde in zijn predikingsijver ver buiten het gebied van het Silurische schild naar het land van de Britse Ordovices, wier haat voor de Romeinen bitter en zwart was. Dit verblindde hen voor de feiten en hij was onbekend bij hen. Zich bewust van de vele listen die de Romeinen tegen de Britten hadden opgezet om hen tot onderwerping te verleiden, brachten ze de aanwezigheid van de oude oudere broer van Barnabas in verband met een vorm van Romeins politiek verraad, waarbij religie een hypocriete rol speelde in het plan. Ze stonden op en doodden hem, volgens de huidige berekeningen in het jaar 58 of 59 na Christus.*3

Aristobulus was de eerste Britse bisschop en de enige die door hen gemarteld werd. De heilige Alban werd echter door Rome beschouwd als de eerste Britse martelaar in het oude Verulamium, dat dankzij archeologische restauraties nog steeds te zien is. Er bestond al een kerk in de tijd van Alban en na zijn martelaarschap stichtte Offa, koning van de Mercians, het klooster van St. Albans ter zijner nagedachtenis in 793, waarbij Romeinse stenen uit het oude Verulamium werden gebruikt. De pre-Romeinse Belgae stichtingen en het vroege christelijke getuigenis zorgden voor een voortdurende eredienst op deze plek. Eeuwen later bekritiseerde de Romaanse kerk de Britten voor hun grote gebrek aan martelaren in vergelijking met hun eigen staat van dienst. De leiders van de Britse kerk lieten hen weten dat de discipelen van de Britse kerk leefden om het evangelie te verkondigen en te onderwijzen en er niet onnodig voor stierven. Als hun leven het enige offer moest zijn, zouden ze dat graag geven. We weten dat ze het overvloedig gaven, maar door toedoen van de vijand en niet door toedoen van hun eigen landgenoten, behalve in deze ene tragische omstandigheid. Het was algemeen bekend dat de priesters van de Romaanse kerk het martelaarschap als een opmerkelijk, waardevol gebaar beschouwden, zozeer zelfs dat ze fanatiek werden. Velen streefden bewust naar het martelaarschap voordat ze iets waardevols hadden bereikt. Er is nog een populaire eiser die aanspraak maakt op de eer de eerste Christelijke martelaar in Groot-Brittannië te zijn die geïdentificeerd wordt met de kerk van St. Het is een gekerstende Romeinse soldaat, genaamd Alban, die tijdens de vervolging van Diocletianus in Groot-Brittannië tweehonderdvijftig jaar later een opgejaagde Britse priester hielp te ontsnappen door zijn gewaad te dragen en zo de achtervolging op zich te vestigen. Toen hij herkend werd, beval de Romeinse officier een soldaat die in de buurt stond om de dader te executeren.

De soldaat weigerde en gaf toe dat ook hij een Christen was, met als gevolg dat beide soldaten onmiddellijk onthoofd werden. Volgens de overlevering werden ze samen begraven op de plek waar ze waren gedood en een kerk die op die plek werd gebouwd kreeg de naam St. Alban. Hij was de eerste Christelijke Romeinse soldaat die in Brittannië door de Romeinen werd gemarteld, maar zeker niet de eerste Christelijke martelaar in Brittannië. Alle authentieke documenten, waaronder The Genealogies of the Saints in Britain, noemen Aristobulus als de eerste van de discipelen van onze Heer die in Brittannië werd gemarteld, met Simon Zelotes als een tweede martelaar kort daarna.*4 De eerste kerk die op de plaats van St. Albans werd gebouwd, werd, zoals eerder vermeld, door de berouwvolle Ordovices gebouwd ter nagedachtenis aan Aristobulus. Na de dood van de Romeinse soldaat Alban en zijn metgezel, tweehonderdvijftig jaar later, werd de oude kerk herbouwd, vergroot en omgedoopt tot St. Van de oude, geliefde vriend van Paulus en schoonvader van Petrus, Aristobulus, bestaat een overvloed aan authentieke documenten waaruit de volgende citaten uit het origineel afkomstig zijn. Kardinaal Alford, die na de erudiete kardinaal Baronius een gezaghebbende historicus van het Vaticaan is, was een van de weinige Britse kerkelijken die een hoge positie in de Rooms-Katholieke Kerk bereikte. Hij was een geboren Brit wiens oorspronkelijke naam Griffiths was. Hij veranderde zijn naam in Alford toen hij toetrad tot de jezuïetenorde. In feite kan men tevergeefs zoeken naar de naam van een Britse paus in de jaren dat de twee kerken het enigszins met elkaar eens waren. Geen van hen wilde het ambt aanvaarden, waardoor elke sterfelijke aanspraak om Christus' aangestelde Hoofd van de Kerk te zijn, definitief van de hand werd gewezen. Alleen Hij was de Hoofdsteen. Alford schrijft: 'Het is volkomen zeker dat Aristobulus, voordat Paulus naar Rome kwam, afwezig was in Brittannië. In de Martyrologieën van de Griekse Kerk lezen we: 'Aristobulus was een van de zeventig discipelen en een volgeling van de apostel Paulus, met wie hij het evangelie aan de hele wereld verkondigde en hen diende. Hij werd door Paulus uitgekozen om als bisschop naar Brittannië te zenden. Hij werd daar gemarteld nadat hij kerken had gebouwd en diakens en priesters had gewijd op het eiland.' Dorotheus, bisschop van Tyrus, schrijft a.d. 303: 'Aristobulus die door de apostel in zijn brief aan de Romeinen wordt genoemd, werd bisschop in Brittannië.' Haleca, bisschop van Augusta, voegt eraan toe: 'De nagedachtenis van vele martelaren wordt door de Britten gevierd, vooral die van de heilige Aristobulus, een van de zeventig discipelen.' In de Adonis Martyrologia lezen we: '15 maart. Geboortedag van Aristobulus, bisschop van Brittannië, broer van de apostel

Barnabas, door wie hij tot bisschop werd gewijd. Hij werd naar Brittannië gezonden waar hij, nadat hij de waarheid van Christus had verkondigd en een kerk had gesticht, de marteldood stierf. De verwijzing in het bovenstaande naar de wijding van Aristobulus tot Opziener door zijn jongere broer Barnabas, was een veel eerdere benoeming en was niet van toepassing op Brittannië. Na deze wijding ging hij eerst naar Brittannië, met Barnabas, als verkenner van Paulus. De wijding van Aristobulus in Rome als bisschop van Brittannië kwam veel later, in 58 na Christus. Sommigen denken misschien dat Paulus' benoeming van de oude discipel in strijd was met het ambt en de zending van de heilige Jozef. Dit is niet zo. Jozef wordt nooit Bisschop van Brittannië genoemd. Zijn titel is eerder de apostel van Brittannië. Zijn missie ging tweeëntwintig jaar vooraf aan de Pauliaanse missie onder Aristobulus. In het jaar na de dood van Aristobulus wijdde Filippus Jozef opnieuw tot opperpriester in Brittannië, 60 na Christus. De titel bisschop van Brittannië werd niet meer verleend aan missionarissen die na Aristobulus kwamen. Over zijn komst naar Brittannië zegt de Britse Achau, of Genealogieën van de Heiligen, het volgende: 'Er kwamen met Bran de Gezegende uit Rome naar Brittannië, Arwystli Hen (Senex-oud) Hid. Cyndaw, mannen van Israël, en Maw, of Manaw, zoon van Arwystli.' Een district aan de rivier de Severn, in Montgomeryshire, vereeuwigt van oudsher de aanwezigheid en de naam van Aristobulus in de oorspronkelijke Cymrische volkstaal - Arwystli. De Griekse Menologie geeft ook 15 maart als de dag van het martelaarschap van Aristobulus. Zo wordt in het kort het positieve bewijs geleverd dat Aristobulus daadwerkelijk in Brittannië werkte en werd gedood, wat de bewering bevestigt dat Paulus inderdaad een werkende Christelijke missie in Brittannië vestigde. Het jaar van de dood van de bisschop van Brittannië was hetzelfde jaar waarin het parool van Caractacus in Rome eindigde, 59 na Christus. Hij nam afscheid van zijn geliefde jongste dochter Gladys, nu Claudia Pudens, en van haar nobele echtgenoot Rufus en hun vier kinderen. Het afscheid van zijn oudste zoon, Linus, nu de eerste bisschop van Rome, moet droevig zijn geweest, want er woedde nog steeds oorlog in Brittannië en zijn neef, de dappere Arviragus, voerde de aanval op de grootste bevelhebbers in de Romeinse militaire geschiedenis. De rest van zijn familie was allemaal teruggekeerd naar Brittannië. Het beroemde Paleis van de Britten in Rome zou hem niet langer huisvesten. Hij had het als bruidsschat aan zijn dochter gegeven bij haar huwelijk met Rufus Pudens, samen met het prachtige landgoed en de baden. Er zijn geen gegevens dat hij ooit naar Rome is teruggekeerd. Dat was nauwelijks mogelijk. Hij had gezworen nooit de wapens op te nemen tegen de

Romeinen zolang hij leefde. Hij hield zich aan deze eed, maar hij was nog steeds een dominante figuur in het Britse gezag en het is begrijpelijk dat bezoeken die hij aan Rome wilde brengen door beide partijen verkeerd zouden zijn geïnterpreteerd. De krankzinnige Nero was keizer Claudius opgevolgd in de Romeinse hiërarchie en de christenvervolging laaide weer hoog op. Bij zijn terugkeer naar zijn geboorteland bouwde hij een kasteel in Aber Gweryd, nu St. Donat's Major, in Glamorganshire. In tegenstelling tot zijn vader, zijn grootvader en zijn kinderen legde hij geen religieuze geloften af en bekleedde hij geen ambten. Het lijkt erop dat hij zijn zonen hielp bij het regeren van zijn volk en de Christelijke beweging sterk steunde zonder zijn eed in gevaar te brengen. Hij beëindigde zijn dagen in vrede en stierf een natuurlijke dood. Deze nobele Brit, die de fundamenten van het keizerrijk had doen wankelen, werd door zijn vrouw, zijn vader Bran en grootvader Llyr te ruste gelegd in het Cor van Ilid in Silurië, waar later Cyllinus, Cynon, Eurgain en Salog zouden worden verzameld, allen helden in Christus, die allen een natuurlijke dood stierven in het licht en de vreugde van hun Heer. Na de dood van Aristobulus werd de prinses Eurgain de belangrijkste invloed in de Pauliaanse Missie. De beroemde Iolo MS. vermeldt dat Eurgain twaalf colleges van Christelijke Druïden stichtte voor Culdee ingewijden in Caer Urgan, of Cor Eurgain. Deze colleges begiftigde ze rijkelijk en ontwikkelde ze tot het hoogste niveau in theologisch leren. De grootsheid van Cor-Eurgain duurde eeuwen na haar dood, het enige grote gedenkteken dat de getuigenis is van de missie van St. Van hieruit stroomden vele van de grootste leraren en meest bekwame missionarissen in een constante stroom uit, tot in de tiende eeuw. Haar liefde voor muziek en uitmuntende talent creëerden de eerste christelijke koren. Eurgain was net zo getalenteerd als haar jongere zus, Claudia, en haar beroemde tante, Pomponia, en schreef hymnen en volksliederen die door het hele land weerklonken in gezangen van lof en glorie. Haar aandacht voor de opvoeding van de jeugd in de vele scholen die ze ter beschikking stelde is een nobel record. De mooie prinses Eurgain wijdde haar hele rijkdom en leven aan de dienst van Christus. Volgens de verslagen was zij de meest geliefde vrouw in Groot-Brittannië. Eurgain was de eerste vrouwelijke bekeerling in Groot-Brittannië en de eerste christelijke vrouwelijke heilige. Haar roemruchte leven is opgetekend in de Genealogie van de Heiligen in Brittannië, een mooie vrouw, een nobele prinses, een stralende ster in het diadeem van Christus. Na de dood van Aristobulus nam Ilid, 'een man van Israël', die met Bran en Aristobulus naar Cambria was gegaan, de leiding over totdat Paulus aankwam. Voorafgaand aan zijn lidmaatschap van de Pauliaanse missie is er weinig over

hem bekend, behalve dat hij een Judeese bekeerling uit Rome was. In de Cymrische Triaden wordt hij getoond als een zeer capabele, energieke leider. Zijn vrome, efficiënte bestuur maakte hem geliefd bij de Silures. Hij bracht vele jaren van zijn leven door in Cambrië, waar hij het oorspronkelijke plan omarmde dat Paulus had bedacht met de oude Bran en Aristobulus. Gefinancierd door de koninklijke familie van de Siluriërs en door de persoonlijke inspanningen van prinses Eurgain en haar broer, de afgetreden Cyllinus, werden er een prachtige kerk en universiteit en veel nieuwe scholen in Cambria gebouwd. De Iolo MS. zegt: "Hij ging daarna naar Glastonbury, waar hij stierf en begraven werd, en Ina, koning van dat land, richtte een grote kerk op boven zijn graf. De kerk van koning Ina in Glastonbury Abbey, gebouwd rond 700 na Christus, werd de afgelopen jaren opgegraven. Door verwaarlozing is deze sindsdien bedekt. Het is interessant om op te merken dat hij de eerste is op de lange lijst van Cambriumheiligen. In sommige oude geschriften wordt beweerd dat Ilid een zoon was van de Decurische Jozef van Arimathea, de apostel van de Britten. Het verlies van zijn oude vriend was een zware klap voor St. Hij had zijn groeten overgebracht aan zijn vrienden in Rome, waaronder 'het huishouden van Aristobulus'. Er wordt beweerd dat Paulus aan land kwam in wat nu een buitenwijk is van de grote marinehaven Portsmouth, door de eeuwen heen en tot op de dag van vandaag bekend als 'Paul's Grove'. Van daaruit trok hij blijkbaar naar Cambrië, waar hij naar verluidt de beroemde abdij van Bangor stichtte. De leer en het bestuur van de abdij stonden bekend als Pauli Regula - 'De regel van Paulus'. Op elk van de vier poorten stond zijn motto: 'Als iemand niet wil werken, laat hem dan ook niet eten. Alle daaropvolgende abten beschouwden zichzelf als de directe opvolgers van Paulus.*5

Elk van hen werd speciaal gekozen en was meestal van koninklijke afkomst. Het ontwikkelde zich later tot een klooster en wordt door Hilary en Benedictus de 'Moeder der Kloosters' genoemd. Het onderwijsprogramma was van het hoogste niveau en trok duizenden geleerden aan. Bede vermeldt dat het aantal leden is gestegen tot tweeduizend honderd. De twintigste abt was de beroemde Pelagius die zo krachtig tegen de nieuwe pauselijke leer vocht. Zijn verdediging van het oude Britse eenvoudige geloof werd de Pelagiaanse ketterij genoemd. Het is twijfelachtig of Paulus lang genoeg in Groot-Brittannië bleef om de beroemde abdij van Bangor voltooid te zien worden. Hij wist dat zijn tijd kort was en hij probeerde er zo goed mogelijk gebruik van te maken in zijn vurige evangelisatiemissie, waarvan zijn speciale aandacht voor zijn Britse missie de belangrijkste was. Terwijl hij daar was, liet

hij zijn indruk achter in het schrijven van zijn regel voor een godvruchtig christelijk leven, vastgelegd in Ancient British Triads, als 'De Triads van Paulus de Apostel'. Nergens anders zijn ze opgetekend en nergens anders buiten Groot-Brittannië wordt de term 'Triaden' gebruikt, wat de aanvaarding van hun Paulinische oorsprong in de hand werkt. Ze zijn als volgt:

TRIADES VAN PAULUS DE APOSTEL

Er zijn drie soorten mensen: De mens van God, die het goede voor het kwade verruilt; de mens van de mensen, die het goede voor het goede en het kwade voor het kwade verruilt; en de mens van de duivel, die het kwade voor het goede verruilt. Drie soorten mensen zijn de geneugten van God: de zachtmoedigen, de liefhebbers van vrede, de liefhebbers van barmhartigheid. Er zijn drie kenmerken van de kinderen van God: Zachtmoedig gedrag; een zuiver geweten; geduldig lijden onder verwondingen.
Er zijn drie belangrijke plichten die God eist: Rechtvaardigheid voor ieder mens; liefde; nederigheid. Op drie plaatsen wordt het meeste van God gevonden: waar Hij het meest gezocht wordt; waar Hij het meest geliefd wordt; waar het minst van zichzelf wordt gehouden. Er zijn drie dingen die volgen op het geloof in God: Een geweten in vrede; vereniging met de hemel; wat nodig is voor het leven. Drie manieren waarop een christen een vijand straft: door hem te vergeven; door zijn slechtheid niet te onthullen; door hem al het goede te doen dat in zijn macht ligt. De drie belangrijkste overwegingen van een christen: Opdat hij God niet zou mishagen; opdat hij geen struikelblok zou zijn voor de mens; opdat zijn liefde voor al het goede niet koud zou worden. De drie luxes van een christelijk feest: Wat God heeft bereid; wat kan worden verkregen met rechtvaardigheid voor allen; wat liefde voor allen kan wagen te gebruiken. Drie personen hebben de aanspraken en privileges van broeders en zusters: de weduwe, de wees, de vreemdeling Het behoud van de Triades van Paulus de apostel is te danken aan het Cor van Ilid, waarvan Ilid, de 'man van Israël', hoofdarchitect en hoofdpriester was. In het Merton College in Oxford bevindt zich een oude MS. die beweert een serie brieven te bevatten tussen Paulus en Seneca. Hierin staan verschillende toespelingen op Paulus' verblijf in Silurië. Het staat bekend als de Paulian MS. Bisschop Burgess schrijft: 'Van Paulus' reis naar Brittannië hebben we het meest bevredigende bewijs dat een historische kwestie kan eisen.

Een vluchtige studie van het leven en werk van Paulus na zijn aankomst in Rome laat lege periodes zien die de Schrift niet verklaart. Het gaat in totaal om een stilte van zes jaar. De algemene mening, ondersteund door de wereldlijke verslagen, is dat deze jaren in Gallië en voornamelijk in Brittannië werden doorgebracht. We weten dat hij in 61 na Christus terugkeerde van Cambrië naar Rome en daar gevangen werd gezet. Opnieuw keerde hij terug naar Brittannië en Gallië. Edouard de Bazelaire volgt het pad van Paulus' reis, rond 62 na Christus, langs de Aureliaanse Weg van Rome naar Arles, in Gallië. Met hem was Trophimus, een van de oorspronkelijke Josephian groep, eerder genoemd, en Crescens, die hij naar Vienne stuurde, waar hij de kerk in Mayence stichtte, als de eerste bisschop daar. Schriftelijke verslagen ondersteunen dit, waarin Paulus verwijst naar de ziekte van een van zijn discipelen die hij in Gallië moest achterlaten.
De Rev. R. W. Morgan schrijft: 'Er zijn zes jaren van Paulus' leven te verklaren tussen zijn bevrijding uit zijn eerste gevangenschap en zijn martelaarschap in Aquae Salviae aan de Ostian Road, vlakbij Rome. Een deel zeker, het grootste deel misschien wel, van deze periode werd doorgebracht in Brittannië, in Silurië of Cambrië, buiten de grenzen van het Romeinse Rijk; en vandaar het zwijgen van de Griekse en Latijnse schrijvers hierover.'
In Wales, net als in Gallië, is de herinnering aan het werk van Paulus onder hen bijna geheel verloren gegaan. De enige blijvende herinneringen aan de aanwezigheid van Paulus in Brittannië zijn te vinden in Engeland. Llandin - Londen wordt de 'Areopagus' van Groot-Brittannië genoemd, vanwege het feit dat Paulus predikte vanaf de top van Ludgate Hill. De beroemde St. Paul's Cathedral is op deze plek gebouwd en het oude St. Paul's Cross markeert waarschijnlijk de plek waar St. Paul stond toen hij het Evangelie aan de Britten verkondigde. Dit, en nog veel meer, wordt bevestigd in het Long Lost Chapter van de Acts of the Apostles (The Sonnini MS.). De aanwezigheid en de prediking van Sint Paulus in Londen werden zo nauw verbonden met die stad dat hij de beschermheilige van Londen werd en zijn embleem, het zwaard van het martelaarschap, is opgenomen in het wapen van deze grote metropool.
In discussies over het vermogen van de apostelen om begrijpelijk te preken voor mensen met verschillende talen komt vaak een vraag naar voren. In welke taal richtte Paulus zich tot de Britten? Sprak hij de Keltische taal of Latijn? Het is een interessante, maar moeilijk te beantwoorden vraag.
Filologen hebben gewezen op de grote gelijkenis van de oude Keltische taal met het oude Hebreeuws, in welk geval het voor Paulus niet moeilijk zou zijn geweest om in de Keltische taal tot de Britten te preken. We weten dat de oude

Britten op grote schaal bekend waren met het Grieks, dat in die tijd net zo'n gangbare internationale taal was als het Engels nu is. Paulus schreef al zijn brieven in het Grieks en na de apostolische tijd was Grieks lange tijd de taal van de kerk van Rome. Onder de geleerden was Latijn goed bekend. Caractacus sprak de Romeinse Senaat tijdens zijn beroemde proces toe in het Latijn; daarom ondervonden beide partijen geen moeilijkheden bij het spreken of horen. Bovendien was het vanaf het begin de gewoonte van de Christenen om de Schrift in de vulgaire taal te lezen. Het was altijd al de gewoonte van de Druïden om in de volkstaal te spreken. Volgens 1 Korintiërs 14 19 verbiedt het Woord van God bidden en prediken in een onbekende taal. Paulus benadrukte dit in de canon die hij voor de Kerk van Korinthe had opgesteld. Hij zegt: 'Als ik de betekenis van de stem niet ken, zal ik voor hem die spreekt een barbaar zijn, en wie spreekt zal voor mij een barbaar zijn. ... Ik spreek in de kerk liever vijf woorden met mijn verstand ... dan tienduizend woorden in een onbekende taal. Pas onder het bewind van Karel de Grote werd Latijn de taal van de kerkdiensten. Latijn als taal voor gebed en aanbidding werd ook opgelegd door paus Gregorius I in het jaar 600 na Christus. De Britse kerk heeft zich altijd verzet tegen deze praktijk en was de eerste om de afschaffing ervan te eisen en de eerste om de Bijbel in hun eigen taal te drukken en te prediken. Bisschop Ussher schrijft in zijn Historia Dogmatica: "Geen twee oorzaken hebben zo veel bijgedragen aan het verval van het christendom en de vooruitgang van het Mohammedanisme, als de onderdrukking door de Kerk van Rome van de volkstaal en het overnemen van de verering van beelden. De aanbidding van beelden en relikwieën werd voor het eerst geïntroduceerd in het Romeinse kerkelijk concilie door paus Hadrianus I, in 788 na Christus. In de Bijbel wordt dit afgoderij genoemd en streng veroordeeld (Exodus 20:4, Deut. 27 :15; Psa. 115). Waarschijnlijk is de plaats waar Paulus het meest herdacht wordt Malta, waar hij schipbreuk leed. In Valleta staat de prachtige kerk van St. Paulus Schipbreukeling, opgericht ter nagedachtenis aan zijn redding uit de zee. Het is zeker dat zijn inspanningen volledig zouden zijn mislukt als de Prinses Eurgain en haar familieleden de Pauliaanse missie in Cambria niet krachtig hadden gesteund. We kunnen niet anders dan betreuren dat er zo weinig is blijven bestaan, zelfs tijdens de activiteit van de Cor Eurgain, aan zijn nagedachtenis en die trouwe werkers die door Rome zijn uitgezonden. Het kan goed gezegd worden dat het succes van zijn missie tijdens haar bestaan en aanwezigheid in Cambria te danken was aan de geweldige inspanningen van de Caradoc Silurian familie en een diepgaande invloed had op de bevordering van het christendom in Wales. Na de dood van

Paulus vernieuwde de kerk van Cambria haar nauwe banden met Avalon. De diepe genegenheid van Eurgain en haar familieleden voor Jozef, die velen van hen als eerste bekeerde en doopte, is altijd gebleven. Onder het gewone volk week hun trouw nooit af van Jozef of de moederkerk in Avalon. Zij konden of wilden niet accepteren wat van Rome kwam. Alleen hierin ligt het antwoord. Toch konden en wilden zij niet nalaten de diepe genegenheid van Paulus voor de kinderen van Caractacus en de kinderen van Claudia te erkennen. Het was te duidelijk. Zijn liefde voor Linus was grenzeloos. We zien dit bewaard in een ongewoon relikwie in het Vaticaanse Museum. Het is in de vorm van een glazen medaillon met een eigentijds portret van de hoofden van Linus en Paulus, dat hun onsterfelijke vriendschap en nauwe samenwerking tijdens die jaren vol drama's verkondigt. Paulus vervulde de zending van zijn Verlosser, Jezus Christus, om 'ver van daar naar de heidenen' te gaan, waarvan de verdienste al tweeduizend jaar klopt en bloeit, en die zal blijven leven in de hoop van de grote belofte, tot Hij wederkomt. Welsprekend vat St. Clement de omvang van de prestaties van de apostel voor de heidenen samen. Hij behoorde tot de oorspronkelijke groep van Bethanië die met Jozef in Avalon verbleef en kende Paulus van nabij en lang voordat hij het ambt van zijn geliefde vriend Linus als bisschop van Rome opvolgde. Hij schrijft: 'Laten we, om de voorbeelden uit de oudheid te verlaten en tot de meest recente te komen, de nobele voorbeelden van onze eigen tijd nemen. Laten we voor onze ogen de goede apostel Petrus plaatsen, die door onrechtvaardige verdachtmakingen niet één of twee, maar vele lijdens onderging; en nadat hij zijn martelaarschap had ondergaan, ging hij naar de plaats van glorie waar hij recht op had. Ook Paulus, die zeven keer ketenen had gedragen, en opgejaagd en gestenigd was, ontving de prijs van zo'n uithoudingsvermogen. Want hij was de heraut van het Evangelie in het Westen zowel als in het Oosten, en genoot de roemruchte reputatie van het geloof door de hele wereld te leren rechtvaardig te zijn. En nadat hij in het uiterste van het Westen was geweest, onderging hij de marteldood voor de heersers van de mensheid; en zo verlost van deze wereld, ging hij naar zijn heilige plaats, het meest schitterende voorbeeld van standvastigheid dat we bezitten.' Het 'uiterste van het westen' was de term die gebruikt werd om Brittannië aan te duiden. Capellus schrijft in Geschiedenis van de Apostelen: 'Ik ken nauwelijks een auteur uit de tijd van de Vaders die niet beweert dat Paulus na zijn bevrijding in elk land van het Westen heeft gepredikt, in Europa, inclusief Brittannië.

Theodoret, vierde eeuw, schrijft: 'Sint Paulus bracht redding op de eilanden in de oceaan'. Ventanius, patriarch van Jeruzalem in de zesde eeuw, spreekt zeer

duidelijk over het bezoek en werk van Paulus in Brittannië, net als Irenaeus, a.d. 125-189; Tertullianus, a.d. 122-166; Origenes, a.d. 185-254; Mello, a.d. 256; Eusebius, a.d. 315; Athanasius, a.d. 353; en vele andere kroniekschrijvers van de kerkgeschiedenis. Als er nog meer bevestiging nodig is, dan is die te vinden in de verslagen van de Romeinse, Oosterse, Gallische en Spaanse kerken, die allemaal getuigen van het feit dat Paulus evangeliseerde in Gallië en Brittannië.

*1 *De Genealogie van St. Prydain, die verwijst naar Eurgain als de eerste vrouwelijke heilige van Brittannië.*

*2 *Triads, Myrvyrian Arch., vol. 2.*

*3 *Alford. Reaia Fides, p. 41*

*4 *Dorotheus, Synod de Apostol.*

*5 *Morgan, St. Paul in Britain, p. 177.*

## HOOFDSTUK XVII
## GOEDE KONING LUCIUS NATIONALISEERT HET GELOOF

Rond het jaar 140 na Christus waren alle oorspronkelijke apostelen, discipelen en allen die met hen geassocieerd waren overgegaan naar hun eeuwige rust; de laatste waren de nobele kinderen van de glorieuze Claudia en Rufus Pudens. Johannes overleefde alle oorspronkelijke drie groepen die door Jezus waren uitgekozen. Hij bereikte de opmerkelijke hoge leeftijd van 101 jaar.*1 Jozef, de apostel van de Britten, was gestorven a.d. 82, in Avalon.*2 Enkelen van hen hadden geleefd om de vervulling te zien van het bevel om naar alle hoeken van de wereld te gaan en het Evangelie te prediken, en hadden het christelijke platform waarop ieder van hen had gewerkt stevig gevestigd zien worden. Hun levens waren de spijkers die het vasthielden. Het lijkt bijna onmogelijk te geloven dat dit handjevol mannen en vrouwen in zo'n korte tijd zo'n formidabele verovering heeft kunnen bewerkstelligen. Het is ongetwijfeld de grootste en meest duurzame wereldoverwinning in de geschiedenis van de tijd. Ongewapend overwonnen deze zachte, moedige kampioenen van goede wil de kwade krachten van de machtigste legers van de oude wereld, met als enige wapen de belofte van Christus. Binnen zesenzestig jaar na de Menswording waren prominente christelijke centra sterk verankerd in vele vreemde landen. In de voorgaande hoofdstukken hebben we, net als de wortels van een laurierboom, gezien hoe de eindeloze stroom christelijke werkers vanuit Brittannië naar Gallië, Rome, Duitsland, Zwitserland en andere landen stroomde, waar ze evangeliseerden en stevige bisdommen bouwden in talloze belangrijke steden. Naast de genoemde steden kunnen Jeruzalem, Samaria, Caesarea, Lydda, Antiochië, Damascus, Antiochië van Pisidië, Iconium, Lystra, Efeze, Smyrna, Sardis, Thyatira, Pergamos, Filadelfia, Caesarea in Cappadocië, Laodicea, Colosse, Galatië, Athene, Korinthe, Thessalonië, Berae, Filippi, Cyprus, Kreta, Alexandrië, Rome, Malta en Spanje genoemd worden. Brittannië en Gallië zijn besproken. In vergelijking daarmee is de missionaire vooruitgang van de christelijke wereld in de laatste honderd jaar miniem. Ondanks de enorme sommen geld die beschikbaar zijn gesteld en uitgegeven, onder veel gunstiger omstandigheden, is de indruk die onze kerken en zendelingen hebben gemaakt in India, China, Japan, Afrika en elders niet bemoedigend. Sinds het midden van de vorige eeuw heeft goddeloosheid en atheïsme zich alarmerend ontwikkeld binnen de christelijke naties. De Gallup-enquêtes beweren dat de meerderheid van de christelijke wereld in God gelooft en aanbidt, maar de lege kerken en de erbarmelijke

financiële steun die ze krijgen, staven deze bewering nauwelijks. Het verschil tussen de leraren en de mensen van het gouden christelijke tijdperk en het huidige luxueuze christelijke tijdperk is dat onze voorouders een hartelijke dienst bewezen. Vandaag de dag lijkt het louter lippendienst. De Dag des Heren is praktisch verloren gegaan en is niets meer dan een Romeinse feestdag. Toen de geesten van de roemrijke cavalcade door de vleugels van de dood naar hun welverdiende beloning werden gebracht, stroomden andere discipelen uit de vele christelijke centra in een steeds groter wordend leger om hun plaats in te nemen en het Woord met vurige tongen te prediken. De zendingsgroep die uit Brittannië kwam, zorgde nog steeds voor het grootste aantal in het veld. Avalon was nog steeds de citadel van het christelijk geloof. Voor de kerken die op andere buitenlandse velden werkten, in het bijzonder Rome, was de taak gevuld met groot persoonlijk gevaar. Ze misten de onoverwinnelijke bescherming van de Britse krijgers; ze stonden er alleen voor en zouden dat nog meer dan honderdvijftig jaar blijven doen voordat een Brits leger, geleid door zijn koninklijke krijgshoofd, de poorten van Rome zou inslaan en de heidense oppositie voor altijd zou verpletteren. In Brittannië was er lange tijd vrede geweest tussen Romeinse en Britse legers. Rome zag de zinloosheid in van de strijd en de decimering van haar legioenen door de oorlog in Brittannië en zag haar militaire verdediging zo verzwakt dat ze haar eigen grenzen moeilijk kon verdedigen. Tacitus vermeldt dat er van 43 na Christus tot 86 na Christus zestig grote veldslagen op Britse bodem werden uitgevochten. Van a.d. 86 tot a.d. 118 komt slechts één Romeinse naam voor in de Britse geschiedenis, Neratius Marcellus. De grote Romeinse bevelhebber Agricola, die op menig slagveld de moed van de Britten had ondervonden, was ruimdenkender dan al zijn voorgangers. *3 Hij was ervan overtuigd dat de Britten niet gevoelig waren voor vervolging en oorlog. Net als Julius Caesar besefte hij dat een nederlaag of ontbering het negatieve effect van ontmoediging had op deze krijgersnatie, geïnspireerd door het vuur van het Kruis. Hij voerde een humaner beleid door een verdrag in te voeren dat geen ketenen kende. Wijselijk nam hij de Britten op als bondgenoten van het Romeinse Rijk, waarbij hij al hun inheemse vrijheden en koninklijke prerogatieven erkende. In 120 na Christus breidde keizer Hadrianus het verdrag uit, dat de Romeinen slechts toestond om bepaalde militaire bases in Brittannië te behouden. De vredesverdragen van Agricola en Hadrianus creëerden de lange vrede tussen Rome en Brittannië die duurde tot de vervolging door Diocletianus, rond 300 na Christus. In het jaar 137 na Christus reisde de heilige Timotheus, zoon van Claudia Pudens, vanuit Rome

om zijn neef koning Lucius in Winton (Winchester) te dopen en hem tegelijkertijd tot verdediger van het geloof te wijden als wettige, koninklijke opvolger van zijn voorvader Arviragus, aan wie Jozef de oorspronkelijke eer had verleend. Hiermee begon een nieuwe golf van evangelisatie in Brittannië die, naar men zegt, enigszins was afgenomen sinds de dood van Jozef. Tot op zekere hoogte kan dit worden begrepen: zelden zien we dat de opvolger van een sterke, krachtige stichter even dominant is; niettemin, als men de lange lijst van leraren leest die uit Avalon en Cor Eurgain bleven stromen en nieuwe bisdommen in binnen- en buitenland vulden, leek er weinig flikkering van het licht te zijn. Het lijdt echter geen twijfel dat de enthousiaste religieuze ijver die Lucius nu leverde een kracht uitstraalde die meer verwant was aan de energie die de stichters van de Josephiaanse Missie in Avalon en de Pauline Missie in Cambria inspireerde, vooral wetende dat hij een directe afstammeling was van de koninklijke Silurische koninkrijken van Cornwall en Cambria. Volgens zijn genealogie was Lucius zoon van Coel, zoon van St. Cyllinus, zoon van Caractacus, zoon van Bran, zoon van Llyr. Door onderlinge verwantschap stamde hij ook rechtstreeks af van Arviragus, van de Cornish-Devon Silures. Dit maakte Lucius de achterkleinzoon van zowel Caractacus als Arviragus, echt een majestueuze erfenis. Het is vreemd hoe de Romeinse namen van de vroege Britse koningen zich vastklampen aan de pagina's van de Engelse geschiedenisboeken, in plaats van hun oorspronkelijke Keltische namen. Hierdoor ziet de schrijver zich genoodzaakt zich hierbij aan te sluiten om verwarring bij de lezer te voorkomen bij het verwijzen naar historische gegevens. Zijn geboortenaam was Lleurug Mawr. Vanwege zijn voorbeeldige religieuze leven en zijn uitmuntende prestaties in kerk en staat werd hij in het Keltisch Lleuver Mawr genoemd, wat het 'Grote Licht' betekent. De naam waaronder hij het meest bekend is, is echter de Latijnse interpretatie Lucius. De Romeinen latiniseerden zijn naam tot Lucius van het Latijnse 'Lux', dat dezelfde betekenis heeft als het Keltische voor de Romeinen, de 'Grote Verlichter'. Het is interessant om op te merken dat Lucius zijn koninklijke zetel had in Caer Winton, geromaniseerd tot Winchester, zoals het nog steeds bekend staat. De stad werd gesticht door de briljante Britse koning, Dunwal Molmutius, die in de Britse geschiedenis bekend staat als een van 'de drie wijze Britse koningen', de Grote Numa, of Wetgever. Hij maakte van Winchester zijn koninklijke hoofdstad, 500 voor Christus, in plaats van de oudere hoofdstad Londen. Het werd ook wel de 'Witte Stad' genoemd, vanwege de witte krijtmuren waarmee hij de stad omringde. Zelfs daarna, toen Londen weer de koninklijke hoofdstad van Groot-Brittannië werd, bleef

Winchester bekend staan als de 'Royal City'. De stad werd gesticht op een oude Druïdische gemeenschap. Sommige stenen zijn nog steeds bewaard gebleven in de oude openbare gebouwen. Veel grote Britse koningen maakten van koninklijk Winchester hun hoofdstad. Willem de Veroveraar weigerde zijn eerste kroning als geldig te beschouwen totdat hij een tweede keer in Winchester gekroond was, 'om zijn rechtmatige aanspraak op de Britse troon, waar alle echte Britse koningen gekroond waren, te rechtvaardigen'. De meest opmerkelijke gebeurtenis in de verdienstelijke regering van koning Lucius vond plaats in het jaar 156 na Christus toen hij tijdens de Nationale Raad in Winchester het christendom instelde als het nationale geloof van Brittannië. Met deze akte verklaarde hij plechtig aan de wereld dat Brittannië officieel een Christelijke natie was door een akte van het parlement. Deze wet wordt in de Britse Triaden als volgt beschreven: Koning Lucius was de eerste op het eiland Brittannië die het privilege van land en natie en het oordeel en de geldigheid van de eed schonk aan hen die het geloof van Christus aanhangen. In zo weinig woorden wordt een van de meest gedenkwaardige gebeurtenissen in de Christelijke geschiedenis beschreven, waarbij Lucius officieel als de eerste Christelijke koning werd vastgelegd door een nationale wet van de Raad. Zijn overgrootvaders, Caractacus en Arviragus, waren christelijke koningen in eigen persoon, maar zij hadden dit niet uitgeroepen door een nationale verordening in de Raad over het rijk. De tijd was toen niet gunstig. Hun tijdperk was de periode van aanvaarding, bekering, organisatie en de overwinning op hun aartsvijand, de Romeinen, ter verdediging van het geloof; jaren van voorbereiding door de ijver van de apostelen, hun discipelen en degenen die na hen kwamen. Het grote Britse Edict werd vreugdevol verwelkomd door christenen in andere landen. Sabellius, a.d. 250, laat zien dat deze nationale vestiging ook elders buiten de grenzen van Brittannië werd erkend. Hij schrijft: 'Het christendom werd elders in het geheim beleden, maar de eerste natie die het als hun godsdienst uitriep en zichzelf christelijk noemde, naar de naam van Christus, was Brittannië.' Genebrand verklaart: 'De glorie van Brittannië bestaat niet alleen hierin, dat zij het eerste land was dat zichzelf in een nationale hoedanigheid publiekelijk christelijk noemde, maar dat zij deze belijdenis deed toen het Romeinse Rijk zelf heidens was en een wrede vervolger van het christendom.'

Deze uitspraak van Genebrand is belangrijk omdat het de ongeldigheid bewijst van de bewering van de Rooms-Katholieke Kerk, eeuwen later, dat deze historische wetgevende handeling tot stand werd gebracht door paus Eleutherius van Rome. In hun poging om hun claim te rechtvaardigen,

probeerden de Romaanse schrijvers uit de zevende eeuw de data door elkaar te halen. Het ironische feit is dat er geen enkele toespeling werd gemaakt op deze claim door de kerk in Rome tot na de Italiaans-Augustijnse missie in Brittannië, a.d. 597, meer dan vierhonderdveertig jaar nadat de wet was afgekondigd. Waarom eeuwenlang zwijgen als het waar was? De botte afwijzing door de Britse bisschoppen tijdens hun eerste ontmoeting met St. Augustinus, die de Britse kerk probeerde te dwingen zich aan te sluiten bij het nieuwe pauselijke systeem, maakte hem en zijn Romaanse gevolg zo boos dat hij begon met het instellen van een afwijzing van alle Britse voorrang op haar inheemse aanspraken omdat zij de eersten waren die het Christusgeloof accepteerden en vestigden. Ze zeiden: 'We hebben niets met Rome te maken. We weten niets van de bisschop van Rome in zijn nieuwe rol van paus. Wij zijn de Britse Kerk, waarvan de aartsbisschop alleen verantwoording schuldig is aan God en geen meerdere op aarde heeft. Blackstone, de grote Engelse jurist, schreef: 'De oude Britse Kerk was een vreemde voor de bisschop van Rome en al zijn voorgewende autoriteiten.' Sir Francis Bacon schrijft in Government of England: 'De Britten vertelden Augustinus dat ze zich niet aan hem wilden onderwerpen en hem de oude wetten van hun kerk niet wilden laten verdraaien. Dit was hun besluit en ze waren zo goed als hun woord, want ze handhaafden de vrijheid van hun Kerk vijfhonderd jaar na deze tijd en waren de laatste van alle Kerken van Europa die hun macht opgaven aan het Romeinse beest, en in de persoon van Hendrik VIII, die van hun bloed kwam door Owen Tudor, de eerste die die macht weer afnam.' Een aantal schrijvers in moderne tijden hebben veel van de uitspraken van Augustinus en zijn volgelingen ondersteund, waarbij ze als vanzelfsprekend aannamen wat ze lazen uit de Romaanse geschriften. Ze konden niet de moeite nemen om het te controleren. Eigenlijk waren de hatelijke Augustinus en zijn cohorten zichzelf te slim af. Gregorius I, die Augustinus de opdracht gaf om naar Brittannië te gaan, was niet officieel paus. De slordige historici onteerden hem. De titel van paus, of universele bisschop, werd voor het eerst gegeven door keizer Phocas, in 610 na Christus. Hij creëerde het ambt om bisschop Ciriacus van Constantinopel te degraderen en te beschimpen, die hem terecht had geëxcommuniceerd omdat hij de moord op zijn voorganger, keizer Mauritius, had veroorzaakt. Phocas bood de titel eerst aan Gregorius I aan, die toen bisschop van Rome was. Gregorius weigerde het ambt. Het werd geaccepteerd door zijn opvolger, Bonifatius III. Hij was de eerste die deze valse titel aannam. Men hoeft alleen maar Lucas 22:24-26; Efeziërs 1:22,23; Kolossenzen 1:18; en 1 Korintiërs 3:11 te lezen om te zien dat Jezus Petrus

niet tot hoofd van de apostelen benoemde en uitdrukkelijk elk volk verbood dit te doen. In latere jaren werd het een gewoonte bij veel rooms-katholieke schrijvers om naar alle voormalige bisschoppen van Rome te verwijzen als paus, zelfs naar Linus en Paulus. De apostelen van Christus hebben de term nooit gehoord en Petrus en Paulus hebben bij hun verkiezingen de gekozenen specifiek alleen als bisschoppen benoemd. Als Bisschoppen waren zij allen bekend in Rome tot de inhuldiging van het Pausdom, a.d. 610, en in Brittannië zelfs tijdens de alliantie met Rome waren de hoofden van de Britse kerk nooit iets anders dan Bisschoppen, en alleen zij erfden apostolische successie in een ononderbroken lijn van de oorspronkelijke Apostelen van Christus. In hun pogingen om de mensen op andere gedachten te brengen, probeerden Augustinus, en enkelen die later volgden, de feiten te ontkrachten en de data te verwarren, in een vergeefse poging om degenen die niet verbonden waren met de rooms-katholieke hiërarchie ervan te overtuigen dat alle christelijke eminentie door hen was gecreëerd. Vanwege het verslag van de correspondentie tussen koning Lucius en Eleutherius, bisschop van Rome, werd de valse bewering gedaan dat Lucius de bisschop smeekte om zijn vertegenwoordigers naar Brittannië te sturen om hem te bekeren en Brittannië nationaal tot christen uit te roepen. Alle Britse en Romeinse documenten bevestigen het feit dat Lucius in het geloof werd bevestigd en gedoopt door zijn oom, St. Timotheus. Hij werd gedoopt in de beroemde Chalice Well, aan de voet van de Tor in Avalon, op 28 mei 137 na Christus. In het jaar 167 na Christus herdacht hij deze gebeurtenis door St. Michael's te bouwen op de top van de Tor, de grootste Druïdische gemeenschap in Groot-Brittannië. Dit monument werd verwoest tijdens de aardbeving die Glastonbury in 1275 trof. De huidige St. Michael's werd op dezelfde plaats opgericht. Het is een indrukwekkend monument. Het is mijlenver te zien voordat je de oude stad Glastonbury binnenkomt. Op zijn hoge positie reikt het als een reusachtige vinger in de lucht en verkondigt aan iedereen die het ziet de monumentale gebeurtenissen uit het veelbelovende leven van koning Lucius. *4

In het jaar 170 na Christus stichtte Lucius de majestueuze kerk van Winchester, die nu bekend staat als Winchester Cathedral en die duizenden Canadese soldaten die in de Tweede Wereldoorlog in Winchester gelegerd waren, kennen als de Battle Abbey van het Britse Rijk. Hierin rusten de grootste krijgers en wordt de uitgebreide kist van de grootvader van Alfred de Grote bewaard. Ook de Ronde Tafel van Koning Arthur wordt bewaard in de County Hall. Zevenentwintig jaar nadat Lucius Brittannië had genationaliseerd in het Christelijke geloof stuurde hij zijn twee afgezanten, Medwy en Elfan,

naar Rome om toestemming te krijgen van bisschop Eleutherius voor de terugkeer naar Brittannië van een aantal Britse missionarissen die Eleutherius hielpen bij zijn evangelisatiewerk in het Romeinse Rijk, zodat hij, Lucius, zijn uitgebreide Christelijke programma in Brittannië beter kon uitvoeren. Gildas, Geoffrey of Monmouth, Bede, Urbanus, John of Teigmouth en Capgrave, waarnaar wordt verwezen 'als de meest geleerde van de Engelse Augustijnen die de bodem van Engeland ooit heeft voortgebracht', ondersteunen de datum van terugkeer van de afgezanten van koning Lucius van het bezoek aan bisschop Eleutherius in Rome, zoals die wordt gegeven in de Britse annalen, 183 a.d., meer dan anderhalve eeuw voordat de Rooms-Katholieke Kerk werd gesticht. Kardinaal Baronius hekelt niet alleen de claim van de Augustijnen, maar vertelt in detail het hele verslag vanaf het jaar 36 na Christus. Bisschop Eleutherius laat in zijn brief aan koning Lucius, a.d. 183, duidelijk zien dat hij zich ervan bewust is dat Lucius van tevoren alle noodzakelijke kennis van de christelijke leer bezat en geen advies van hem nodig had, en dat hij geen aandeel had in het nationaliseren van Brittannië in het geloof, of in het bekeren of dopen van de Britse koning, anders zou hij hebben verwezen naar de zaak die zevenentwintig jaar voor zijn brief had plaatsgevonden. Hiermee laat hij zien hoe ongerechtvaardigd de claim is van de Kerk van Rome, laat staan van de Rooms-Katholieke Kerk, waarvan nog niet eens was gedroomd. John Foxe, de getalenteerde auteur van Handelingen en Monumenten, geeft de controversiële brief weer zoals Eleutherius die aan koning Lucius schreef: 'De Romeinse wetten en de keizers mogen we altijd berispen, maar de wet van God mogen we niet. Gij hebt onlangs door Gods barmhartigheid in het rijk van Brittannië de wet en het geloof van Christus ontvangen.

Gij hebt in uw rijk beide partijen van de Schriften. Neemt gij daaruit, door Gods genade, met de raad van uw rijk, een wet die, door Gods lijdzaamheid, uw koninkrijk van Brittannië kan regeren. Want gij zijt Gods plaatsvervanger in uw koninkrijk, naar het gezegde van de Psalm: "O God, geef Uw oordeel aan de koning." Medwy en Elfan keerden terug naar Brittannië met Dyfan en Fagan, beide Britse leraren die eerst in Avalon naar school waren geweest. Elfan, Dyfan en Fagan werden benoemd tot bisschoppen in Brittannië. Elfan volgde Theanus op, de eerste bisschop van Londen, die a.d. 185 stierf. De Welshe autoriteiten verklaren dat hij een congregatie van Christelijke Culdees voorzat in Glastonbury (Avalon), voordat hij met Medwy naar Rome werd gestuurd. Pitsaeus, de rooms-katholieke kanunnik, zegt in zijn Relationes Historicae de Rebus Anglicis dat Elfan, bekend als Elvanus van Avalon, werd opgevoed in Glastonbury en werd opgeleid in de school van St. Jozef van

Arimathea en dat hij een informatief werk schreef over de oorsprong van de Britse kerk. Na zijn verkiezing tot de tweede bisschop van Londen was Elfan de eerste prelaat die de nieuwe kerk in gebruik nam die Koning Lucius liet bouwen ter nagedachtenis aan St. Peter, een kerk die door de eeuwen heen in de christelijke geschiedenis bekend is gebleven als St. Peter's of Cornhill, Londen. Medwy werd door de koning tot doctor in de theologie benoemd. Het leek erop dat de drie nieuw benoemde bisschoppen Lucius' diepe genegenheid voor Avalon deelden en ernaar streefden om het te herstellen in zijn oorspronkelijke conceptie, zoals het voor het eerst gesticht was door Sint Jozef met zijn twaalf metgezellen.*5

Vanuit Winchester reisden ze naar het heilige eiland Avalon, waarover Geoffrey van Monmouth als volgt schrijft: Daar vonden zij, geleid door God, een oude kerk gebouwd, zoals gezegd werd, door de handen van de discipelen van Christus, en voorbereid door God zelf voor het heil van zielen, welke kerk de Hemelse Bouwer zelf gewijd toonde door vele wonderbaarlijke daden, en vele Mysteries van genezing. En naderhand overpeinsden zij de hemelse boodschap dat de Heer deze plek speciaal had uitgekozen vóór de rest van Brittannië als de plaats waar de naam van Zijn Moeder zou kunnen worden aangeroepen. Ze vonden ook het hele verhaal in oude geschriften, hoe de Heilige Apostelen over de hele wereld verspreid waren. Filippus met een schare discipelen naar Frankrijk kwam en twaalf van hen naar Brittannië stuurde om te prediken, en dat zij daar, onderwezen door openbaring, de genoemde kapel bouwden die de Zoon van God daarna wijdde ter ere van Zijn Moeder; en dat aan deze zelfde twaalf twaalf stukken land werden gegeven voor hun levensonderhoud. Bovendien vonden zij een geschreven verslag van hun doen en laten, en om die reden hielden zij van deze plek boven alle andere, en ook kozen zij, ter nagedachtenis aan de eerste twaalf, twaalf van henzelf en lieten hen op het eiland wonen met de goedkeuring van koning Lucius. Deze twaalf verbleven daar vervolgens op verschillende plekken als ankerlingen - op dezelfde plekken, inderdaad, die de eerste twaalf bewoonden. Zoals de koningen lang geleden het genoemde eiland met zijn omgeving aan de twaalf vroegere discipelen van Christus schonken, zo verkregen de genoemde Phagan (Fagan) en Deruvian (Dyfan) het van koning Lucius voor deze twaalf metgezellen en voor anderen die daarna zouden volgen. En zo verbleven vele opvolgers, maar altijd twaalf in getal, op het genoemde eiland gedurende vele jaren tot aan de komst van St. Patrick, de apostel van de Ieren.' Op deze manier werd in Avalon het prachtige verleden vernieuwd door Fagan en Dyfan, in navolging van de Noblis Decurio en zijn twaalf heilige

metgezellen, en de vele anderen van het illustere gezelschap van Christus. Terugkomend op de beroemde brief van Eleutherius aan Lucius, zien we de opmerkelijke verklaring waarin Lucius 'Vicaris van God' wordt genoemd. Dit is de eerste keer dat die titel ooit werd toegekend aan een koning en dat een Britse koning en door de bisschop van Rome. Door deze daad verklaarde de kerk in Rome dat Lucius het hoofd van de kerk was en niet zij. Lucius accepteerde of gebruikte deze eervolle titel echter niet. Hij erkende de vermaning van de bisschoppen van de Britse kerk en van alle christelijke Britten in het geloof, dat alleen Christus het hoofd van de kerk was en de ware vertegenwoordiger van de Vader. In plaats daarvan werd Lucius 'de meest religieuze koning' genoemd, een titel die elke Britse heerser sindsdien op de Britse troon heeft gedragen.*6

Lucius vestigde ook de drie beroemde aartsbisdommen Londen, York en Caerlon op Usk. In het jaar 179 na Christus bouwde hij de historische Sint Pieter op Comhill. Deze kerk wordt vaak de eerste christelijke kerk in Londen genoemd, waarvan Elfan de eerste bisschop was. In de eeuwen daarna werd deze kerk uitgebreid, maar ze werd verwoest tijdens de grote brand van Londen die de oude stad bijna volledig met de grond gelijk maakte. Het tablet dat de geschiedenis van deze grote kerk vertelt, ingebed in de oorspronkelijke muren, overleefde de grote brand en is sindsdien bewaard gebleven boven de schoorsteenmantel in de sacristie. Het draagt de volgende inscriptie:

‘Alle mensen weten dat in het jaar van onze Heer God 179 Lucius, de eerste christelijke koning van het land dat toen Brittannië heette, de eerste kerk in Londen stichtte, namelijk de kerk van Sint Pieter op Cornehill. En hij stichtte daar een aartsbisschopszetel en maakte de kerk tot de metropolitaanse en belangrijkste kerk van het koninkrijk; en zo duurde het 400 jaar tot de komst van St. Austin, de apostel van Engeland, die door St. Gregoire, de dokter van de kerk in de tijd van koning Ethelbert, naar het land werd gezonden. En toen werd de aartsbisschoppen See en Pall verplaatst van de voornoemde kerk van St. Peter op Cornehill in Dorobernia dat nu Canterbury wordt genoemd en daar blijft het tot op de dag van vandaag. En Millet een monnik die in dit land kwam met St. Austin, hij werd Bisschop van Londen en zijn Stoel werd gemaakt in St. Paul's kerk. En deze Lucius koning was de eerste stichter van St. Peter's kerk op Cornehill. En hij regeerde in dit land na Brute 1245 (?) jaar. *7 En in het jaar van onze Heer God 124, werd Lucius gekroond tot koning en de jaren van zijn regering waren 77 jaar.'

Koning Lucius stichtte onder andere de kerk van Llandaff en de kerk van Cardiff, tegenwoordig bekend als St. Mellors, die nog steeds de kerk van

Lucius wordt genoemd. Hij stichtte ook de prachtige kerk van St. Mary de Lode in de stad Gloucester, waar hij werd bijgezet. In het latere jaar 679 werd deze kerk vergroot en verfraaid door de christelijke koning van de Britse Mercians, Wolphen. Er wordt vaak beweerd dat keizer Constantijn de eerste was die de munt van het rijk liet stempelen met het kruisteken. Deze bewering is een vergissing. Koning Lucius, de voorvader van Constantijn, was de eerste die zijn munten liet slaan met op de ene zijde het kruisteken en op de andere zijde zijn naam 'Luc'. In de collectie van het British Museum bevinden zich twee munten uit de regeerperiode van koning Lucius met de genoemde motieven. Interessant is het feit dat Arviragus, de voorouder van moederszijde van Lucius, zo fel gekant was tegen alles wat Romeins was dat hij de aanvaarding of circulatie van Romeinse munten onder de Britten tot een halsmisdaad maakte. Deze weigering van de Britten om Romeinse munten te accepteren bleef tot ver in de regeerperiode van Lucius bestaan. Vanaf Claudius, die Arviragus voor het eerst op het slagveld bestreed, tot de regering van keizer Hadrianus zijn er in Brittannië geen munten van tussenliggende Romeinse keizers te vinden. Vanaf Hadrianus zijn er complete series Romeinse munten gevonden. Een onderzoek van de muntenexpositie in het British Museum bevestigt deze feiten en de opmerkelijke slordigheid. De munten van Arviragus worden beschouwd als de prachtigste die zijn geslagen. Een eminent numismatisch expert maakte de volgende opmerking: "Overal waar een munt van de Britse koning Arviragus in een muntenverzameling wordt getoond, springt deze eruit als een juweel". De munten van Cunobelinus dragen aan de ene kant de inscriptie van zijn naam 'Cuno', aan de andere kant een galopperende lader en de pluim van drie struisvogelveren. Het interessante is dat de munten van deze drie beroemde Britse koningen allemaal in Colchester zijn geslagen. Historici besteden weinig aandacht aan deze oude stad. Alle aandacht gaat uit naar de grote centra zoals Londen, Winchester, York, Edinburgh en Canterbury. Slechts weinigen zijn zo doordrenkt van de Britse traditie, waar zoveel opmerkelijke gebeurtenissen hun begin hadden, gebeurtenissen die mijlpalen zijn in het lot van naties en in het bijzonder van het christendom, zoals we zullen zien wanneer we verder gaan met ons verhaal. Colchester is vandaag de dag een rustige kleine stad, maar wat een massa opzienbarende geschiedenis bevat het voor degenen die de energie hebben om de gordijnen van de tijd te scheiden en de verslagen te onderzoeken. Van alle grote discipelen van Christus is Koning Lucius naar alle waarschijnlijkheid het minst bekend. Voor de gemiddelde persoon heeft zijn naam geen betekenis. Alles wat hij deed om de Christelijke fundering te

verstevigen wordt niet eens overwogen, laat staan herinnerd. Historici gaan aan hem voorbij alsof hij nooit heeft bestaan, ondanks de rijkdom aan informatie die zijn leven en prestaties beschrijft. De getalenteerde Foxe schreef in zijn Acts and Monuments (Handelingen en Monumenten): 'Nadat hij vele kerken had gesticht en grote rijkdommen en vrijheden aan hen had gegeven, stierf genoemde Lucius met grote rust in zijn eigen land en werd hij begraven in Gloucester.' Koning Lucius stierf 3 december in het jaar n.Chr. 201, na een lange regering van zevenenzeventig jaar. De geleerde Alban Butler*8 verklaart dat Lucius eerst werd begraven in St. Mary de Lode, de mooie kerk die hij stichtte in Gloucester, en later werd herbegraven in de andere kerk die hij bouwde, St. Peter's upon Cornhill, voor welke kerk hij een diepe genegenheid had. Veel later werden zijn overblijfselen weer overgebracht naar Gloucester, waar ze werden bijgezet in het koor van de Franciscaner kerk door de graven van Berkley en Clifford, welke kerk, de Church of the Grey Friars, was gesticht door deze twee beroemde families. Er is nog een ander verhaal over de dood van koning Lucius, opgetekend in de Romeinse Martyrologieën, waarin staat dat Lucius afstand deed van zijn troon en met zijn zus, de heilige Emerita, als missionaris door Beieren, Rlioetië en Vindelicia reisde en de martelaarsdood stierf in de buurt van Curia in Duitsland. Volgens een oud transcript uit ongeveer 685 na Christus liggen Lucius, koning van de Britten, en zijn zus Emerita begraven in de crypte van de oude kathedraal in Chur (Coire), de hoofdstad van het kanton Graubünden in Zwitserland. De Benedictijn Cressy, die na de Reformatie schreef, citeert uit deze oude kronieken en vermeldt het bovenstaande in zijn boek Church History of Brittany (Kerkgeschiedenis van Bretagne). Studenten van het leven van de illustere koning Lucius zeggen dat de Romeinse martyrologieën de Britse koning verwarren met de religieuze Beierse koning Lucius, die gemarteld werd in de buurt van Curia in Duitsland. In A Guide to the Cathedral, samengesteld door Rev. H. Haines in 1867 in Gloucester, schrijft hij: 'Koning Lucius werd gedoopt op 28 mei a.d. 137 en stierf op 3 december 201. Zijn feest wordt op beide dagen gevierd. Zijn feest is op beide dagen gevierd, maar de laatste is nu universeel. Er bestaat een schat aan materiaal waarin het voorbeeldige leven van Goede Koning Lucius wordt geprezen, waaronder de geschriften van Bede, Nennius, Elfan, Geoffrey van Monmouth, Cressy, William van Malmesbury, Ussher, die verklaart dat hij drieëntwintig werken over Lucius heeft geraadpleegd: Rees, Baronius, Alford, The Book of Llandaff, Welsh Triads, The Mabinogion, Achau Saint Prydain, en vele andere betrouwbare werken, die allemaal een nobel eerbetoon zijn aan deze beroemde

christelijke vorst, die zijn hele leven als discipel in dienst van Christus heeft gewijd, ten voordele van de christelijke wereld die hem vergeten is. De blijvende voordelen van de prachtige prestaties van koning Lucius op het rijk bleven meer dan honderd jaar na zijn dood voortduren. Het volk en het land floreerden in vrede en welvaart. De Eerbiedwaardige Bede, die rond 740 schreef, vat het beeld samen in een paar korte woorden, maar met zijn karakteristieke welsprekendheid: "De Britten behielden het geloof dat ze nationaal hadden ontvangen onder koning Lucius ongeschonden en volledig, en bleven in vrede en rust tot de tijd van keizer Diocletianus" (Bk. 1, hfdst. 4). De wrede vervolging van Diocletianus brak de vrede en bracht de veroveraar Constantijn voort, in de geschiedenis bekend als keizer Constantijn de Grote, een directe afstammeling van Lucius, Arviragus en Caractacus, een standvastig voorvechter en discipel van het christelijk geloof. Het zaad verging nooit en ging van generatie op generatie door. In tijden van vrede stroomde zijn kracht onder kalme wateren, altijd klaar om in stormachtige conflicten aan de oppervlakte te komen om het onbetaalbare erfgoed te verdedigen als de omstandigheden daarom vroegen. In alle gevallen was het een prins van koninklijke bloede die standvastig en vaak heldhaftig de uitdaging van de onderdrukking in de strijd aanging. En in alle gevallen was de Verdediger van het Geloof een echte afstammeling van die dappere Britse koningen en koninginnen van zoveel eeuwen geleden, net als vandaag Elizabeth II van het Verenigd Koninkrijk en het Britse Gemenebest.

*Noot van de uitgever*. Ondanks het feit dat de autoriteiten het erover eens zijn dat koning Lucius werd gedoopt door zijn oom, St. Timotheus, in het jaar 137 na Christus, lijkt er onduidelijkheid te bestaan over de plaats van doop. Winchester, Glastonbury en, impliciet, Gloucester worden in dit hoofdstuk genoemd. De verwijzing naar Gloucester impliceert dat de doop daar plaatsvond, maar kan ook een verwijzing zijn naar de doop in Glastonbury, waardoor het veld tot twee wordt beperkt. De plaats is hier echter niet van belang; dat is het feit van de doop.

**1 Irenaeus spreekt over hem als nog levend in a.d. 98, en Hiëronymus dateert zijn dood achtenzestig jaar na de kruisiging.*

**2 27 juli a.d. 82, volgens Cressy.*

**3 Voor zijn personage, Tacitus, Agricola, ch. 4.*

**4 Vide Capgrave, John of Teignmouth, Book of Teilo, and William of Malmesbury.*

*5 *Lewis, Glastonbury, Her Saints, pp. 10-11*

*6 *Lewis, Joseph of Arimathea at Glastonbury, 6th edition, po. 14-15.*

*7 *(Noot vertaler: voor Brute 1245 jaar is geen logische vertaling. Let op dat het hier om een inscriptie gaat die een grote brand heeft overleefd, mogelijk is de tekst hierdoor aangetast.)*

*8 *The Lives of the Saints (1756).*

## HOOFDSTUK XVIII

## DE KEIZER VAN HET CHRISTENDOM CONSTANTIJN DE GROTE

De grote vrede die over het eiland heerste, te beginnen met het Verdrag van Agricola, a.d. 86, duurde tweehonderd jaar. Gedurende deze twee eeuwen is er geen vermelding van een Brits-Romeins conflict. Historici zwijgen, springen over het gat van tweehonderd jaar heen alsof er niets was voorgevallen op het kleine eilandje Brittannië; dan nemen ze het verslag weer op in het jaar 287 na Christus, om de usurpatie van de kroon van de Romeinse keizer te beschrijven toen Carausius, een geboren Menapiër, die toen admiraal van de Romeinse vloot was, in Noord Brittannië landde en naar York marcheerde, waar hij zichzelf tot keizer liet uitroepen. Sinds de val van Londen, onder de wapenen van koningin Boadicea, was de stad York een populair vakantieoord van de Romeinen geworden. Vanuit deze oude bruggenstad, die eerst bekend stond als Caer Evroc, hadden verschillende Romeinse keizers geregeerd. Waarschijnlijk vonden ze het een veiliger plek om te regeren dan de stad Rome, die bol stond van jaloezie, intriges en moordaanslagen. Verschillende Romeinse keizers liggen begraven binnen de muren van deze eeuwenoude citadel van de Brigantes. Het was in Caer Evroc - York, waar Caractacus werd verraden en uitgeleverd aan de vijand door zijn familielid, Aricia, koningin van de Brigantes, en waar ze werd aangeklaagd en onttroond door haar eigen volk. Eeuwen voor Christus was dit het centrum van emaille-ambachtslieden en de La Tene kunst. In het kort vertelt de profane geschiedenis ons dat Carausius zeven jaar lang als keizer regeerde vanuit York en toen werd vermoord door Allectus, zijn minister, in 294 na Christus. De moordenaar regeerde twee jaar en viel toen in de strijd tegen de troepen van Constantius Chlorus, die Allectus opvolgde als keizer. Ook hij regeerde tien jaar lang vanuit York. Met hem begon een van de meest gedenkwaardige hoofdstukken in de Christelijke geschiedenis, beginnend in een maalstroom van vervolging en afslachting die het brute bloedbad op de Menaii van de Christenen door Suetonius Paulinus en de Boadiceaanse wreedheden onder de kwaadaardige leiding van Catus Decianus overtrof, van 60 tot 62 na Christus. De ontzagwekkende gebeurtenissen die zich begonnen af te spelen tijdens het bewind van keizer Constantius Chlorus begonnen in de mooie stad Colchester, eenendertig jaar voordat Constantius het Romeinse purper overnam. De oude Keltische naam voor Colchester is Camulodunum, de stad waar Cunobelinus en zijn zoon Arviragus hun uitstekende munten sloegen. Het was ook de koninklijke zetel

van koning Coel. Koning Coel regeerde in Colchester, ooit de koninklijke zetel van Cunobelinus, zijn voorvader, en begiftigde de kerken met schenkingen. De overblijfselen van het kasteel van koning Coel zijn nog steeds te zien in Lexdon, een voorstad van Colchester. In het jaar 265 na Christus werd in het kasteel van Koning Coel in Colchester een dochter geboren die wereldberoemd zou worden als Keizerin Helena van het Kruis. Helena was de Grieks-Romeinse interpretatie van de Britse naam Elaine. Als Keizerin-Auguste Helena is ze het meest bekend en zo opgenomen in de helderste annalen van de Romeinse geschiedenis. Deze mooie, volleerde vrouw was een nobele tegenhanger van haar beroemde voorgangers, de prinses St. Eurgain en de geliefde Claudia (Gladys) Pudens. Opgegroeid in een christelijk gezin en opgevoed in de religieuze beginselen, werden haar natuurlijke talenten in hoge mate ontwikkeld door de beste geleerden en bestuurders van het land. Doordrenkt van de tradities van het geloof, omarmde ze alles wat Christelijk is met intelligentie en moed. Helen bezat één eigenschap die groter was dan die van haar beroemde koninklijke vrouwelijke voorgangers, haar vermogen tot politiek bestuur. Terwijl haar vorstelijke echtgenoot en zoon uitblonken in de kunst van de diplomatie, bewijzen alle feiten en verslagen dat haar capaciteit in deze richting een prominente rol speelde in hun keizerlijke bestemming. De kerstening van het Romeinse Rijk zou ongetwijfeld eeuwen zijn uitgesteld zonder haar energie en toegewijde steun. Zoals gebruikelijk beschrijft de profane geschiedenis Helen alleen in haar rol als keizerin. Er wordt geen melding gemaakt van haar afkomst en briljante erfenis. In alle Romeinse historische verslagen wordt keizerin Helena voorgesteld als een Romeinse, de vrouw van een Romein en de moeder van een illustere Romeinse zoon, maar niets van dat alles is waar. Ze waren Brits tot in de kern. Melancthon schrijft: "Helena was zonder twijfel een Britse prinses" (Epistola, p. 189). Zelfs voor veel academische intellectuelen kan de bewering dat keizerin Helena en haar eminente zoon Britten waren, opzienbarend lijken. Toch zal niemand ontkennen dat de eerste vermelding van Constantius Chlorus*1 en Helen in Brittannië begon. Voordat Constantius Allectus bij York versloeg was hij de erkende keizer van Brittannië, Spanje en Gallië. In die tijd strekten de grenzen van Gallië zich uit tot ver in het Europese continent, tot in België, Nederland en een deel van Duitsland. Treves (Trier) was lang de hoofdstad van Belgisch Gallië. Met dit verslag beginnen historici het Constantijns verhaal, dat steeds uitgebreider wordt na de uitroeping van Constandus in York tot keizer van Rome. Hij was de eerste monarch die wettelijk werd erkend als keizer over het viervoudige domein

door de bevolking van de vier landen. Alleen hij en zijn buitengewone zoon, Constantijn de Grote, zouden ooit keizerlijke heerschappij over dit enorme rijk verwerven, een verbazingwekkend feit dat historici vreemd genoeg over het hoofd hebben gezien. Zes jaar voordat Constantius wereldkeizer werd, vernieuwde en vergrootte hij op verzoek van zijn vrouw Helena het aartsbisdom York in 290 na Christus. Daarna werd York een belangrijke koninklijke en religieuze stad in Groot-Brittannië. In het voorchristelijke tijdperk was het als Caer Evroc een van de Druïdische centra en dat bleef zo onder de Jozefzending totdat koning Lucius Londen, York en Gaerlon op Usk aanwees als de drie grote aartsbisdommen van Groot-Brittannië. Later werd Caerlon on Usk vervangen door de stad Canterbury, die Londen verving als belangrijkste kerkelijke zetel. Deze drie aartsbisdommen zijn door de eeuwen heen de grote Anglicaanse religieuze centra gebleven, in de volgende volgorde: Canterbury, Londen en York. Canterbury, met zijn aartsbisschop, wordt nog steeds over de hele wereld erkend als het hoofd van de protestantse Anglicaanse gemeenschap. Haar bisschoppen, waar ze zich ook bevinden, zijn de enige kerkelijken die de ware, ononderbroken opvolging hebben geërfd van de oorspronkelijke apostelen, Paulus, Petrus en Jozef, de apostel van de Britten. De eer van keizerin Helena wordt toegeschreven aan het stichten van de eerste kathedraal in Treves, na de verheffing van haar man tot keizer van Rome. Het werd haar favoriete residentie op het vasteland en vanwege haar vele giften aan de stad werd ze in hoog aanzien gesteld en werd ze beschermvrouwe van Treves. De voormalige Britse prinses kreeg de titel 'Helena van het Kruis', vanwege de bewering dat ze het kruis van Christus had gevonden dat in 326 na Christus in de buurt van Jeruzalem begraven lag. Een van de grootste kunstschatten die nog steeds bestaat is het schilderij 'Helena', gemaakt door de beroemde kunstenaar Cima da Conglianel in 1459. Het toont de mooie koninklijke dochter van koning Coel van Colchester met het kruis van Christus. Door haar associatie met Treves, en die van haar keizerlijke echtgenoot Constantius en hun nobele zoon Constantijn, had deze stad nauwer contact met de vroege Britse vorsten dan enige andere stad op het continent. De huidige kathedraal is gebouwd op de plaats van het paleis dat haar man, Constantius Chlorus, liet bouwen. De basiliek van het paleis vormt zelfs de eigenlijke muren van de kathedraal. Haar zoon, Constantijn de Grote, liet in Treves een keizerlijk paleis bouwen naar het voorbeeld van het kasteel van zijn grootvader in Colchester, waarvan de ruïnes nog steeds te zien zijn. Er wordt gezegd dat iedereen die de ruïnes van het kasteel van koning Coel in de buitenwijken van Colchester heeft gezien en later de ruïnes in Treves heeft

bekeken, zo geïntrigeerd is door de gelijkenis die ze vertonen dat de afbeelding van de ene gemakkelijk wordt verward met die van de andere. Nog interessanter is de bewering dat het oorspronkelijke kasteel dat nu bekend staat als Edinburgh Castle door Constantius werd gebouwd voor keizerin Helena en dat een groot deel van de huidige muren deel uitmaakten van de muren van het oorspronkelijke kasteel. Met uitzondering van de kerk gewijd aan Maria, de Moeder van Jezus, in Avalon, Glastonbury, begon het wijden van kerken aan vrouwen pas rond de twaalfde eeuw. We weten echter dat Cor Eurgain werd opgericht en gewijd aan de dochter van Caractacus tijdens het leven van de prinses Eurgain en Jozef van Arimathea. Het was vooral een universiteit voor onderwijs en koorscholing, met een kapel in de omheining. Helen viel de eer te beurt om als eerste vrouw een kerk ter ere van haar te laten bouwen, enkele honderden jaren voordat dit in de twaalfde eeuw begon, en om tot heilige te worden uitgeroepen. De kerk van St. Helen werd gebouwd in Colchester, haar geboorteplaats. Van oudsher tot op heden draagt deze stad als wapenschild het symbool van Helena van het Kruis. Het heeft de vorm van een kruis met drie kronen als armen. Zo wordt, in stille vorm, het nobele record vereeuwigd in de stad waar zij werd geboren en ook haar zoon Constantijn, de kampioen van het christendom. Met devote trots kunnen de afstammelingen van Britse christenen in het Britse Gemenebest, Amerika en elders wijzen op het feit dat de enige heilige vrouwelijke wijdingen tussen die aan Maria in Avalon en die duizend jaar later, aan de koninklijke voorouders van hun eigen ras waren, verwant aan elkaar in de koninklijke bloedlijn: Ten eerste, de toewijding van de kerk gevormd uit het Britse paleis in Rome aan Pudentiana, de dochter van Claudia en Rufus Pudens, na zijn martelaarschap; ten tweede, Cor Eurgain in Wales, gewijd aan de prinses Eurgain, tante van Pudentiana; en ten derde, aan St. Helen in Colchester, dochter van Koning Coel, Oueen Keizerin van Rome. Vreemd genoeg hebben sommigen verklaard dat Helena nooit keizerin van Rome was, maar een concubine van de keizer Constantius Chlorus. Er zijn altijd verwrongen geesten die proberen de meest nobele te vernederen. Maar de geschreven bronnen, en die zijn legio*3 , verbijsteren hen boven elke twijfel verheven. Geen enkele persoon die geen regerend koning of koningin was, zou munten met zijn naam hebben laten slaan, waarop hij als zodanig werd vermeld. In het Vaticaans Museum en het British Museum zijn munten te zien met haar naam erop, die bewijzen dat zij keizerin was met de titel Augusta.*4 Op de munten staat: 'Flavia Helena Augusta. Sulpicius Severus zegt: 'Helena regeerde als keizerin met haar zoon. Helena leefde eenenzeventig jaar. Ze stierf in 336 na Christus. De laatste jaren van haar

leven werkte ze ijverig voor het geloof in Constantinopel, de stad die haar zoon stichtte en naar hem vernoemde. Helena was ijverig in het verzamelen en bewaren van relikwieën van de vroege apostelen die in en rond Jeruzalem gevonden werden. Het nageslacht kan eeuwig dankbaar zijn voor deze genadige vrouw die zo overvloedig van haar fortuin bijdroeg aan het zoeken naar en restaureren van oude manuscripten en documenten, evenals persoonlijke bezittingen van de apostelen. Haar echtgenoot, keizer Constantius Chlorus, stierf dertig jaar voor haar in 306 na Christus in de stad York, waar hij begraven ligt. Voordat Constantius de troon van het Romeinse Rijk besteeg, hadden zich tragische stormwolken verzameld op het continent, vooral in Rome, waar revolutie en moord de ene na de andere keizer uit de weg hadden geruimd. Er was een verwarrende mix van roofzuchtige Romeinen die legers samenstelden en aanspraak maakten op de troon van de Caesars. De beruchte Diocletianus had de touwtjes in handen in Rome en op zijn bevel begon wat vaak beschreven wordt als de ergste christenvervolging in 290 na Christus. In zijn Edict beval hij kerken af te breken, de heilige geschriften te verzamelen en te verbranden, samen met andere christelijke literatuur waar ze hun handen op konden leggen. Bibliotheken, leerscholen en privéhuizen werden eveneens vernietigd. Opnieuw brulden de leeuwen in het Colosseum. De gevangenissen werden gevuld en de straten stroomden vol met het bloed van martelaren. Geen Christen werd gespaard, ongeacht leeftijd of geslacht. Zelfs de baby's van christelijke ouders werden wreed vernietigd. De vervolging van Diocletianus wordt beschreven als de tiende christenvervolging, beginnend met het Edict van Claudianus in 42 na Christus. Keizer Diocletianus sloeg met plotselinge ontstellende wreedheid toe op de Christenen. Hij gaf hen de schuld van de reeks rampen door de jaren heen die de Romeinse wapens zodanig hadden gedecimeerd dat ze niet langer in staat waren om hun eigen grenzen met succes te verdedigen, laat staan te veroveren zoals vroeger. Rome was in verval; haar glorie was snel tanende. Diocletianus probeerde de nationale ramp af te wenden door de uitroeiing van de Christenen, hun kerken en andere bezittingen te bevelen. Deze beestachtige wreedheid duurde achttien jaar. De vervolging vlamde enkele jaren over Europa voordat het de kusten van Brittannië trof. Opnieuw werden de Romeinen gefrustreerd door de ongelooflijke ijver van de martelaren die stierven met gebeden op hun lippen of luidkeels vermaningen. Ze zagen hoe het gewone volk vernietigd werd en dezelfde minachting voor de dood toonde als hun christelijke voorouders. Dit wakkerde Diocletianus aan tot meer duivelse praktijken, waarin hij later werd geholpen door Maximianus, die

samen met hem heerser werd over het continentale Romeinse Rijk. Hoe wreed Diocletianus ook was, de Romeinen zelf schrijven dat Maximianus nog erger was. Er wordt beweerd dat zijn wreedheid en wreedheden onbeschrijfelijk waren. Hij liet zijn beste legioenen, die uitsluitend uit Galliërs bestonden, tot de laatste man afslachten omdat ze christen waren. Hij was blind van maniakale haat. De vervolging van Diocletianus bereikte Brittannië in 300 na Christus, waar de Romeinen opnieuw probeerden het christendom bij de bron te vernietigen. De keizer stortte een enorm leger in Brittannië, terwijl Maximianus zijn vernietigende koers op het continent voortzette. Constantius Chlorus was in York al tot keizer van Rome uitgeroepen. De Britse koninkrijken waren beter verenigd. Als één land gaven ze gehoor aan de strijdkreet van Constantius. Voordien hadden de Britten jaren gevochten om elk Romeins conflict te beslissen, waarbij de overwinning van de ene naar de andere kant zwaaide. Toch maakte Constantius binnen een jaar een einde aan de vervolging van Diocletianus in Brittannië, waarbij hij de Romeinse wapens met duizelingwekkende nederlagen versloeg en hen terugdreef naar het continent, in 302 na Christus. Voordat de overwinning de Britse legers bekroonde, hadden de Romeinen echter al grote verwoestingen aangericht door kerken, universiteiten en bibliotheken met de grond gelijk te maken en steden te plunderen. De slachting was verschrikkelijk en het totale aantal Britse martelaren overtrof ruimschoots het totaal van alle eerdere vervolgingen samen. Er wordt gezegd dat het verlies aan Britse levens niet te overzien was, niet zozeer op het slagveld, maar in de afslachting van het onschuldige, weerloze volk en priesterschap. Gildas, de vroege Britse geschiedschrijver, vertelt ons dat de Britse kerk de volgende eminente prelaten door martelaarschap verloor: Amphibalus, bisschop van Llandaff; Alban van Verulam; Aaron en Julius, burgers en presbyters van Chester; Socrates, bisschop van York; Stephen, bisschop van Londen; Argulius, zijn opvolger; Nicholas, bisschop van Penrhyn (Glasgow); Melior, bisschop van Carlisle; en ongeveer tienduizend communicanten in verschillende rangen van de samenleving. De duizenden anderen die in Brittannië omkwamen zullen nooit bekend worden, net zo min als de ontelbare aantallen Christenen die op het continent werden afgeslacht omwille van het geloof. Na de verdrijving van de Romeinen wordt ons verteld dat keizer Constantius en zijn keizerin-koningin ijverig begonnen met het herstel van de verwoeste kerken. Het was een titanische taak, die veel zegt over de christelijke toewijding van deze koninklijke familie die hun persoonlijke fortuin in de restauratie stak. Tijdens dit herstelproces stierf keizer Constantius Chlorus in York in 306 na Christus

en daar werd hij ter ruste gelegd. Onmiddellijk nam zijn zoon Constantijn het purper over en riep zichzelf in York uit tot keizer van het Romeinse Rijk. De volgende zes jaar verbleef Constantijn in Brittannië, waar hij veel nieuwe kerken en onderwijsinstellingen bouwde nadat hij de restauratie van de verwoeste kerken had voltooid. Gedurende deze tijd gingen Diocletianus en vooral Maximianus door met het vernietigen van christelijke levens op het continent. Toen de vrede in Brittannië was hersteld, begon Con stantijn, de beroemde zoon van beroemde koninklijke christelijke ouders, zich voor te bereiden om de zeeën over te steken naar het continent waar zijn dramatische lot zich zou ontvouwen. Hij verzamelde een machtig leger in Brittannië dat volledig uit Britse krijgers bestond. Met hen voer hij uit en landde in wat tegenwoordig Duitsland is. De twee legers botsten op elkaar aan de oevers van de Tiber waar de Britten, onder leiding van keizer Constantijn, een overweldigende overwinning behaalden. Maximianus werd volledig verpletterd en de vervolging eindigde. Constantijn marcheerde met zijn Britse krijgers zegevierend verder naar Rome, waar hij op een luidruchtig onthaal kon rekenen. Onder groot gejuich besteeg hij de keizerlijke troon en werd door de senaat en de bevolking van Rome officieel tot keizer uitgeroepen. Door erfelijk recht was hij keizer over Brittannië, Gallië en Spanje, als opvolger van zijn vaders aanspraak op de macht in Rome op grond van de verovering in York, die hij bevestigde door de overwinning op Maximianus op de oevers van de Tiber. Dit was de grootste territoriale heerschappij waarover één Romeinse keizer regeerde, alleen en in vrede. Het was ook de laatste keer. Zijn eerste daad als keizer van Rome was het christelijk verklaren van Rome, waarmee voorgoed een einde kwam aan de christenvervolging in het Rijk, rond 312 na Christus. Voortaan begon Rome haar geschiedenis als christelijke natie. Door het geloof te nationaliseren had Constantijn voor Rome gedaan wat koning Lucius honderdvijftig jaar eerder voor Brittannië had gedaan. In het grote christianiserende werk dat volgde, stond de genadige Helena, zijn moeder, aan zijn zijde en regeerde, zoals Severus zei, met haar zoon als keizerin. Als we het beeld samenvatten, kunnen we uitroepen: 'Wat een paradox! De eerste christelijke kerk in Rome gesticht door de Britse koninklijke familie! Dezelfde familie onder Arviragus kreeg als eerste het kruisteken als embleem. In volgorde, hun afstammelingen onder Lucius nationaliseerden het geloof in Brittannië en plaatsten het kruisteken voor het eerst op munten; de kleindochter van Lucius, prinses Helena van Colchester, behoedde het geloof in haar thuisland, haar man sloeg de vervolging van Diocletianus neer en, tenslotte, haar illustere zoon, gesteund door een Brits leger, veroverde de stad

Rome; Constantijn, een Brit, nationaliseerde het geloof in Rome. Wat een ironie van het lot! De Romeinen die er eerst op uit waren om Brittannië en het christendom te vernietigen, worden uiteindelijk bekeerd tot het geloof, genationaliseerd in Christus door dezelfde Britten, met een Brit op de keizerlijke troon en Britse krijgers die het geloof verdedigen waar driehonderd jaar lang vervolging van de christenen had geheerst. De geschiedenis kent geen tegenhanger van dit vreemde drama. Het goddelijke patroon was nu bijna voltooid en Constantijn zou het bezegelen. Deze lange reeks discipelen is vergeten, maar de grootsheid van hun grote daden leeft bij ons in de christelijke democratieën die uit hen zijn voortgekomen. Hoeveel mensen realiseren zich tegenwoordig dat Constantijn de Grote een Brit was? Weinigen, als die er al zijn, behalve de waarheidszoekers die de boekrollen hebben gelezen. Velen denken dat het feit te fantastisch is om waar te zijn en vergeten het zonder te zoeken. Tot hen spreekt de eminente kardinaal Baronius: "De man moet wel gek zijn die, in het aangezicht van de universele oudheid, weigert te geloven dat Constantijn en zijn moeder Britten waren, geboren in Brittannië. Meer dan twintig Europese autoriteiten bevestigen dit feit. De afstamming van Constantijn wordt opgesomd in de Panegyrics of the Emperors, en de genealogie van zijn illustere afstamming wordt gegeven door zijn afstammeling, Constantijn Palaeologus, waarin in detail alle verslagen en bewijzen en omstandigheden van zijn wonderbaarlijke carrière staan. Polydore Vergil, in zijn Geschiedenis van Engeland, roept uit: 'Constantijn, geboren in Brittannië, van een Britse moeder, uitgeroepen tot keizer in Brittannië, maakte zonder twijfel zijn geboortegrond tot deelgenoot van zijn glorie.' Sozomen, in de Kerkelijke Geschiedenis, schrijft: 'De Grote Constantijn ontving zijn christelijke opvoeding in Brittannië.' En Paus Urbanus zegt in zijn Brief Brittannia: 'Christus toonde Constantijn de Brit, de overwinning van het Kruis voor zijn scepter.' De keizer Maximus Magnus die, met zijn zegevierende Britse leger, a.d. 387 het continent veroverde en zich daarna terugtrok in Gallië, waar hij Bretagne bevolkte, stamt af van de Grote Constantijn. Uit Hewin's Royal Saints of Britain citeren we: 'Keizer Maximus Magnus of Maxen Wledi was een Romeins-Spanjaard die verwant was aan keizer Theodosius, en van de familie van Constantijn de Grote, en van Britse koninklijke afkomst aan zijn moeders kant.' Alle documenten bewijzen dat Constantijn erfgenaam en wettelijke vertegenwoordiger was van de koninklijke christelijke dynastie van Brittannië, een ware vertegenwoordiger van de koninklijke kerk die hij permanent vestigde door een keizerlijk edict in de heidense stad Rome. Hij deed landschenkingen aan de kerk in Rome,

waarvan de enige eerdere schenkingen de schenkingen waren die door de koninklijke familie Caradoc-Pudens aan de kerk waren nagelaten: het Paleis van de Britten en het bijbehorende landgoed, dat terug te vinden is in de kerk die bekend staat als St. Pudentiana, de eerste bovengrondse kerk in Rome. De doelen van het leven van Constantijn de Grote worden door hem duidelijk geïllustreerd in een van zijn Edicten, waarin hij zegt: 'Wij roepen God als getuige aan, de Redder van alle mensen, dat wij bij het aannemen van de regering alleen beïnvloed zijn door deze twee overwegingen: het verenigen van het rijk in één geloof, en het herstel van vrede in een wereld die verscheurd is door de waanzin van religieuze vervolging.' Hij zette al zijn inspanningen in voor dit doel. Twee jaar nadat hij in Rome tot keizer was uitgeroepen, riep hij het eerste christelijke kerkcongres bijeen en gaf hij er het bevel over sinds het concilie dat door Jakobus in de Handelingen der Apostelen is opgetekend. Dit belangrijke kerkelijk concilie vond plaats in Arles, a.d. 314. Het tweede grote concilie werd gehouden in Nicea, 325 na Christus. Constantijn zat dit concilie persoonlijk voor, waarvan is vastgelegd dat van de driehonderdachttien aanwezige bisschoppen er slechts tien Latijn spraken. Het derde grote concilie werd gehouden in Constantinopel in 337 na Christus. Het staat bekend als het Concilie van Byzantium of Constantinopel. Hoewel de bisschop van Rome aanwezig was, is het interessant om op te merken dat het de bisschop van Constantinopel was die voorzat. Op elk concilie nam de vertegenwoordiger van elk land plaats in de volgorde waarin elk land het christendom had ontvangen. Te allen tijde, bij elke conventie die ooit volgde, behield de Britse bisschop de eerste zetel. Bijna duizend jaar later, toen Italië en Spanje de voorrang van Groot-Brittannië betwistten, was het de paus die zijn veto uitsprak door te verklaren dat Groot-Brittannië voorrang had omdat het de eerste natie was die het geloof van Christus aanvaardde. Twintig jaar lang werkte Constantijn aan de uitbreiding van het constitutionele christendom, dat al lang in zijn geboorteland gevestigd was. Net als zijn moeder, keizerin Helena, erfde hij de Britse sympathie voor de oosterse kerk in plaats van de roomse. Voor hen stamde het Britse geloof uit Jeruzalem, niet uit Rome. Daarom vestigde hij, samen met zijn moeder, zijn regering in Constantinopel en bracht de keizerlijke troon van de Caesars daarheen over. Er wordt gezegd dat hij tijdens zijn lange regeerperiode slechts twee korte bezoeken bracht aan de Italiaanse hoofdstad. Constantinopel, York en Colchester waren zijn favoriete verblijfplaatsen. Zoals Vergilius schreef, 'hij maakte zijn geboortegrond tot deelgenoot van zijn glorie'. Er bestaat bewijsmateriaal waarin staat dat hij landerijen en de oude bosrechten van het

bisdom Londen herstelde, samen met de gemeenschappelijke landerijen van zijn grootvader koning Coel, zoon van Lucius, in de koninklijke stad Camulodunum - Colchester, de stad die in het bisdom Londen ligt. Op deze manier volgde hij de praktijk van zijn koninklijke voorgangers, Arviragus tot Lucius. In de Britse Triade III staat dat hij de eerste keizer was die koninklijk beschermheerschap verleende aan allen die in het geloof bijeenkwamen. Dit feit wordt opnieuw vermeld in verband met de drie aartsbisdommen van het eiland Brittannië. Er zijn enkele opmerkelijke overeenkomsten tussen de praktijk en naleving van het christendom dat, zoals we gezien hebben, een bloem was die geplant en bloeide op Druïdische bodem, en de Israëlitische 'kerk' of 'gemeente in de woestijn'. In het oude patriarchale systeem waren de Levieten belast met de dienst van de Tabernakel en de Tempel. Omdat zij de leiding hadden over het heiligdom, hadden zij geen erfdeel in het land, zoals alle andere stammen van Israël. Ze werden niet betaald voor hun diensten. Er werd voor hen gezorgd uit de tienden. De stam Levi staat bekend als de Priesterlijke Stam, maar alle Levieten waren geen priesters. Naast het uitvoeren van de kerkelijke functies van de Tempel, voerden ze ook de functies van ambtenaren uit. Zoals een moderne schrijver het zegt:
De Levieten omvatten niet alleen degenen die bij het altaar wachtten, maar ook het onderwijzend of onderwijzend personeel van de natie, evenals de rechterlijke ambtenaren, vertegenwoordigd door rechters en magistraten. De rechtspraak, of op zijn minst de hele wetgevende kant ervan, de voorziening voor de armen, het systeem van nationaal onderwijs, evenals het bewaren en overdragen van de Schriften, naast het leiden van de offerdienst en de liederen en diensten van de Tempel waren in handen van de stam van Levi.'

Daarnaast leverden de Levieten de meerderheid van de rechters, klerken, griffiers, censoren, bewaarders van de archieven, de meetkundigen, genealogen en opzichters van maten en gewichten. De tiende vertegenwoordigde het goddelijke economische systeem, door de wet van rechtvaardigheid, inclusief het principe van verdelende rechtvaardigheid. De Druïdische economische wet was precies hetzelfde en werd natuurlijk voortgezet in de samensmelting van de Druïdische met de Christelijke principes van het geloof. Duizenden jaren lang was deze praktijk zo verankerd in de gedachten van de mensen dat ze normaal werd voortgezet in de Gouden Eeuw van de kerk in Brittannië. De prachtige giften van de Britse koningen aan de kerk waren eenvoudigweg een uitbreiding van de tienden van hun kant ter glorie van God voor de bevordering van het christelijk geloof. Keizerin

Helena en haar zoon Constantijn de Grote waren waarschijnlijk de grootste donateurs van rijkdom aan de christelijke zaak. Het Oogstfeest, tegenwoordig beter bekend als Thanksgiving, was in de vroege Druïdische en Christelijke tijden het moment waarop de mensen hun giften van het veld naar de kerk brachten. Het versieren van kerken met producten van het veld is slechts een modern gebaar van het eeuwenoude gebruik om tiende te betalen voor de oogst. Na de Gouden Eeuw, rond 600 na Christus, begon de tiende iets van zijn oorspronkelijke inhoud te verliezen, voornamelijk door de Deense invasies en de ontheiliging van de heilige plaatsen door de Noormannen. Opnieuw zien we een Britse koning opstaan om een oude goddelijke wet te behouden. In 854 na Christus zorgde Koning Ethelwulf, een Christelijke Saksische koning, er door middel van een Koninklijk Handvest in het Parlement voor dat de staat en de kerk de tiende erkenden als een nationale instelling. Uit deze koninklijke oorkonde, die zich in het British Museum bevindt, citeren we: 'Het tiende deel van het land van het koninkrijk tot lof van God en zijn eeuwig welzijn. Deze akte werd geschreven in Winchester en de oorkonde werd op het altaar van de kathedraal gelegd in aanwezigheid van St. Swithun en de vergadering van de Witan (Saksisch parlement) en gewijd aan de dienst van Christus. Zo werd de patriarchale wet van Israël en van de Druïden hersteld. De jaren van de heerschappij van Constantijn de Grote en Keizerin Helena zijn de helderste bladzijden in de Romeinse geschiedenis. Constantijn bevrijdde de Christenen voor altijd van verdere vervolging. De afschuwelijke put van de Mamertijnen werd gesloten. De met bloed doordrenkte arena van het Colosseum was droog en de grote muren begonnen af te brokkelen door onbruik. Het was een tijdperk van vrede die rustig in stand werd gehouden door de Britse legioenen van Constantijn. De apostolische claim op het erfgenaamschap van Petrus is ondenkbaar. Petrus werd nooit aangesproken als bisschop van Rome, laat staan als paus, door Paulus of door een van de apostelen of vroege bisschoppen van de kerk. Toch probeert de indrukwekkende tekst die in prachtige blauwe letters rond de gouden koepel van de Sint Pieter staat, bewust het erfgenaamschap te verkondigen aan bezoekers van Rome, die de tekst zien: 'Gij zijt Petrus, en op deze rots zal ik mijn Kerk bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen'. Linus en Clement, de eerste en tweede bisschoppen van Rome, kenden Petrus van nabij, samen met de apostolische menigte. Het is duidelijk dat zij ook niet op de hoogte waren van de claim van Petrus' vermeende uitverkiezing. Paulus, die zich in zijn brieven richt tot de kerk van Rome, maakt geen melding van Petrus als bisschop of van enige directe associatie

met de niet-Joodse kerk. Het bekroonde feit is dat als Petrus bekend had gestaan als het 'hoogste hoofd van de kerk en plaatsvervanger van Christus op aarde', het Concilie van Jeruzalem in 46 na Christus, dat bijeenkwam om een verhit geschil tussen Petrus en Paulus te beslechten, dat in het voordeel van de laatste eindigde, nooit Jacobus, broer van Jezus en apostolisch bisschop van Jeruzalem, als voorzitter zou hebben aanvaard. En Petrus had zeker niet terecht kunnen staan als hij paus was geweest. Gore, in zijn Roman Catholic Claims, verwerpt de claim, samen met de huidige beschuldiging dat niemand tot de ware kerk behoort tenzij onder het gezag van de bisschop van Rome. Het argument is waardeloos. Het pausdom zoals wij het kennen, en zoals Willem de Veroveraar, Hendrik VIII en Elizabeth I het kenden, is niet in en van de Primitieve Kerk van Christus. Het is verstoken van elke Schriftuurlijke erkenning. Ze ontstond uit een combinatie van omstandigheden en politieke druk, gebaseerd op een reeks documenten waarvan alle historici bewezen hebben dat het 'de vervalste Decretalen' zijn. Constantijn, doordrenkt van de erfenis van het primitieve geloof in Brittannië, zou de laatste zijn om zo'n offerdaad voor te stellen, laat staan goed te keuren. Gregorius de Grote, die Augustinus naar Brittannië stuurde, verwierp de titel van paus en beweerde niet meer te zijn dan 'eerste onder gelijken', de positie die vandaag de dag bestaat onder alle bisschoppen die voortkomen uit apostolische successie in de Anglicaanse gemeenschap. De zonen van Constantijn behielden de christelijke principes van hun grote ouder. Zij waren de stichters van het Byzantijnse Rijk, maar hun verheven levens hebben geen invloed op ons verhaal, behalve in het geval van één afstammeling. Vreemd genoeg is hij het best bekend als 'de Prins van het Heiligdom'. Professor Rhys zegt dat Ambrosius Aurelianus*5 de kleinzoon was van Constantijn de Grote. Hij was de zoon van Jovin, die met een dochter van de keizer trouwde en koning van de Britse Cotswolds werd. Hij was de broer van Uther Pendragon, de oom van de romantisch beroemde Koning Arthur. Het is vreemd hoe deze oude religieuze verantwoordelijkheden opduiken in Groot-Brittannië en altijd binnen het ambt van de Britse koninklijke familie. Het onderwerp wordt nog intrigerender als we leren dat de standaard van deze kleinzoon van Constantijn het teken van de leeuw droeg. Dit brengt ons een heel eind terug in de geschiedenis van het Oude Testament. Toen de stervende Jakob de twaalf stammen nationaliseerde onder de naam Israël, werden de twee belangrijkste ambten, die de macht van de regering en het gezag van de Tempel vertegenwoordigden, aan twee leden van de twaalf stammen van Israël gegeven. Aan Juda werd het Heiligdom - de Tempel - gegeven en aan Efraïm de Heerschappij - de regeringsmacht. Juda werd dus de

Bewaarder van het Heiligdom en zijn zoon de Vorst van het Heiligdom. Zijn vaandel was een leeuw, nog steeds bekend als de Leeuw van Juda. Het teken van de tien stammen onder Efraïm was de stier. Zij stonden historisch bekend als de 'Stierenstam'. Hun standaard droeg het insigne van een witte stier. Uiteindelijk vinden we duizenden jaren later dezelfde insignes terug in Groot-Brittannië en als bewijs van dezelfde oude koninklijke religieuze autoriteit. Eerst het stierenteken van Efraïm, gebruikt door de Druïden; toen het kruis onder Arviragus; nu hebben we de leeuw als het embleem van de Prins van het Heiligdom, en vandaag de dag worden al deze tekens gecombineerd op de koninklijke standaard van de Britse vorsten. In alle oprechtheid mogen we de diepzinnige vraag stellen: Is het allemaal toeval of is het de werking van de goddelijke bestemming zoals verkondigd door de profeten? Alleen de tijd zal uitwijzen hoe vol de verborgen boekrol is. Er is vandaag de dag weinig over dat herinnert aan het leven en de grote christelijke prestaties van Constantijn de Grote en zijn vrome moeder, keizerin Helena. Bijna veertienhonderd jaar lang was het Zwaard van Constantijn een kostbaar relikwie onder de Britse kroningsregalia. Toen de koning gekroond werd en de ring van de Kerk om zijn vinger werd geschoven, werd hem het Zwaard van Constantijn overhandigd als symbool van zijn erfgoed als verdediger van het christelijk geloof. Tijdens de Cromwelliaanse ontheiliging van de kerken namen de fanatieke puriteinen, naast vele andere schatten, de kroningskronen, juwelen en andere regalia in beslag. Veel kostbare sieraden werden nooit teruggegeven. Sommige die wel werden teruggegeven, waren beroofd van onbetaalbare stenen. Jarenlang werd er wereldwijd gezocht naar het Zwaard van Constantijn, met rijke beloningen, maar het mocht niet baten. Het zwaard dat Constantijn uit zijn schede trok om Maximianus op de Tiber te verslaan en de vervolging van Diocletianus voor eens en altijd de kop in te drukken is verdwenen, maar het karakter van zijn idealen leeft en stampt even sterk als altijd in de harten van ware christenen. Het zwaard is niet langer nodig, ondanks zijn historisch belang. We bezitten een krachtiger macht, een macht die ons nooit in de steek heeft gelaten zolang we standvastig en trouw zijn gebleven, de onoverwinnelijke geest van Christus, dezelfde die Constantijn de Grote inspireerde, dezelfde onvergankelijke geest die door de lippen van Jezus sprak tot allen die in Hem geloofden: "Ik ben altijd bij jullie". Wat hebben we nog meer nodig? Hoewel weinigen zich de hierin beschreven voorvallen van Constantijn de Grote en zijn familie in Engeland zullen herinneren of kennen, bestaat er nog steeds een gedenkteken. Op het kerkhof van de oude parochiekerk van St. Cuthbert, nu in de stad York, staat bij de hoofdingang een

groot stenen kruis waarop de volgende woorden staan: 'Vanuit deze parochie werd Constantijn de Grote in 306 na Christus tot keizer uitgeroepen. Onweerlegbaar bewijs voor de verbazingwekkende historische waarheid zoals die door kardinaal Baronius is verklaard en voor de glorie van de grote christelijke prestatie die uit York voortkwam, geleid door de grote Britse christen Constantijn en zijn Britse leger dat Rome veroverde en het tot christen uitriep.

*1 *Chlorus' betekent 'bleek' en kan een verwijzing zijn naar zijn afkomst uit een blonde familie.*
*familie, omdat zijn Dardanese afkomst Trojaans is.*
*2 *Giovanni Batista da Conegliano.*
*3 *Aartsbisschop Ussher somt twintig autoriteiten op; cf. Morgan, St. Paul in Britain,*
*pp. 164-165.*
*4 *Lewis, Joseph of Arimathea, 6th edition, p. 91 (note).*
*5 *Zie ook Prof. Hewins, Royal Saints of Britain, pp. 52-56.*

## HOOFDSTUK XIX

## HET MYSTERIE VAN DE BEKER VAN HET LAATSTE AVONDMAAL

We zijn nog steeds geïntrigeerd door het mysterie van de originele Beker van het Laatste Avondmaal, waarvan we geloven, op basis van een studie van de tradities, dat deze bewaard is gebleven. Wat was het uiteindelijke lot ervan? Het antwoord ligt misschien in de oude Britse traditie die de oorspronkelijke Beker in verband brengt met Jozef van Arimathea in Avalon. Van de drie apostelen die het nauwst met Jezus verbonden waren, wordt algemeen aangenomen dat Petrus, de Rots, het meest waarschijnlijk de gevaarlijke opdracht zou hebben aanvaard omwille van de veiligheid. Aan de andere kant was de opdracht van Petrus gevuld met gevaar voor hemzelf. De edicten van Tiberius en Claudius hadden het tot een halsmisdaad gemaakt als iemand de leer van de Weg omarmde en riepen op tot de vernietiging van alles wat met de christelijke zaak te maken had. Met het zwaard boven hun hoofd zouden de Apostelen zeker elk heilig voorwerp op een veilige plek hebben willen plaatsen. Zoals het verslag bewijst, kon de kerk in Antiochië in het beste geval slechts een tijdelijk onderkomen zijn voor het gekoesterde relikwie. Zoals we weten had Johannes de bewaring van Maria eerder overgedragen aan haar oom Jozef. Alles wijst erop dat hij haar, samen met zijn andere metgezellen, meenam naar Brittannië, waar ze stierf en begraven werd. In dit geval is het logisch om aan te nemen dat er geen betere haven voor de Beker zou zijn dan in het bezit van Jozef in Avalon, ervan uitgaande dat Petrus de tijdelijke voogd was. We weten dat Petrus waarschijnlijk drie of vier jaar in Brittannië werkte voordat hij naar Rome ging, en binnen tien jaar na de aankomst van de Bethanië-groep op het heilige eiland Avalon. Onder deze gevaarlijke omstandigheden is het heel goed mogelijk dat Petrus de oorspronkelijke Beker met zich meenam naar Brittannië en deze overdroeg aan de zorg van Jozef. Volgens de oude Britse traditie was de heilige Beker in het bezit van Jozef toen hij voor het eerst op Avalon aankwam en toen de eerste christenvervolging in Brittannië plaatsvond tijdens de Claudiaanse invasie in 42 na Christus. Na overleg met de uitverkorenen begroef Jozef hem heimelijk zodat hij voor altijd veilig zou zijn voor de aanraking van profane handen. Als deze hardnekkige eeuwenoude traditie enige waarde heeft, dan werd de originele Beker van het Laatste Avondmaal begraven in de bedekkende aarde van Chalice Hill. Het is veelzeggend dat aan de voet van de Tor, waar Jozef en zijn metgezellen hun kerk van riet oprichtten, een terrasvormige tuin ligt die

bekend staat als Chalice Hill. Daarin bevindt zich een prachtige waterput die nog steeds de naam Chalice Well draagt. Vanaf de vroegste christelijke tijden zijn de heuvel en de bron bekend onder hun bijzondere naam, waarbij de bron vaak de Heilige Bron wordt genoemd. In het water van deze put werden koning Lucius en talloze andere belangrijke bekeerlingen gedoopt in het christelijke geloof. Er wordt beweerd dat Jozef de Beker in deze heuvel heeft begraven en de bronnen die uit de heuvel stromen en de bron vormen, gaven de naam aan zowel Chalice Hill als Chalice Well. Terwijl de bron altijd bekend stond als de Chalice Well en de Holy Well, gaven Angelsaksische monniken hem eeuwen later de naam Blood Spring vanwege de roodachtige vlekken die overal waar het water stroomde te zien waren. Ze ontwikkelden het bijgelovige geloof dat de vlekken het bloed van Christus waren dat uit de begraven beker in Chalice Hill kwam. Het water werd door de vroege Britse kerk nooit de Bloedbron genoemd. Voor hen en tot op heden is het altijd de Chalice Well gebleven. In 1883 werd de bron ontdaan van het gebroken metselwerk en puin dat hem eeuwenlang had verstopt en werd het water geanalyseerd. Hieruit bleek dat de bron werd gevoed door minerale bronnen met een ijzergehalte; waar de minerale ijzerafzettingen opdroogden, bleef de roodachtige vlek achter die op bloed leek, waardoor de oude monnikenlegende ontstond. Het is interessant om te weten dat er vlakbij Padstow, in Cornwall, nog een bron is met een befaamde oudheid die al sinds mensenheugenis bekend staat als de Bron van Jezus. Dat de Beker door Jozef in Chalice Hill was begraven, werd meer dan duizend jaar lang stellig geloofd en was het thema van de zoektocht van Koning Arthur en de Ridders van de Ronde Tafel naar de Heilige Graal. Hoe sterk het geloof dat Jozef de Heilige Beker heeft begraven door de eeuwen heen is blijven bestaan, blijkt uit de vele gedichten, liederen en verhalen die er in overvloed zijn. Tennyson vereeuwigde de traditie van de Beker in de volgende verzen die hij schreef:

> 'De beker, de beker zelf waaruit onze
> Heer dronk op het laatste trieste avondmaal met
> De Zijne; Dit uit het gezegende land van Amamat,
> Na de dag van duisternis, toen de doden gingen
> dwalend over Moriah - de goede heilige,
> Arimatheus Jozef, op reis gebracht naar
> Glastonbury.

We kunnen ons afvragen: als het verhaal van de Beker van het Laatste Avondmaal, zoals hierin beschreven, geen inhoud heeft, hoe kan het dan dat de twee plaatsen van belang bijna tweeduizend jaar geleden door de stichters

van de eerste bovengrondse christelijke kerk in Groot-Brittannië Chalice Hill en Chalice Well werden genoemd? Een plaats krijgt nooit een naam zonder reden. Het is een label of een aanduiding van iets dat duidelijk belangrijk is. In tegenstelling tot sommige historische plaatsnamen zijn deze twee nooit op hun echtheid betwist. Ze zijn blijven bestaan, geliefd in het menselijk hart als een levende getuigenis van een heilige gebeurtenis. Vandaag de dag, in dit verbazingwekkende tijdperk van wetenschappelijk materialisme, is het Heilig Avondmaal voor alle christenen een heilige ceremonie. Jezus vroeg dat het gedaan zou worden in blijvende herinnering aan Hem. Van oudsher houden de communicanten van de Britse kerk vast aan deze lieflijke daad van herinnering. In de huidige tijd zijn alle christelijke denominaties die afstammen van de Moederkerk in Avalon, ongeacht in welk deel van de wereld ze zich bevinden, zeer trouw in het trouw blijven aan hun Verlosser door de daad van het gedenken in devote eerbied en in nederigheid te beoefenen. Hoe interessant het ook mag zijn om de heilige Beker te kennen en te zien, het doet er echt niet toe; het is de betekenis van de herinnering die het meest telt en die vandaag de dag in alle ware christelijke harten vurig leeft, net als bijna tweeduizend jaar geleden.

## HOOFDSTUK XX

## HET EINDE VAN HET GOUDEN PAD

JOZEF, de apostel van Brittannië, leefde vier jaar voordat hij getuige was van de tweede verdrijving van de vervolgende Romeinen van het Sceptred Isle. In die jaren was de bodem van Brittannië verzadigd met het bloed van vriend en vijand in talloze veldslagen en niet één keer was de voet van de indringer door de linies van de Britse krijgers gedrongen om voet te zetten op het heilige eiland Avalon, en dat zou ook nooit gebeuren. De wanhopige pogingen van het keizerlijke Rome om de kracht van het Woord te verpletteren waren erin geslaagd om de vlam aan te wakkeren tot een onblusbaar vuur dat toen vanuit Brittannië en Gallië vele andere landen bereikte. De christelijke vonk die Jozef had gekoesterd zou zijn blijvende monument worden. Het leven van geen enkele Apostel, zelfs niet van St. Paulus, was meer gevuld met hoge doelen, ondernemingen en prestaties dan het leven van de oom van Jezus; daarom is het niet spijtig te moeten zeggen dat Jozef niet het voorrecht had om de twee gedenkwaardige Christelijke veroveringen te zien die op zijn dood zouden volgen. Ondanks het vele verdriet dat zijn leven overschaduwde, wogen zijn persoonlijke triomfen in het verspreiden van de leer van 'De Weg' vanuit Brittannië veel zwaarder dan de tragedies die hij had gedeeld en meegemaakt. Hij was getuige geweest van het eerste christelijke leger dat de Claudiaanse legioenen in de eerste veldslag ter verdediging van het nieuwe geloof vernietigde en van de dood op het veld van de eerste christelijke koning, vervangen door de nobele Arviragus. De massale oorlog werd voortgezet onder het dubbele leiderschap van de Pendragon Caradoc en Arviragus, waarbij de Vlag van het Kruis voor het eerst werd gevoerd. De compromisloze wapenstilstand was tussen de Romeinse keizer en de twee onverschrokken Britse leiders. De Britse nederlaag bij Brandon en het verraderlijke verraad van Caractacus in gevangenschap met zijn hele koninklijke familie, gevolgd door het Romeinse pardon voor de Britse koning en de vreemde allianties tussen de nazaten van Rome met de koninklijke Britse prins en prinsessen was ongebruikelijk. De afslachting van de weerlozen en het gruwelijke bloedbad van Menai werd gewroken in de triomf en tragedie van de Boadiceaanse veldtocht. Door dit alles was er een voortdurende stroom van bekeerlingen die vlamden van het vuur van het Evangelie en zich vanuit Avalon verspreidden naar het land en het kamp van de vijand, die dapper weerstand bood. Het martelaarschap van Aristobulus en Simon Zelotes in Brittannië moet zijn hart

hebben gewrongen, maar de stichting van de eerste Christelijke kerk in Rome en de missie van Paulus in Wales met de koninklijke Britten moet zijn stoere hart hebben gestreeld. Jozef leefde om op één na alle oorspronkelijke apostelen van Christus naar hun onsterfelijke beloning te zien gaan. Het lot van de meesten van hen is al beschreven. Jakobus, de broer van Johannes, werd door Herodes in 64 na Christus aan het zwaard onderworpen. En Jakobus, de broer van Jezus, werd van een pinakel (daktorentje) van de Tempel naar zijn dood geslingerd, a.d. 62.1 Op zijn monument staat geschreven: Hij is een ware getuige geweest, zowel voor Joden als voor Grieken, dat Jezus de Christus is. Johannes overleefde Jozef. Blijkbaar was hij één van de weinige apostelen en discipelen van Christus die een natuurlijke dood stierf op de extreme leeftijd van 101 jaar. Vijftig jaar nadat Jozef het lichaam van Jezus in zijn graf had gelegd, legde hij de scepter van zijn sterfelijke leven neer op 27 juli 82 na Christus. Liefdevolle handen en harten legden hem te ruste tussen het heilige gezelschap dat hem was voorgegaan, vlak naast het graf van de Maagd Maria, vlak bij het kleine rieten kerkje dat hij en zijn twaalf metgezellen meer dan veertig jaar eerder hadden gebouwd nadat ze voet op Britse bodem hadden gezet. Cressy schrijft in de Kerkgeschiedenis van Bretagne: 'Jozef werd begraven in de buurt van het kerkje van riet dat hij had gebouwd. Op het stenen deksel van de sarcofaag waarop zijn botten later werden begraven, staan onder de initialen van Jozef van Arimathea deze onsterfelijke woorden: 'Ad Brittanos veni post Christum Sepelivi. Docui. Quievi.' (Tot de Britten kwam ik nadat ik de Christus had begraven. Ik onderwees, ik ben mijn rust ingegaan). In deze paar eenvoudige woorden zijn meer tragedie, romantiek en drama vervat dan in enige andere inscriptie die ooit is geschreven; woorden die zo kenmerkend zijn voor alle trouwe apostelen van Christus, die geen zelfrechtvaardiging zoeken, maar slechts een eenvoudig verslag van een uitgevoerde plicht. Maelgwyn van Avalon, die rond 450 na Christus schreef, beschrijft de begraafplaats met de volgende woorden: 'Jozef van Arimathea, de nobele decurio, ontving zijn eeuwige rust met zijn elf metgezellen op het eiland Avalon. Hij ligt in de zuidelijke hoek van de berkenstreep van het Oratorium van de Aanbiddelijke Maagd.' Lang voor de tijd van Maelgwyn verrees er een prachtige abdij over de oorspronkelijke plek, met daarin de rieten kerk die voor het behoud was omhuld met lood, en de relikwieën van de heilige groep. Alle vroege en latere autoriteiten verwijzen naar dezelfde rustplaats van Jozef, zoals genoemd door Maelgwyn, en zelden verzuimen ze de inscriptie te citeren zoals die op het graf van Jozef stond. Onder de opmerkelijke historici die speciaal naar de

inscriptie verwijzen zijn John of Teignmouth, Leland, Heame en Morgan. Gildas de Wijze, a.d. 425, die door moderne historici de eerste Britse historicus met betrouwbare verslagen wordt genoemd, woonde lange tijd in Glastonbury. Hij had toegang tot alle archieven en originele documenten in de beroemde abdij. Zijn verwijzingen naar de komst van Jozef naar Brittannië, zijn leven daar en zijn dood werden geschreven aan de hand van onderzoek van de oude documenten. William of Malmesbury staat in hoog aanzien als een veeleisende, eerlijke schrijver. Zijn waardigheid was zo groot dat hij door de abt van Glastonbury werd uitgenodigd om bij hen te wonen en een getrouwe geschiedenis van de abdij te schrijven op basis van een studie van de oude MSS. In 1121 na Christus schreef hij zijn Antiquity of Glastonbury. Ter bevestiging van zijn goede werk verwijst hij naar de Eleutherian Mission in Glastonbury, a.d. 183, waarbij hij citeert uit het verslag dat zij hadden achtergelaten. Hij schrijft: 'Ze vonden ook het hele verhaal in oude geschriften hoe de heilige apostelen, nadat ze over de hele wereld waren verspreid, de apostel Filippus met een schare discipelen naar Frankrijk kwam, twaalf van hen naar Brittannië stuurde om te prediken, en die -geleerd door openbaring- de genoemde kapel bouwden die de Zoon van God daarna wijdde ter ere van Zijn Moeder. Hun leider, zo wordt gezegd, was Filippus' dierbaarste vriend, Jozef van Arimathea, die onze Heer begroef.' De geleerde aartsbisschop Ussher verwijst naar William of Malmesbury als 'onze belangrijkste historicus'. Leland en anderen noemen hem 'een elegante, geleerde en trouwe historicus'. William verbleef twee keer in de beroemde bibliotheek om zijn prachtige MSS te voltooien. In die tijd, voor de grote brand, waren alle kostbare archieven en manuscripten aanwezig en tot zijn beschikking. Hij bevestigt ook de tijd en plaats van Jozefs dood en begrafenis. De originele MSS. van William of Malmesbury's Antiquity of Glastonbury bevindt zich in de bibliotheek van Trinity College, Cambridge. Thomas Hearn maakte er in 1727 een vertaling van uit het oorspronkelijke Latijn. Hearn voegt aan het verslag de dood van William of Malmesbury in 1142 toe, details van de grote brand die de abdij in 1184 verwoestte en een lijst van alle abten tot aan de tijd van de ontbinding in 1539.
Aartsbisschop Ussher, kerkhistoricus, schrijft in zijn zorgvuldig gedetailleerde werk over 'de begrafenis van Sint Jozef in de gespleten lijn naast de hoek van de Mariakapel en over de zilveren en witte kruisjes die het zweet en bloed van Christus bevatten die samen met hem begraven zijn'. Hij herinnert aan de overhandiging door St. Jozef van de kruisvlag aan Arviragus, 'voor het insigne van het Britse ras'. De aartsbisschop geeft een kopie van de vergunning,

gekopieerd uit de koninklijke archieven in de Tower of London, die Edward III in 1345 gaf aan ene John Bloom uit Londen, met het recht om het lichaam van St. Jozef onder de omheining van het klooster op te graven, en zijn vondst van het lichaam precies waar iedereen had verklaard dat het rustte. Het document werd op 8 juni 1345 ondertekend door koning Edward. Ussher citeert ook uit de 'Record of the burial of St. Jozef and his companions', uit The Great Register of the Monks of Glaston. William Goode, jezuïet, geboren in Glastonbury en daar opgeleid tijdens het bewind van Henry VIII, bevestigt de oude documenten en zegt verder: 'Er bestonden in Glastonia tabletten met inscripties om de nagedachtenis van St. Jozef te vereeuwigen, kapellen, crypten, kruisen, wapens en de inachtneming van het feest van St. Jozef gedurende zes dagen op de kalendagen van augustus, zolang de monniken de meeste zekerheid genoten van de oorkonden van de koning'. Hij vertelt ook over de aankomst van Jozef met de groep uit Bethanië, de schenkingen van land aan Jozef door koning Arviragus, de zilveren kruisjes, de grootte van de kerk van riet en van de steen met de vreemde woorden 'Jezus-Maria', de wapens van de abdij, het kruis op het schild en de begrafenis van Jozef in Glastonbury. Al meer dan duizend jaar worden er in de maand augustus jaarlijkse pelgrimstochten naar het graf van Sint Jozef gemaakt door pelgrims uit alle delen van de christelijke wereld. De bekering van Brittannië door Jozef en zijn oprichting van de eerste bovengrondse christelijke kerk in Avalon, was niet alleen de uitdaging van de Britse kerk in het weerleggen van de pauselijke aanspraak op anciënniteit als Christus' vice-regent op aarde; het strekte zich uit tot de belangrijke staatszaken in de omgang met naties die onder toezicht van het Vaticaan stonden. Britse koningen, koninginnen en ambassadeurs trotseerden de pauselijke inmenging en weigerden met hem of zijn gezanten te onderhandelen. Ze haalden aan dat Groot-Brittannië de oudste christelijke natie was en dat de kerk werd geregeerd door haar bisschoppen, met Christus alleen als het erkende hoofd van de kerk. De koningen en koninginnen gaven, door de bepalingen van hun christelijke eed bij de kroning, trouw aan God, door Jezus Christus, en niet aan de mens of een kerk gesticht op een usurperende autoriteit. Vreemd genoeg ontkende het Vaticaan nooit de Britse prioriteit, zelfs niet toen het bondgenootschappen wilde sluiten of de Britse kerk binnen de Rooms-Katholieke kudde wilde brengen. Koninklijke en ambassadeursantwoorden waren vol van de christelijke claim van Groot-Brittannië gebaseerd op het leven en de dood van Jozef in dat land, Sint Paulus en anderen van Christus' uitverkorenen die onder hen hadden gewoond. Toen de controverse en het antagonisme tussen het Vaticaan en Groot-Brittannië op

zijn hoogtepunt was tijdens de regeerperioden van Henry VIII en zijn dochter Elizabeth I, stelde Sir Robert Wingfield, de Engelse ambassadeur in Spanje, persoonlijk de verslagen van het Concilie van Konstanz samen in een boek, waaruit bleek dat op de vier grote kerkelijke concilies Britse bisschoppen een hogere rang hadden gekregen als hoofd van de concilies: Pisa 1409, Konstanz 1417, Sienna 1424 en Bazel 1434, op grond van het feit dat 'Jozef van Arimathea het geloof onmiddellijk na het lijden van Christus naar Groot-Brittannië bracht'. Wingfield noemde de voorzittende Britse kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders in Pisa: Robert Hallam, bisschop van Salisbury; Henry Chicele; en Thomas Chillenden, prior van Christ Church, Canterbury; Hallam was de leider in Pisa en Sienna. Anderen waren Nicholas Bubwith, bisschop van Bath en Wells; de beroemde kardinaal Beaufort, bisschop van Winchester; en Nicholas Frome, bisschop van Glastonbury, die in 1434 hoofdafgevaardigde was in Bazel. Dit verslag werd in 1517 gepubliceerd in Leuven. Een exemplaar bevindt zich in de Koninklijke Bibliotheek en een ander in die van Sir Henry Wooton. Het werd opnieuw uitgegeven tijdens het bewind van Elizabeth I en opnieuw onder de Stuarts. De titel van het werk is CA Briefe Abstract of the Question of Precedency Between England and Spain', gebruikt door Sir Henry Ncvile in opdracht van de Franse koning in een poging vrede te stichten tussen Engeland en Spanje, 1579. Het is bijzonder om te weten dat geen enkel boek kon worden uitgegeven zonder een koninklijke licentie. Charles I gaf nog een vergunning voor een druk in 1642. Dit boek was getiteld Precedency of England in Respect to the Antiquity of Christian Religion immediately after the Passion of Christ in this Realm. In 1651 gaf Oliver Cromwell een licentie die dezelfde claim onderbouwde. In recente jaren ontdekte en kocht Lord Queenborough een exemplaar van de editie uit 1642, dat hij presenteerde aan de Royal Society of St. Door de eeuwen heen tot in onze tijd is de kracht van het verhaal van Jozef van Arimathea zo groot geweest dat koningen, koninginnen en inwoners van Groot-Brittannië de soevereiniteit van het Christelijk geloof hebben verdedigd tegen alle overweldigers en agressors. Wat een triomfantelijke geschiedenis! Elke keer als ik Glastonbury bezocht en voor het altaar van St. Jozef stond te midden van de ruïnes van deze glorieuze abdij, werd mijn geest overspoeld met de omstandigheden en voorvallen uit het leven van de apostel van Brittannië. Ik leek de geest van de nobele Decurio en zijn geweldige metgezellen te voelen en voelde in mijn hart dat de profetie van Abraham, Jakob, Jesaja, Jezus en Paulus was vervuld voor de mensen van 'de eilanden', door het medium van de oom van Jezus. Een verdere verwijzing naar de

graftombe van St. Jozef van Arimathea in Glastonbury kan niet passender worden gepresenteerd dan door de woorden van Rev. Lionel Smithett Lewis, voormalig vicaris van Glastonbury, die het grootste deel van de zesentachtig jaar van zijn leven wijdde aan het doorzoeken van de eeuwenoude archieven, het onderzoeken van oude boekwerken, officiële documenten en vergeelde manuscripten om de geldigheid van het verhaal over het leven en de dood van St. Jozef en de familie Bethanië in Avalon te staven en om het fascinerende verslag van de meest historische Christelijke kerk ter wereld te bewaren. Hij schrijft: 'Het lichaam van St. Jozef, wiens begrafenis in de rieten kerk van St. Mary werd opgetekend door Maelgwyn van Avalon, schrijvend omstreeks a.d. 450, lag onaangeroerd in de begraafplaats in Avalon, tot het jaar 1345, toen Edward III toestemming gaf aan John Bloom uit Londen om naar het lichaam te graven als de abt en de monniken dat toestonden, en net zoals de ontdekking van de botten van koning Arthur in Glastonbury in 1190 werd opgetekend in het verre Essex door de monnik Ralph de Coggeshall, zo vinden we in een ver klooster in 1367 een monnik die optekent dat "de lichamen van Jozef van Arimathea en zijn metgezellen werden gevonden in Glastonbury". De overblijfselen van Sint Jozef werden in een zilveren kist gelegd die naar believen kon worden opgetild uit een stenen sarcofaag, de basis van een heiligdom waarnaar vaak werd bedevaart. Dit stenen altaargraf, de basis van het heiligdom, overleefde net als de Heilige Doorn de Reformatie. Holinshed, in zijn "Chronicle", a.d. 1577, spreekt over het graf van St. Jozef als zijnde nog steeds in Glastonbury, en de geleerde John Ray schrijft in zijn "Itinerary" dat op 2 juni 1662, "We zagen het graf van Jozef van Arimathea en de kapel aan het einde van de kerk". Zoals we hebben gezien, werd de Heilige Doorn tijdens de Grote Opstand omgehakt. In dezelfde periode verliet het altaargraf van St. Jozef zijn heiligdom. Tijdens het Gemenebest werd een niet-conformistische geestelijke aangesteld als ambtsdrager van de parochiekerk. In 1662 werd deze indringer eruit gezet en werd er een kerkman aangesteld. Het was in datzelfde jaar dat John Ray door Gods voorzienigheid naar Glastonbury kwam en de tombe in de verwoeste kapel zag. Later in het jaar, zegt de overlevering, uit angst voor puriteins fanatisme zoals dat de Heilige Doorn verwoestte, werd de altaar tombe stilletjes, haastig 's nachts, verwijderd uit het verwoeste heiligdom in St. Mary's Chapel in de Abbey, en geplaatst op het kerkhof van de Parish Church ter bescherming buiten het oostelijke einde van St. Mary's Chapel in die kerk. Daar bleef het tot de herfst van 1928, toen liefdevolle handen het eerbiedig in de kerk brachten en het plaatsten in de oude St. Katherine’s Chapel, Katherine's Kapel, de Noordelijke Doorgang.

‘Bovendien is er binnenin een sokkel voor de zilveren ark met de overblijfselen van de heilige. Er werd een glazen deksel op de tombe geplaatst zodat alle generaties konden zien wat er was gevonden.'
In feite was het ds. Lewis die de stenen sarcofaag van Jozef bij toeval herontdekte. Op een herfstdag, toen hij langs de oude begraafplaats liep, zag hij een groot stenen voorwerp, duidelijk opgetild door de vorst, uit de aarde steken. Bij onderzoek werd het herkend als de stenen sarcofaag van Sint Jozef. Gewillige handen hielpen mee om de steen op te graven en zoals Rev. Lewis in zijn verslag zegt, werd hij opnieuw begraven in de St. Katherine's Chapel, waar hij vandaag de dag nog te zien is. Het is inderdaad opmerkelijk dat het onbeschadigd bewaard is gebleven door de regen, vorst en sneeuw, nadat het tweehonderdzesenzestig jaar lang in zijn haastig gebouwde graf had gelegen, waar het in het holst van de nacht was neergelegd om het te beschermen tegen de ontheiligende handen van de fanatieke puriteinen. Het is bijna negentienhonderd jaar geleden dat de oom van Jezus in Glastonbury naar zijn eeuwige rustplaats werd gebracht, maar nog maar dertig jaar geleden werd dit heilige relikwie dat zijn overblijfselen bevatte op bijna wonderbaarlijke wijze door een daad van de natuur uit zijn eeuwenoude graf opgewekt om ons, door de wil van God, te herinneren aan het aangrijpende drama van 'De Weg' en onze lange christelijke erfenis, waaruit de machtigste democratieën in de geschiedenis hun grondwetten hebben gesticht - het Gemenebest van de Britse naties en de grote republiek van de Verenigde Staten van Amerika. In veel oude geschiedenissen die het leven van Sint Jozef in Groot-Brittannië beschrijven, wordt voortdurend verwezen naar de Heilige Kruisen. Het verhaal gaat dat de twee kruisjes het bloed en zweet van Jezus bevatten en door Jozef naar Brittannië werden gebracht en samen met hem werden begraven in een nis die in zijn stenen doodskist was uitgehouwen. Uit oude documenten blijkt dat de twee kruisbeelden door de abdij tijdens haar hele bestaan met de grootste eerbied werden behandeld. Ze maken deel uit van het wapenschild van Jozef. De kruisbeelden zijn opgelegd op een schild, één aan elke kant van een doornenkruis, met vloeistofdruppels die de rest van de ruimte op het schild bedekken, als symbool voor het bloed en zweet van Jezus die de kruisbeelden ingingen. Ze vormden het wapen van de abdij en verschenen in een van de grote glas-in-loodramen van de kerk. De cruets en het Arthuriaanse kruis komen veel voor in de kerkelijke documenten. Koning Arthur gebruikte het kruis van St. George als zijn koninklijke insigne dat nog steeds te zien is in de steen boven een van de staande deuropeningen. Het verhaal van de zoektocht naar de Heilige Graal door de Ridders van de Ronde Tafel heeft een dubbele

betekenis. Over het algemeen wordt aangenomen dat de zoektocht ging naar de Beker van het Laatste Avondmaal, die Jozef zou hebben verborgen in Chalice Hill. Aan de andere kant betekent het woord Graal in het oud-Engels 'elementen', wat volgens sommige schrijvers de verloren kruisjes betekende, in enkele gevallen flacons genoemd. Dit geloof wordt nauwelijks bevestigd door de geschiedenis, omdat alle vroege geschriften van eeuwen voor de tijd van King Arthur duidelijk stellen dat de kruisjes, of flesjes, bij zijn dood in de sarcofaag van Jozef werden geplaatst en met hem werden begraven. Het woord Graal wordt ook gebruikt voor een container, een kelk of een beker, wat er misschien beter op wijst dat de zoektocht van de Ridders van Koning Arthur was gericht op het vinden van de Beker, wat de meest populaire mening lijkt te zijn. Vermelding van de Beker is in stilte gehuld na het verslag van de verhulling ervan, maar de kruisjes blijven zo sterk aanwezig in het ritueel van de oude kerk en als verbonden met Jozef, dat er geen twijfel over bestaat dat ze een belangrijk gedenkteken vormden voor de missie in Bethanië, bestendigd in traditie en ritueel gedurende die dramatische jaren. In het verslag van Maelgwyn wordt verwezen naar het feit dat Jozef met zijn elf metgezellen vlakbij de Maagd Maria werd begraven. In latere verslagen wordt melding gemaakt van twaalf medewerkers en Leland,*2 die in het bezit was van een vergunning van Henry VIII om de archieven van alle kathedralen, abdijen en plaatsen van geleerdheid in 1534 te doorzoeken, controleerde de bibliotheek van Glastonbury Abbey. Hij rapporteert dat dertien metgezellen bij Jozef ter ruste werden gelegd, exclusief de Moeder van Jezus, en veel documenten vermelden dat alle metgezellen van Jozef en vele andere martelaren en heiligen uiteindelijk aan zijn zijde en die van de zachte Maagd werden verzameld.

Zoals we weten waren er twaalf metgezellen die met Jozef naar Brittannië kwamen bij zijn eerste aankomst. Als we Marcella, de dienstmeid van de zusters Bethanië, en Maria toevoegen, hebben we veertien leden in de groep Bethanië. De laatste vermelding door Leland, de oudheidkundige van de koning, zou erop wijzen dat zij allen naar Avalon waren gebracht, die daar niet waren gestorven, om samen te zijn zoals zij oorspronkelijk hadden gevraagd. We lezen dat Koning Ina, rond 700, een groot aantal martelaren liet herbegraven in Avalon, en onder hen was de zoon van Jozef, die had gewerkt in Cor Eurgain en stierf in Glastonbury, waar Koning Ina een kerk voor liet bouwen. Niet lang geleden werd de kerk van koning Ina in Glastonbury opgegraven, maar door gebrek aan geld om deze te onderhouden is deze sindsdien weer bedekt. Roger of Hovedon, die schrijft over de kerk in

Marseilles, gesticht door Lazarus, stelt dat hij daar stierf nadat hij de kerk zeven jaar had gediend en dat zijn relikwieën zich in Marseilles bevinden. Relikwieën betekenen echter niet noodzakelijkerwijs het lichaam. Relieken werden geassocieerd met persoonlijke bezittingen die door de kerk werden bewaard en gekoesterd. Het is zeer waarschijnlijk dat het lichaam van Lazarus later naar Glastonbury is overgebracht. Koning Oswy, rond 840, was erg actief in het transporteren van lichamen van martelaren en discipelen uit het buitenland om deze te herbegraven in Glastonbury of Canterbury. Leland schrijft: 'Het eiland Avalon, dat gulzig was naar begrafenissen, ontving duizenden slapers onder wie Jozef van Arimathea, zijn eeuwige slaap ingegaan. En hij ligt in een gespleten lijn naast de zuidelijke hoek van het oratorium door 13 inwoners over de machtige aanbiddelijke Maagd. Jozef had bovendien bij zich in zijn sarcofaag, twee witte en zilveren kruiken gevuld met het bloed en zweet van Jezus. Wanneer zijn sarcofaag zal worden geopend, zal deze in de toekomst in zijn geheel en onaangeroerd te zien zijn en voor de hele wereld openstaan. Vanaf dat moment zal noch het water, noch de dauw uit de hemel de bewoners van dit meest nobele eiland in de steek laten. Nog lang voor de Dag des Oordeels zullen deze dingen in Josaphat open liggen en aan de levenden worden verklaard.' De verklaring van William of Malmesbury in Handelingen van de Koningen, Boek 1, is ook interessant en verhelderend: 'De kerk waarover wij spreken - vanaf haar oudheid door de Angelen bij wijze van onderscheid "Ealde Churche" genoemd, dat is "oude kerk" van het werk in het begin, smaakte enigszins van hemelse heiligheid zelfs vanaf haar stichting, en straalde het uit over het hele land, aanspraak makend op superieure eerbied hoewel het bouwwerk gemeen was. Vandaar dat hier hele volksstammen van de lagere ordes arriveerden, die zich over elke weg verdrongen; hier verzamelden zich de weelderigen van hun pracht en praal; en het werd de overvolle residentie van de religieuzen en de literairen. . . . Deze kerk is dan ook zeker de oudste die ik ken in Engeland, en aan deze omstandigheid ontleent zij haar naam. In de kerk worden de stoffelijke resten van vele heiligen bewaard, van wie we er een aantal zullen opmerken tijdens onze reis, en er is geen enkele ruimte in de kerk zonder de as van de heiligen. De vloer, ingelegd met gepolijste steen, en de zijkanten van het altaar, en zelfs het altaar zelf boven en onder, zijn beladen met een overvloed aan relikwieën. De oudheid en het grote aantal heiligen hebben de plek zo heilig gemaakt dat 's nachts bijna niemand het waagt om er te waken of overdag op de vloer te spugen. Niemand bracht ooit havik of paard binnen de grenzen van de naburige begraafplaats die niet gewond in hen of in zichzelf vertrok. Het is

voldoende duidelijk dat de mannen van die provincie geen eed vaker of heiliger hadden dan te zweren bij De Oude Kerk, uit angst voor de snelste wraak op hun meineed in dit opzicht. Ondertussen is het duidelijk dat de bewaarplaats van zoveel heiligen met recht een hemels heiligdom op aarde genoemd mag worden. Er zijn een aantal documenten, hoewel ik me ervan onthoud ze te noemen uit angst om vermoeidheid te veroorzaken, om te bewijzen hoe uiterst eerbiedwaardig deze plaats werd gehouden door de belangrijkste personen van het land, die er meer in het bijzonder voor kozen om de dag van de wederopstanding af te wachten onder de bescherming van de Moeder van God.' Het is onmogelijk om hierin ook maar een deel op te sommen van de duizenden illustere namen van koningen, koninginnen, apostelen, discipelen, heiligen en martelaren die in de grote abdij en op het kerkhof begraven liggen, naast de heilige Jozef en zijn twaalf gewijde leden van de Bethanië-groep en Maria de Moeder van Jezus. De illustere schare die hier begraven ligt, gaf deze plek de titel van de meest gewijde grond op aarde. Bovendien draagt het de naam van de enige koninklijke begraafplaats die aan Christus is gewijd. We kunnen terloops vermelden dat koning Coel, vader van de beroemde keizerin Helena, moeder van keizer Constantijn de Grote, begraven ligt op de oude begraafplaats in Glastonbury. Koningin Victoria had in haar bezit in de Koninklijke Bibliotheek een genealogische kaart waarop de koningen en koninginnen van Groot-Brittannië stonden die in directe lijn afstamden van de herder koning David. De genealogische kaart opgesteld door Rev. Milner wordt beschouwd als het grootste meesterwerk om hetzelfde feit te bewijzen. Door Jozef van Arimathea werd deze stam enorm versterkt. John of Glastonbury, historicus en genealoog, laat zien dat de kinderen van Jozef in de koninklijke Britse families trouwden. Daarom beweerden Koning Arthur en de Tudorlijn dat zij van Jozef afstammen. John of Glastonbury beweert ook dat de twaalf ridders van de Ronde Tafel afstammen van de lijn van Jozef en dat hun aantal van twaalf werd gevormd om het bestaan van de oorspronkelijke twaalf metgezellen die met Jozef in Brittannië aankwamen te bestendigen. De ridders zijn lang geleden tot legende en folklore verworden, maar de beroemde Ronde Tafel wordt vandaag de dag nog steeds bewaard in Winchester County Hall en draagt nog steeds een deel van de groene verf die Henry VIII gebruikte toen hij de Franse koning vermaakte. De oorspronkelijke herinneringen aan de ridders, de zoektocht naar de Heilige Graal, koning Arthur en de mooie koningin Guinivere, afstammelingen van de Noblis Decurio, zijn nog levendig. De Doorn die Jozef plantte op Weary All Hill groeide uit tot een tweeling. De plunderaar hakte er een om. Het andere deel

werd gered omdat een splinter het oog van de vernieler doorboorde. Hij stierf aan de wond. Dertig jaar lang leefde het, lang genoeg om een nieuwe generatie in opstand te zien komen tegen de hypocriete puriteinen die gehaat waren geworden vanwege hun ontheiligingen, en hen te verdringen. Gelukkig waren er een aantal doornbomen ontsproten aan het overgebleven deel van de oorspronkelijke Heilige Doorn, waarover botanici het eens zijn dat het een Levantijnse doorn was. Elke kerst worden de bloesems verzameld om het altaar van de parochiekerk van St. John the Baptist in Glastonbury te versieren, waardoor de betekenis van het oude Jozefverhaal levend wordt gehouden. St. Ninian, een Britse missionaris uit Avalon, opgeleid in Rome, stichtte Candida Casa, Whithorn, Schotland, in 397 na Christus. Hij was een groot geleerde, die onder St. Martin in Marmontier had gediend. Tijdens zijn reizen vond hij Hiëronymus' originele vertalingen van het Nieuwe Testament, de Psalmen en de Mozaïsche wetten. Deze, samen met vele andere belangrijke religieuze geschriften in de oude Brits-Keltische taal, nam hij mee naar Candida Casa, samen met een kopie van de Vulgaat. Later ging St. Columbanus, de grote Keltische missionaris die in 615 stierf, met zijn Keltische medewerker St. Gall naar Italië, waar hij Bobbio stichtte. Hij nam een grote hoeveelheid kostbare MSS. mee uit Candida Casa en uit andere Keltische kerkbibliotheken. Vandaag de dag zijn er nog ongeveer zevenhonderd MSS. in de originele Brits-Keltische taal over, die te zien zijn in de beroemde kerkbibliotheken van Bobbio, Turijn en Milaan. In de marge van veel teksten staan aantekeningen van St. Columbanus, in dezelfde taal, die vandaag de dag nog net zo leesbaar zijn als toen ze voor het eerst geschreven werden. In Bobbio zijn veel prachtige verluchte werken van Candida Casa, en MSS. van het Ierse Bangor. St. Gall verliet Bobbio om het grote klooster van St. Gall in Zwitserland te stichten, en het klooster in Luxeuil in de Vogezen, met hun prachtige bibliotheken met talloze vroeg-Brits-Keltische manuscripten. De beroemde bibliotheek van St. Gallen werd meegenomen naar Zwitserland door de Ierse discipelen van St. Gallus. Onder hen is de religio-historische Ierse MS. geschreven a.d. 612 door St. Gallus, met aanzienlijke zevende-eeuwse Ierse MSS. en andere gekoesterde oude documenten. In feite vindt men meer van deze antieke Ierse schatten op het continent dan in Ierland. De belangrijkste gegevens over de vroegchristelijke Britse missies zijn te vinden in de Britse bibliotheken, met name in de Welshe Triads, het Psalter van Cashal en het Chronicum Regum Pictorum. Hoe diep de levens en werken van Jozef van Arimathea en de Bethanië-groep geworteld waren in de vroegchristelijke werkers, blijkt uit de grote rijkdom aan

documentatie die door hen is geschreven gedurende de zeshonderd jaar van het Gouden Christelijke Tijdperk. Het drama van de introductie van het Christendom in Brittannië door Jozef bleef niet beperkt tot de Britse kroniekschrijvers. Er bestaan veel vroege werken van heiligen, geleerden en kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders die tijdens zijn leven en de jaren daarna op het continent werkten. Sommige van de MSS. die in Gallië en Groot-Brittannië zijn geproduceerd zijn opzienbarend om te lezen. Ze vertellen allemaal hetzelfde verhaal in een andere vorm en de diepe eerbied waarin Jozef door hen werd gehouden is duidelijk in elk woord. Het verhaal werd nooit oud. De eerste twee boeken van de pas uitgevonden drukpers, na de Bijbel, gingen over het leven van Sint Jozef. De wetenschappelijke en historische werken die over Jozef, de apostel van de Britten, zijn geschreven, overtreffen verreweg de werken die over het leven van een van de apostelen van Christus zijn geschreven, Sint Paulus en Petrus niet uitgezonderd. De meeste werden geschreven door de beste geleerden, historici en kerkelijke autoriteiten van die eeuwen. Meer dan zestienhonderd jaar lang werden nationale geschillen beslecht over de geldigheid van het bestaan van Jozef in Brittannië met de Missie van Bethanië. Tegengestelde naties erkenden de geldigheid van de claim. Disputen in de hoogste internationale kerkraden bogen voor het geloof, dat tot in de twintigste eeuw werd gesteund door de pausen en het Vaticaan. Onder zo'n nauwkeurig onderzoek zou een mythe, legende of traditie in de eerste eeuw na Christus zijn afgedaan. In plaats daarvan stelden de scherpste intellectuelen door de eeuwen heen stellig het historische feit dat Jozef van Arimathea en de Bethanië-groep in Brittannië leefden, onderwezen en stierven; dat Jozef de feitelijke Apostel van de Britten was, die de eerste bovengrondse christelijke kerk in Brittannië stichtte; dat Brittannië de eerste natie was die het Christusgeloof accepteerde en dat uit haar kusten het grote leger van missionarissen stamde dat de wereld kerstende; en dat het Verbondsvolk vertegenwoordigd is in Kelto-Anglo-Saxondom. Hoe veelzeggend dat alles in overeenstemming lijkt te zijn met de profetie! De woorden van Jesaja, toen hij zich richtte tot de mensen 'ver weg op de eilanden van het Westen', worden doordrongen van positieve betekenis, net als de profetie van Jeremia. De profeten verkondigden dat de Ster van Jakob zou ontspringen uit de lijn van David, de Herderskoning. Jezus, de Messias, stamde af van David, net als Zijn grootste vaandeldrager, Jozef van Arimathea. Jezus, het Licht van de Wereld, richtte Zijn boodschap aan de 'verloren schapen' van wie Hij voorspelde dat ze Hem en Zijn Woord zouden aannemen en bewaren. Aan Paulus gaf Hij Zijn opdracht en de apostel van de heidenen

ging naar de 'verloren schapen van Israël', de heidenen van de eilanden. Jozef, de oom van Jezus, ging vooruit onder goddelijke inspiratie om de weg voor te bereiden, de koninklijke heidenen te bekeren en te onderwijzen, die Paulus in Rome vestigde, om de eerste christelijke kerk door de onbesnedenen te stichten. Jozef bereidde de koninklijke familie in Brittannië voor, van waaruit Paulus zijn zending naar Wales vestigde, nadat Jozef het fundament had gelegd. Het was voorspeld dat de verloste verloren schapen het geloof zouden behouden. Zij bewezen dit als geen ander volk door het grootste bloedoffer in de geschiedenis te brengen toen zij de voorgenomen vernietigers van 'De Weg' verpletterden. Zij brachten de man voort die Rome met het kruis veroverde - Constantijn de Grote, die Rome nationaliseerde in het geloof. Honderdvijftig jaar voor hem waren zijn voorouders, de koningen van Brittannië, de eersten die hun natie in de naam van Christus nationaliseerden, hun kroningseed aflegden en hun parlementaire grondwet op het christelijke platform bouwden. De zonen en dochters van Manasse stichtten vanuit Brittannië de grote republiek Amerika, profetie vervuld door Brittannië en Amerika, en stichtten Gods Gemenebest waar de zon nooit ondergaat. Wat een prachtig erfgoed en nalatenschap bezitten de volken van de Angelsaksische wereld en dat allemaal dankzij één man die in het begin tot hen kwam in de naam van de Geliefde, als hun apostel. Als zodanig blijft hij vandaag de dag een succesvol instrument van goddelijke leiding, Jozef van Arimathea, de Noblis Decurio, oom van Jezus en beschermer van de Heilige Maagd, de Apostel van het Christelijke Angelsaksische koninkrijk in Gods Gemenebest. Bij het streven naar het uiteindelijke doel in Zijn dienst, kunnen we kracht putten uit de historische prestaties van Jozef en zijn illustere groep, en het glorieuze gezelschap van de gelovigen die volgden na het brengen van hun hoogste offer, waar nodig, in de naam van Christus. We mogen onze harten buigen in nederige waardering voor alles wat zij voor ons hebben gedaan om ons vrije mannen en vrouwen te maken in de gerechtigheid van de leer van 'De Weg'. Mogen we in kracht opstaan om tegen Zijn vijanden de banier van het kruis hoog te houden die Jozef voor het eerst aan Arviragus gaf, als een teken en symbool van ons ras, om de hele mensheid te verenigen in de broederschap van liefde. Het verhaal van Jozef kan nooit sterven. Het zit in het bloed van onze aderen, vereeuwigd. Jozef de Heilige eindigde zijn glorieuze pad op Avalon, om vervolgens een andere, meer gouden, weg in te slaan, in de hemel. Iedereen die twijfelt aan de waarachtigheid van dit majestueuze verhaal doet dat tegenover onweerlegbaar bewijs. Zoals Sir Henry Spellman in Concillia met recht schrijft: "Het is

belachelijk dat iemand nog langer twijfelt aan de historische authenticiteit van Glastonbury en de Missie van Jozef.

**1 Eusebius, volgens Hegesippus.*
**2 Aantekeningen gemaakt als oudheidkundige van de koning.*

VERGELIJKENDE BIBLIOGRAFIE VOOR MEER REFERENTIE EN STUDIE

De Heilige Bijbel (Scofield- en King James-versies).
Korte geschiedenis van het Engelse volk, J. R. Green.
De geschiedenis van Engeland, Ross.
De geschiedenis van Frankrijk, De Witt.
De geschiedenis van Gallië, Guizot.
Analytische Concordantie van de Bijbel, Young.
Het Oxford Bijbels Woordenboek en Concordantie.
Woordenboek van de Bijbel, Dr. W. Smith.
Romeinse martyrologieën.
Griekse Martyrologieën.
Romeinse menologieën.
Griekse menologieën.
De martelaren van het Colosseum, ds. A. J. O'Reilly.
De slachtoffers van de Mamertijn, ds. A. J. O'Reilly.
De Talmoed.
De geschiedenis van de Joden, Milman.
De commentaren van Julius Caesar.
De Bijbel is Waar, Sir C. Marston.
Prehistorisch Londen, E. O. Gordon.
Opmerkelijke personages en plaatsen in het Heilige Land, Elliott.
De kathedralen van Engeland en Wales, F. Bumpus.
Oude abdijen en kastelen van Engeland en Wales (Times & Gunn).
De Verbondswet, Collier.
De Twaalf Lessen van de Verbondswet, Collier.
De Engelse abdij, Crossley.
De grote kerken van Engeland, Nicholson.
De Bijbel komt tot leven, Sir C. Marston.
Kelt, Druïde en Culdee, I. Heuveloudste.
De wonderrace, G. E. Altree Coley.
Gravers naar feiten, Prof. Kinnaman.
Keerpunten in de kerkgeschiedenis, Cutts.
De psalmen in het menselijk leven, ds. Prothero.
Kronieken van
William van Malmesbury.
Geoffrey van Monmouth.

Matthew van Parijs.
Robert van Gloucester.
Florence van Worcester.
John Hardynge.
*Paulus in Groot-Brittannië, ds. R. W. Morgan.
Giraldus Cambrensis.
Triades van de Gymri.
De Keltische Bibliotheek.
Jozef van Arimathea, Skeats.
Hieronymus Martyrologie.
Kroniek van Holinshed.
Reisbeschrijving van Willem van Worcester.
Secretum of Chartularium, John Leland.
Keltisch christendom in Cornwall, Taylor.
De Keltische Kerk van Brittannië, Gallië, Schotland, Ierland, Simpson.
Zij bouwden op rotsen, Diana Leatham.
Koninklijke heiligen van Groot-Brittannië, Prof. Hewins.
Glastonbury, de moeder der heiligen, ds. L. Smithett Lewis.
Bezienswaardigheden, Aartsbisschop Edwards.
Fides Regia Britannica, kardinaal Alford.
Concilia, Sir Henry Spelman.
De kerkelijke geschiedenis van Bede.
Kerkgeschiedenis van Bretagne, Cressy.
Kerkelijke Annalen, Kardinaal Baronius.
Britse Triades.
De Angelsaksische kroniek.
Het Domesday Book.
Genealogieën van heiligen in Groot-Brittannië, Prydain.
Woordenboek voor Christelijke Biografie, Dr. W. Smith.
Heiligen van Wales, ds. Rees.
Myrvyrian Archeologie.
De Excidio et Conquestu Britanniae, Gildas.
Ierland en de Keltische kerk, Stokes.
Drie bekeringen van Engeland, ds. R. Parsons.
*Gods Gemenebest, MacKendrick.
De kerken van Engeland en Rome, ds. Morgan.
Het leven van koningin Elizabeth I, Strickland.
Het bewind van Mary Tudor, Froude.

Henry VIII, ds. Hughson.
Evolutie van het christendom, Abbott.
*De erfenis van het Angelsaksische ras, Gayer.
De gewoonten van de mensheid, Eichler.
*This Sceptred Isle, ds. A. F. Rash.
*The Painted Savages of England, Rev. Alban Heath.
Historische plaatsen in Palestina, Trumper.
Glastonbury (Clarke & Zoon).
Het eiland Avalon, Gazette.
Groot-Brittannië B.C., Winbolt.
Het heilige land van Groot-Brittannië, ds. L. Smithett Lewis.
De komst van de heiligen, J. W. Taylor.
Edward VI, Froude.
De geschiedenis van Rome, Prof. Mommsen.
Historische monumenten van Canterbury, Dean Stanley.
Thierry's 'Normandische verovering'.
Klassiek : Werken van
Herodotus. Vergilius. Martialis. Juvenal. Caesar.

Waardevolle bewijzen en informatie in de vorm van overblijfselen uit de oudheid,
documenten en artefacten zijn te vinden in het British Museum,
Londen. Ook in Edinburgh, Belfast, Dublin en Cardiff.
Bijna alle oude abdijen en kerken en kathedralen in
Groot-Brittannië, met name Engeland, heeft een rijkdom aan oude historische documenten, artefacten en numismatische collecties die getuigen van
de oorsprong en ontwikkeling van de christelijke kerk in Groot-Brittannië als de
oorspronkelijke voorvechter van het christelijk geloof.

Titels met een sterretje (*) zijn verkrijgbaar bij The Covenant "Publishing Co. Ltd., 6 Buckingham Gate, Londen, S.W.I.